

ДОКТРИНА ТА ПРАКТИКА СВЯТОГО ЖИТТЯ

ДОКТРИНА ТА ПРАКТИКА СВЯТОГО ЖИТТЯ

Діяльність Shepherds Global Classroom спрямована на те, щоб оснащувати тіло Христа по всьому світу, забезпечуючи його навчальним планом для зрощення лідерів-християн. Ми прагнемо розширити спектр помісних тренінгових програм в кожній країні світу, надаючи служителям навчальний інструмент, що складається з 20 курсів.

Цей курс доступний для безкоштовного завантаження з сайту <https://www.shepherdsglobal.org/courses>

Провідний автор: Dr. Randall McElwain
Copyright © 2023 Shepherds Global Classroom

Третє видання.

Всі права захищені.

Авторські права на матеріали третіх осіб належать їхнім власникам та розповсюджуються у відповідності з ліцензіями.

Цей курс може бути роздрукований та вільно розповсюджений у друкованому та цифровому форматах згідно з такими правилами: (1) зміст курсу не може бути змінений у жодному разі; (2) копії заборонено продавати з метою отримання прибутку; (3) навчальні заклади можуть вільно використовувати/копіювати цей курс, навіть якщо стягують плату за навчання; і (4) курс не може бути перекладений без дозволу та нагляду Shepherds Global Classroom.

Зміст

Огляд курсу	5
(1) Краса святості	7
(2) Святість — це взаємини «ходити з Богом»	21
(3) Святість — це образ Бога в людині.....	29
(4) Святість — це відокремлення.....	41
(5) Святість — це неподільне серце.....	59
(6) Святість — це праведність.....	69
(7) Святість — це любити Бога.....	83
(8) Святість — це любити свого ближнього	99
(9) Святе життя в повноті Духа.....	119
(10) Святість — це хриstopодібність.....	133
(11) Святість — це нерозривне спілкування з Богом	155
(12) Чи можливе життя в святості	165
Фінальний проект	179
Рекомендовані джерела.....	181
Звіт з виконаних завдань.....	183

Огляд курсу

Опис курсу

В цьому курсі представлений біблійний опис святого життя, котрого Бог очікує від християнина і на яке оснащує його.

Вказівки лідерам групи

В цьому курсі розглядається доктрина святого життя та її застосування на практиці.

Необхідно запланувати 90-120 хвилин для кожного уроку, окрім часу на виконання позакласних завдань.

Питання для обговорення та завдання для виконання у класі відзначені символом ►. Щоразу, коли в матеріалах зустрічається цей знак, поставте питання і дозвольте студентам обговорити відповіді. Переконайтеся, що всі учні беруть участь в обговоренні. У разі потреби ви можете звернутися до когось особисто, щоб залучити його до дискусії.

У тексті багато посилань на місця **Писання**; будь ласка, доручіть студентам переглянути вірші і прочитати їх під час уроку.

У кожному занятті є два **завдання**:

- 1. коротке есе** на вказану тему. На розсуд керівника групи воно може бути здане в письмовій формі або представлене усно;
- 2. місце з Писання** для запам'ятовування; повторювати уривки потрібно на кожному занятті. Наприкінці курсу студенти повинні цитувати напам'ять всі вірші, вивчені під час навчання.

Одна з цілей курсу — підготувати студентів до того, щоб вони перетворились на справжніх вчителів. Лідер групи повинен надати **можливість кожному студенту розвивати свої викладацькі здібності**, наприклад, час від часу, доручати проводити частину уроку.

Кожному студенту необхідно підготувати **фінальний проект**. Він складатиметься з трьох проповідей на тему святого життя, які можуть містити як біблійні, так і практичні аспекти святого життя. По спроможності студенти повинні виголосити всі свої проповіді і зробити аудіозаписи для керівника групи.

Якщо студент бажає отримати сертифікат **Shepherds Global Classroom**, він повинен відвідувати всі заняття і виконати всі завдання. Форму звітності з виконаних завдань можна знайти наприкінці посібника.

Урок 1

Краса святості

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Оцінити красу Божої святості та Його плану нашого преображення.
- (2) Відкинути хибні поняття стосовно святості та розпізнати біблійні.
- (3) Бути готовими пояснити новонаверненим, що означає бути святим.
- (4) Вивчити напам'ять 1 Петра 1:14-16.

Вступ

Святість — одна з центральних тем Біблії. В Писанні Бог відкрив нам Себе: Він святий (Левит 19:2). Потім Всевишній показав, ким ми можемо бути завдяки Його милості, — Його святим народом (1 Петра 1:15-16).

У кожної істинно віруючої людині є жага святості. Як діти Бога, ми прагнемо бути схожими на Нього. На жаль, значна частина сучасної церкви прийняла хибну ідею, що святість неможлива. Чимало християн живуть у полоні свідомого гріха. Вони не вірять, що переможне життя, вільне від влади гріха, можливе вже тут, на землі.

Понад сто років тому великий місіонер Джон Хайд в Індії сказав: «Те, що нам потрібно сьогодні, — так це відродження святості». Якщо це було актуальним тоді, то для гріховного світу XXI століття й поготів.

Якщо це так важливо для Бога, ми повинні поставити собі питання, що означає бути святим; якщо це заповідано в Писанні, слід задуматись над тим, чи можливе життя в святості.

У цьому курсі ми дізнаємося, що має на увазі Бог, коли говорить: «Будьте святі, Я бо святий». Коли ми зрозуміємо послання Писання про святість, то побачимо, що святе життя реальне для кожного християнина. Заняття складатиметься з трьох елементів:

1. Ми вивчимо значення біблійних слів, таких як «святий», «освячення» і «досконалий». Ця частина — біблійне богослов'я святості.

Молитва про святість

Заверши Своє нове творіння —
І будемо чисті і бездоганні.

Дозволь нам побачити Твоє велике спасіння,
Абсолютно відновлене в Тобі.

Ми змінюватимемося зі слави на славу,
Поки на небесах не обіймемо своїх місць.

Прославляємо Тебе, складаючи вінці біля Твоїх ніг,
заглиблені в чудеса, любов і хвалу.

Чарльз Веслі

2. Ми дослідимо практичні аспекти святого життя і дізнаємося, що говорить Біблія про нього, а також про чисте серце і про хриstopодібний дух.
3. Ми розглянемо ходіння перед Богом християнина, який є прикладом святості, і подивимося, як він діє в повсякденному житті.

Уривки з Біблії для читання і обговорення

Перш ніж продовжити цей урок, уважно прочитайте кожне з нижчезазначених місць Писання і обговоріть відповіді на питання: це дозволить актуалізувати деякі важливі теми, що піднімаються в курсі ¹.

- ▶ Левит 19:2. Відповідно до уривка, чому Ізраїль повинен бути святим?
- ▶ 1 Петра 1:15-16. Які відмітні ознаки вчинків християн?
- ▶ До Євреїв 12:14. Які дві чесноти повинні бути притаманні християнам, якщо вони хочуть бачити Господа?
- ▶ 1 до Солунян 4:3-8. Від яких гріхів Бог закликає утримуватися кожного віруючого?

До чого Бог покликав Свій народ?

- ▶ Об'явлення 20:6, Яка духовна характеристика тих, хто візьме участь у першому воскресінні?

Краса святості

- ▶ Коли ви чуєте про людину, котру називають «святою», який образ виникає у вашій уяві? Позитивний він чи негативний? Чому?

Одного разу місіонер відвідав африканського вождя, котрий вже був у літах, запитавши у нього: «Хто такі християни?» Місіонер відповів: «Християнин не краде худобу свого ворога. Християнин не втікає з дружиною свого ворога. Християнин не вбиває свого ворога».

Вождь сказав: «Я розумію. Бути християнином — це те саме, що бути старим! В молодості я нападав на свого ворога і викрадав його дружину і худобу. Тепер я занадто старий, щоб робити це; я християнин!»

На жаль, саме так багато хто думає про послання святого життя: наприклад, що святість — це не більше ніж список гріхів, яких слід уникати. Таким чином втрачається краса святості, про яку вчить Боже Слово.

¹ Цей список питань був створений Тімоті Кіпом.

Хибні ідеї щодо святості.

Бог святий, і Його люди теж повинні бути святими. Ця звістка є ключовою в Біблії, проте існує багато неправильних уявлень про святість.

- 1. Частина людей вважає, що тільки деякі люди можуть бути святими.** Вони ділять християн на дві групи. Перша з них — християни, котрі увірували: вони прийняли Ісуса як свого Спасителя, але не підкоряються Йому в своїх діях і ставленні. Друга група складається з християн, що досягли вищого рівня; до неї належать священики, пастори або святі. Відповідно до цієї ідеї, тільки деякі християни святі.
- 2. Дехто з віруючих у Христа людей думають, що ми стаємо святими, відокремлюючись від інших людей.** Багато років тому були «святі люди», які вирушили жити в пустелю. Одна людина провела тридцять сім років на кам'яному майданчику високо над землею. Цей чоловік вірив, що ми стаємо святими, уникаючи контакту з людьми.
- 3. Дехто вважає, що ми стаємо святими тільки тоді, коли вмираємо.** Такі люди думають, що ми ніколи не виконаємо Божий задум в цьому житті, але станемо святими, коли помremo; у такому разі, смерть не ворог, а наш друг: завдяки їй ми нарешті досягаємо Божого задуму для Його народу.
- 4. Деякі люди вважають, що ми стаємо святими, дотримуючись визначених правил:** одягаючись в певному стилі чи виконуючи дії зі списку «роби» — «не роби». Вони вірять, що святість — це зовнішній вигляд, а не преображене серце.
- 5. Дехто вважає, що свідченням святості людини є особливий дар мов або чудес;** вони вимірюють святість не святим життям, але знаменнями і чудесами.
- 6. Нарешті, багато хто схиляється до думки, що святість неможлива!** Вони гадають, що святість — це ідеал, який показав Бог, щоб спонукати нас робити все можливе, але це нереально в практиці життя. Міркуючи так, нікому не вдасться виконати заповідь: «Будьте святі».

Однак веління Бога передбачає, що Його намір полягає в підкоренні Йому. Бог хороший Отець; Він ніколи не поведе робити те, що неможливо здійснити з допомогою Його благодаті. Бути святим — означає бути тим, ким нас створив Всевишній. Своїми силами досягти такого стану серця неможливо, але з Божою силою це стає реальним для кожного віруючого. Святість отримується завдяки Божій благодаті, а не нашим зусиллям.

► Які з цих хибних уявлень про святість найбільш поширені там, де ви служите? Чи вважається святість чимось прекрасним серед християн у вашій громаді?

Біблійна картина святості.

На відміну від негативних уявлень, зазначених вище, Біблія показує святість як прекрасну можливість для дітей Бога. Подумайте про те, що в Біблії називається святим; ніщо з цього не є потворним або огидним, але все красиве і привабливе.

- Божа свята природа прекрасна і славна (Ісаї 6:1, 3; Псалом 104:3).
- Храм та речі, відділені для служіння, були прекрасні (Від Луки 21:5; Ісаї 64:11; Вихід 28:2).
- Ізраїль був покликаний як святий народ, що наверне інших людей до Бога (Ісаї 49:3); святість приваблювала (1 Царів 8:41-43), а не відштовхувала ².
- Церква покликана бути святим народом (1 до Коринтян 1:2, 1 Петра 2:9). Вона повинна бути прекрасною нареченою, приготовленою для чоловіка (До Ефесян 5:27; Об'явлення 19:7, 21:2).

Кожна з цих картин чудова. Біблія показує, що справжня святість — не щось жорстоке чи страхітливе; навпаки, це люблячий дар нашого Небесного Отця. Якщо ми бачимо святість такою, як вона є, то прагнутимемо святого серця і життя. Якщо ми проповідуємо святість так, як вчить Біблія, наш народ повинен жадати святого серця і святого життя. Святість — прекрасний подарунок люблячого Отця.

Краса святості в первісному Божому творінні: досконалий світ

Бог створив досконалий світ

Створений Богом Едем був прекрасний. Подумайте про найсолодший фрукт, який ви коли-небудь їли; в раю вони були смачнішими. Уявіть найкрасивішу квітку, яку ви коли-небудь бачили; в раю вони були ще прекраснішими. Бог створив досконалий світ, в якому не було гріха та його наслідків; це був світ без болю, сліз і смерті.

Найголовніше, що Всевишній створив світ близької дружби між Богом і людиною: ніщо не розділяло їх. Кожного дня Бог відвідував Адама і Єву; ні у однієї істоти на Землі не було такого привілею. Всевишній створив людину для особливих відносин з Самим Собою; в Едемському саду між Богом і людиною був досконалий мир.

Спотворення сатаною Божого досконалого світу.

Сатана хотів зруйнувати цей цілісний світ: він ненавидів усе, що створив Бог.

Перш за все, він і не міг знести тісних взаємин між Всевишнім і людиною; він був сповнений рішучості знищити любов і довіру, що існували між ними.

² Ви можете зауважити: «А як щодо фарисеїв? Їх вважали «святими», але вони відштовхували інших». Вивчаючи уроки, ми побачимо, що їхня «святість» не була справжньою; це був зовнішній прояв, а не глибинна суть.

Сатана не міг погубити людину прямо, тому він вирішив зруйнувати відносини між Творцем і творінням. Він знав, що Бог святий і створив людину на Свій образ, тому об'єктом його атаки став Божий святий образ в людині. Святий Бог і свята людина матимуть нерозривні відносини, але можна зруйнувати їх, спокусивши людину гріхом.

Диявол прийшов до Єви у вигляді змія і поставив під сумнів веління Бога. Він запитав: «Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю?» Питання було сформульоване так, щоб Єва засумнівалася в Божій благості. Вона відповіла: «З плодів дерева раю ми можемо їсти, але з плодів дерева, що в середині раю, Бог сказав: Не їжте із нього, і не доторкайтесь до нього, щоб вам не померти» (Буття 3:1-6).

Змій звинуватив Бога в тому, що Він утримує добро від Адама і Єви: «Умерти не вмрете! Бо відає Бог, що дня того, коли будете з нього ви їсти, ваші очі розкриються, і станете ви, немов Боги, знаючи добро й зло». Єва була спокушена гордістю: «...станете ви, немов Боги» (Буття 3:4-5).

Єва їла плід, і дала його Адаму, і він їв теж. Адам і Єва знали, що вони порушили закон Бога. Коли Всевишній прийшов у сад, їм було соромно, і вони сховалися від Нього. Тісна дружба між Богом і людиною була зруйнована.

Бог не відмовився від Свого творіння

Бог вигнав Адама і Єву з Едемського саду через гріх, внаслідок якого були зруйновані відносини між Творцем і творінням, а також пошкоджений образ Божий в людині, але по Своїй любові Всевишній не залишив Своє творіння в цьому жахливому стані. Бог міг би сказати: «Адам, ти став причиною цього лиха. Це твоя проблема! Я йду». Замість цього люблячий Творець став частиною нашого світу і забезпечив нам спасіння від гріха.

Ці ліки від гріха містили шлях до прощення. Всевишній забезпечив спосіб відновлення відносин між святим Богом і людиною, що згрішила. Церква завжди проповідувала про те, що грішники мають можливість примиритися з Богом; через хрест нам можуть бути прощені наші гріхи.

Це чудова новина! Але іноді церква забуває про іншу частину Божих ліків: вони складаються з шляху не тільки до прощення, але і відновлення. Бог проклав дорогу до відтворення Свого образу в людині.

Всевишній не зупинився на чомусь одному, сказавши: «Ви можете бути вільні від покарання за гріх, але ви ніколи не отримаєте свободи від сили гріха». Ні! Він забезпечив спосіб, завдяки якому людина може прийти до святості. Бог ходив в саду зі святими людьми; Він не може перебувати у взаєминах з грішниками. Всевишній бажає відносин зі Своїм народом, тому Він забезпечив шлях, щоб привести нас до святості.

У всьому Писанні ми бачимо, як Бог працює над створенням святого народу, з яким Він зміг би перебувати у взаєминах. Він не говорить: «Я знаю, що ви грішні, але Я закрию

очі на це і зроблю вигляд, що ви праведні»; замість цього Всевишній обіцяє зробити Свій народ святим.

«Господь поставить тебе Собі за святий народ, як присягнув був тобі, коли ти будеш додержуватися заповідей Господа, Бога твого, і підеш дорогами Його» (Повторення Закону 28:9).

Бог хоче зробити Свій народ святим! Це Його мета. Всевишній обіцяє: «І будуть їх звати народом святим, викупленцями Господа!» (Ісаї 62:12).

Краса святості в природі Бога

Через гріхопадіння людина більше не була святою; ми незабаром забули святу природу Бога. Всевишній створив нас «на Свій образ»; тепер ми створили богів за нашим образом — ревнивих, ненависників і гордих.

Вавилоняни розповідали історію про Мардука, який став верховним богом, убивши свою матір; греки знайомили з історією Зевса, у котрого було безліч розпусних зв'язків; римляни оповідають історію про Бахуса — бога пияцтва та розбещеності.

Ці боги не були святими. Люди, котрі поклонялися їм, скидалися на них: вони обманювали, крали та були нечесними у всіх аспектах життя. Грішна людина створила грішних богів; зі свого боку, вони дозволяли людині продовжувати вершити гріх. Ми стали такими, як боги, котрим поклонялися.

Ягве не схожий на цих лжебогів: Він святий; неодноразово Писання свідчить про це. Після перетину Червоного моря народ Ізраїля вихваляв свого святого Бога. Вони співали: «Хто подібний Тобі серед богів, о Господи? Хто подібний Тобі, Препрославлений святістю...» (Вихід 15:11).

Псалмоспівець оспівував Всевишнього: «Та Ти Святий, пробуваєш на хвалах ізраїлевих!» (Псалом 21:4). Народ Божий прославляв Господа за Його святість; псалмоспівець називав Бога «Святий Ізраїлів» (Псалом 70:22; 77:41; 88:19).

Пророки свідчили, що Бог святий. Як і псалмоспівець, вони називали Всевишнього «Святий Ізраїлів»³. Ісая шанував Високого і Піднесеного, повіки Живущого, — Святий Його Ймення» (Ісаї 57:15). Святість — це така невід'ємна частина Божого характеру, що для Всевишнього клястися «Своєю святістю» рівнозначно клятві «Самим Собою» (Амоса 4:2; 6:8). Авакум свідчив про Бога: «Твої очі занадто пречисті, щоб міг Ти дивитись на зло...» (Авакума 1:13). Пророки знали, що Бог святий.

На небесах в поклонінні Богу святкується Його святість. Серафим співав: «Свят, свят, свят Господь Саваот» (Ісаї 6:3). Іван Богослов побачив чотирьох істот, що вихваляють

³ Ісаї. 5:19; 10:20; Єремії. 51:5; Єзекїїля 39:7.

Бога. Вони співали: «Свят, свят, свят Господь, Бог Вседержитель, що Він був, і що є, і що має прийти!» (Об'явлення 4:8). Бог святий.

Краса святості в Божому плані для Його народу

Святий Бог створив людство для відносин з Собою, але внаслідок гріха відбувся поділ. Однак, незважаючи на це, Всевишній був сповнений рішучості відновити відносини зі Своїм народом. Оскільки тільки святі люди можуть жити в присутності святого Бога, Він дав нам можливість стати святими. Бог вчив значенню святості людей, котрі святими не були. Цей процес складався з двох частин:

1. По-перше, Бог вчив людину природі святого Бога. Мардука, Зевса і Бахуса наділяли силою і могутністю, але вони були аморальні; Бог явив Себе як всемогутній і святий.
2. По-друге, Бог вчив людину природі святих людей, кажучи: «Будьте святі, бо святий Я, Господь, Бог ваш!» (Левит 19:2). Оскільки Всевишній святий, Його народ повинен бути таким самим.

Ісаїя проповідував грішному народу. Відступництво знищило красу Божих людей. З обраного Божого народу статус Ізраїля упав до ганебного становища поневоленого. Він більше не був прекрасний; він був рабом. Але Ісаїя передбачав день, коли «побачать народи... справедливість» Ізраїля, і Божий народ буде «діяемою царства» в Господній руці (Ісаї 62:2-3).

Люди, які неправильно розуміють звістку святості в Біблії, часто зображують її з точки зору законництва у вигляді жорстких правил і суворого виразу облич. Це не біблійний погляд на святість. Навпаки, бути святим — означає являти красу Божої святості, що наповнює радістю свободи жити в близьких відносинах зі святим Богом; в Писанні це не термін, що супроводжується похмурими асоціаціями; це термін радості і краси!

У Біблії Бог розкриває Свою святу природу, а потім вчить Свій народ жити святим життям, і, що ще важливіше, показує, що Він дасть йому силу бути тим, ким Він закликав його бути. Завдяки благодаті Бог може зробити сьогодні людей святими. Всевишній не ігнорує гріх в Своїх дітях; навпаки, Він робить нас святими. Святий Бог бажає відносин зі святим народом.

Що означає бути святим.

Через Слово Бог вчив Своїх людей тому, що означає бути святим. Коли Всевишній почав доносити до Свого народу звістку про святість, вони нічого не знали про неї, ніколи не стикаючись зі святим Богом чи святими людьми. Всевишній навчав значущості святості так само, як ми вчимо дитину мові.

Коли ми вчимо маленьких дітей, то вказуємо на стілець і говоримо: «Стілець», — на машину — і говоримо: «Автомобіль». Крок за кроком дитина розуміє внутрішню суть

слів; наприклад, значення слова «любов» відкривається їй через переживання любові своєї матері; слова «справедливість» — коли батьки карають її за непослух.

Бог вчив святості так само. Наслідуючи гріховну природу, ми не розуміли, що означає бути святими. Поступово Всевишній розкривав значення святості Своему народу за допомогою словесних картин, котрі ілюстрували, що означає бути святим. Переглядаючи значення слова «святість» в Писанні, ми побачимо:

- 1. Бути святим — означає підтримувати близькі взаємини з Богом** (2 до Коринтян 6:16-18). Святі люди, опис життя котрих знаходимо в Книзі Буття, такі як Енох і Авраам, перебували в близьких взаєминах із Всевишнім; вони «ходили з Богом». Демонструючи життя святих людей, Бог відкрив, що свята людина — це та, хто перебуває у близьких взаєминах з Ним.
- 2. Бути святим — означає відображати образ Божий** (До Колоссян 3:10; 2 Коринтян 3:18). Святість не є природною характеристикою людини; вона властива тільки Богу. Всевишній закликав Ізраїль: «Будьте святі, бо святий Я, Господь, Бог ваш!» (Левит 19:2). Бути святим — означає відображати образ Божий в повсякденному житті, а також бути такими, як Всевишній.
- 3. Бути святим — означає бути відокремленим для Бога** (Вихід 29:44; Левит 20:26). Вперше, коли слово «святий» використовується в Біблії, воно стосується дня, котрий був відділений для особливих цілей Бога (Буття 2:3). Суботній день був святим; він відмежовувався від інших шести у тижні. Як дітям, що вивчають значення слова «стілець», Бог вказав на сьомий день і сказав, що він «святий».
- 4. Бути святим — означає мати недвоєдушне серце** (1 Царів 8:61). В історичних книгах Бог використовував слово «досконалий», щоб описати людей, у котрих було недвоєдушне серце. Бути святим — означає бути цілеспрямованим у відданості Богу. Святе серце любить Бога нероздільно.
- 5. Бути святим — означає жити праведним життям** (До Колоссян 1:22; Титу 2:12, 14). Пророки проповідували людям, які думали: «Ми поклоняємося в храмі і приносимо жертви: ми святі». Божі посланці говорили, що недостатньо виконувати ритуали; бути святим — означає жити праведно стосовно Бога та інших людей: «чинити правосуддя, і милосердя любити, і з твоїм Богом ходити сумирно» (Михея 6:8).
- 6. Бути святим — означає проявляти досконалу любов до Бога і ближнього** (Від Матвія 22:36-40). Євангелія містять найповніше одкровення Бога про святість у житті Ісуса Христа. У Нього було святе серце, повністю підпорядковане волі Отця, а також святі руки, що діяли в досконалій любові до інших. Христос показав, що бути святим — означає любити Бога і ближнього, як самого себе.
- 7. Бути святим — жити в повноті Духа Святого** (Єзекіїля 36:27; До Ефесян 5:18). У Діях ми бачимо приклад християн, сповнених Божим Духом. Через силу

Святого Духа вони жили святими життями; ми святі тільки тому, що живемо в повноті Святого Духа.

8. Бути святим — означає бути

христоподібним (До Римлян 8:29). Ісус був прекрасним прикладом святого серця і святих рук. Послання показують, що звичайні християни можуть наслідувати Його; в них знаходимо практичні рекомендації, як жити святим життям щоденно; також вони вчать нас, як стати христоподібними людьми.

9. Святість готує нас до того, щоб побачити

Бога (1 Івана 3:2-3, До Євреїв 12:14). На початку Бог приготував Едемський сад, де святі люди могли перебувати в прекрасних стосунках з нашим Отцем. Гріхопадіння спричинило те, що людина була вигнана з раю, але Бог не відмовився від Свого плану. В Об'явленні ми бачимо, що народ Божий побачить Його обличчя, а грішники не зможуть зробити цього: Бог готує святих людей, котрі проведуть вічність в Його присутності; це Божа мета для Його народу.

Ми повинні бути святими, бо це одна з великих задач, заради якої Христос прийшов у світ. Говорити про те, що люди спасенні від провини гріха, не будучи звільненими від його панування в їхніх серцях, — суперечити свідченням всього Писання. Ісус явив спасіння в повноті. Він не просто усунув провину гріха, але і здолав його силу.

Перефразовано з висловлювань єпископа Дж. К. Райла

Висновок: заклик Святого Бога до Свого народу бути святим

Доктор Джон Стотт був одним з великих християнських лідерів ХХ століття. В одній зі своїх останніх проповідей він говорив про Божу мету для Його народу ⁴. Ми були спасенні благодаттю через віру і переведені від влади темряви в Царство Сина Божого: ми перейшли від смерті в життя. Навіщо? Мета Божого порятунку — зробити нас подібними Христу. Доктор Стотт сказав: «Христоподібність — це воля Божа для Божого народу».

Три новозавітних тексти показують, як наше зростання в подобі Христу на землі готує нас до життя у вічності; вони підкреслюють важливість святості в житті віруючого.

До Римлян 8:29: погляд у минуле і вічна мета Бога для Його дітей.

«Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворідним поміж багатьма братами».

⁴ <http://www.langhampartnership.org/2007/08/06/john-stott-address-at-keswick/>

Божа вічна мета полягає в тому, щоб ми були «були подібні до образу Сина». З самого початку задумом Бога було зробити нас схожими на Христа. До Римлян 8:28 обіцяє, що «що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре»; воно адресоване тим, хто покликаний «Його постановою». Яка Його воля? Передвизначена мета Бога полягає в тому, щоб зробити Своїх дітей подібними до образу Сина Свого; Всевишній спас нас, щоб зробити святыми.

У Бога є одна кінцева мета для людства — святість. Його єдина ціль — приводити до досконалості святих. Він прийшов спасти людей, тому що створив їх святыми.

Освальд Чемберс

Павло нагадав християнам в Колоссах про чудесні зміни, які Бог здійснив в їхніх життях: «І вас, що були колись відчужені й вороги думкою в злих учинках, тепер же примирив смертю в людській тілі Його». Через смерть Христа ці люди, котрі були «ворогами» Богу, тепер «примірилися» з Ним. Потім Павло представляє цим віруючим Божу мету, яка полягає в тому, щоб примирити їх з Самим Собою: «Він примирив їх, щоб учинити вас святыми, і непорочними, і неповинними перед Собою» (До Колоссян 1:21-22).

Павло не просто говорить: «Ви примірилися з Богом, щоб провести вічність на небесах». Це прекрасна новина, але не повна Блага звістка! Павло каже: «Ви примірилися з Богом, щоб бути святыми». Мета Бога — зробити Своїх дітей святыми і непорочними.

2 до Коринтян 3:18: фокус на сьогоднішні і демонстрація того, як ця мета досягається в житті віруючого.

«Ми ж відкритим обличчям, як у дзеркало, дивимося всі на славу Господню, і змінюємося в той же образ від слави на славу, як від Духа Господнього».

Через силу Святого Духа ми «змінюємося в той же образ від слави на славу». Мета Бога полягає в преображенні Його дітей силою Святого Духа; день за днем ми стаємо більше схожими на Христа.

1 Івана 3:2: погляд в майбутнє і остаточне виконання Божого задуму:

«Улюблені, ми тепер Божі діти, але ще не виявилось, що ми будемо. Та знаємо, що, коли з'явиться, то будемо подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є».

Книга Об'явлення зображує той день, коли ми побачимо Бога; тоді ми будемо схожі на Нього. Мета Всевишнього буде досягнена повністю і надовго. Джон Стотт зробив висновок: «Ми будемо з Христом, подібні до Нього, назавжди».

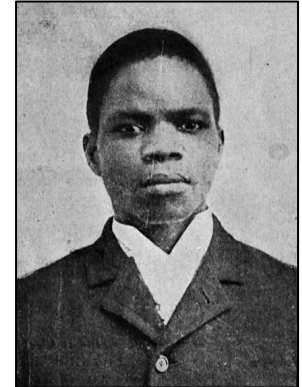
Прагнення християн до святого життя готує їх до того дня, коли вони побачать не тільки Бога, але і реалізацію Його цілей в своєму житті. Це має вселяти серйозність щодо зростання в святості; з кожним днем ми все більше і більше змінюємося на Його образ.

Поняття святості не було створене людиною; це – Божий характер. Наше розуміння святості ґрунтується на Божому характері, відкритому в Біблії.

Прагнучи все більше і більше бути схожим на Христа, ми входимо у відповідність з Божим вічним задумом. Святість — це вічна мета Бога для кожного віруючого. Як у дітей Божих, у нас повинно бути прагнення того, щоб ця мета була досягнута в наших серцях і життях.

Він відкрив секрет... Семюел Кабо Морріс

Семюел Морріс ⁵ народився в 1873 році в Ліберії, Західна Африка. Він був принцом — сином вождя племені. Коли його батько зазнав поразки в битві, Кабо був полонений з метою отримання викупу. Одного разу він побачив яскраве світло і почув голос з небес, який велів йому втікати. Мотузки, що тримали його, впали на землю, і Кабо побіг в джунглі.

Він кілька днів блукав по чагарниках, поки не прийшов у місто Монровію, де він зустрів юнака, котрий запросив його до церкви. У той день, коли Кабо відвідав зібрання, місіонерка розповідала історію навернення Павла. Коли вона говорила про яскраве світло і голос з небес, Кабо зрозумів, що це був голос, який він чув у джунглях! Незабаром він прийняв Христа як свого Спасителя і був хрещений під ім'ям Семюел Морріс.

Протягом наступних двох років Семюел фарбував будинки, щоб утримувати себе, поки він вивчав Біблію. Він був особливо зацікавлений вченням про Святого Духа і життя в силі Духа. Після того, як місіонерка повідомила, що вона навчила його всьому, що знала, Морріс запитав: «Хто був вашим учителем?» Вона розповіла йому про проповідника з Америки Стівена Мерріта. Не маючи грошей, Морріс вирушив до найближчого морського порту, щоб знайти корабель, який відпливає до Сполучених Штатів Америки; він був сповнений рішучості дізнатися більше про життя в Дусі.

Він спав на пляжі в очікуванні корабля. Після його прибуття Морріс попросив капітана доправити його до Америки; той відмовився, але через деякий час двоє членів екіпажу втекли. Тоді капітан сказав Моррісу, що може взяти його на борт робочим, а платою буде транспортування до Нью-Йорка. Під час рейсу він піддавався жорсткому поводженню з боку екіпажу і виконував найнебезпечніші завдання на борту, проте Семюел виявляв любов Христа до своїх товаришів; до моменту прибуття корабля в Нью-Йорк капітан і велика частина екіпажу були преображенні.

Коли Морріс дістався Нью-Йорка, він знайшов місію Стівена Мерріта і розповів йому про своє бажання дізнатися більше про Святого Духа. Містер Мерріт повинен був піти на зустріч і залишив Морріса в місії до вечора. Коли він повернувся, то виявилось, що

⁵ Зображення Семюела Морріса, «Життя, сповнене Духом» (1992 р.), отримано з сайту <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=39596012>, у публічному доступі.

Семюел вів молитовне зібрання. У свою першу ніч у Америці Семюел Морріс привів майже двадцять осіб до Христа.

Стівен Мерріт допоміг Семюелу Моррісу вступити до університету Тейлора, щоб він міг підготуватися до євангелізації в Ліберії. Морріс прибув до Кемпусу в Індіані без грошей, але з повною вірою в Боже забезпечення. Він сказав директору: «Будь ласка, дайте мені кімнату, яка більше нікому не потрібна». Пізно ввечері його однокурсники почули, як він «говорить зі своїм Батьком». Його абсолютна довіра до Бога вплинула як на Кемпус, так і на навколишні церкви.

Хоча Морріс планував повернутися до Ліберії, у Бога був інший план. Через два роки після вступу до університету Тейлора Семюел Морріс помер від запалення легенів. Йому було всього двадцять років, але він рухався у Божому плані. Він говорив директору університету: «Це не моя робота; це Його труд. Я закінчив свій. Він пошле інших, кращих, ніж я, щоб зробити роботу в Африці».

Життя Морріса вплинуло на стількох людей, що сотні зібралися на вулицях, щоб провести його в останню путь. Кілька однокурсників вирушили до Африки як місіонери, служачи «на спомин про принца Кабо». Директор університету Тейлора сказав: «Семюел Морріс був посланцем Бога в нашому навчальному закладі. Він думав, що прийде сюди, щоб підготуватися до своєї місії; замість цього Бог послав його підготувати Тейлорський університет до його місії по всьому світу. Всі, хто зустрічався з ним, були вражені його піднесеною, але простою вірою в Бога».

Сьогодні меморіальна дошка на могилі Семюела Морріса в Форт-Уейні, штат Індіана, виглядає так:

Семюел Морріс
1873-1893 рр.
Принц Кабо
Уродженець Західної Африки
Знаменитий християнський містик
Апостол простої віри
Приклад наповненого Духом життя

Коротке життя Семюела Морріса показує, що кожен віруючий може жити в силі Святого Духа. Святе серце і святе життя — мета Бога для кожного віруючого.

Урок 1. Стислий огляд

(1) Красу святості видно в первісному творінні Бога: Всевишній створив досконалий світ без гріха.

(2) Краса святості явлена в природі Бога. Він святий.

(3) Краса святості відкривається в Божому плані для Його народу. Хоча гріх спотворив природу людини, Всевишній не відмовився від Свого плану для святого народу. Щоб відновити відносини між святим Богом і людством, яке згрішило, Бог вчив:

- Яким є Святий Бог.
- Якою є свята людина.

(4) Є багато хибних уявлень про святість. Вони складаються з таких тверджень:

- Тільки дехто з людей може бути святим.
- Ми перетворюємося на святих, живучи окремо від інших людей.
- Ми стаємо святими тільки тоді, коли вмираємо.
- Ми стаємо святими, дотримуючись певних правил.
- Свідоцтво про те, що людина свята, можна побачити в особливому дарі мов або чудес.
- Святість неможлива.

(5) Істина про святість проста. Ось що значить бути святим:

- Бути святим — означає підтримувати близькі стосунки з Богом.
- Бути святим — означає відображати образ Бога.
- Бути святим — означає бути відокремленим для Бога.
- Бути святим — означає мати недвоєдушне серце.
- Бути святим — означає жити праведним життям.
- Бути святим — означає практикувати досконалу любов до Бога і ближнього.
- Бути святим — означає жити в повноті Святого Духа.
- Бути святим — означає бути схожим на Христа.
- Святість готує нас до життя з Богом.

(6) Три новозавітних тексти показують важливість святості в житті віруючого.

- До Римлян 8:29 демонструє вічну мету Бога, яка полягає в тому, щоб сформувати нас за образом Його Сина.
- 2 до Коринтян 3:18 показує, що Божа мета досягається, коли ми щодня прагнемо бути подібними Христу.
- 1 Івана 3:2 показує виконання Божого задуму: коли ми побачимо Бога, ми будемо, як Він.

Урок 1. Завдання

(1) Уявіть, що новонавернений християнин сказав вам: «Я прочитав в Біблії, що Бог закликає нас бути святими, оскільки Він святий. Це здається неможливим! Що означає бути святим?» Поясніть в письмовій роботі, як би ви відповіли йому (обсяг — 1 сторінка). Під час наступної зустрічі кожен учень повинен прочитати свою відповідь; виділіть час на обговорення на занятті.

(2) На початку наступного уроку процитуйте напам'ять 1 Петра 1:14-16.

(3) У цьому курсі потрібно підготувати фінальний проект, термін здачі якого визначається останнім днем занять. Необхідно почати роботу над ним невідкладно. Зверніться до сторінки 211 наприкінці курсу для отримання детальної інформації.

Урок 2

Святість — це взаємини «ходити з Богом»

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Цінувати Боже забезпечення в щоденних взаєминах з Його народом.
- (2) Визнати, що ми святі за допомогою взаємин з Богом, а не завдяки людським зусиллям.
- (3) Бути посвяченими тому, щоб вкладати час в побудову щоденних відносин з Богом.
- (4) Бути готовими допомагати іншим віруючим зростати в їхніх взаєминах з Богом.
- (5) Вивчити напам'ять 1 Івана 1:6-7.

Авраам: людина, котра ходила з Богом

Уявіть, що вам 75 років і ви живете в країні ідолопоклонників, як раптом чуєте, що Бог звертається до вас! Як би ви відреагували?

Бог сказав Аврааму: «Вийди зо своєї землі, і від родини своєї, і з дому батька свого до Краю, який Я тобі покажу» (Буття 12:1). «Залиш все і йди за Мною!» Всевишній не повідомив Аврааму, куди веде його; Він просто сказав: «Іди».

Авраам повірив Богові і пішов услід за Ним з Уру халдейського до Харану, а потім звідти до Ханаану. Авраам пройшов понад 1500 км, йдучи за Божим велінням.

Авраам повірив обіцянкам, які здавалися неможливими: він вірив, що Бог дасть йому сина, незважаючи на те, що Сарра вже не могла народити дітей; що Бог дасть йому землю обіцяну, хоча він не володів землею в Ханаані; що Всевишній вчинить його великим народом, хоча у нього не було дітей.

Авраам — людина з язичницького суспільства — «був названий він другом Божим» (Якова 2:23); він ходив з Богом.

Молитва про святість

Господи, я відмовляюся від своїх планів і цілей,
Від усіх моїх бажань і надій
І приймаю Твою волю на моє життя.

Я віддаю себе, своє життя, своє все Тобі,
Щоб бути Твоєю назавжди.

Наповни мене Своїм Святим Духом,
Використовуй мене, як бажаєш,
посилай мене, куди хочеш,
Нехай Твоя воля здійсниться в моєму житті
За всяку ціну зараз і назавжди.

Бетті Стам,
мучениця за віру, Китай

► Попросіть трьох учнів з класу розповісти свідоцтво про їхнє ходіння з Богом до цього моменту. Як почався їхній шлях? Які уроки ви винесли з їхніх свідчень?

Святість в П'ятикнижжі: «ходити з Богом»

Святі люди ходять перед Богом; вони проводять час з Ним, і в процесі стають все більше схожими на Нього. **Бути святим — означає ходити з Богом, будувати глибші взаємини з Ним.**

Бог ходив з Адамом і Євою в Едемському саду. Після того, як гріх порушив ці ідеальні взаємини, Адам і Єва сховалися від лиця Всевишнього: гріх відділяє людину від Бога.

Гріх руйнує стосунки з Богом і між людьми: Адам у всьому тому, що трапилося, звинуватив Єву. Адам і Єва згрішили разом, але гріх зіпсував їх відносини один з одним. Божа мета полягає в тому, щоб Його діти жили в мирі з Ним і один з одним. Мета сатани — зруйнувати наші взаємини з Богом і людьми.

Гріх пошкодив взаємини між Богом і людиною, але Всевишній забезпечив спосіб відновлення взаємин. Завдяки жертвам людина має можливість підтримувати відносини зі святим Богом. Ми не можемо отримати святість власними зусиллями: ми стаємо святими завдяки відносинам зі святим Богом.

У всьому Старому Заповіті ми знаходимо приклади святих людей, котрі ходили перед Богом. Вони більше не перебували зі Всевишнім в прекрасному саду: через гріх люди тепер потрапили в темний світ гріха, але навіть тут можна ходити з Богом. Це святість.

Ходіння з Богом вимагає самодисципліни

Ходіння з Богом вимагає від нас самодисципліни та того, щоб сказати «ні» усім гріховним бажанням (До Тита 2:12). Йосип був призначений управителем всього маєтку чиновника високого рангу в чужій країні. Саме в цей час він зіштовхнувся з сексуальною спокусою. Відносини Йосипа з Богом визначили його реакцію на цю ситуацію. Дехто міг би сказати: «Це задоволення виглядає добре, я насолоджуватимуся ним», — але Йосип сказав: «...Як же я вчиню це велике зло, і згрішу перед Богом?» (Буття 39:9); він не бажав руйнувати стосунки зі Всевишнім заради задоволення плотських бажань.

Ми не «заробляємо» святість самодисципліною: тільки Божа благодать робить нас святими. Ми спасенні благодаттю; ми святі завдяки благодаті, однак це не означає, що самодисципліна не потрібна.

Даллас Віллард писав: «Благодать не суперечить зусиллям; вона проти заробляння»⁶. Ходіння складається з зусиль, але навіть це приходить внаслідок Божої благодаті. Ми не заробляємо Божу благодать; наші прагнення — радісна відповідь на Його благодать.

⁶ Даллас Віллард. *Почути Бога*. (Вестмонт, Іллінойс: InterVarsity Press, 2012), 254 ст.

Як діти Божі, ми не заслуговуємо на Божу благодать своїми стараннями, але усвідомлюємо необхідність самодисципліни (1 до Коринтян 9:25-27).

Ходіння з Богом вимагає слухняності.

Бог покликав Авраама у місцевість, котрої він ніколи не бачив. «І відправивсь Аврам, як сказав був до нього Господь...» (Буття 12:4) Авраам ходив з Богом в житті послуху. Святе серце — це слухняне серце:

«Вірою Авраам, покликаний на місце, яке мав прийняти в спадщину, послушався та й пішов, не відаючи, куди йде» (До Євреїв 11:8).

Бог не надав Авраамові карти, не забезпечив подробицями подорожі; Він просто покликав його — і він підкорився. Ходіння з Богом вимагає послуху; життя святості — того самого (1 Петра 1:2; До Римлян 6:16, 22).

Розуміння в духовних питаннях досягається не інтелектом, а послухом.
Освальд Чемберс

Ходіння з Богом супроводжується зростанням у вірі.

Коли Авраам покинув свій дім, не було ніяких доказів Божих обіцянок. Авраам ходив з Богом в житті віри. Коли ми в близьких взаєминах з Богом, то вчимося повністю довіряти Йому. Віра поглиблюється, коли ми проводимо час із Всевишнім. Це було важливо для Авраама, бо він зіткнувся зі ще більшим випробуванням, ніж просто залишити батьківщину.

У Ханаані Бог велів Аврааму принести в жертву свого сина Ісака. Всевишній обіцяв Аврааму, що він буде батьком великого народу. Через багато років народився син. Бог попросив Авраама принести його в жертву. Автор Послання до Євреїв говорить: «Вірою Авраам, випробовуваний, привів був на жертву Ісака» (До Євреїв 11:17).

Оскільки Авраам ходив з Богом, він довіряв Йому, навіть коли не міг повністю зрозуміти Його веління; він перебував у відносинах зростаючої віри з Богом.

Ходіння з Богом вимагає, щоб ми довіряли Йому. Таке життя передбачає довіру навіть у важких обставинах. Ми дозволяємо Всевишньому робити те, що, як Він вважає, буде найкращим для нашого життя.

Цей принцип видно в усьому Писанні. Проходячи через немислимі випробування, Йов дізнався, що він може довіряти Богу. Божому народу у вигнанні Єремія приніс обіцянку, що Бог навіть трагедію поверне на благо (Єремії 29:10-14). Страждаючи від «колючки» в тілі, яка завдавала йому болю, Павло дізнався, що Божої благодаті достатньо: «...Досить тобі Моєї благодаті, бо сила Моя здійснюється в немочі» (2 до Коринтян 12:9).

Історії Авраама та інших Божих людей протягом всієї історії вчать нас тому, що ходіння з Богом передбачає повну покірність Його заповідям і абсолютну довіру Його обіцянкам. У міру того, як ми ходимо з Ним, наша довіра зростає.

Ходіння з Богом — це ексклюзивні взаємини.

Образ ходіння часто зустрічається в Писанні. На жаль, Ізраїль часто ходив у гріхах, а не перед Богом. Багато хто з царів жив у гріху і будували свої відносини з ним: Авійям «ходив в усіх гріхах свого батька, які той робив перед ним» (1 Царів 15:3); також інші царі ходили в гріхах своїх батьків, а не з Богом.

Ходіння з Богом — це ексклюзивні взаємини. Бог — ревнитель (Вихід 15:3; Второзаконня 4:24; Ісуса Навина 24:19): ви не можете одночасно перебувати у взаєминах з Ним і схилитися до гріха. Псалмоспівець запитує: «Господи, хто може перебувати в наметі Твоїм? Хто мешкати може на святій Твоїй горі?» (Псалом 14:1). Які вимоги для життя в присутності Бога?

Якщо я ходжу зі світом, я не можу ходити з Богом. Двайт Муді

«Той, хто в невинності ходить, і праведність чинить, і правду говорить у серці своїм, хто не обмовляє своїм язиком, і злого не чинить для друга свого, і свого ближнього не зневажає!» (Псалом 14:2-3).

Малахія пророкував: «Ви мучите Господа». Ізраїль запитував: «Чим ми мучимо?» Пророк відповів: «Говоренням вашим: Кожен, хто чинить лихе, той добрий у Господніх очах, і Він у них уподобання має...?» (Малахії 2:17). Ізраїль хотів бути у дружніх взаєминах з Богом, продовжуючи при цьому здійснювати умисний гріх. Малахія попередив, що прийде день, що палатиме, як піч, і стануть всі пишні та кожен, хто чинить безбожне, соломою, і спалить їх день той, який наступає (Малахії 4:1). Святий Бог не може поблажливо ставитися до гріха.

Бог засудив Ізраїль за те, що Його народ здійснював гріхи інших народів замість того, щоб жити відповідно до Божого закону. «І пізнаєте ви, що Я Господь, бо за уставами Його ви не ходили, а постанов Моїх не виконували, але виконували за постановами тих народів, що навколо вас» (Єзекіїля 11:12). Ізраїль не міг ходити з Богом, перебуваючи в гріху: народ Божий не міг йти по шляху Всевишнього і нечестя одночасно. Незважаючи на те, що вони були обраними Богом людьми, Бог покарав їх за гріх.

Святість на практиці: ходіння з Богом — це безперервні відносини

Коли ми ходимо з Богом, то зростаємо у взаєминах з Ним. У Книзі Повторення Закону 6 Мойсей представив картину того, що значить ходити зі Всевишнім. Він сказав, що народ Ізраїля повинен вчити Божому закону своїх дітей. Коли це потрібно робити? Завжди.

«І пильно навчиш цього синів своїх, і будеш говорити про них, як сидітимеш удома, і як ходитимеш дорогою, і коли ти лежатимеш, і коли ти вставатимеш» (Повторення Закону 6:7).

Людина, яка ходить з Богом, підтримує з Ним постійні взаємини. Немає різниці між «нормальним життям» і «церковним». Святі люди — це не «недільні християни», котрі

служать Богу тільки в церкві; святі люди бажають постійних зростаючих взаємин з Богом.

Коли Ізраїлю не вдавалося розвивати щоденні взаємини з Богом, вони незабаром захоплювалися іншими богами; коли Соломон став недбало ставитися до своїх відносин з Богом, його незабаром захопився лжебогами своїх дружин.

Навіть рання церква зіткнулася з цією небезпекою. Община в Ефесі була заснована Павлом під час великого відродження. Апостол Іван деякий час служив пастором в цій громаді; Марія, мати Ісуса, жила тут. У них було прекрасне знання реальності Євангелія з перших вуст, але вже тодішнє покоління Іван змушений був попереджати:

«Але маю на тебе, що ти покинув свою першу любов. Отож, пам'ятай, звідки ти впав, і покайся, і вчинки давніші роби» (Об'явлення 2:4-5).

Що трапилося? Оскільки вони не змогли зберегти палкість своєї ранньої любові і продовжувати зростати у взаєминах з Богом, їхня любов охолола.

Ми бачимо цей принцип і в людських взаєминах. Чи можете ви уявити собі чоловіка, який одружується на красивій жінці, вішає на стіну «свідоцтво про шлюб», але не проводить з нею час? Чи хороший їхній шлюб? Ні! Потрібно набагато більше, ніж просто документ, щоб побудувати міцні взаємини. Успішний шлюб будується роками, тоді коли двоє людей продовжують зростати в своїй любові один до одного.

Так само ми покликані продовжувати зростати в нашій любові до Бога. Ходити зі Всевишнім — значить продовжувати проводити з Ним час і рости у взаєминах. Ось що значить бути святим.

Ходіння — це процес, під яким розуміється, що постійні відносини тривають. Свята людина продовжує зростати у взаєминах з Богом. Момент підпорядкування Всевишньому — не фінал процесу; святе життя передбачає постійне ходіння з Ним. Наше життя з Богом починається з нового народження і триває доти, доки ми не побачимо Його лицем до лица. Життя святості — постійні взаємини.

Ісус навчав Своїх учнів, що духовне життя *повністю* залежить від підтримання відносин з Ним.

«Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградні, так і ви, як в Мені перебувати не будете. Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Від Івана 15:4-5).

Деякі християни думають про свої взаємини з Богом як про «молитву грішника», за якою йде життя, що мало змінилося; біблійна ж картина значно відрізняється. Християнське життя пов'язане з Лозою (Від Івана 15:1-17). Наше духовне життя підтримується через щоденні відносини з Лозою. Гілка, відокремлена від стовбура, скоро засохне; християнин, котрий відрізаний від Лози, «згорить».

Ходіння з Богом вимагає, щоб ми проводили з Ним час. Ви не можете робити це, не посвячуючи свого часу! Святі люди роблять це. Іноді вони жертвують бізнес-можливостями і розвагами, розуміючи, що немає нічого важливішого за взаємини із Всевишнім. Як і Марія, що сиділа біля ніг Ісуса, святі люди знають, що «потрібне одне», і це перебування з Ним (Від Луки 10:41-42).

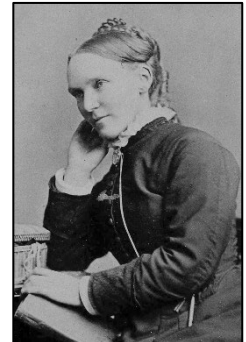
Святі люди ставлять час з Богом в пріоритет. Вони знають, що молитва і Писання важливіші за інші види діяльності, і навіть служіння, та пам'ятають, що Ісус часто вставав рано, щоб помолитися Своему Отцю, тому у них вже увійшло в звичку проводити час в молитві.

Святі люди розуміють, що ходити з Богом — означає слідувати Його вказівкам; вони чутливі до Його проводу. Вони не запитують, чи гріховний конкретний вид діяльності, а ставлять питання, чи наблизить їх це до Бога. Вони хочуть догоджати Всевишньому в кожному рішенні. Оскільки святі люди мають святі серця, вони намагаються утримувати свої руки від гріха, розуміючи, що взаємини зі Всевишнім вимагають, щоб ми були відокремлені від усього, що Йому не догоджає.

- ▶ Які існують практичні способи розвитку глибших відносин з Лозою?
- ▶ Які три проблеми заважають нашим стосункам з Богом?

Вона відкрила секрет... Френсіс Рідлі Хейвергал (1836-1879 рр.)

⁷Батько Френсіс Хейвергал ⁸ був служителем в Англіканській церкві. У віці 14 років Френсіс засвідчила про віру в Христа; все життя вона прагнула наблизитися до Нього. Вона писала: «О, Він може зробити мене освяченою посудиною, готовою для використання Учителем! Бувають часи, коли я відчуваю таку любов до Нього, що у мене немає слів, щоб описати це... але я все ще хочу наблизитися до Нього.

Перебування з Ним, а не знання доктрини дає такі відчуття». Коли вона ходила з Богом, то наближалася до Нього.

У 1873 році Хейвергал засвідчила, що вона була «очищена від усіх гріхів і освячена силою Божого Духа». Ніщо не могло перешкодити її ходінню з Богом. Її молитва про посвячення стала відомим гімном: «Боже, життя моє візьми: воно усе Тобі присвячене».

Хейвергал віддала всі сфери свого життя Богу: ось що значить ходити з Ним. Ми повинні бути так близько до Нього, щоб все, що є у нас, належало Йому. Після цілого життя ходіння з Богом останні слова Хейвергал були: «Чудово! Чудово бути біля воріт раю! Благословенний спокій!» Її брат писав, що її обличчя було таким радісним, неначе вона вже говорила з Ним».

⁷ Історія Френсіс Хейвергал з Wesley L. Duewel, *Heroes of the Holy Life* (Grand Rapids: Zondervan, 2002 p.), ст. 80-89.

⁸ Зображення Френсіс Рідлі Хейвергал, *Christmas Sunshine with Love and Light for the New Year* (1886 p.).

Міс Хейвергал ходила з Богом; вона була святою людиною. Ходіння з Богом — це не тільки для людей, які жили в біблійні часи: воно реальне і для нас сьогодні; ви можете бути святими.

Урок 2. Стислий огляд

- (1) Бути святим — означає підтримувати відносини з Богом. Святість — це ходіння зі Всевишнім.
- (2) Ходіння з Богом вимагає самодисципліни, щоб говорити «ні» неправильним бажанням.
- (3) Самодисципліна не заперечує силу благодаті. Ми спасенні благодаттю і стали святими нею.
- (4) Ходіння з Богом вимагає повного послуху Божим заповідям. Ми не можемо ходити зі Всевишнім та у гріху одночасно.
- (5) Ходіння з Богом вимагає повної довіри Божим обіцянкам.
- (6) Ходіння з Богом означає будувати безперервні взаємини з Ним.
- (7) Святе життя вимагає щоденних взаємин з Лозою; духовне життя повністю залежить від наших взаємин з Богом.

Урок 2. Завдання

- (1) Уявіть, що новонавернений християнин сказав вам: «Я хочу розвинути більш глибокі відносини з Всевишнім. Я люблю Його, але мені важко зрозуміти, як зростати у взаєминах з Ним. Я не бачу Бога, тому Він здається далеким. Що я можу зробити?» Напишіть йому лист (обсяг — одна сторінка), в якому спробуйте допомогти цій людині зрозуміти, як зростати у взаєминах з Богом. На наступному занятті кожен студент повинен прочитати свою відповідь; також необхідно виділити час, щоб обговорити відповіді.
- (2) На початку наступного уроку процитуйте напам'ять 1 Івана 1:6-7.

Урок 3

Святість — це образ Бога в людині

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Цінувати Божий план з відновлення Його образу в людині.
- (2) Розуміти процеси, через які Бог відновлює Свій образ в нас.
- (3) Дозволити Богу втілювати Його план зі щоденного преображення на образ Христа.
- (4) Вивчити напам'ять 2 до Коринтян 3:17-18.

Мойсей: людина з обличчям, яке сяяло

Це був найвеличніший день у житті Мойсея (Вихід 33:17-23). Він виріс в палаці фараона і зустрічав найвпливовіших людей світу. Але сьогодні Мойсей побачить Когось більшого за фараона: Він зустріне Ягве — Бога Авраама, Ісака та Якова.

Богом говорив до Мойсея з куща, що палав; він бачив, як Всевишній знищив армію фараона в Червоному морі, але сьогодні Мойсей побачить Бога ближче, ніж у пустелі чи біля Червоного моря.

Сьогодні Мойсей опинився в присутності Ягве, і у нього було тільки одне прохання: «Покажи мені славу Свою!». Бог сказав, що це неможливо: «Ти не зможеш побачити лица Мого, бо людина не може побачити Мене і жити», — але Він виказав Мойсеєві особливу прихильність:

«Ось місце при Мені, і ти станеш на скелі. І станеться, коли буде переходити слава Моя, то Я вміщу Тебе в щілині скелі, і закрию тебе рукою Своєю, аж поки Я перейду. А здійму руку Свою, і ти побачиш Мене ззаду, а обличчя Моє не буде видиме]»(Вихід 33:21-23).

Мойсей бачив лише невелику частину Божої слави, але, коли він повернувся до табору, його обличчя сяяло. Щоразу, коли він перебував у присутності Бога, «бачили Ізраїлеві сини лице Мойсеєве, що променіло лице Мойсеєве. І Мойсей знов накладав покривало на лице своє аж до відходу свого, щоб говорити з Ним» (Вихід 34:35). Обличчя Мойсея відображало славу Божу; він був людиною з сяючим лицем.

Ми були створені на Божий образ, щоб відображати Його славу. Хоча гріх пошкодив образ Бога в людині, Всевишній прагне відновити його в кожному віруючому. Бути святим — означає бути схожим на нашого Небесного Отця. Божа мета — відновити Свій образ в Своєму народі.

Святість — це образ Бога в людині

► Подумайте про християнина, котрий є прикладом святості. Які якості нашого Небесного Отця ви бачите в житті цієї людини?

П'ятикнижжя демонструє нам святого Бога. Зважаючи на це, Всевишній закликає Свій народ до святості. Ми були створені, щоб бути схожими на нашого Небесного Отця та для життя в святості. Божа мета полягає в тому, щоб перетворити Своїх дітей на Свій образ.

Бути схожим на якусь людину — означає мати подібний образ. Ми були створені на образ Божий. Це не означає, що у Всевишнього таке саме обличчя; це значить, що наші душі були створені, щоб відображати Його природу. Так само, як дзеркало відбиває обличчя людини, ми відображаємо образ Бога.

Молитва про святість

Господи, зроби мою душу такою,
Щоб вона відображала Тебе,
Ти один Сяй в мені,
Щоб люди могли бачити
Твою любов, Твою милість...
- Бланш Мері Келлі

Ми були створені, щоб проявляти ті самі якості, що і у Бога — чистоту та святість. **Бути святим — означає відображати образ Божий.** Бог велить Своїм дітям: «І будьте святі». Чому? «...бо святий Я» Ми живемо для того, щоб бути схожими на Нього (Левит 11:45; 1 Петра 1:16); ми були створені, щоб бути святим народом, а також бути схожими на нашого Небесного Отця.

Ми створені на образ Божий.

Кульмінація історії сотворіння — людина, в якій відтворився «образ Божий» (Буття 1:27). Все, чому дав життя Всевишній, було добре, але тільки людина була створена на Його образ та подобу, «славою й величчю Ти коронуєш» її! (Псалом 8:6).

Людина наділена вічною цінністю завдяки цьому. Павло пише, що людина «образ і слава Бога» (1 до Коринтян 11:17); ми були створені, щоб відображати Божу славу.

Образ Бога в людині був спотворений через гріхопадіння.

Гріх зіпсував образ Божий в людині. У першому розділі книги Буття читаємо, що людина була створена «на образ Божий»; а в 6 розділі — що «кожне бо тіло зіпсуло дорогу свою на землі» (Буття 6:12). Людина настільки далеко відійшла від Божого плану, що «ввесь нахил думки серця її тільки зло повсякденно» (Буття 6:5).

Слава, дана людині при сотворінні, перетворилася на сором та безчестя. Павло зображує картину того, що людина втратила, відвернувшись від Всевишнього до лжебогів: люди «славу нетлінного Бога змінили на подобу образу тлінної людини...» Внаслідок цього в посланні до Римлян сказано:

- «видав їх Бог у пожадливість їхніх сердець на нечистість»;
- «видав на пожадливість ганебну»;

- «видав їх Бог на розум перевернений».

Все це наслідки падіння. Через гріх слава людини обернулася ганьбою. Образ Божий був пошкоджений; людина більше не була схожа на свого Творця.

Образ Божий відновлюється в Його народі.

Однак Всевишній не залишив людину на самоті з проблемою. Жертви були засобом задоволення покарання за гріх та відновлення відносин між Богом і людиною, але мета Всевишнього набагато глибша: Він прагне зробити людину святою, як Він святий.

Божий намір полягає в тому, щоб сформувати нас на Його образ (До Римлян 8:29). У міру того, як образ Божий відновлюється в нас, сором гріха стирається, і ми знову починаємо являти Божу славу. Це одна з центральних тем Біблії:

- Ми були створені на образ Божий (Буття 1-2).
- Через гріх образ Бога в людині був пошкоджений (Буття 3).
- Починаючи з обіцянки спасителя в Бутті 3:15 і до кульмінації розвитку людської історії на небесах Бог буде відновлювати Свій образ в людині.

Іван обіцяв, що, якщо ми перебуватимемо у Христі, то, коли Він з'явиться, зможемо мати відвагу, щоб не бути засоромленими Ним під час Його приходу (1 Івана 2:28). Коли ми змінюємося на Його образ, то повертаємося до слави, яка була втрачена під час гріхопадіння. Наше безчестя усунене, і ми з упевненістю зустрічаємо Його пришествя. Коли ми зростаємо в образ Божий, то стаємо святими; подібно до того, як Бог святий, Його люди стають святими.

Ізраїль був покликаний являти образ Бога.

Бог закликав Ізраїль бути святим народом, щоб відновити Свій образ в ньому; Всевишній обрав його і відділив як Свій обраний народ, котрий має явити святість Господа серед інших народів.

Бог назвав Ізраїль «царством священників»: «А ви станете Мені царством священників та народом святим» (Вихід 19:6). Робота священника полягала в тому, щоб представляти Бога людям; місія Ізраїля — являти святу природу Бога всім народам. Щоб виконати це завдання, Ізраїль повинен був бути святим.

Коли народ був вірний Богові, він відображав Його святу природу та ставав дзеркалом Божої святості; наvertsаючись до ідолів, він віддзеркалював їхню гріховну суть і ставав її транслятором. Коли Ізраїль не був схожий на Бога, він не виконував свою місію в світі.

Церква покликана являти образ Бога.

У Новому Заповіті церква покликана бути Божим святим народом — «священством», котре представляє Бога світу.

«Але ви вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности Божої, щоб звіщали чесноти Того, Хто покликав вас із темряви до дивного світла Свого» (1 Петра 2:9).

Подібно до того, як Бог обрав Ізраїль, щоб явити Свій образ народам, Він вибрав церкву, щоб розповісти світу, що вони покликані із темряви до дивного світла Його. Через церкву Всевишній являє Свою природу тим, хто не знає Його. Для цього необхідно відображати образ Божий. Щоб виконати свою місію, церква повинна бути святою.

Коли церква вірна Богу, вона відображає Його святу природу; коли вона наворачтається до ідолів популярності, багатства і влади, то виглядає, як її кумири, віддзеркалюючи гріховну природу лжебогів. Коли церква не відображає Бога, вона не виконує свою місію в світі.

Образ Бога відновлюється в кожному віруючому.

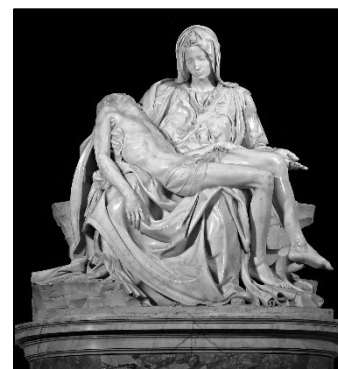
Ми були створені, щоб бути схожими на нашого Небесного Отця, — на Божий образ, але він був пошкоджений гріхопадінням; він все ще є в нас (Буття 9:6), але його затьмарює гріх.

Уявіть, що людина, яка робить розкопки в Китаї, знаходить красиву старовинну вазу. Красу її спочатку не видно, адже вона покрита шаром бруду і пилу. Простий спостерігач може сказати: «Викинь її. Це марна річ!» — але експерт знає, що під брудом знаходиться прекрасний скарб.

Образ Божий в людині був пошкоджений гріхопадінням; він покритий пилом і брудом гріха, але Бог відновлює його в нас. «Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його» (До Римлян 8:29). Подібно до того, як Ісус схожий на Свого Отця, ми повинні бути подібні до Нього. Святість — це «богоподібність»; святість — це відновлення образу Бога в людині.

«П'єта» Мікеланджело ⁹ — одна з найвідоміших скульптур в Італії. У 1972 році психічно хвора людина розбила скульптуру молотком. Скульптори місяцями працювали над усуненням заподіяної шкоди. Оскільки «П'єта» — справжня цінність, вони ретельно працювали, щоб відновити первісний образ. Сьогодні ви не зможете помітити, де скульптура була пошкоджена: вона відновлена у своїй первісній красі.

Гріх зіпсував найвизначніше творіння Бога і пошкодив образ Божий в людині. Оскільки людина цінна для Всевишнього, Він

⁹ Зображення: «П'єта Мікеланджело 5450 на чорному фоні»; фото зроблене Станіславом Трайковим 4 грудня 2005 року, відредаговане Niabot, отримане з https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Michelangelo%27s_Pieta_5450_cut_out_black.jpg, ліцензоване під CC BY 2.5, зменшене як порівняти з оригіналом.

почав відновлювати Свій образ в ній. З моменту гріхопадіння і до цього часу Бог трудиться через Свою благодать, щоб повернути людство до його первісної краси; така Його мета.

Багато людей розуміють Євангеліє не у всій повноті. Воно полягає в такому:

1. Я був грішником.
2. Бог спас мене.
3. Я можу йти на небо.

Це Блага звістка, але це не все Євангеліє!

Добра новина відкриває нам вічний Божий задум:

1. Я був грішником.
2. Бог спас мене.
3. Бог відновлює Свій образ в мені.
4. На небі я «буду подібний Йому, бо буду бачити Його, як Він є» (1 Івана 3:2).
Божа мета для Його народу буде досягнута.

Хіба це не приголомшливо? Бог спас тебе, щоб ти став таким, як Він. Це краса святого життя. Як святий народ, ми преображуємося на образ Божий.

Бог звільнив ізраїльтян з Єгипту, щоб Він міг жити серед них у люблячих взаєминах. Всевишній визволив Ізраїль не для того, щоб він жив, як хананеї, а щоб вони могли стати такими, як Він.

Яскравим свідченням присутності Святого Духа в житті людини є безпомилкова родинна схожість з Ісусом Христом і позбавлення від усього, що не несе подібності з Ним.
- Освальд Чемберс

Так само ми спасенні, щоб жити в близьких відносинах з Богом і бути зміненими на Його образ. Всевишній спас нас від гріха, щоб ми могли стати святими; оскільки Він святий, ми були створені, щоб відображати Його славу.

Святість на практиці. Святість та особистість

Деякі люди вважають, що свята людина обов'язково відповідатиме певному типу особистості. Згадайте свою відповідь на питання на початку цього уроку: «Подумайте про християнина, котрий є прикладом святості. Які якості нашого Небесного Отця ви бачите в житті цієї людини?» Чи описували Ви їх насамперед з точки зору особистісних якостей? Ми часто так робимо!

Однак, коли ми читаємо Новий Заповіт, то бачимо, що люди різних типів особистостей були присутні в день П'ятидесятниці, і всі вони були наповнені Духом Святим. Після сходження Духа Божого учні не були раптово змінені на інших людей; замість цього Бог працював через їхні природні характери, щоб досягти Своїх цілей у новий спосіб. Хома не перетворився за одну мить на яскраву оптимістичну людину; до своєї смерті він був, ймовірно, тихим інтровертом. Симон Петро не став миттю спокійною умироствореною

людиною, яка непомітно примостилася в кутку; навіть після П'ятидесятниці Петро був тим, хто рішуче заявляв: «Жадним способом, Господи!» (Дії Апостолів 11:8).

Бог створив кожного з нас унікальною особистістю. Освячення не руйнує цих особливостей: коли ми віддаємо себе Богу, Його образ сяє *через* нашу індивідуальність.

Чи може Божий образ сяяти через наші особистості?

Як це може виглядати в повсякденному житті? Відкрита товариська людина, котра повністю присвятила себе Богові, залишатиметься такою самою, як і раніше; сором'язлива людина, що уникає натовпу, найімовірніше, не зміниться, однак в обох випадках людина, що освячується, дозволяє Богові вдосконалити свою особистість у тих сферах, котрі не відображають Божий образ.

Дозвольте мені навести приклад. Пастори Гедеон і Марк — сильні особистості з твердими переконаннями; обидва були талановитими спікерами, вміли аргументовано підтримувати дискусію; обіймали керівні посади. В силу того, що вони були наділені такими якостями, траплялося, що іноді вони могли ображати інших своїми словами.

Ближче до кінця життя пастор Гедеон сказав мені: «Я ніколи не вибачаюся. Неважливо, що люди думають про мої висловлювання. Це їхня проблема, якщо вони мене неправильно зрозуміють. Я знаю, що моє серце праве!» Хоча серце Гедеона, можливо, було щирим, люди з церкви, де він був пастором, часто страждали від його слів. Він так і не навчився дозволяти образу Бога сяяти через свою особистість.

Пастор Марк також був сильним лідером, проте він відкрив для себе, що значить відображати образ Божий і навчився говорити: «Вибачте. Я сказав це надто емоційно», — та проявляти милосердя і справедливість; члени його церкви сказали: «Наш пастор ставився до нас, як Ісус».

Святість не змінює тип особистості людини; вона робить нас чутливими до голосу Святого Духа, коли Він говорить: «Ти маєш вибачитися, тому що був занадто емоційний».

Якщо ви належите до типу людей, які уникають публічності, святість не перетворить вас на товариську людину, яка любить бути в центрі уваги, однак вона спонукатиме вас відмовитися від сумнівів, коли Бог говорить: «Я хочу, щоб ти взяв відповідальність на себе і керував в цій ситуації».

Еверетт Кеттелл наводить три приклади, котрі ілюструють те, як сатана любить перекручувати наші природні схильності, щоб затьмарити образ Бога в нашому житті¹⁰.

¹⁰ Еверетт Л. Кеттелл. *Дух святості*. (Newberg, OR: Barclay Press, 2015), с. 30-35.

Приклад 1: їжа.

Голод — це природне бажання. Це можливо: приймати їжу «на славу Божу» (1 до Коринтян 10:31). Не потрібно шукати духовного досвіду, який усуне фізичний голод.

Однак у багатьох людей сатана спотворив цю природну потребу до стану обжерливості. Замість того, щоб задовольняти фізичні потреби організму, їжа стає способом задоволення егоїстичних нахилів.

Розв'язання ситуації з обжерливістю не в тому, щоб усунути радість від їжі; рішення даної проблеми — самоконтроль, який запобігає перетворенню природної потреби на щось небезпечне і навіть гріховне.

Приклад 2: чутливість.

Потім Еверетт Кеттелл наводить складніший приклад. Будь-яка людина з нормальними емоціями наділена деяким ступенем чутливості до образ і страждань. Це нормально і не гріховно, проте, якщо ми дозволимо їм перерости в жалість до себе, то станемо егоцентричними, і це буде обмежувати здатність ефективно служити Богу і відображати Його образ для інших.

Як і в попередній ситуації, рішення не в тому, щоб усунути всю емоційну чутливість і стати кам'яними щодо слів та дій інших людей; замість цього ми повинні навчитися відавати цю чутливість Богу і дозволяти Йому направляти і контролювати нашу реакцію на біль.

Приклад 3: язик.

Мабуть, чи не найскладніший приклад. Всі ми повинні користуватися язиком. Ми не можемо молитися: «Боже, будь ласка, викоринь мій язик», — однак не можна допускати, щоб він виходив з-під контролю.

Кеттелл наводить приклад місіонера, який часто був правий в своїх поглядах, але ранив інших надмірно емоційними словами. На конференції, темою якої було духовне життя, він сказав дещо, що зачепило багатьох присутніх. Вночі Бог показав йому, що його язик завдавав болю іншим людям.

Місіонер помолився, а потім пішов на ранкове зібрання, де він звернувся до людей: «Якби у мене були б проблеми з алкоголем, це було б легко. Я б позбувся спиртних напоїв — і ситуація була б вирішена. Але моя проблема — язик. Я не можу вирізати його на славу Божу, однак я присвятив свій язик Богу, і тепер вірю, що Святий Дух допоможе мені використовувати його на славу Господа».

Кеттелл вказує на дві помилки з такими проблемами:

1. Одна помилка полягає в тому, щоб говорити: «Я грішний і не можу контролювати свій язик. Я змушений продовжувати грішити, тому що Божа благодать недостатньо сильна, щоб вирішити мою проблему».

2. Інша помилка — в такому ході думок: «Я молився, щоб Бог зробив мене святим, тепер Він контролюватиме мій язик. Мені не потрібно нічого робити, щоб дисциплінувати себе; я просто буду довіряти Всевишньому».

Правильне ставлення в тому, щоб сказати: «Я віддав своє серце і підкорив свій язик Богу. Моє серце чисте, але я знаю, що все ще маю дисциплінувати свій язик. Я повинен думати, перш ніж говорити, приділяти час молитві, перш ніж про щось сказати, і, якщо я говорю занадто швидко, то повинен змиритися і покаятися». Свята людина швидко змиритися перед скривдженим братом і покається перед ним (Від Матвія 5:23-24).

► У яких сферах існує небезпека для вас? Подумайте про природні бажання, які можуть призвести до гріховного ставлення чи поведінки. Наведіть приклад того, як це бажання іноді спричиняє виникнення проблем, а потім ілюстрацію того, як Бог допоміг вам дисциплінувати це бажання.

Як Бог формує особистість святої людини.

У міру того, як ми прагнемо відображати образ Божий в нашому житті, Всевишній трудиться різними способами, щоб перетворити нас на тих людей, якими Він хоче, щоб ми були. Подібно археологу, котрий знаходить в Китаї рідкісну вазу і ретельно полірує її, поки вона не заблещить, Бог з обережністю шліфує Своїх дітей, поки ми не засяємо і не почнемо віддзеркалювати Його образ.

Як Бог формує в Своєму народі Свій образ? На початку цього уроку ми побачили, що Мойсей відображав образ Божий. Погляд на життя цього лідера надасть нам деякі приклади того, як Бог формує нас.

На початку життя Мойсей не завжди відображав образ Бога. Його характер став причиною вбивства людини і міг перекреслити можливість принести користь Божому Царству (Вихід 2:11-15), проте Всевишній преобразив Мойсея в людину, найлагіднішу за всяку людину на землі (Числа 12:3). Мойсей впадав у відчай від певних ситуацій (Вихід 5:22-23), але Бог сформував його так, що він був вірний, щоб вести народ сорок років у пустелі. Як Бог змінив характер Мойсея?

(1) Бог використовує Своє слово, щоб формувати Своїх дітей на Свій образ.

Один з найбільш ефективних інструментів, які використовує Бог, — Його Слово. Коли ми зберігаємо Слово Боже в своїх серцях, Він використовує його, щоб направляти нас (Псалом 118:9-11). Оскільки Мойсей отримав Божий закон безпосередньо з руки Божої, він сформував його розуміння і характер.

Святі люди — це люди Слова; вони знають, що побачать в ньому природу Бога і дізнаються, як їхній характер повинен відображати Бога. Кожен видатний християнин в історії зростав в пізнанні Слова Божого.

(2) Всевишній використовує складні обставини, щоб формувати Своїх дітей на Свій образ.

Через вбивство єгиптянина Мойсей провів сорок років у пустелі. Багато разів він, напевно, думав: «Я втратив свій шанс і ніколи не зможу робити щось більше, ніж пасти овець». Але Бог використовував ці сорок років, щоб перетворити Мойсея на лідера.

Один з найбільш підбадьорливих для нас віршів — передбачення Ісусом зречення Петра. Христос попередив його: «...сатана жадав вас, щоб вас пересіяти, мов ту пшеницю», — але і підбадьорив: «Я ж молився за тебе, щоб не зменшилась віра твоя». Потім Він пообіцяв, що з (тимчасового) фіаско Петра Бог зробить добро: «...ти ж колись, як навернешся, зміцни браттю свою» (Луки 22:31-32). Бог використовував навіть руйнівні обставини поразки Петра, щоб зробити його більш ефективним.

Святі люди довіряють Божому провидінню у важких обставинах. Вони вірять в написане в Посланні до Римлян 8:28, тому що хочуть жити, як сказано в Римлянам 8:29. Павло пише: «І знаємо, що тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре». Потім Він повідомляє нам «мету», яка досягається в життя Його дітей: «Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його».

Не все, що відбувається зі святою людиною, добре; але все, що відбувається, «допомагає на добре» для досягнення мети Бога — формування нас на образ Його Сина.

(3) Бог використовує людей, щоб формувати Своїх дітей на Свій образ.

Це може бути найскладнішим із трьох інструментів. Бог використовує людей, часто проблемних, щоб сформувати в нас Свій образ. Коли Мойсей втомився від важких обов'язків лідерства, Бог використовував його тестя Їтра (який навіть не був ізраїльтянином), щоб дати Мойсеєві пораду, яка зробила його більш ефективним (Вихід 18:1-27).

Ми можемо знову подивитися на Симона Петра. Завдяки спілкуванню з Іваном, а потім і через конфронтації з Павлом Петро все більше і більше формувався на образ Божий. Павло «виступив супроти нього», коли той ухилився і не жив згідно уроків, яким Дух навчив його щодо вживання їжі з язичниками (До Галатів 2:11). Як старший апостол, він, можливо, відчував себе принизливо. Петро йшов за Христом, коли Павло ще вбивав християн! Але апостол дозволив Богу діяти через Павла, щоб наблизити його до того, яким Бог хотів, щоб Петро був.

Святі люди дозволяють Богу діяти через інших людей, щоб сформувати свій характер на Його образ. Приповіді Соломона говорять: «Як гострить залізо залізо, так гострить людина лице свого друга» (Приповіді 27:17). Лезо сокири заточується від тертя об сталь; так само, коли люди взаємодіють один з одним, їх навички відгострюються.

Життя святості — це більше, ніж одного разу пережитий момент посвяти Богу; це щоденне перетворення на образ Божий. Коли ми підкоряємося Божій роботі в нашому житті, Він поступово формує нас на Свій образ. Це практичне життя святості.

Він відкрив секрет... Френк Кросслі

Святе серце необхідне не тільки пасторам чи місіонерам; Бог хоче змінити кожного християнина на Свій образ. Френк Кросслі являв образ Божий в звичайному житті. Він не був проповідником; Кросслі володів корпорацією «двигуни Кросслі». Він не жив в печері далеко від спокус; він жив в Манчестері — великому промисловому місті.

Френк Кросслі був багатим бізнесменом з Англії (XIX століття). Незабаром після навернення він почув, як молода дівчина з Армії Спасіння свідчила про трансформуючу силу Святого Духа. Кросслі сказав своїй дружині: «Я хочу знати Бога так, як ця дівчина». Наступного вечора він повернувся і почав пошуки шляху здобуття чистого серця.

Після того, як Бог очистив його серце вірою, Кросслі хотів робити більше, ніж просто заробляти гроші: він вирішив стати проповідником. Кросслі зустрівся з генералом Вільямом Бутом з Армії Спасіння, але той мудро порадив йому продовжувати трудитися як бізнесмену. Генерал Бут вважав, що Френк Кросслі більш ефективно служитиме Богу через свій бізнес.

Містер Кросслі поставив собі питання: «Як я можу проявляти образ Бога в моєму повсякденному житті? Як Ісус ставився б до моїх службовців?» Він переніс свою фабрику в найбідніший район міста, щоб допомогти нужденним і ставився до своїх працівників, як до братів у Христі.

Френк Кросслі продемонстрував святе серце через христоподібний підхід до життя. День за днем містер Кросслі відображав образ Бога в своєму ставленні до інших людей. Бізнесмен-конкурент одного разу зустрівся з ним з приводу складного контракту. Пізніше він сказав: «Кросслі поставився до мене так, як зробив би це Ісус Христос». Цей колега по бізнесу побачив образ Бога у ньому.

Для цієї людини найважливішим питанням не була пристрасть до заробляння великих грошей: його основною турботою було те, чи схожий він на свого Небесного Отця, тому містер Кросслі являв образ Бога оточуючим його людям. Це святість.

Урок 3. Стислий огляд

- (1) Бути святим — означає відображати образ Бога.
- (2) Образ Бога в людині був пошкоджений гріхом.
- (3) Однією з центральних тем Біблії є відновлення Божого образу в людині.
- (4) Вічна мета Бога — відновити в нас Свій образ.
- (5) Коли Ізраїль був вірний Богові, він являв Його образ іншим народам.
- (6) Коли церква вірна Богу, ми несемо Його образ світу навколо нас.
- (7) Образ Божий в нас був пошкоджений гріхом, проте Бог трудиться в житті кожного віруючого, щоб змінити нас і зробити все більше схожими на Нього.
- (8) Блага звістка Євангелія — це:
 - Я був грішником.
 - Бог спас мене.
 - Бог відновлює Свій образ в мені.
 - На небесах я буду, як Він, тому що побачу Його, як Він є.
- (9) Бог трудиться, щоб сформувати Своїх дітей на Свій образ. Незалежно від особливостей нашої особистості Він хоче показати Себе через нас. Бог використовує Своє Слово, обставини життя та інших людей, щоб сформувати нас на Свій образ.

Урок 3. Завдання

- (1) Напишіть есе на 2-3 сторінки на тему: «Образ Бога в мені». Дайте відповідь на чотири питання:
 - Якщо члени моєї сім'ї придивляться до мене, чи побачать вони образ Бога?
 - Що помітять члени моєї сім'ї такого, що не схоже на образ Бога в мені?
 - Які три практичних кроки я можу зробити, щоб відображати образ Бога в моєму житті?
 - Які обставини або людей використовує Бог, щоб сформувати мене на Свій образ зараз?
- (2) На початку наступного заняття процитуйте напам'ять 2 до Коринтян 3:17-18.

Урок 4

Святість — це відокремлення

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Зрозуміти важливість відділення від гріха для кожного християнина.
- (2) Оцінити привілей мати можливість бути відокремленим для Бога.
- (3) Розвинути практичні принципи біблійного розуміння відділення.
- (4) Вивчити напам'ять 2 до Коринтян 6:16-18.

Мойсей: людина, котра стояла на святій землі

Коли Мойсей пас овець в пустелі, то побачив кущ, що горів, але не згорав. Підійшовши ближче до цього дивного видовища, він почув, як Бог кличе його на ім'я. Він відповів: «Ось я!» Бог попередив: «Не зближайся сюди! Зніми взуття своє з ніг своїх, бо те місце, на якому стоїш ти, земля це свята!» (Вихід 3:4-5).

У стародавньому світі ходити босоніж означало смиренність і благоговіння. Ніхто не міг бути в сандалях в присутності фараона, а Мойсей перебував в присутності величнішій: з ним говорив Всемогутній Бог; Мойсей стояв на святій землі.

Що було особливого в місці, де знаходився Мойсей? Що зробило його святим? Чи був там паркан зі знаком «Свята земля»? Ні. Чи проводив хтось релігійну церемонію, щоб відмітити цю землю як святу? Ні.

Ця земля була святою тільки тому, що вона належала Богу: Він відділив цей клаптик від іншої частини пустелі і оголосив його святим; Всевишній «освятив» землю. Це ілюструє важливий урок щодо святості: ця земля була святою, бо Бог відділив її. Те, що святе, відокремлене Богом.

Через багато років Бог зустрівся з Мойсеєм на горі Синай. І знову частина землі була відокремлена як свята. Мойсей сказав народу триматися подалі від гори. Вони не могли зійти на неї чи навіть торкнутися місця довкола неї. Присутність Бога на горі була настільки потужною, що Мойсей попередив людей: всякий, хто доторкнеться до гори «буде конче забитий!» (Вихід 19:12). Це місце належало Богові: Мойсей стояв на святій землі.

Святість — це відокремлення

Святість — це атрибут Бога. В Писанні слово «святий» стосується Бога чи того, що належить Йому. В історії про Мойсея і палаючий кущ земля була святою тільки тому, що вона належала Всевишньому. **Бути святим — означає бути відокремленим для**

Бога. Багато прикладів з П'ятикнижжя показують, що «святі» речі відділені від загальних або звичайних.

Святий день.

Першого разу, коли слово «святий» з'являється в Біблії, воно стосується дня, а не людини. Наприкінці шести днів творіння Бог відділив сьомий день від інших шести.

«І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці Своєї, яку, чинячи, Бог був створив» (Буття 2:3).

Сьомий день був святим, тому що був відданий Богу: він більше не був звичайним. Ісаї говорив, що субота була відділена від усіх інших днів не для «своїх забаганок» і не для буденних справ; він належав Богові (Ісаї 58:13). Субота була відведена для поклоніння Всевишньому.

Дотримання Ізраїлем цієї заповіді демонструвало його вірність Богові. Всевишній, що відділив суботу, відокремив також і Ізраїль.

«І промовив Господь до Мойсея, говорячи: А ти промовляй Ізраїлевим синам, говорячи: Тільки суботи Мої будете пильнувати, бо це знак поміж Мною та поміж вами для ваших поколінь, щоб ви познали, що Я Господь, що освячує вас!» (Вихід 31:12-13).

Бути святим — означає бути відокремленим **Богом і для Бога**. Всевишній освятив суботу; Бог освячує Свій народ.

Святі предмети.

Клаптик землі, який був відділений, — святий; він належав Богові. День, який був відокремлений від інших днів, був святим; він належав Богові. Все, що відділене для Бога, — святе.

Одяг священиків був святим (Вихід 28:2). Він був виготовлений за спеціальною вказівкою Бога і належав Йому. **Жертви**, що люди приносили до скинії, були святими: вони були відокремлені для Всевишнього (Вихід 28:38). Священики використовували особливі **масла** в поклонінні. Бог велів: «Це буде Мені миро святого помазання на ваші покоління» (Вихід 30:31). Ніхто не міг використовувати його інакше; воно було для Божого вжитку.

Щоб забезпечити функціонування скинії, Бог зажадав, щоб кожен ізраїльтянин платив податок, званий **шекелем святині** (Вихід 30:13; 38:24-26; Левит 5:15; 27:3,25; Числа 3:47,50; Числа 7:13). Ці гроші не використовувалися для широкого вжитку. Багато теологів вважають, що це була зовсім інша монета, ніж звичайний шекель; вона була святою і належала Богу.

Оздоба в шкіні була священною. Бог наказав Мойсеєві відокремити ці предмети від усіх інших: «...освятиш їх, і стануть вони найсвятішим, усе, що доторкнеться до них, освятиться!» (Вихід 30:29).

Ізраїль практикував три варіанти використання будь-якого предмета (Левит 10:10); класифікація представлена нижче.

1. **Нечисті** (нечисті предмети були заборонені для Божого народу).
2. **Чисті предмети загального вжитку**¹¹ (вони були дозволені для використання).
3. **Святі** (відокремлені Богом для вжитку і використовувалися тільки в служінні Всевишньому).

Перед тим, як Ізраїль увійшов до Ханаану, Бог дав настанови для висадки дерев (Левит 19:23-25).

1. Протягом перших трьох років вживання плодів було заборонено. Вони були церемоніально **нечистими**.
2. Плоди четвертого року були відділені для Божого вжитку; жертва хвали Господеві. Вони були святі і заборонені для задоволення потреб людей.
3. Починаючи з п'ятого року, вони були дозволені до вжитку; дерево тепер **чисте і доступне для загального користування**.

Святі місця.

Шкіня була святою, бо вона була відділена для Бога: все в ній було призначене для використання в поклонінні Всевишньому. Місце, де Бог зустрічався з первосвященником, називалося Святеє Святих.

Пізніше храм в Єрусалимі був святим, тому що він був відділений для служіння Богу. Він був святим *тільки* тому, що належав Богові. Через гріх Ізраїля Єзекіїль побачив у видінні, як Божа слава залишає храм (Єзекіїла 10). Після того як вона відійшла, храм більше не був святий. У 63 році до н. е. римський полководець Помпей увійшов до святині і побачив, що вона пуста. Оскільки Бог вже не перебував там, храм більше не був святим.

Святе коліно.

Коліно Левія було відокремлене для Бога. У ніч перед тим, як Ізраїль покинув Єгипет, первісток в кожній єгипетській родині був убитий. Первістки Ізраїля були врятовані, бо вони виконали Боже повеління окропити кров'ю агнця косяки дверей кожного будинку.

¹¹ Багато англійських перекладів використовують слово «profane» на позначення предметів «загального вжитку». У перекладі українською використовується слово «не святий». Жодне з цих слів не означає «гріховний»; це означає, що предмет не був відокремлений для святого використання.

Ізраїль згадував звільнення з Єгипту у два способи. Перший полягав у тому, що всі єврейські родини їли Пасхальну вечерю щороку; це було святкуванням виходу народу з Єгипту.

Другий спосіб був ще більш драматичним. Бог повелів нагадати Ізраїлю, що Він визволив їхніх первістків:

«Посвяти Мені кожного перворідного, що розкриває всяку утробу серед Ізраїлевих синів, серед людини й серед худоби, для Мене воно!» (Вихід 13:2).

Слово «освячувати» походить від єврейського слова, яке перекладається як «очищати від гріха» або «відокремлювати». Первонароджений син кожної сім'ї належав Богові. Бог обрав Собі коліно Левія, щоб воно уособлювало первістків всього Ізраїлю. Це коліно служило замість всього народу.

«А Я оце взяв Левитів з-посеред Ізраїлевих синів замість кожного перворідного, що розкривають утробу, з Ізраїлевих синів. І будуть Левити Мої, бо Мій кожен перворідний. Того дня, коли Я був ударив кожного перворідного в єгипетській краї, Я посвятив Собі кожного перворідного в Ізраїлі від людини аж до скотини, Мої вони будуть. Я Господь!» (Числа 3:12-13).

В книзі Вихід в 29 розділі Бог наказав проводити церемонію освячення священиків. Слово «святий» використовується в цьому розділі дев'ять разів. Левити були освячені замість первістків; коліно повністю належало Богові.

► Чому для Бога було важливо особливо акцентувати увагу на вісті про відділення? Чому Павло приділив особливу увагу цій вісті в Посланні до Коринтян (2 до Коринтян 6:14-7: 1) та до Солунян (1 до Солунян 4-5)? Чому це послання важливе в наші дні?

Ці приклади показують, що бути святим — означає бути відокремленим для Бога. Це допомагає нам зрозуміти сенс святого життя сьогодні. Свята людина повністю належить Богові; вона відділена для Його цілей. Бути святим — означає бути відокремленим **від гріха** і відділеним **для Бога**.

Бути святим — це відділитися від гріха

Оскільки Бог святий, Його народ повинен бути теж святим. Грішна людина не може перебувати у взаєминах зі святим Богом. Святі люди відокремлюють себе від усього, що не догоджає Всевишньому.

Святий Бог ненавидить гріх.

(1) Бог продемонстрував Свою святість під час потопу.

Створений Всевишнім світ був прекрасний, але гріх зіпсував творіння. Коли Бог подивився на людину, він побачив зло в її серці.

«І бачив Господь, що велике розбещення людини на землі, і ввесь нахил думки серця її тільки зло повсякденно. І пожалкував був Господь, що людину створив на землі. І засмутився Він у серці Своїм» (Буття 6:5-6).

Ной і його сім'я були врятовані, бо він жив святим життям: «Ной був чоловік праведний і невинний у своїх поколіннях. Ной з Богом ходив» (Буття 6:9); він залишався відділеним від гріха.

(2) Бог продемонстрував Свою святість у суді над Надавом та Авігу.

Старші сини Аарона були відділені для служіння Богу. Коли вони порушили вказівки Всевишнього щодо дій священників в скинії, «вийшов огонь від лиця Господнього, та й спалив їх, і вони помирали перед Господнім лицем» (Левит 10:2). Книга Левит не описує деталі гріхів Надава і Авігу, але Бог сказав: «...серед близьких Моїх Я буду освячений, і перед усім народом буду прославлений» (Левит 10:3). Священики Бога повинні ставитися до Його скинії як до святині; Надав і Авігу помилялися, дозволяючи собі прирівнювати святе до буденних речей.

(3) Бог показав Свою святість у суді над Мойсеєм і Аароном.

Мойсей і Аарон не змогли увійти в землю обіцяну бо вони «не ввірували в Мене, щоб явилася святість Моя на очах Ізраїлевих синів...» (Числа 20:12). Бог наказав Мойсеєві промовити до скелі, щоб дати народу воду, але він вдарив по ній; він був покараний, не увійшовши в землю обіцяну, тому що не вшанував Всевишнього перед народом.

Оскільки Бог святий, Він не може не звертати уваги на гріх. Десять разів у П'ятикнижжі гріх називається «гідотою перед Господом» — тим, що Бог ненавидить; святий Бог ненавидить гріх.

Святі люди ненавидять гріх.

Всевишній — це Бог святості і любові. Гріх людини створив проблему. Як міг святий Бог продовжувати будувати відносини з грішником? Як Бог може проявляти Свою любов до людини і водночас не відступати від Своєї святості?

Бог дав закон, щоб допомогти Своему народові жити в святості, і це відбулося не для того, щоб ускладнити нам життя, а щоб допомогти увійти в правильні відносини із Всевишнім; закон дав народу Бога зразок відокремлення від гріха. Святий народ буде ненавидіти гріх так само, як святий Бог ненавидить його.

Ісус помер не для того, щоб примирити людину з гріхом, але щоб позбавити від нього.

Р. І. Ховард

Автори Нового Заповіту вчать, що відділення для Бога вимагає відокремлення від гріха. Яків ставить питання: «...чи ж ви не знаєте, що дружба зо світом то ворожнеча супроти Бога? Бо хто хоче бути світові приятелем, той ворогом Божим стається» (Якова 4:4). Ви не можете бути другом Богів і гріху одночасно: святе життя вимагає відокремлення від гріха.

Павло звертався до людей, які думали, що Божа благодать дозволяла їм продовжувати здійснювати навмисні гріхи. Вони запитували: «...будемо грішити, бо ми не під Законом, а під благодаттю? (До Римлян 6:15). Відповідь Павла була рішучою. «Зовсім ні! Хіба ви не знаєте, що кому віддаєте себе за рабів на послух, то ви й раби того, кого слухаетесь, або гріха на смерть, або послуху на праведність?» Існує тільки два варіанти (До Римлян 6:16):

1. Якщо ви віддаєте себе гріху, наслідком буде смерть.
2. Якщо ви віддаєте себе Богу, результат цього — праведність.

Ви не можете належати і гріху, і праведності одночасно. Християни, «звільнившись від гріха, стали рабами праведности» (До Римлян 6:18). Як діти Божі, ми повинні бути відділені від гріха.

Павло висловив це в практичних термінах, які демонструють нашу відповідальність у тому, щоб уникати навмисного гріха. «Говорю я по-людському, через неміч вашого тіла. Бо як ви віддавали були члени ваші за рабів нечистості й беззаконню на беззаконня, так тепер віддайте члени ваші за рабів праведности на освячення» (До Римлян 6:19).

Неможливо підтримувати дружбу з гріхом, живучи *для Бога*. Відділення **для Бога** вимагає відокремлення **від гріха**: ми не можемо взаємодіяти і з Всевишнім, і з гріхом. Після того, як Адам і Єва згрішили, вони сховались від Господа Бога серед дерев раю (Буття 3:8). Єднання з гріхом стало причиною відділення від Бога.

Спасіння не звільняє нас від життя в гріху; воно звільняє нас від нього, щоб ми могли бути святими. Мета спасіння — привести Божий народ до освячення.

Мета Бога — звільнити нас від гріха і виокремити нас для стосунків з Ним ¹².

Чи-мін піднімався на гору в Тайвані. Поруч було круте високе урвище, біля підніжжя котрого протікала річка. Як ви думаєте, чи просив Чи-мін водія автобуса показати йому, наскільки близько до кручі він може проїхати? Ні! Він хотів бути якомога далі від краю. Так само свята людина тримається подалі від гріха; у всіх сферах вона намагається уникати гріховного способу життя: свята людина знаходиться якнайдалі від нечестя і якомога ближче до Бога.

Апостол Петро говорить про це так: «Але ви вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности Божої, щоб звіщали чесноти Того, Хто покликав вас із темряви до дивного світла Свого, колись ненарод, а тепер народ Божий, колись непомилені, а тепер ви помилені! Благаю вас, любі, як приходьків та подорожніх, щоб ви здержувались від тілесних пожадлиностей, що воюють проти душі. Поводьтєся поміж поганами добре, щоб за те, за що вас обмовляють вони, немов би злочинців, побачивши добрі діла, славили Бога в день відвідання» (1 Петра 2:9-12). Святе життя Божого народу є ознакою приналежності. Святі тримаються далеко від гріха, бо вони «люд

¹² John N. Oswalt, *Called to Be Holy: A Biblical Perspective* (Nappanee: Evangel Publishing House, 1999), 33

власности Божої» — люди, що належать Богу; свята людина бажає, щоб ця приналежність була повною.

Павло нагадав віруючим в Коринті, що «неправедні не впадуть до Царства Божого». Він перерахував категорії тих, хто не потрапить до Царства: «...ні розпусники, ні ідоляни, ні перелюбники, ні блудодійники, ні мужоложники, ні злодії, ні користолюбці, ні п'яниці, ні злоріки, ні хижаки Царства Божого не впадуть вони!» Потім він нагадує: «І такими були дехто з вас...» Коринтські християни вирости в нечестивому середовищі і практикували ці гріхи.

Але Павло відмовляється погоджуватися з таким станом речей. Він не говорить: «Тепер ви християни, які практикують розпусту, ідопоклонство, блуд, мужоложство, хабарництво, жадібність, пияцтво і. т. д.», — замість цього апостол нагадує, що вони «**обмились... освятились ... виправдались** Іменем Господа Ісуса Христа й Духом нашого Бога» (1 до Коринтян 6:9-11).

Павло радіє: вони більше не ті, ким були! Вони вже не пов'язані цими гріхами і відокремлені від них, і тепер належать Богу. Бути святим — означає бути відокремленим від гріха, *щоб бути відділеним для Бога.*

Бути святим — означає бути відокремленим для Бога

Уззія був добрим царем, який «робив... угодне в Господніх очах... він звертався до Бога... і допоміг йому Бог над филистимлянами» (2 Хронік 26:4-7). Уззія політично процвітав. Він розширив територію Юдеї і повернув землю, яка була втрачена під час правління слабких правителів. «...Ім'я його пронеслося аж туди, де йдеться до Єгипту, бо він сильно зміцнився» (2 Хронік 26:8).

Уззія був сильним царем, але його історія закінчилася сумно. «А як він зміцнів, запишалось його серце аж до зіпсуття, і він спроневірився Господеві, Богові своєму» (2 Хронік 26:16).

Що призвело до Божого суду над ним? Цар увійшов в храм, щоб кадити на вівтарі; він порушив поділ між загальним і святим. Внаслідок цього Бог засудив його «І був цар Уззія прокажений аж до дня своєї смерти, і сидів в осібному домі прокажений, бо був вилучений від Господнього дому...» (2 Хронік 26:21).

Цар Уззія не вбивав, не крав і не вчинив перелюбу; він не поклонявся ідолам і не радився з віщунами. Уззія згрішив, порушивши Божі закони відділення. У своїй гордості цар торкнувся святого вівтаря. Він згордів і став невірним Господеві, Богові своєму.

У своїй гордині цар Уззія порушив святість Храму. Закон вчив народ Божий, що вони повинні бути відокремлені від гріха, однак відділення саме по собі не є кінцевою метою Бога для Його народу; Всевишній створив нас для відносин з Самим Собою; **святе життя відокремлене для Бога.**

Історичні книги рясніють прикладами людей і предметів, які були відокремлені для Бога. Подібно до того, як це було біля палаючого куща, Бог відділив клаптик землі, як **святий**. «І сказав вождь Господнього війська до Ісуса: Скинь взуття своє з своїх ніг, бо це місце, на якому стоїш ти, святе воно!» (Ісуса Навина 5:15).

Коли Ізраїль здолав Єрихон, Бог звелів їм знищити все закладе. «...А все срібло та золото, і **речі** мідяні та залізні, це святість для Господа, воно ввійде до Господньої скарбниці» (Ісуса Навина 6:17,19). У Єрихоні цей посуд не був святий; він став святим тільки тоді, коли Бог відділив їх для Себе.

Давид звелів **Левитам**: «Освятіться ви та ваші брати, і перенесете ковчега Господа, Бога Ізраїлевого, до місця, яке приготував я йому» (1 Хронік 15:12). Перш ніж нести ковчег до Єрусалиму, левити відділили себе для Божих цілей.

Відокремлення від гріха не є кінцевою метою для святого народу: Ізраїль був відділений **від** грішних народів навколо нього, щоб він міг належати **Богові** як Його заповітна власність (Левит 20:26; Вихід 19:5). Під час посвячення храму Соломон молився: «...Ти виділив їх зо всіх народів *Собі на наділ*, як говорив був через Мойсея, Свого раба, коли Ти виводив наших батьків із Єгипту, Владико мій, Господи!» (1 Царів 8:53). Бог розмежував Ізраїль та всі інші народи, щоб він міг належати Йому; він удостоївся бути Божим спадком.

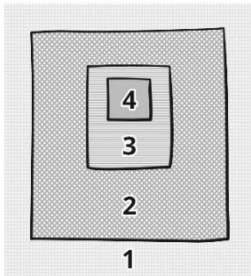
Попереджаючи коринтян щодо партнерства з невіруючими, Павло цитує Ісаю: «Вийдіть тому з-поміж них та й відлучіться, каже Господь, і не торкайтесь нечистого, і Я вас прийму» (2 до Коринтян 6:17-18).

Звістка про відділення не сприймається, як позитивна, проте вірш продовжується прекрасною обіцянкою! Ми відділені від гріха, щоб належати Богові. Павло продовжує Божою обітницею: «І буду Я вам за Отця, а ви за синів і дочок Мені будете, говорить Господь Вседержитель!» (2 до Коринтян 6:17-18).

Відділення від усього нечистого не позбавляє нас радості. Навпаки, ми відокремлені від гріха, **щоб мати радість ходіння з Богом**. Християни повинні бути відділені від нечестя, щоб мати можливість повністю належати Богові. Святі люди радісно позбавляються всього гріховного в своєму житті, тому що вони усвідомлюють, що це дозволить їм мати близькі відносини зі своїм Небесним Отцем.

Цей принцип можна побачити в законах щодо їжі та одягу. Чому Бог велів не їсти певну їжу і не носити одяг з конкретних видів тканин? Ці закони були предметними уроками, щоб навчити Ізраїль того, що він повинен бути відділений для Всевишнього; вони позначали Ізраїль як націю, що належить Богові. Всевишній сказав Ізраїлю: «...ти став дорогий в Моїх очах, шанований став, й Я тебе покохав» (Ісаї 43:4). Які гарні образи! Ізраїль був відділений для Бога не на покарання, а удостоєний честі і любові. Він був Божою «власністю більше всіх народів» (Вихід 19:5).

Ця ідея проілюстрована в скинії. Ті, хто були ритуально нечистими, залишалися поза табором; ритуально чисті — всередині нього. В середині табору перебувала скинія, де священники приносили жертви. Лише первосвященик міг увійти в Святеє Святих. Ця домовленість дала людям наочне нагадування про те, що відділення **від гріха** дозволяє нам бути відокремленими **для Бога**, щоб повністю належати Йому. Це показувало народу, що означає бути у святій присутності Бога.

- 1= Поза табором (нечисте)
- 2=В таборі (чисте)
- 3= Скинія (священники)
- 4= Святеє Святих (первосвященик)

Коли люди додержувалися законів відділення, вони дізнавалися про необхідність бути святими у всіх сферах життя; у волі Бога все життя людини.

Левит 17-26 називають «Кодексом святості»; в цьому уривку міститься вчення для Ізраїля, як йому жити в святості. Від найдрібніших деталей до найзначнішого і найважливішого принципу ці закони були натхненні Божою святістю; вони показували Ізраїлю, як бути святим в гріховному світі, вчили, як бути відокремленим від гріха, і, що ще більш важливо, що Ізраїль повинен був бути відділений для Господа, «що вивів вас із єгипетського краю!» (Левит 19:36).

Жодна деталь нашого життя не є дрібною чи незначною для Бога.

Освальд Чемберс

У Левит 20 записано, що сказав Бог: «І будьте для мене святі, бо святий Я, Господь. І Я відділю вас від тих народів, щоб ви були Мої» (Левит 20:26). «Я відділю вас від народів». Навіщо? «...Щоб ви були Мої». Це було відокремлення **для Бога**.

Єврейське слово, перекладене як «відділив» в Левит 20:26, використовується в Буття 1:4, коли Бог «відділив» світло від темряви: ви не можете «змішати» їх, тому що ці поняття несумісні, протилежні. Бог вимагав повного і абсолютного відокремлення від грішних народів навколо Ізраїля.

Бог покликав Свій народ бути повністю відокремленим від гріха. Навіщо? **Щоб вони могли цілком належати Йому**. Закони про відділення показують, що все життя повинно належати Богові: життя святого народу — під владою Всевишнього. Бути святим — означає бути відокремленим для Бога у всіх сферах.

► Що здається більш важким: **бути відокремленим від гріха чи відокремленим для Бога?** Чому?

Святість на практиці: «У світі, але не від світу»

Біблійне відокремлення забезпечує свідчення світу.

Ісус молився про те, щоб Його учні були в світі, але не від нього. Даниїл відмовився «осквернитися їжею царя та питвом» (Даниїла 1:8). Протягом всієї історії Божі люди утримували себе від гріхів свого суспільства; це дозволило йому бути свідоцтвом для свого оточення.

Ізраїль покликано бути «царством священиків», святим народом, який привів би інші нації до Всевишнього (Вихід 19:6). Коли Божий народ був вірний Богові, він виконував цю місію. Рахав говорила: «...жах перед вами напав на нас, і... всі мешканці цього Краю умлівають зо страху перед вами...» Чому? Тому що Ізраїль був могутнім народом з великою армією? Ні! Тому що «...Господь, Бог ваш, Він Бог на небесах угорі й на землі долі!» (Ісуса Навина 2:9-11). Коли Ізраїль був відділений для Бога, він був свідченням для всіх народів.

Ми бачимо цей принцип в житті Йосипа. Оскільки він утримував себе від гріхів Єгипту, це стало свідченням для фараона: «...Чи знайдеться чоловік, як оцей, що Дух Божий у нім? (Буття 41:38). Якби Йосип жив, як всі інші єгиптяни, йому ніколи не випала б нагода бути свідком перед фараоном.

Ісус молився, щоб Його послідовники були в світі, але не від світу. Ця фраза іноді неправильно розумілася християнами, котрі бажали жити благочестиво: вони помилково вважали, що перебування у світі — це необхідне зло, яке Божий народ повинен терпіти на шляху до неба.

Однак, відчувши радість від того факту, що Його послідовники «не від світу», Ісус молився: «Як на світ Ти послав Мене, так і Я на світ послав їх» (Від Івана 17:16-18). Христос просив Отця, щоб Його наслідувачі ефективно **служили в світі**; щоб ми не були «від світу», поки ми послані «в світ». Залишаючись відокремленими від гріха, ми можемо виконати наш заклик змінити світ. Як діти Божі, ми можемо бути сіллю і світлом для грішного світу.

Апостоли знали, що святе життя — це свідчення світу; Петро закликав віруючих жити благочестивим життям, щоб воно було свідченням для невіруючих:

«Поводьтеся поміж поганями добре, щоб за те, за що вас обмовляють вони, немов би злочинців, побачивши добрі діла, славили Бога в день відвідання» (1 Петра 2:12).

Павло писав до Тита — лідера церкви на Криті. Віруючі в той час жили в оточенні язичників. Павло наставляв Тита, що християни повинні жити так, «щоб у всьому вони прикрашали науку Спасителя нашого Бога» (До Тита 2:10). Коли віруючі в Христа люди жили святим життям, їхня поведінка «прикрашала» Євангеліє; це те, що зробить Благу звістку привабливою в нашому світі.

Павло закликав християн в Филиппах до благочестивого життя. Вони повинні були залишатися відокремленими від гріха, щоб бути бездоганними та щирими, невинними дітьми Божими **«серед лукавого та розпусного роду, що в ньому ви сяєте, як світла в світі»** (До Филип'ян 2:15).

Коли народ Божий живе святим життям, ми сяємо, як «світла в світі». Життя дітей Божих повинне бути яскравим свідченням в темному світі. Відділення від гріха не є юридичною спробою «заслужити спасіння»; воно дозволяє нам виконати заклик Ісуса бути «світлом світу» і «сіллю землі» (Від Матвія 5:13-14). Святі руки є сильним свідченням нашому світу.

Принципи біблійного відокремлення.

Для багатьох людей «відокремлення від світу» — це перелік того, що можна і чого не можна робити; часто воно визначається списком правил. Багато людей обмежуються одягом, який вони не носять, місцями, куди вони не ходять, і розвагами, в яких вони не беруть участі.

Це правда, що святі люди не носитимуть певний одяг та не відвідуватимуть певні місця; свята людина хоче догодити Всевишньому у всіх сферах життя, проте бути відокремленим від гріха і відокремленим для Бога — це більше, ніж просто дотримуватися правил.

Одна з проблем, пов'язаних з визначенням відділення тільки за списком правил, полягає в тому, що вони змінюються з часом і часто без особливих пояснень. Кожна церква показує своє відділення певним набором правил, однак найкращим підходом є визначення біблійних принципів, які вірні **в усі часи і в усіх культурах**.

Наш спосіб життя як християн повинен відображати наше підкорення Божому Слову та керівництву Святого Духа. Якщо ми прагнемо бути людьми, які відділені для Бога як «люд власности Божої» (1 Петра 2:9), ми свідомо коритимемося вченню Його Слова.

Хоча Біблія не торкається безпосередньо багатьох аспектів сучасного життя, вона встановлює принципи, якими ми повинні керуватися. На яких засадах слід будувати життя святим людям?

(1) Принцип скромності.

Принцип скромності полягає в тому, що наш одяг і поведінка повинні вшановувати Бога, тому потрібно уникати всього, що не вгодно в Його очах. Те, як ми одягаємося і поведимося, має бути підпорядковане бажанню прославити Всевишнього.

Протягом всієї історії **нагота** була ганебною. Після гріхопадіння Адаму та Єві стало соромно, тому що «пізнали, що нагі вони» (Буття 3:7), тому вони «зробили опаски собі». Коли Бог зустрів їх в саду, то забезпечив більш суттєвим одягом: «І зробив Господь Бог Адамові та жінці його одягу шкуру яну і зодягнув їх» (Буття 3:21).

Протягом всього Писання нагота є ознакою ганьби. Пророки використовували її як символ Божого суду (Ісаї 20:1-4; Осії 2:3; Єзекії 23:29). Наш одяг як народу Божого має демонструвати, що ми дотримуємося Божого стандарту скромності. Нам має бути соромно за наготу, яка була символом ганьби у Божих пророків; одяг повинен відповідати такому, що представляє святий і чистий народ Божий.

Скромність в Біблії включала **відмінність між статями**. Хоча Біблія не визначає конкретні предмети одягу, які носили ізраїльтяни, Бог звелів Своему народові дотримуватися гендерних відмінностей в одязі (Повторення Закону 22:5).

Новий Заповіт навчає, що наше **вбрання** повинно бути свідченням, що ми Божі люди. Павло протиставив два способи, як себе можна прикрашати:

«Так само й жінки, у скромнім убранні, з соромливістю та невинністю, нехай прикрашають себе не плетінням волосся¹³, не коштовними шатами, але добрими вчинками, як то личить жінкам, що присвячуються на побожність» (1 Тимофію 2:9-10).

Павло навчає, що наш зовнішній вигляд має бути відображенням скромності і простоти серця. Справжня краса – у добрих вчинках.

Вчення Павла показує зв'язок між зовнішнім прикрашанням і внутрішнім змістом. В цьому розділі послання До Тимофія він піднімає питання, як християнам слід молитися, а також розглядає гендерні проблеми.

Павло пише, що мужі повинні звертатися до Бога «без гніву та сумніву» (1 Тимофію 2:8); ми не повинні входити в присутність Бога в душі гніву. Апостол зауважує, що жінкам слід молитися в душі скромності і покірності; це відображається навіть в одязі та прикрасах. Ми не повинні входити в присутність Бога, захоплені гордістю і жагою слави. Святі люди скромні, і це відображається в усіх сферах життя.

Петро також писав про співвідношення зовнішнього вигляду і внутрішнього духу.

«А окрасою їм нехай буде не зовнішнє, заплітання волосся та навішання золота або вбирання одерж, але захована людина серця в нетлінні лагідного й мовчазного духа, що дорогоцінне перед Богом. Бо так само колись прикрашали себе й святі ті жінки, що клали надію на Бога й корились своїм чоловікам» (1 Петра 3:3-5).

Апостол Петро закликає, що святі повинні піклуватись насамперед про внутрішню красу – тихий, лагідний дух – більше, ніж про зовнішні оздоби. Ті, хто йдуть шляхом святості, обирають Божу прихильність, а не мирське визнання.

¹³ Слово «плетіння» іноді бентежить читачів. Ефектними зачісками за часів Павла були коси. Його принцип: «Жінки повинні бути прикрашені скромністю, а не вражати ефектністю».

Наше проведення часу повинно свідчити про те, що ми відділені для Бога. Павло нагадує, що християни повинні наповнювати свій розум тим, що буде сприяти перетворенню на образ Христа.

«Наостанку, браття, що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки праведне, що тільки чисте, що тільки любе, що тільки гідне хвали, коли яка чеснота, коли яка похвала, думайте про це!» (До Филип'ян 4:8).

У святих людей кожна сфера життя контролюється Богом. Читаючи книгу Левит, ми розуміємо, що не буває нічого надто дрібного і не вартого Його уваги. Все має значення для Нього! Це **не тому**, що Всевишній — тиран, котрий хоче контролювати всі сфери життя; Він — люблячий Батько, Який піклується про кожний аспект життя Своїх дітей. Наш Небесний Отець не хоче, щоб Його діти носили одяг, який ганьбить тіло, яке Він з любов'ю створив; Він також не бажає, щоб вони наповнювали свої уми розвагами, які викликають гріховні і ганебні думки. Ми — «люди, власности Божої», і Він піклується про кожен аспект нашого життя.

► Проаналізуйте принцип скромності через призму особливостей вашої культури. Які із сфер життя (як в одязі, так і в способі життя) є викликом для збереження скромності в вашому суспільстві?

(2) Принцип управління.

Принцип управління полягає в тому, що все, що у нас є, належить Богу. Як Його діти, ми використовуємо наші фінанси і ресурси так, щоб вшанувати Його.

У XVIII столітті деякі християни дотримувалися суворого дрес-коду. Вони відмовилися від будь-яких прикрас: не носили блискучих ґудзиків, чоловіки — краваток; одяг був тільки з сірої тканини. Здавалося, вони були дуже скромними.

Однак Джон Веслі проповідував про одяг і нарікав, що цей прояв скромності був лише зовнішнім. Хоча вбрання виглядало просто, деякі християни ігнорували принцип управління фінансами. Вони їздили з Лондона в Париж, щоб купити найдорожчі тканини. Так, вони були сірого кольору, але це була найдорожча тканина і демонстрація багатства: вони були скромні, але не були хорошими керівниками Божими ресурсами¹⁴.

Веслі наполягав, що бути відокремленим від світу — означає бути хорошим розпорядником коштів, які Бог дає нам. Він проповідував, що свята людина не повинна витратити гроші на екстравагантний одяг. Гардероб може бути скромним, але марнотратство поширюватися на інші сфери. Павло сказав, що наше прикраса не повинна бути «коштовними шатами» (1 Тимофію 2:9).

¹⁴ John Wesley, "On Dress" from *The Works of John Wesley*, (Grand Rapids: Baker Books, 1996).

Принцип розумного управління не означає покупку тільки дешевого товару. Іноді одяг хорошої якості, який коштує дорожче, прослужить набагато довше. Деякі церкви економлять, встановлюючи дешеву сантехніку, а потім витрачають в рази більше грошей на усунення аварій! Це нерозумне управління.

Принцип говорить: «Ми керуємо фінансами, які Бог довірив нам, і потрібно використовувати їх з розумом. Ми є розпорядниками талантів, якими наділив нас Всевишній, і необхідно використовувати їх для Його слави. Все, що ми робимо, повинно шанувати Його».

► Застосуйте принцип розумного управління до вашої культури. Яким чином ваші церкви можуть бути хорошими розпорядниками Божих ресурсів?

(3) Принцип помірності.

Принцип помірності передбачає, що ми не дозволимо певним «речам» (навіть хорошим), керувати своїми життями. Одним із викликів жити «в світі», але не бути «від світу» полягає в тому, що нам доводиться жити в ньому! Існує безліч усього, чим ми можемо і повинні насолоджуватися, але святе життя вимагає міри навіть в цьому.

Можна навести як приклад їжу. Голод — це природна потреба, задоволення якої не гріховне. Павло писав, що ми повинні їсти «на славу Божу» (1 до Коринтян 10:31). Прийом їжі не гріховний, однак, якщо я переїдаю і не можу контролювати себе, я не вживаю їжу на славу Божу. Світ робить це для власного задоволення; якщо я не маю міри в своїх харчових звичках, я «від світу». На відміну від принципів цього світу, я повинен вживати їжу «на славу Божу»; це означає, що я буду проявляти самовладання, насолоджуючись чудовою їжею, яку Бог дає мені.

Коринтяни наполягали на тому, що вони можуть допускати сексуальну аморальність, бо вони духовні діти Бога, і тіло більше не має значення. Вони говорили: «Їжа для черева, і черево для їжі». Ідея прийшла з їхньої культури, і її сенс був у тому, що тілу дозволено все, що воно захоче.

Павло відповідає, цитуючи вчення коринтян, а потім відкидаючи хибні ідеї, що лежать в основі їхнього вчення. «Все мені можна, та не все на пожиток. *Усе мені можна, але мною ніщо володіти не повинно.* Їжа для черева, і черево для їжі, **але Бог одне й друге понищить**» (1 до Коринтян 6:12-20). Він продовжує: «Хіба ви не знаєте, що ваше тіло то храм Духа Святого?» Апостол закінчує словами: «Бо дорого куплені ви. Отож прославляйте Бога в тілі своєму та в дусі своєму, що Божі вони!»

Принцип Павла такий: навіть законні речі не повинні контролювати нас. Бог має владу над усіма аспектами життя християнина, навіть над нашими тілами. **Все**, що ми робимо, повинно шанувати Бога; щоб так було, потрібно, щоб ми жили, керуючись стриманістю і самовладанням.

Як це виглядатиме в повсякденному житті? Це означає самоконтроль в тому, що ми їмо і п'ємо, як ми проводимо час. Як святою людиною, «мною ніщо володіти» не буде. Навіть зовсім безневинна розвага неправильна (для мене), якщо я залежний від неї. Принцип міри вчить самоконтролю у всіх сферах.

Ось приклад того, як ці принципи можуть бути пов'язані з слабкостями та характером кожної окремо взятої людини. Зауважте, це лише приклад, а не правило для вас.

Хлопець на ім'я Джеймс придбав собі новий комп'ютер, і в ньому була встановлена гра «Тетріс». У самій грі немає нічого поганого: вона не пов'язана з насильством чи сексуальністю. Це проста головоломка, проте він згодом усвідомив, що вона «заволоділа» ним! Він сідав за роботу, але невдовзі переходив до гри; хоч казав собі: «Зараз зроблю перерву в роботі і трошки пограю». Через тридцять хвилин чоловік думав: «Ще одна гра!» Через годину він все ще грав. Нарешті Бог нагадав Джеймсу про принцип міри. «Усе мені можна, та не все на пожиток. Усе мені можна, але мною ніщо володіти не повинно» (1 до Коринтян 6:12).

Парубок зрозумів, що повинен видалити гру зі свого комп'ютера. Чи може це стати біблійним «правилом» для кожного? Ні! Писання ніде не використовує слово «тетріс»! Але для Джеймса принцип міри означав уникати ігор, які можуть контролювати його.

Принципи ширші, ніж правила. Немає біблійного вчення щодо «Тетріса». Якщо це ваша улюблена гра, не потрібно видаляти її через те, що Джеймс мав це зробити. Але **для Джеймса** через його слабкість «Тетріс» був пасткою. Якщо ми прагнемо жити святим життям, то запитаймо у Бога: «Як мені жити так, щоб догодити Тобі?»

► Співвіднесіть принцип міри з вашою культурою. Які області є проблемою для підтримки біблійного балансу у вашому житті?

(4) Принцип доречності.

Коли Тимофій, син батька-грека і матері-єврейки, приєднався до Павла та Сили в їх місіонерській подорожі, Павло вимагав обрізати Тимофія заради ефективного служіння (Дії Апостолів 16:3). Раніше Павло відмовився обрізати Тита — грецького ново наверненого (До Галатів 2:3). Різна реакція Павла в цих ситуаціях вчить важливому принципу служіння.

У випадку з Титом Павло відстоював істину про те, що ми спасенні благодаттю через віру. Вимога до навернених язичників дотримуватися єврейського закону підірвала б ідею християнської свободи. Апостол твердо виступив супроти тих, хто хотів вимагати обрізання Тита (До Галатів 2:1-6). У 15 розділі книги Дій Апостолів знаходимо визнання Єрусалимської церквою того, що обрізання поган не потрібне.

У 16 розділі книги Дії Апостолів Павло попросив Тимофія обрізатися. Навіщо? Не заради спасіння, а заради ефективного служіння в синагогах.

► Прочитайте 1 до Коринтян 9:19-23.

Павло ілюстрував цей самий принцип в Посланні до Коринтян. В ім'я Євангелія апостол був готовий приносити жертви в тих сферах, які не покривалися біблійними принципами. Він не поступився біблійними переконаннями, але пожертвував своєю свободою заради служіння.

Це говорить про важливий принцип для християн. Деякі речі можуть бути доречними в одній ситуації, але в іншій — ні. Задля ефективного служіння лідер може поступитися деякими «свободами» в тих сферах, які не суперечать його переконанням. Це не сфери біблійного вчення, а сфери особистих переконань і культурної практики.

Гаррі — місіонер в Африці. Він відростив велику бороду; в країні, де він служить, борода — символ досвіду й авторитету. Вождь племені завжди носить довгу бороду. Борода Гаррі в авторитеті у тих, кого він намагається досягти Євангелієм; він зберігає її заради дотримання принципу доцільності.

Рік — місіонер в Азії. Тут борода асоціюється з недбалістю і неохайним зовнішнім виглядом. Незабаром після переїзду він усвідомив, що це обмежує його ефективність; він збрив її, керуючись принципом доречності.

Борода — це правильно чи ні? Ні те, ні інше! Обидві людини навчилися дотримуватися принципу доречності: що найкраще підходить в ситуації, в яку Бог поміщає мене?

► Чи знайшли ви сфери, де принцип доречності вимагає від вас пожертвувати своєю особистою свободою, щоб досягати людей навколо вас для Христа?

(5) Принцип відповідальності. Перед ким я несучу її?

Вчитель запитав своїх студентів: «Чим ви вважаєте краще керуватися, живучи в гуртожитку: правилами чи принципами?» Вони відповіли: «Ми надаємо перевагу принципам!»

Потім вчитель запитав: «Що легше: коритися: правилу, яке говорить: «Світло повинно бути вимкнене опівночі», — чи принципу, який полягає в такому: «Ви готуетесь до служіння. Лягайте спати настільки рано, щоб добре відпочити і бути готовими зосередитися на першому уроці щоранку»? Незабаром студенти розуміють, що принцип вимагає від нас мислити набагато ширше, ніж просто дотримуватися правил!

Принципи можуть бути складними. Одним з ключів є розуміння того, що ми відповідаємо перед Богом в питанні відділення. Ви не можете дотримуватися правила, яке свідчить: «_____ грамів їжі в день — це норма. Все, що понад вказане, — обжерливість». Це неможливо! Замість цього я повинен пам'ятати, що несучу відповідальність перед Богом за самовладання.

Одна людина може працювати в офісі, де потрібні дорогі костюми; інша була б поганим господарем, якби придбала гарний костюм, щоб носити його на фермі!

Бог може давати переконання, що відрізняються, різним людям залежно від їхнього служіння, походження і навіть гріхів, до яких вони схильні. Всі ми різні; ми не схожі один на одного. У наших братів і сестер можуть бути різні життєві позиції. Поки ці відмінності не суперечать вченню Святого Письма, вони можуть бути ознакою біблійної свободи.

Тому я повинен пам'ятати дві речі:

1. Я не повинен судити серце іншої людини; вона відповідає перед Богом за своє відділення від світу (До Римлян 14:4).
2. Я повинен ретельно перевіряти своє власне серце тому що я відповідаю перед Богом за моє відділення від світу (2 до Коринтян 5:9-10).

Вони відкрили секрет... Граф Цинцендорф і моравські брати

У XVIII столітті група християн втікла до Німеччини, щоб уникнути переслідувань в Моравії. Вони влаштувалися в маєтку графа Миколи фон Цинцендорфа ¹⁵, котрий став їхнім лідером. Протягом декількох років в цьому маєтку в Херрнхуті проживало понад 300 мораван.

Моравани були віддані істинній святості. Вони жили простим життям, керуючись принципами Писання, і були відомі своїм ретельним вивченням Біблії і посвяченню молитві. В 1727 році моравани започаткували молитовне служіння, яке тривало двадцять чотири години на добу протягом більше ста років.

Моравани прагнули повністю належати Богові. Який був результат цієї відданості відділеному життю? Бог використовував їх у потужний спосіб.

Моравани мали величезний вплив на інших християн. Моравський місіонер Пітер Белер зіграв важливу роль у наверненні Джона і Чарльза Веслі. Через кілька тижнів після того, як Джон Веслі отримав впевненість у спасінні в моравській каплиці на вулиці Олдерсгейт, він вирушив до Херрнхуту, щоб більше дізнатися про духовний досвід цих посвячених віруючих. Починаючи від Веслі і закінчуючи Вільямом Кері, вірні християни знаходилися під впливом палкої жаги мораван до святості.

Моравани несли потужне євангелізаційне свідоцтво по всьому світу. Протягом шести місяців після початку молитовного зібрання у 1727 році двадцять шість молодих мораван добровільно зголосилися на місіонерську службу за часів, коли іноземні місії були майже невідомі в середовищі протестантських церков. Протягом XVIII століття понад 300 місіонерів були відправлені з цієї невеликої групи християн. Деякі з перших

¹⁵ Зображення: «Портрет графа Цинцендорфа», Дж. Арчер, "Життя Ніколаса Льюїса графа Цинцендорфа" (1838 р.), отримано з https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Portrait_of_Count_Zinzendorf.jpg, у вільному доступі.

протестантських місіонерів були командировані мораванами. Християни, відділені для Бога, можуть бути використані Ним для преображення світу.

Гімн «Принцип всередині» показує суть підґрунтя відділення, якому вчать моравани. Свята людина зберігає совість, чутливу до Божих попереджень.

Урок 4. Стислий огляд

(1) Бути святим — означає бути відокремленим для Бога, тобто належати Йому. Приклади:

- Святий день
- Святі предмети
- Святі місця
- Святе коліно.

(2) Бути святим — означає бути **відокремленим від гріха**. Оскільки Бог ненавидить гріх, Божі люди ставляться до нього так само.

(3) Бути святим — означає бути **відокремленим для Бога**. Метою відділення від гріха є відокремлення для Бога.

(4) Святі люди тримаються подалі від гріха. Жити поруч з Богом означає, що ми будемо далекі від гріха.

(5) Святе життя зробило Ізраїль свідком для світу; святе життя дає християнам можливість свідчити.

(6) Біблійне відділення починається в серці.

(7) Принципи відділення від світу:

- Принцип скромності
- Принцип управління
- Принцип помірності
- Принцип доречності
- Принцип відповідальності

Урок 4. Завдання

(1) Виберіть одну сферу, відділення в якій є важким для християн в вашому суспільстві. Використовуючи принципи цього розділу, напишіть есе на 1-2 сторінки, в якому запропонуйте способи, як християни можуть бути відокремлені від гріха і для Бога в обраній вами темі.

(2) На початку наступного заняття процитуйте напам'ять 2 до Коринтян 6:16-18.

Урок 5

Святість — це неподільне серце

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Розуміти, що старозавітний термін «досконалий» стосується неподільного серця.
- (2) Усвідомлювати духовну небезпеку двоєдушного серця.
- (3) Підкорятися: не ставлячи питань, говорити: «Так, Господи!»
- (4) Вивчити напам'ять Псалом 85:11-12.

Калев: людина з неділимим серцем

Народ Ізраїля був готовий увійти до Ханаану. Бог привів їх через пустелю, і вони опинились недалеко від Обіцяної Землі. Мойсей послав дванадцять вивідувачів, щоб розвідати землю. Через сорок днів вони повернулися з прекрасним виноградом і розповіддю про чудесний ханаанський край, однак, за їхніми словами, хананеї сильні і живуть у великих укріплених містах, а розвідники здавалися сараною поруч з ними!

Тільки двоє розвідників — Ісус Навин і Калев — вірили Божій обіцянці перемоги. Калев сказав: «...ввійдемо ми й заволодіємо ним, бо ми справді переможемо його!» (Числа 13:30). Ісус Навин і Калев споглядали ту ж землю, що і інші: ті самі укріплені міста і великих воїнів.

Однак вони бачили і те, чого не усвідомлювали інші розвідники: Бог, що вивів Ізраїль з Єгипту, введе Ізраїль в Ханаан; Бог, який знищив армію фараона, зруйнує стіни Єрихону; Бог Авраама був Богом Мойсея. Всевишній сказав, що в Калеві був «був дух інший, і він виконував накази Мої» (Числа 14:12).

Оскільки вони не повірили, Бог засудив доросле покоління на вимирання в пустелі. Сорок років по тому Ізраїль увійшов в Ханаан, і прийшов час ділити землю. Калеву було більше вісімдесяти років. Він сказав Ісусу Навину: «Сьогодні я ще сильний, як того дня, коли Мойсей посилав мене... А тепер дай же мені цей гористий край, про який Господь говорив того дня». Так, там були сильні міста і могутні воїни, але Калев був упевнений в Божих словах: «...я повиганяю їх, як говорив був Господь» (Ісуса Навина 14:11-12).

Що додало Калеву такої впевненості? Неподільне серце. Він говорив: «...я обставав за Господом, Богом моїм» (Ісуса Навина 14:8); він довіряв Всевишньому всім своїм серцем. Калев був людиною з недвоєдушним серцем.

Досконале серце — це неподільне серце

Історичні книги Біблії ¹⁶ розповідають про трагічну неспроможність Ізраїля бути тим, ким Бог покликав його бути. Писання оповідає, як Ізраїль відхилився від Божого задуму. У Божого народу було призначення — представляти Всевишнього іншим народам; замість цього він звернувся до лжебогів. Через свою поразку, Ізраїль був переможений і відправлений у вигнання; його слава перетворилася на ганьбу.

Поряд з трагічними картинами невірності в історичних книгах зображені святі люди, що вірно служили Всевишньому. У той час, як багато ізраїльтян були невірними Богові (Судді), молода моавитянка-вдова зберегла вірність Всевишньому (Рут). Навіть у вигнанні (2 Царів) молода єврейська дівчина пішла за Божим покликом і врятувала свій народ (Естер). Ці люди корилися Богу всім своїм серцем; вони святі в тому сенсі, що були повністю віддані Богу.

Історичні книги вчать, що бути святим — означає служити Богові віддано і вірно. Святість не означає досконалість в ділах; вона означає служити Богу з неподільним серцем.

Древніші переклади Старого Заповіту використовували слово «досконалий», щоб перекласти єврейське слово «*shalem*». *Shalem* несе в собі ідею «бути завершеним, цілісним, єдиним». Бути досконалим — означає бути цілісним; бути святим — означає цілком належати Богові.

Shalem пов'язане з єврейським словом, яке означає мир, — «*shalom*». Бути досконалим перед Богом — значить бути в мирі з Ним («серце ... з Господом», 1 Царств 8:61). «Досконале серце» — це «цілісне, єдине» або «неділиме» серце, віддане тільки одному Богу. Звернімося до деяких прикладів слова «досконалий» або «недвоєдушний» в історичних книгах.

Армія з нерозділеною єдиною метою.

Після смерті Саула північні племена зробили царем Іш-Бошета, а Юдея пішла за Давидом. Минуло два роки громадянської війни, в якій Давид повів Юдею проти північних колін. Через два роки Іш-Бошет був вбитий своїми генералами. Армія об'єдналася, щоб зробити Давида царем над усім Ізраїлем. Народ був тепер згуртований під керівництвом одного царя.

«Усі ці люди військові, що ставилися в бойовому порядку, цілим серцем поприходили до Хеврону, щоб настановити Давида царем над усім Ізраїлем. Та й решта Ізраїля були односерді, щоб настановити Давида царем» (1 Хронік 12:38).

¹⁶ Книги Ісуса Навина, Суддів, Рут, 1 -а та 2-а Самуїлові, 1, 2 Царств, 1 та 2 Хронік, Ездри, Неемії, Естер – дванадцять історичних книг Біблії.

Військо прийшло до Хеврону з **«цілим серцем»** (*shalem*), щоб зробити Давида царем. Древніші переклади використовують фразу «з досконалим серцем» (Версія Короля Якова). «Досконалий» не означає, що ніхто у війську не грішив; це означає, що народ був «повністю вірний» Давиду; вони були об'єднані під керівництвом одного царя. У цьому вірші *shalem* — це не релігійний термін, а політичний: *shalem* означає мати нероздільну вірність царю.

Жертовник з цілісних каменів.

Коли Ізраїль увійшов в обіцяну землю, Ісус Навин побудував жертовник на горі Евал з «цілого каміння» (*shalem*), що над ним не підіймали заліза (Ісуса Навина 8:31). «Цілий» — те саме слово, що «повний» або «досконалий». Бути *shalem* — значить бути нерозділеним.

Нерозділене серце.

При посвяченні храму Соломон закликав народ Ізраїля служити Богу з нерозділеними серцями:

«І нехай буде все серце ваше (*shalem*) з Господом, Богом нашим, щоб ходити постановами його та щоб перестерігати заповіді Його, як цього дня!» (1 Царів 8:61).

Це те саме слово, яке використовувалося для опису об'єднаного війська під керівництвом Давида; це слово, за допомогою якого зображували необроблені камені. Соломон закликав Ізраїль до безроздільної вірності Богу. Якби у Божого народу було таке серце, вони ходили б за Його постановами і дотримувалися б Його заповідей; людина з неподільним серцем охоче підкоряється Богу.

Нерозділені і двоєдушні серця

Історія ізраїльських царів показує, що Бог закликає Своїх людей служити Йому з неділимими серцями; Бог шукає святих людей і нерозділені серця.

Цар Соломон: розділене серце.

При посвяченні храму Соломон закликав Ізраїль служити Богу з нерозділеними серцями. На жаль, він сам не пішов за власною порадою. «І сталося на час Соломонової старости, жінки його прихилили його серце до інших богів; і серце його не було все (*shalem*) з Господом, Богом, як серце його батька Давида» (1 Царів 11:4).

В серці Соломона було розділення. Він хотів поклонитися Богу Ізраїля та іншим богам, але це неможливо: вірність Яхве не може поєднуватися з таким поклонінням. Автор 1 Царів не говорить, що Соломон відмовився від поклоніння Яхве: він продовжував приносити жертви в храмі, але його серце було розділене; Соломон намагався служити Богові з розділеним серцем.

Цар Давид: нерозділене серце.

У 1 Царів 11:4 ми бачимо Божий погляд на серця Давида і Соломона. Серце Давида було цілісним, а Соломона — розділеним. З людської точки зору ми можемо вважати перелюб і вбивство, вчинені Давидом, набагато гіршими, ніж відступ Соломона. Чому автор книги Царів каже, що серце Давида було повністю відданим Господу?

Молитва про святість

Нехай я вмру для себе, щоб жити в Тобі;
Дозволь мені звільнитися від себе, щоб
я міг розкошувати Тобою;
Нехай я буду нічим для себе, щоб бути
всім для Тебе.
- Еразм Роттердамський

Різниця в тому, як Давид реагує на гріх. Коли пророк викрив Давида, він негайно покався і не захищав себе; він зізнавався Богу: «Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив...» (Псалом 50:6). Давид служив Богу з нерозділеним серцем *shalem*; він не був двоєдушним.

Псалом 85 ілюструє прагнення Давида до нерозділеного серця. Він молиться про позбавлення від ворогів, які намагаються вбити його. В середині цієї молитви він благає «...приєднай моє серце боятися Ймення Твого!» (Псалом 85:11). Цар просить про нерозділене серце, щоб служити Богу досконало.

Цар Аса: розділене серце.

Аса зійшов на юдейський престол в 910 році до нашої ери. Він був відданий Яхве: зруйнував жертовники лжебогам, пагірки, які використовувалися для поклоніння ідолам. Коли генерал кушеян напав на Юду з величезною армією, Аса благав Бога про визволення:

«І кликнув Аса до Господа. Бога свого, та й сказав: Господи, нема кому, крім Тебе, допомогти численному або безсилому. Допоможи нам, Господи, Боже наш, бо ми на Тебе опираємося, і в Ім'я Твоє ми прийшли на цю безліч. Господи, Ти Бог наш, нехай людина не має сили проти Тебе!» (2 Хронік 14:10).

Бог відповів на молитву Аси. «І побив Господь кушеян перед Асою та перед Юдою, і кушеяни повтікали» (2 Хронік 14:11). Цар повністю довірився Богові, і Він дав йому велику перемогу.

Минуло двадцять років, і Аса зіткнувся з новим випробуванням. Цього разу цар північних племен Баша погрожував Юді. Цар піддався страху і вирішив вдатися до військового союзу з іншим народом: він уклав договір з Бен-Гададом — правителем Сирії. Замість того, щоб сподіватися на Бога, Аса довірився язичницькому царю.

У відповідь прозорливець Ханані привів на пам'ять царя його попередню перемогу над величезною армією кушеян. Він нагадав Асі, що, коли він «сперся на Господа, Він дав їх у твою руку». Чому Бог це зробив? Тому що «очі Господні дивляться по всій землі, щоб зміцнити тих, у кого все їхнє серце (*shalem*) до Нього» (2 Хронік 16:8-9).

Коли Аса повністю довіряв Богу, Він давав йому великі перемоги, але тепер він звернувся до сирійського правителя. Оскільки цар більше не довіряв тільки одному Богу, Всевишній не позбавив його від небезпеки. Ханані попередив, що в Аси будуть війни до кінця його правління.

Останні роки правління Аси були лише тінню світлої обітниці його ранніх літ. Наприкінці життя Аса захворів, але «й у хворобі своїй не звертався він до Господа, але до лікарів» (2 Хронік 16:12).

Період царювання Аси було кращим, ніж у багатьох інших царів. Він ніколи не відмовлявся від поклоніння Яхве, але його серце не було цілісним стосовно Бога; він не зміг повністю довіряти Всевишньому, тому не досяг найкращого в Ньому.

Життя Аси — яскрава ілюстрація небезпеки розділеного серця. У першому випадку цар повністю довірився Богові, а в другому продовжував бути лідером Божого народу, але його серце не було досконалим. Замість того, щоб абсолютно довіритись Всевишньому, він підписав договір з Його ворогом; у Аси було розділене серце.

Цар Амація: розділене серце.

Життя Амації показує небезпеку розділеного серця. Його царювання почалося багатообіцяюче: «І робив він угодне в Господніх очах» (2 Царів 14:3; 2 Хронік 25:2) Як і Аса, Амація почав добре.

Однак як Книга Царів, так і Хроніки попереджають про небезпеку. Автор книги Царів каже, що Амація робив те, що правильно, «тільки не так, як його батько Давид». Автор Хронік повідомляє, що Амація робив те, що правильно, «тільки не з цілим серцем»: він не знищив «пагірки», і люди продовжували приносити жертви лжебогам. Лідер з розділеним серцем привів народ до біди.

Подібно до Аси, Амація побачив, що служіння Богу з розділеним серцем приносить проблеми. Хоча початок правління був вдалий, цар пізніше почав поклонятися богам Едома. Здійснюючи суд, Бог дозволив північному царству перемогти Амацію. Раннє правління Амації, яке подавало великі надії, не знайшло продовження, тому що у нього було розділене серце; серце Амації не було досконалим.

Практична святість, що починається в серці

Ісус звертався до релігійних лідерів, які дотримувалися зовнішніх ритуалів, але дивилися крізь пальці на серце.

«Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що даєте десятину із м'яти, і ганусу й кмину, але найважливіше в Законі покинули: суд, милосердя та віру; це треба робити, і того не кидати. Проводирі ви сліпі, що відціджуєте комаря, а верблюда ковтаєте!» (Від Матвія 23:23-24).

Ці релігійні лідери ретельно дотримувалися ритуалів і законів, але вони не приділяли належної уваги більш важливому — внутрішньому. Ісус засудив їхню релігію. «Проводирі ви сліпі, що відціджуєте комаря (обережність в дрібницях), а верблюда ковтаєте (ігнорування великих проблем)». Святість починається в серці.

Якщо ми піклуємось тільки про зовнішнє, то можемо сказати:

- «Я святий, тому що я не ношу _____».
- «Я святий, тому що я не ходжу _____».
- «Я святий, тому що я не дивлюся _____».

Коли ми заявляємо, що досягли святості з тієї причини, що робимо щось або чогось не робимо, то можемо перетворитися на фарисеїв, які заявляли: «Ми святі люди. Подивіться, як ми відділені від світу!» Ісус розповів про фарисея, який молився: «Дякую, Боже, Тобі, що я не такий, як інші люди: здирщики, неправедні, перелюбні, або як цей митник. Я пощу два рази на тиждень, даю десятину з усього, що тільки надбаю!» (Луки 18:11-12). Він визначав святість своїми діями: «Я не обманю, я справедливий, часто пощусь, даю десятину». Він стверджував, що святий, але його серце не було таким.

Фарисеї пишалися своїм відділенням від світу, але їхні серця не були святими. Ісус сказав: «Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що подібні до гробів побілених, які гарними зверху здаються, а всередині повні трупних кісток та всякої нечистоти!» (Від Матвія 23:27). Зовні фарисеї були відокремлені, а внутрішньо гріховні.

► Що легше виміряти — зовнішню чи внутрішню святість? На чому нам потрібно більше робити акцент — на зовнішній чи на внутрішній святості?

Приклад від Єзекії.

Закони відділення були важливими, щоб вчити, що Бог очікує святості від Свого народу, однак Всевишній завжди більше дбав про серця, ніж про ритуали.

Історія відродження за часів Єзекії ілюструє цей принцип. Після того, як храм був очищений, цар відновив святкування Пасхи. Він закликав народ, щоб вони «прийшли до Господнього дому в Єрусалимі, щоб справити Пасху для Господа, Ізраїлевого Бога». Гінці царя ходили по Ізраїлю, скликаючи народ. У багатьох місцях люди «глузували з них, і висміювали їх. Тільки люди з Асира, і Манасії та з Завулону впокорилися, і поприходили до Єрусалиму» (2 Хронік 30:1, 10-11).

Коли вони почали заколювати пасхальних ягнят, багато «засоромилися й освятилися, і принесли цілопалення до Господнього дому» (2 Хронік 30:17). Оскільки народ так довго залишався без храмового поклоніння, люди були нечисті і не були готові до Пасхи. Що ж потрібно було робити священикам? Бог дозволив це, тому що люди шукали Бога, хоча вони ще були ритуально нечистими.

«...Безліч народу, багато з Єфрема та Манасії, Іссахара та Завулону не очистилися, але їли Пасху, не так, як написано. Та Єзекія молився за них, говорячи: Добрий Господь простить кожному, хто все своє серце міцно встановив, щоб звертатися до Бога, Господа, Бога батьків своїх, хоч не зробив він за правилами чистоти святині. І послухав Господь Єзекію, і простив народ» (2 Хронік 30:18-20).

Бог шукав нерозділені серця. Навіть коли люди не могли слідувати ритуалам відділення, Всевишній звертав увагу на серця, які присвятили себе на те, щоб прагнути Його.

Святі люди присвячують свої серця Богу.

Святість **завжди** починається з Бога: все святе належить Йому. Бог освятив суботу, землю біля палаючого куща, первістків Ізраїля, скинію, жертovníк і левитів. Бог відділяв це для Себе! Вони були освячені присутністю Всевишнього.

Святість починається з Бога, але Всевишній закликає нас присвятити себе Йому. Якщо ми читаємо тільки ті вірші, в яких Бог говорить: «Я Господь, що освячує вас», — ми можемо вирішити, що освячення — це **лише** дія Бога, проте Писання показує, що святість вимагає відповідної реакції від людини.

Вихід 19 містить приклад для нас. Бог наказав Мойсеєві: «Іди до людей, і освяти їх сьогодні та завтра, і нехай вони виперуть одіж свою». І зійшов **Мойсей** з гори до народу, **і освятив народ**. Мойсей відділив людей для Божих цілей. Пізніше Всевишній сказав: «...святиники, що будуть підходити до Господа, нехай перше освятяться» (Вихід 19:10-22); їм було дане веління відокремитися для Божих цілей, тобто бути святими.

Неподільне серце передбачає дві важливі складові:

1. Бог обіцяє відокремити Своїх людей: «Я Господь, що освячує вас!» (Вихід 31:13). Бог робить Своїх людей святими.
2. Бог велить Своему народу відділити себе: «Бо Я Господь, Бог ваш, і ви освятитесь, і будьте святі, бо святий Я» (Левит 11:44; 20:7).

Ми освячуємо себе у **відповідь на Божу благодать**. Святі люди добровільно і **повністю присвячують себе Богові**.

У Левит 20 за **велінням** «освячуватися» йде **обіцянка**: «Я Господь, що освячує вас». Це те саме єврейське слово в обох віршах. Його можна перекласти так: «Відділіть себе... Я Господь, Який відділяє вас» (Левит 20:7-8).

Освячення складається **як з Божої роботи, так і з нашої відповіді на неї**. Ми не стаємо святими своїми власними зусиллями, але також не говоримо: «Якщо Бог хоче, щоб я був святим, Він зробить це без мого вибору і рішення». Ми відповідаємо на Божу благодать, присвячуючи себе Йому. Нерозділене серце вимагає повної посвяти.

Святість йде тільки від Бога, однак від нас Всевишній очікує підкорення. Ми стаємо святими, коли відповідаємо на Божий заклик. Павло писав: «Тож благаю вас, браття, через Боже милосердя, повіддавайте ваші тіла на жертву живу, святу, приємну Богові, як розумну службу вашу» (До Римлян 12:1). Апостол закликав нас повністю підкоритися Божим цілям. Оскільки Всевишній обіцяє, що Він зробить нас святими, ми повинні присвятити себе на це. Святість — це як веління («освятіть себе»), так і обіцянка («Я Господь, що освячує вас»).

Ми можемо бути використані Богом тільки після того, як дозволимо Йому показати нам глибокі приховані аспекти нашого характеру. Ми навіть не розпізнаємо заздрощі, лінь чи гордість всередині себе, коли бачимо їх прояви, але Ісус відкриє нам все, що ми тримали в собі, перед тим, як Його благодать почне діяти.

- Освальд Чемберс

Святі люди говорять беззаперечно «так» Богові.

Життя Соломона, Аси і Амації показують небезпеку двоєдушного серця. Розділене серце не є метою Бога для Його народу. Святе серце — це неподільне серце. Так що ж означає мати недвоєдушне серце? Що значить мати серце, яке *shalem* або «ціле»?

Християни покликані бути слугами Бога. Робота слуги полягає в тому, щоб виконувати те, що просить його господар. Хороший слуга не питає: «Чи погоджуся я на це?» — він охоче займається тим, що наказав господар; завдання слуги полягає в тому, щоб говорити абсолютно і беззастережно «так».

Так само людина, що служить Богу з недвоєдушним серцем, з великим бажанням відповідає «так» на Божий заклик. Це неподільне серце. Мойсей звертався до Ізраїля, щоб спонукати його служити Богу з нерозділеними серцями:

«А тепер, Ізраїлю, чого жадає від тебе Господь, Бог твій? Тільки того, щоб боятися Господа, Бога твого, ходити всіма Його дорогами, і любити Його, і **служити Господеві, Богу твоєму, усім серцем своїм і всією душею своєю**, виконувати заповіді Господа та постанови Його, що я наказую тобі сьогодні, щоб було тобі добре» (Повторення Закону 10:12-13).

Коли Елізабет Елліот була студенткою коледжу, вона написала в своєму щоденнику: **«Господи, я сказала Тобі «так» назавжди. Допоможи мені ніколи, поклавши руку на плуга, не озиратися.** Проклади шлях Христа прямо переді мною. Дай мені любов, щоб не було місця для свавільної думки чи кроку»¹⁷. У Елізабет було нерозділене серце; вона була досконала в очах Бога.

У роки, що прийшли за цією молитвою, Елізабет Елліот зіткнулася з багатьма труднощами. Її чоловік, Джим Елліот, був убитий в 1956 році при спробі евангелізації племені уаорані в Екваторі. Елізабет пізніше стала місіонером для народу, котрий вбив

¹⁷ Елізабет Елліот. *Пристрасть і чистота* (Old Tappan, NJ: Fleming H. Revell Co., 1984 p.), ст. 25.

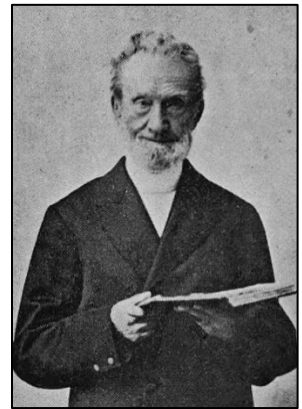
її чоловіка: тільки людина, яка сказала вічне «так», могла нести Благую звістку вбивцям свого чоловіка.

Свята людина служить Богу з неподільним серцем; вона говорить Йому «вічне «так». Це означає повне підпорядкування Всевишньому. Коли така людина знає волю Бога, вона охоче підкоряється. Її серце не розділене; воно належить тільки Всевишньому; свята людина говорить «так» Богові в момент повного посвячення.

Свята людина **продовжує** щодня говорити «так». Після того, як Елізабет Елліот «сказала вічне «так», вона продовжувала ухвалювати такі рішення. Багато разів вона повторювала: «Так, Господи». Деякі християни вірять, що одноразова посвята — раз і назавжди — усуне всі майбутні випробування їхньої посвяти. Кардинальне разове підпорядкування важливе, але сатана час від часу перевірятиме вашу рішучість; знову і знову вам доведеться продовжувати говорити: «Так, Господи. Моє життя належить Тобі». Це постійне «так» святого життя.

Він відкрив секрет... Джордж Мюллер

Джордж Мюллер — великий християнин XIX століття¹⁸. Він побудував п'ять великих дитячих будинків і дбав більше ніж про 10 000 сиріт. Мюллер збирав мільйони доларів для дитячих будинків та інших місіонерів. До моменту смерті він забезпечив освіту для 122 000 дітей, поширив близько 2 000 000 Біблій та більше 100 мільйонів книг і брошур. Він зробив це, не попросивши ні в однієї людини грошей, вирішивши просити тільки Бога про допомогу.¹⁹

Коли Всевишній покликав Мюллера побудувати дитячі будинки, у нього в кишені було п'ятдесят центів! Мюллер відповів на Божий заклик повною залежністю від Його забезпечення. У нього було всього п'ятдесят центів, але він віддав їх Богу і довірив Йому все інше. Мюллер пізніше свідчив, що сироти ніколи не були голодні; Бог забезпечував всі потреби.

В молодості Мюллер вів нечестиве життя, навіть провів якийсь час у в'язниці у віці шістнадцяти років. У двадцять років Джордж Мюллер віддав своє життя Христу. Протягом наступних кількох років він переживав періоди духовних перемог, але також визнавав сфери боротьби. Нарешті, у віці двадцяти чотирьох років Мюллер прийшов до «повного і цілком покійного серця». «Я повністю віддав себе Господу».

У сімдесят років Мюллер почав подорожувати по інших країнах, щоб проповідувати. За 17 років він побував в сорока двох країнах і проповідував більше 3 000 000 осіб.

¹⁸ Зображення: «Містер Джордж Мюллер», Френк Холмс, «Джордж Мюллер — сучасний апостол віри» (1898 р.), взяте з https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mr_George_Muller.jpg, у загальному доступі.

¹⁹ Із Roger Steer, *Spiritual Secrets of George Muller* (PA: OMF Books, 1985) and J. Gilchrist Lawson, *Deeper Experiences of Famous Christians* (IN: Warner Press, 1911).

Наприкінці життя Джорджа Мюллера запитали про секрет його життя служіння. Він відповів: «Був день, коли я помер для себе (своїх думок і бажань), для схвалення чи осуду усього світу, і навіть для похвали чи хули моїх друзів. Відтоді я дбав тільки про схвалення Бога». У Джорджа Мюллера було нерозділене серце; він був досконалий в очах Всевишнього.

Урок 5. Стислий огляд

- (1) Бути святим — означає мати недвоєдушне серце.
- (2) Єврейське слово *shalem* означає «неподільний». Воно пов'язане зі словом *shalom*, яке означає «мир», «цілісність». «Досконале» або «нерозділене» — серце, присвячене тільки Богу.
- (3) Приклади життя Соломона, Аси і Амації показують небезпеку розділеного серця. Кожен з них не зміг повністю догодити Богові, бо їхні серця не були цілісні.
- (4) Святість починається в серці. Ісус засудив тих, хто дбав про зовнішні ритуали і не звертав уваги на внутрішній світ.
- (5) Ми повинні присвятити себе повністю Богові, Котрий освячує Своїх людей і закликає їх присвятити себе Йому у відповідь на Його благодать.
- (6) Святі люди говорять абсолютне і безумовне «так» Богові, як і присвячений слуга своєму господарю.
- (7) Після того, як ми сказали «вічне «так», необхідно продовжувати говорити щоденне «так».

Урок 5. Завдання

- (1) Підготуйте проповідь на тему «Життя з цілісним серцем». Ви можете розробити свій власний план або використовувати поданий нижче.
 - А) Біблійний приклад двоєдушного серця.
 - Б) Небезпека життя з двоєдушним серцем.
 - В) Ліки від двоєдушного серця.
- (2) На початку наступного заняття процитуйте напам'ять Псалом 85:11-12.

Урок 6

Святість — це праведність

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Усвідомити, що внутрішня праведність повинна відображатися у зовнішній поведінці.
- (2) Застосовувати принципи святості в практичних етичних рішеннях.
- (3) Проаналізувати свою особисту етику.
- (4) Вивчити напам'ять Михея 6:8.

Єзекіїль: людина, котра бачила Божий план майбутнього

Ізраїль більше не був святим народом: він поклонявся ідолам, процвітало пригнічення незахищених, у забутті було дотримання суботи. Засудивши це, Бог відправив народ у вигнання. Він дозволив вавилонській армії завоювати Єрусалим і зруйнувати храм. Оскільки народ Божий не був святим і відділеним від гріха, Всевишній більше не приймав їхнє поклоніння.

Однак у Бога все ще була мета для Свого народу. Через десять років після зруйнування храму Бог дав бачення Єзекіїлю — пророку, що жив в полоні в околицях Вавилону; він побачив план Бога щодо майбутнього.

У видінні Єзекіїля вигнання завершилося і суд припинений; Божа присутність повернулася. Храм наповнений Божою славою. Бог омив Свій народ водою і очистив його від зовнішньої неправедності. Він викинув «камінне серце» і дав їм «нове серце, і нового духа». Він виконав Свою обіцянку: «І духа Свого дам Я до вашого нутра, і зроблю Я те, що уставами Моїми будете ходити, а постанови Мої будете стерегти та виконувати» (Єзекіїля 36:25-27). Ізраїль святий всередині і зовні.

Єзекіїль побачив храм, що став благословенням для всіх народів. Прісна вода текла з відновленого храму в Мертве море. Деревя давали плоди в їжу і листя їх служили для зцілення; краса Едему була відновлена.

Найславніша частина видіння — в останньому реченні: «Навколо вісімнадцять тисяч. А ім'я міста з того дня: «Тут Господь» (Єзекіїля 48:35). Божа мета для Його народу виповниться: святий народ житиме в присутності святого Бога!

► Обговоріть зовнішні докази того, що людина свята. Яких зовнішніх дій нам слід очікувати від людини, чиє серце святе?

Проблема пророків: неправедність Ізраїля

Пророки висунули звинувачення Бога проти народу, котрий порушив заповіт. У пророчих книгах, як і в П'ятикнижжі, слово «святий» стосується того, що належить Богу і відокремлене для Нього. Єрусалим і храм були святі, тому що вони належали Всевишньому.

Бог святий.

Двадцять один раз Ісая говорив про «Святого Ізраїлевого». Серафими співали: «Свят, свят, свят Господь Саваот, уся земля повна слави Його!» (Ісаї 6:3).

Бог Той, Хто «виявить святість Свою в справедливості» (Ісаї 5:16). Єзекіїль бачив день, коли Всевишній відкриє Свою святість всім народам. «І звеличуся, і покажу Свою святість, і буду пізнаний на очах численних народів, і вони пізнають, що Я Господь!» (Єзекіїля 38:23).

Божі **суди** показують Його святу природу. Михей попереджав, що через гріх Ізраїля «Господь ось виходить із місця Свого, і Він сходить і ступає по висотах землі» (Михея 1:2-3). Бог засудив Свій народ, тому що святий Господь не може дозволити гріху залишитися безкарним.

Спокута Ізраїля, здійснена Всевишнім, показує, що Він святий; це сталося не тому, що народ заслуговував на спасіння, а заради Його святого імені серед народів.

«Не для вас Я роблю це, Ізраїлів доме, а тільки для святого Свого Ймення, яке ви зневажили серед народів, куди ви поприходили. І освячу Я велике Ім'я Своє, зневажене серед народів, що ви зневажили серед них, і пізнають ті люди, що Я Господь, говорить Господь Бог, коли Я покажу Свою святість серед вас на їхніх очах» (Єзекіїля 36:22-23).

Бог не допустить, щоб Його святе ім'я зганьбилось гріхом Ізраїля; Він пообіцяв повернути його в землю, щоб показати Свою святість перед іншими народами.

«Так говорить Господь Бог: Коли Я позбираю Ізраїлів дім із народів, між якими вони розпорошені, то Я покажу на ньому Свою святість на очах народів, і вони осядуть на землі своїй, яку Я дав Своему рабові Якову» (Єзекіїля 28:25).

Це чудова обітниця. Бог обіцяв показати Свою святість, викупивши Ізраїль і повернувши його додому, а також проявити її у тих самих людях, яких Він послав у вигнання. Святість належить Богу.

Ізраїль не був святим.

Оскільки святість належить Всевишньому, ми святі тільки тоді, коли перебуваємо у взаєминах зі святим Богом. Пророки оголосили, що Ізраїль більше не святий, бо він живе відповідно до своїх гріховних бажань, а не у взаєминах послуху і любові.

В **Ісаї** Бог сказав, що Ізраїль був відділений від Нього через його гріхи. Бог відкинув Свій народ, тому що той відмовився жити праведно.

«Нитки їхні не стануть одежею, і виробами своїми вони не покриються: їхні діла діла кривди, і в їхніх руках чин насильства... їхні ноги біжать на лихе, і спішать проливати невинну кров, їхні думки думки кривдні, руїна й погібиль на їхніх дорогах!» (Ісаї 59:6-7).

Бог звелів **Єремії** закопати льняного пояса. Ляна білизна була символом чистоти. Єремія засипав пояс землею, поки бруд не зруйнував тканину. Це символізувало нечистоту Юди, котрого Бог обрав до праведності; замість цього Божі люди жили гріховним життям (Єремії 13:1-11).

У книзі пророка **Єзекіїля** Бог засудив Ізраїль як людей впертих та непокірних, «що бунтуються проти Мене» (Єзекіїля 2:3). Замість того, щоб коритися святому Богу, Ізраїль жив як язичницькі народи: «...бо за уставами Його ви не ходили, а постанов Моїх не виконували, але виконували за постановами тих народів, що навколо вас» (Єзекіїля 11:12). Ізраїль більше не був праведний.

Під час вигнання **Даниїл** визнав, що народ, обраний Богом для Його вшанування перед іншими народами, гідний сорому (Даниїла 9:7). Чому?

«І весь Ізраїль переступив Закона Твого, і відвернулися, щоб не слухатися Твого голосу, і було вилите на нас те прокляття й та присяга, що написана в Законі Мойсея, Божого раба, бо ми прогрішилися Йому» (Даниїла 9:11).

Малі пророки проголошували суд над Ізраїлем через його гріх: **Осія** звинуватив його в клятві, обмані, вбивствах, крадіжках і перелюбі (Осії 4:2); **Михей** проповідував людям, які ненавидять добро та кохають зло (Михея 3:2).

Софонія був нащадком Єзекії. Він належав до однієї з найвпливовіших сімей в Юдеї, але він не вагаючись звинуватив керівників Юди в гріхах.

«Його зверхники посеред нього то леви ревучі, його судді вечірні вовки, які не лишають до ранку нічого. Пророки його чванькуваті, зрадливі, його священники зневажають святиню, ламають Закона» (Софонії 3:3-4).

Починаючи з політичних діячів і закінчуючи релігійними лідерами, Ізраїль грішив проти Божого закону. У чому була проблема? Він забув, що святість набагато глибша за релігійні ритуали: Ізраїль замінив реальність істинної праведності пустими церемоніями.

Святість — це більше, ніж ритуали і сповідання Божого імені

Однією з цілей закону було навчити Ізраїль, що він належить Богу. На жаль, народ незабаром забув про справжнє призначення закону. Люди дотримувалися належних ритуалів, але їхні серця не були святими. Народ, який був відділений Богом, щоб

відображати Його образ, тепер був нечистим. Пророчі Книги вчать, що бути святим — означає бути праведним як внутрішньо, так і зовні.

Єзекіїль був доставлений в Вавилон в 597 році до н. е. Коли пророку було тридцять років, Бог почав говорити з ним через серію видінь. Єзекіїль бачив, як старійшини Юди поклонялися ідолам в Святому Святих (Єзекіїля 8). Бог звелів Ангелам звершувати суд доти, доки храмові двори не будуть заповнені мертвими тілами. Божа слава залишила храм (Єзекіїля 10). Храм і його ритуали були безглуздими, тому що люди не були святі.

Святе життя — це більше, ніж церемонії.

Ізраїль стверджував, що він святий, але він був грішний і нечистий. Люди дотримувалися обрядів святості, але вони не жили праведним життям. «О люду ти грішний, народе тяжкої провини, лиходійське насіння, сини-шкідники, ви покинули Господа, ви Святого Ізраїлевого понехтували, обернулись назад!» (Ісаї 1:4). Люди виконували належні дієства, але жили гріховним життям; пророки попереджали, що в цьому немає сенсу, якщо панує гріх. Святість — це більше, ніж свята і жертви.

Ісаїя говорив, що Бог відкинув жертви Юди, тому що народ не жив праведно.

«Не приносьте ви більше марнотного дару, ваше кадило огида для Мене воно; новомісяччя та ті суботи і скликання зборів, не можу знести Я марноти цієї!... Новомісяччя ваші й усі ваші свята ненавидить душа Моя їх: вони стали Мені тягарем, Я змучений зносити їх...» (Ісаї 1:13-14).

Стоячи перед Храмом, **Єремія** оголосив: «Не надійтесь собі на слова неправдиві, щоб казати: Храм Господній, храм Господній, храм Господній отут!» (Єремії 7:4). Він більше не був святим. Чому? Євреї не жили праведним життям. Бог попереджав: «Як вони будуть постити, Я не послухаю їхніх благань, а коли принесуть цілопалення й дар, Я їх не прийму...» (Єремії 14:12): Всевишній вимагає більшого, ніж пустих ритуалів.

Бог сказав **Осії**: «Бо Я милости хочу, а не жертви, і Богопізнання більше від цілопалень» (Осії 6:6). Ізраїль приносив жертви, але порушував свій заповіт з Богом. Цілопалення без праведного життя не мають сенсу. Незважаючи на приношення Ізраїля, Бог «згадає про їхню провину та їхні гріхи покарає, вони до Єгипту повернуться!» (Осії 8:13). Чому?

«...Бо нема на землі ані правди, ні милости, ані богопізнання. Клянуть та неправду говорять, і вбивають та крадуть, і чинять перелюб, поставали насильниками, а кров доторкається крові» (Осії 4:1-2).

Амос проповідував в Північному Ізраїльському царстві незадовго до того, як його завоювала Ассирія. Пророк пропонував останній шанс на покаєння. Амос викривав Ізраїль в його гріху. Ті, хто називали себе «народом Божим», були винні в нечесті, починаючи від жадливої соціальної несправедливості і закінчуючи ганебними сексуальними практиками. Багаті ізраїльтяни стягували несправедливі штрафи і

використовували гроші, щоб купувати вино для релігійних свят (Вихід 22:26; Амос 2:8). Оскільки їх життя були гріховні, поклоніння було пустим. Бог сказав:

«Зненавидів Я, обридів Собі ваші свята, і не нюхаю жертв ваших зборів... І коли принесете Мені цілопалення та хлібні жертви свої, Я Собі не вподобаю їх, а на мирні жертви ваші із ситих баранів не погляну... Усунь же від Мене пісень своїх гук, і не почую Я рокоту гусел твоїх...» (Амоса 5:21-23).

Навіть після вигнання Юда намагався замінити дотриманням ритуалів повний послух. У 516 році до нашої ери люди почали реконструювати храм. Хоча вони робили роботу для Бога, їхнє життя не було чистим. Пророк **Огій** нагадав про те, що священик, який торкається мертвого тіла, стає нечистим. Так само нечистота, викликана гріхом людей, перетворила їхню роботу в храмі на нечисту (Огія 2:10-14). Ритуали без праведності пусті; святість — це більше, ніж обряди.

Малахія попереджав, що Бог відкинув поклоніння Юди. «Я не маю вподоби до вас, говорить Господь Саваот, і з ваших рук не вподобаю дару!» (Малахії 1:10). Всевишній відмовився прийняти приношення через гріх народу.

У пророчих книгах ясно сказано: святість — це більше, ніж дотримання ритуалів. Людина, котра не живе праведним життям, не свята. Ми не можемо поклонятися Богу з нечистими руками.

Святе життя — це більше, ніж сповідання Божого імені.

Бог відкинув людей, які проголошували Його ім'я, тому що вони відмовилися залишити свої гріхи. У Новому Заповіті Ісус попереджав:

«Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи! увійде в Царство Небесне, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі. Багато-хто скажуть Мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували, хіба не Ім'ям Твоїм демонів ми виганяли, або не Ім'ям Твоїм чуда великі творили? І їм оголошу Я тоді: Я ніколи не знав вас... Відійдіть від Мене, хто чинить беззаконня!» (Від Матвія 7:21-23).

Святість — це більше, ніж сповідання імені Бога; це внутрішня праведність, яка проявляється в зовнішній поведінці. Бог вимагає святого серця і святих рук.

Сьогодні, як і у дні Єремії, Бог говорить з пасторами, які будують величезні особняки на пожертвування бідних. «Горе тому, хто несправедливістю дім свій будує, а верхні кімнати безправ'ям, хто каже своєму ближньому працювати даремно, і платні його йому не дає» (Єремії 22:13).

Молитва про святість

Самий люблячий Господи,
Дай мені тверде серце;
Дай мені непереможне серце;
Дай мені чесне серце.
Дай мені розуміння, щоб пізнати Тебе,
старанність, щоб шукати Тебе,
і вірність, щоб досягнути Тебе.
- Фома Аквінський (перекладено)

Сьогодні, як і за часів Амоса, Бог звертається до церковних музикантів, які живуть гріховним життям. «Усунь же від Мене пісень своїх гук, і не почую Я рокоту гусел твоїх» (Амоса 5:23).

Сьогодні, як і у дні Михея, Бог говорить з бізнесменами, які сповідують ім'я Ісуса, обманюючи клієнтів. «Було тобі виявлено, о людино, що добре, і чого пожадає від тебе Господь, нічого, а тільки чинити правосуддя, і милосердя любити, і з твоїм Богом ходити сумирно» (Михея 6:8).

Святість — це більше, ніж ритуал або сповідання; сьогодні, як і у дні пророків, Бог шукає праведної поведінки.

Святість — це праведність

Святе серце проявляється в праведній поведінці; воно виражатиметься в святих руках. Ізраїль не міг претендувати на звання святого народу, живучи несправедливим життям.

Оскільки Всевишній праведний, Його народ повинен бути таким самим: Божі люди повинні мати характер свого Бога. Ті, хто поклоняються ідолам, приймають їх моральну природу; хто ж поклоняється Яг'ве, повинні прийняти Його моральну сутність. Божа мета — створити праведний і святий народ.

Ісаїя описує природу Бога: «Величний Господь, бо на височині пробуває; Він наповнив Сіон **правосуддям** та **правдою**» (Ісаї 33:5). У тому самому посланні Ісаїя описав праведника, який може жити в присутності Бога.

«...Хто з нас мешкатиме при жерущім огні? Хто з нас мешкати буде при вічному огнищі? Хто ходить у правді й говорить правдиве, хто бридиться зиском насилля, хто долоні свої випорожнює, щоб хабара не тримати, хто ухо своє затикає, щоб не чути про кровопролиття, і зажмурює очі свої, щоб не бачити зла» (Ісаї 33:14-15).

Тільки людина, у якої праведний і справедливий характер Бога, може жити в присутності Бога. Святий народ в своїх вчинках відображає Бога і Його природу.

Святість — це внутрішня праведність. Серце.

Справжня праведність починається в серці. Пророки добре знали, що тільки дотримання ритуалів закону недостатньо: зовнішній послух без внутрішньої праведності — це лицемірство. Праведність починається в серці.

Ізраїль відкинув закон, тому що відвернувся від Бога, Який його дав. Непослух починається в серці. Ізраїль порушив Божі заповіді, тому що «за своїми божками ходило їхнє серце...» (Єзекіїля 20:16). Бог бачив «облудне їхнє серце» (Осії 10:2).

Непослух зароджується в серці; праведність починається теж там. Бог говорив через Ісаю: «Почуйте Мене, знавці правди, народе, що в серці його Мій Закон!» (Ісаї 51:7). Ті, хто знають правду, — це ті, хто вмістив Божий закон в своє серце.

Єремія і Єзекиїль очікували того дня, коли Божий закон буде вкладено в серця Його народу.

«Бо це ось отой Заповіт, що його по цих днях складу з домом Ізраїля, каже Господь: Дам Закона Свого в середину їхню, і на їхньому серці його напишу, і Я стану їм Богом, вони ж Мені будуть народом!» (Єремії 31:33).

«І дам їм одне серце, і нового духа дам у вас, і вийму з їхнього тіла серце камінне, і дам їм серце із м'яса, щоб вони ходили за уставами Моїми, і додержували Мої постанови та виконували їх. І вони стануть Мені народом, а Я буду їм Богом!» (Єзекиїля 11:19-20).

Праведність починається в серці. Йоїл закликав людей покаятися, підтвердивши це не тільки зовнішніми проявами; піст і плач повинні виходити з серця, яке розкаялося.

«Тому то тепер промовляє Господь: Верніться до Мене всім серцем своїм, і постом святим, і плачем та риданням! І деріть своє серце, а не свою одіж, і наверніться до Господа, вашого Бога, бо ласкавий Він та милосердний, довготерпеливий та многомилостивий, і жалкує за зло!» (Йоїла 2:12-13) ²⁰.

Зовнішніх змін недостатньо; праведність повинна починатися в серці.

Святість — це зовнішня праведність. Руки.

У пророчих книгах моральна поведінка є показником святості, яка вимагає праведного характеру і поведінки. Один з найпростіших старозавітних описів праведного життя знаходимо в книзі пророка Михея, який відобразив очікування Бога від Свого народу.

«Було тобі виявлено, о людино, що добре, і чого пожадає від тебе Господь, нічого, а тільки чинити правосуддя, і милосердя любити, і з твоїм Богом ходити сумирно» (Михея 6:8).

Ось що значить жити праведним життям: **справедливість** і **милосердя** стосовно інших людей і **смирнення** перед Богом; у пророчих книгах ці поняття дають визначення праведного життя.

Праведність — це справедливість і милосердя стосовно інших людей.

Деякі люди хочуть розділити серце і руки. Вони кажуть: «Моє серце святе, але руки грішні. Я люблю Бога в своєму серці, але не живу праведним життям». Пророчі книги не допускають такого поділу. Святе серце буде проявлене у зовнішній праведності; чисте серце призведе до правильної поведінки. У святих людей святі руки.

Захарія визначив праведність як правильну поведінку стосовно інших.

²⁰ Йоїла 2:12-13.

«Так говорить Господь Саваот, промовляючи: Судіть суд по правді, і чиніть один одному милосердя та милість. А вдови й сироти, чужинця та вбогого не гнобійте, і не думайте зла один одному в серці своєму!» (Захарії 7:9-10).

Амос проповідував народу, котрий забув про праведність: «Вони змінюють суд на полин, і кидають правду на землю». Яке рішення було відступництву Ізраїля? «І хай тече правосуддя, немов та вода, а справедливість як сильний потік!» (Амоса 5:7, 24).

Ісаїя поділяв спрагу Амоса по праведності. Перша звістка Ісаї закликала Юду до праведного життя:

«Умийтесь, очистьте себе! Відкиньте зло ваших учинків із-перед очей Моїх, перестаньте чинити лихе! Навчіться чинити добро, правосуддя жадайте, карайте грабіжника, дайте суд сироті, за вдову заступайтесь!» (Ісаї 1:16-17).

Бог говорив через **Єремію**, щоб закликати Юду до справедливості і праведності.

«Так говорить Господь: Чиніть правосуддя та правду, і рятуйте грабованого від руки гнобителя, чужинця ж, сироту та вдову не гнобійте, не грабуйте, і крові невинної не проливайте на місці цьому!» (Єремії 22:3).

Божим стандартом для Його народу були справедливість, праведність і милосердя. Всевишній вимагав, щоб народ жив праведно і повопився по-Божому.

Праведність – це смирення перед Богом.

Бог шукає людей, які ставляться до інших, керуючись принципами справедливості і милосердя; таким має бути наше ставлення до ближнього.

Всевишньому потрібні люди, котрі ходять перед Ним в покорі; таким має бути наше ставлення до Бога.

Юда поклонявся ідолам «на горі на високій та висуненій». Бог відреагував, нагадуючи, що тільки Він мешкає на високій горі.

«Бо так промовляє Високий і Піднесений, повіки Живущий, і Святий Його Ймення: Пробуваю Я на Височині та в святині, і з зламаним та з упокореним, щоб оживляти духа скромних, і щоб оживляти серця згноблених!» (Ісаї 57:7,15).

Ми досягаємо Високого і Піднесеного Бога через зламаний і смиренний дух. Праведність включає в себе смирення перед Богом. Це справжня святість.

Осія проповідував народу, що відступив від Бога. Пророк знав, що його послання буде відкинуте. Хоча народ відмовився покаятися, пророк закінчує зверненням до окремих ізраїльтян, котрі шукали Бога. Навіть якщо весь народ відкидає Всевишнього, праведник все ще може йти шляхами Бога, і Він вшанує людину, яка шанує його: Бог благословляє тих, хто ходить в праведності.

«Хто мудрий, то це зрозуміє, розумний і пізнає, бо прості Господні дороги, і праведні ходять по них, а грішні спіткнуться на них!» (Осії 14:10).

Святість на практиці: етика святого життя

Святість починається в серці, але проявляється в поведінці. При посвяченні храму Соломон кинув виклик народу: «...нехай буде все серце ваше з Господом, Богом нашим, щоб **ходити постановами його та щоб перестерігати заповіді його**, як цього дня!» (1 Царів 8:61). Внутрішня святість призводить до зовнішньої; якщо ви святі зсередини, ви будете праведно жити і в зовнішньому світі.

Пророки виступали проти тих в древньому Ізраїлі, хто вчив, що Божому народу не потрібно підкорятися закону. Провидці протистоять тим, хто в сучасній церкві вчить, що християнин не може задовольнити вимоги Бога щодо святого життя.

Сьогодні багато проповідників стверджують: «Закон Божий закликає жити праведно, але Бог знає, що ви не можете виконати його». Це не послання пророків, які говорили: «Закон Божий полягає в тому, щоб жити праведно — це те, чого вимагає Бог. Божі люди підкорятимуться Божому закону».

Приклад із закону Мойсея показує, як святе серце впливає на наші повсякденні дії. Бог сказав: «Не будеш гнобити ближнього свого, і не будеш грабувати, і не задержиш в себе через ніч аж до ранку заробітку наймита» (Левит 19:13). У стародавньому світі робітнику платили наприкінці кожного дня. Не було ніяких поточних рахунків чи кредитних карт; в понеділок платили на їжу у вівторок. Несвоєчасні виплати не дозволяли працівникам купувати їжу кожного дня. Закон говорив: «Віддавайте плату своїм працівникам під кінець кожного дня. Праведний бізнесмен буде справедливо ставитися до людей, які працюють на нього».

Ми побачили акцент на праведності, справедливості і милосерді в Пророках. Загальні послання Нового Заповіту поділяють цю звістку; найбільш яскраво вона звучить в посланні Якова. Апостол звертається до тих, хто стверджує, що вони народ Божий, але не живе праведним життям; він показує, що справжня святість проявляється в праведному житті.

- Святі люди роблять набагато більше, ніж просто сповідують благочестя; вони живуть побожним життям. «Будьте ж виконавцями слова, а не слухачами самими, що себе самих обманюють» (Якова 1:22).
- Святі люди проявляють співчуття до сиріт і вдів. «Чиста й непорочна побожність перед Богом і Отцем оця: зглянутися над сиротами та вдовицями в утисках їхніх, себе берегти чистим від світу» (Якова 1:27).
- Святі люди неупереджені щодо багатих і бідних. «Коли ж дивитеся на обличчя, то чините гріх, бо Закон удоводнює, що ви винуватці» (Якова 2:9).

- Святі люди контролюють своє мовлення. «Коли хто не помиляється в слові, то це муж досконалий, спроможний приборкувати й усе тіло» (Якова 3:2).
- Святі бізнесмени поводяться зі своїми співробітниками справедливо. «Ось голосить заплата, що ви затримали в робітників, які жали на ваших полях, і голосіння женців досягли вух Господа Саваота!» (Якова 5:4).

Святість змінює те, як ми живемо і діємо в усіх сферах нашого життя, включно з бізнесом та кар'єрою. Свята людина живе праведно. Якщо ми святі перед Богом, то діятимемо вірно стосовно інших людей. Послання пророків і апостолів не викликає сумнівів: святе серце змінює наші дії. Святих людей супроводжуватиме праведне життя у всіх сферах людського буття. Божа мета полягає в тому, щоб сформувати праведних людей як в їхніх серцях, так і в повсякденному житті.

Святість означає бездоганне ходіння ніг, досконале слово, ідеальне мислення: кожна деталь життя перебуває під пильною увагою Бога.

Освальд Чемберс

Як виглядатиме праведність в буденному житті? Яке обличчя у святості в нашій щоденній взаємодії з навколишнім світом? Звернімося до деяких прикладів. Все це відбувалося в житті людей, які стверджували, що вони святі. Імена були змінені. На жаль, історії реальні.

Пастор Том — будівельник. Робота дозволяє підтримувати його служіння як служителя євангельської церкви. Том купив інструмент за 100 доларів. Він використовував його в будівництві, а потім вирішив продати, тому що більше його не потребував. Том сказав покупцеві, що заплатив 200 доларів за новий інструмент, але готовий продати його за 150.

Після продажу пастор Том сказав: «Вийшло все дуже добре. Я отримав прибуток, перебільшивши початкову ціну. Покупцям не обов'язково знати всі деталі. У будь-якому разі, я використаю гроші для Божої справи». Всевишній говорить: «Святі люди чесні у своїх справах». Павло писав:

«Не кажіть неправди один на одного, якщо скинули з себе людину стародавню з її вчинками» (До Колоссян 3:9).

Джейн — секретар. Коли пастор відвідував її дома, вона сказала: «Якщо вам знадобляться будь-які канцелярські товари, я можу дати їх вам. Я приношу олівці, канцелярські товари та офісне приладдя додому з роботи. Ніхто ніколи не помічає».

Джейн каже: «Це просто дрібниця». Бог каже: «Святі люди чесні навіть у малому». Павло писав, що ті, хто був створений за Богом у справедливості й святості правди, житимуть інакше:

«Хто крав, нехай більше не краде, а краще нехай працює та чинить руками своїми добро, щоб мати подати нужденному» (До Ефесян 4:24, 28).

Білл керує бізнесом. Він повинен вести облік і платити податки наприкінці року. У минулому році Білл заробив 50 000 доларів, але, коли заповнював папери, то повідомив про прибуток в 40 000 доларів. Іноді він платить хабар урядовцям, щоб отримати хороший контракт.

Білл говорить: «Я знаю, як працює бізнес в моїй країні. Я повинен «змастити колеса» моєї компанії. Крім того, я плачу десятину і використовую свої гроші для хороших цілей». Бог каже: «Святі люди чесні стосовно влади». Павло писав громадянам Римської імперії:

«Нехай кожна людина кориться вищій владі» (До Римлян 13:1).

Лінді не подобається її робота. Вона хоче проводити час, працюючи в церкві, але їй доводиться прибирати будинки багатих людей. Її робочий день з 8:00 до 17:00, але вона часто спізнюється і може піти раніше. Лінда сказала своєму пастору: «Я вважаю за краще проводити час в молитвах вранці і пізніше приходити на роботу. Увечері я намагаюся піти з роботи раніше, щоб потрапити до церкви. Мені все одно, що мені платять за повний робочий день».

Дії Лінди свідчать про спосіб її мислення: «Мій начальник ніколи не дізнається, чи працюю я повний робочий день». Бог каже: «Святі люди чесні в своїй трудовій етиці. Вони намагаються працювати якнайкраще всюди, куди поміщає їх Бог». Павло писав:

«Раби, слухайтеся в усьому тілесних панів, і не працюйте тільки про людське око, немов підлещуючись, але в простоті серця, боячися Бога! І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господеві, а не людям! Знайте, що від Господа приймете в нагороду спадщину, бо служите ви Господеві Христові» (До Колоссян 3:22-24).

Артур — місіонер. Він любить Бога і старанно трудиться, але його язик нестриманий і гострий! Багато разів люди навколо нього зазнавали болю від його різких слів.

Артур каже: «Я просто говорю те, що думаю! Ви повинні прийняти мене таким, який я є». Бог каже: «Святі люди контролюють свій язик». Яків писав:

«І язик то огонь... Ним ми благословляємо Бога й Отця, і ним проклинаємо людей, що створені на Божу подобу. Із тих самих уст виходить благословення й прокляття. Не повинно, брати мої, щоб так це було!» (Якова 3:6-10).

► Які спокуси в царині етичної поведінки характерні для християн у вашій культурі? У яких сферах віруючі в Христа люди найбільше схильні проявляти нечесність в повсякденному житті? Яким чином послання про святе життя може вплинути на це?

Він відкрив секрет... Тіуне Сугіхара

Тіуне Сугіхара — японець-християнин, який працював в Міністерстві закордонних справ Маньчжурії. У 1939 році його відрядили до Литви на консульську посаду. Там він зустрів єврейку і почув, як німецький нацистський уряд ставиться до єврейського народу.

Сугіхара скотактував зі своїм урядом з проханням дозволити видачу віз єврейським біженцям-втікачам з Німеччини та Польщі. Японський уряд відхилив прохання Сугіхара.

Це було літо 1940 року. Сугіхара знав, що повинен проявити справедливість і милосердя. Він сказав своїй дружині: «Я не хочу не підкорятися своєму уряду, але я не можу не коритися Богу. Я повинен йти за голосом своєї совісті».

Сугіхара почав видавати рукописні виїзні візи для біженців. Вважається, що він врятував життя майже 10 000 євреям, які були б убиті Гітлером. Пізніше Сугіхара був захоплений російською армією і провів вісімнадцять місяців у в'язниці. Коли він був звільнений і депортований до Японії, Міністерство закордонних справ звільнило його, тому що він не корився наказам.

Після звільнення Сугіхара більше не міг заробляти на життя. Йому було складно забезпечувати свою сім'ю навіть їжею. Коли нащадки євреїв, яких він врятував, пізніше почали розшукувати його, японський уряд заперечував, що він будь-коли працював на них. Нарешті в 1968 році єврей, котрий вижив, знайшов Сугіхару і привіз його до Ізраїля.

Всі Божі люди — звичайні люди,
які стали незвичайними завдяки
меті, яку Він їм дав.

- Освальд Чемберс

Земне визнання принесених Сугіхарою жертв аж ніяк не було визначним, але він послухався Бога, тому що був праведний. Сугіхара знав, що дитя Боже має жити благочестиво. Він не міг ігнорувати страждання оточуючих; він знав, що бути праведним — значить творити справедливість, любити милосердя і смиренно ходити з Богом. Тіуне Сугіхара жив святим життям.

Урок 6. Стислий огляд

- (1) Бути святим — означає бути праведним як внутрішньо, так і зовні.
- (2) Ізраїль дозволив зовнішнім ритуалам і видимому замінити справжню праведність.
- (3) Без праведного життя релігійні ритуали і віросповідання не мають сенсу.
- (4) Праведність має бути внутрішньою — це послух, що йде з серця.
- (5) Праведність повинна проявлятися зовні: вона повинна впливати на те, як ми ставимося до людей навколо нас.
- (6) Пророки навчали, що Бог вимагає трьох речей від праведної людини:
 - справедливості щодо людей;
 - милосердя щодо людей;
 - смирення стосовно Бога.
- (7) Послання Нового Заповіту підтверджують звістку про праведне життя: свята людина повинна жити етично і праведно.

Урок 6. Завдання

- (1) Напишіть есе на 2-3 сторінки на тему «Праведність в сучасному світі». Як приклад, візьміть одну сферу життя, в якій етичний гріх є загальноприйнятим, і покажіть, чому Біблія вчить щодо нього. Дайте практичні настанови людям, котрим ви служите.
- (2) На початку наступного уроку процитуйте напам'ять Михея 6:8.

Урок 7

Святість — це любити Бога

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Оцінити красу люблячих взаємин з Богом.
- (2) Слідувати моделі Ісуса як Того, Хто любить Отця досконало.
- (3) Розуміти, що у любові до того, що в світі, і у законництва одна й та сама причина виникнення.
- (4) Вивчити напам'ять Марка 12:29-31.

Йов: людина, котра любила Бога

Йов все втратив. Його багатства не стало. Діти загинули під час бурі. Здоров'я було втрачене. Він сидів на купі попелу, шкрябав себе шматком черепиці. Його дружина сказала йому проклясти Бога і померти; друзі звинувачували його в страшних гріхах. Ті, хто поважав його в минулому, тепер знущалися над ним.

У своїх стражданнях Йов не просить: «Боже, поверни мені моє здоров'я», — або навіть: «Всевишній, зціли моє тіло». Він кличе: «О, якби то я знав, де Його я знайду, то прийшов би до місця Його пробування!» (Йова 23:3). Йов плаче, бо не може знайти Бога, Якого знав так близько. «Та піду я на схід і немає Його, а на захід удамся Його не побачу, на півночі шукаю Його й не вхоплю, збочу на південь і не добачаю...» (Йова 23:8-9).

Йов пам'ятає дні, «коли Божа милість була над наметом» його (Йова 29:4), а тепер:

«Він укинув мене до болота, і став я подібний до пороку й попелу. Я кличу до Тебе, та Ти мені відповіді не даєш, я перед Тобою стою, Ти ж на мене лише придивляєшся... Ти змінився мені на жорстокого, мене Ти женеш силою Своєї руки...» (Йова 30:19-21).

Це розпач людини, яка відчуває себе зрадженою своїм найближчим другом. Це крик. Стогін людини, яка любила Бога.

Історія Йова не закінчується відчаєм. Після того, як Бог проговорив із бурі, Йов відповів: «Тільки послухом уха я чув був про Тебе, а тепер моє око ось бачить Тебе...» (Йова 42:5). Йов отримав розраду не завдяки поверненню свого майна, здоров'я чи навіть сім'ї, а переживанням Божої присутності. Багатство, здоров'я і сім'я Йова врешті-решт

були відновлені, але це не було ключем до його втіхи: він знайшов відраду, коли побачив Всевишнього. Йов був святою людиною; він любив Бога.

Святість в поетичних книгах: любов до Бога

► Що означає любити Бога? Як справжня любов до Нього впливатиме на ваші пріоритети щодо часу і грошей? Як любов до Бога відобразиться на вашому ставленні до Його заповідей?

У книгах Йова і Псалмів повторюється послання, яке ми бачили в П'ятикнижжі: святість — це стосунки з Богом. Ми святі *тільки* тому, що перебуваємо у взаєминах з Богом. Бути святим — означає любити Його всім серцем.

Енох, Ной і Авраам були святі, тому що вони ходили перед Богом, як і Давид і Йов. Книга Йова розповідає історію людини, яка любила Бога надзвичайно; Книга Псалмів містить молитви і пісні людини, найбільшою радістю якої було близьке спілкування з Всевишнім.

Святі люди насолоджуються Богом.

Святі люди насолоджуються Богом; вони знаходять в Ньому глибоку радість. Основне бажання святої людини — догодити Всевишньому.

Для тих, хто вимірює святість за списком «роби-не роби», це здається дуже простим. Багато людей думають про святість тільки як про обов'язок, а не як про блаженство; Писання ж показує, що святі люди насолоджуються Богом. Йов не бажав нічого, крім відновлення своїх відносин зі Всевишнім; Давид свідчив про радість близьких взаємин з Богом; він знайшов свою найглибшу радість в Ньому.

Молитва про святість

О Боже,

Я молюся про те, щоб мені знати і любити Тебе, радіючи в Тобі.

Нехай мій розум буде наповнений роздумами про Твою доброту.

Нехай мої уста говорять про неї.

Нехай моє серце живе для цього.

Нехай моя душа прагне її.

Нехай все моє єство бажає її, поки я не ввійду в Твою радість.

- Ансельм Кентерберійський

Вчитель викладав в місті, де питна вода була небезпечна для здоров'я; в один з жарких днів він забув принести свій фільтр для її очищення. Коли закінчився урок, у нього була тільки одна думка: «Мені потрібна вода!» Якби ви запропонували йому на вибір 100 доларів чи склянку чистої води, вчитель обрав би воду. Коли спрага затисла його в лещата, вода була важливіша за все інше.

Того вечора чоловік запитав себе: «Чи бажаю я Бога настільки, наскільки жадав сьогодні води? Чи важливіший для мене Всевишній, ніж що-небудь інше в цьому світі?»

Давид жадав Бога. «Як лине той олень до водних потоків, так лине до Тебе, о Боже, душа моя, душа моя спрагнена Бога, Бога Живого! Коли я прийду й появлюсь перед

Божим лицем?» (Псалом 41:2-3). Давид порівняв своє устремління до Бога зі спрагою оленя, найбільше бажання якого — знайти джерело води; найголовніша потреба святої людини — це близькість з Богом. Свята людина жадає і прагне правди (Від Матвія 5:6).

Псалми протиставляють те, що тішить грішників, радості святої людини. Беззаконники насолоджуються війною; вони отримують задоволення від брехні; вони люблять проклинати (Псалом 61:5; 67:31; 108:17); святі люди, навпаки, знаходять «радість велику» в присутності Бога; вони люблять Божий дім, і «місце перебування слави Твоїєї» (Псалом 15:11; 25:8). Псалмоспівець заявляв: «А я при Тобі на землі не бажаю нічого!» (72:25); святі люди знаходять своє глибоке задоволення в Бозі.

Псалом 62 показує красу думок про Бога. Давид утік від Саула, його життя було в небезпеці. Про що думали б ви в подібній ситуації? У багатьох людей була б спокуса «міркувати» про небезпеку. Давид каже: «Як згадаю Тебе на постелі своїй, розмишляю про Тебе в сторожах нічних» Навіть у важких обставинах роздуми Давида були направлені до Бога; для нього це було блаженство; його душа насичувалась «ніби лоєм і товщем» (Псалом 62:6-7).

Псалмоспівець захоплений Богом; він відчуває глибоке почуття любові до Нього. Святі люди насолоджуються Богом. Задумайтесь на хвилину: що викликає у вас спрагу? Чи знаходиш ти втіху у Бозі?

Святі люди насолоджуються Божим законом.

Свята людина насолоджується Божим законом; Псалми показують, що він не становить загрози для Божого народу; святі люди люблять його. Давид сказав: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу...» (Псалом 39:9). Він не вагався в тому, щоб коритися Всевишньому, і знаходив радість в покорі Богу.

Насолода Божим законом простежується через всю Книгу Псалмів. Тема Псалма 118 — Слово Боже. Послухайте, що мовиться про радість Давида:

- «Відкрий мої очі, і хай чуда Закону Твого я побачу!» (Псалом 118:18).
- «Ліпший для мене Закон Твоїх уст, аніж тисячі золота й срібла» (Псалом 118:72).
- «Нехай зійде на мене Твоє милосердя, й я житиму, бо Закон Твій розрада моя» (Псалом 118:77).
- «Як я кохаю Закона Твого, цілий день він розмова моя!» (Псалом 118:97).
- «Я прагну спасіння Твого, о Господи, а Закон Твій то розкіш моя!» (Псалом 118:174).

Божий закон являє Його Любов.

«Милосердя Твого, о Господи, повна земля, навчи Ти мене Своїх постанов!» (Псалом 118:64). Бог показує Свою любов через Свій закон: «Учини ж Ти Своему рабові за Своїм

милосердям, і навчи Ти мене Своїх постанов!» (Псалом 118:124). Святі люди насолоджуються Божим законом, тому що знають, що він являє Божу любов.

Мойсей сказав, що послух Ізраїля закону Бога змусить інші народи заздрити їхній мудрості!

«Бережіть, і виконуйте їх, бо це мудрість ваша та ваш розум на очах народів, що вислухають усіх постанов тих та й скажуть: Тільки він мудрий та розумний народ, цей великий люд!» (Повторення Закону 4:6).

Мойсей ставив риторичне питання: «І хто інший такий великий народ, що має постанови й закони такі справедливі, як увесь той Закон, що я даю перед вами сьогодні?» (Повторення Закону 4:8). Божий закон не поневолив Ізраїль; закон Божий благословив Ізраїль.

У наші дні ми часто чуємо, як проповідники вчать, що Божий закон був важким тягарем, якому неможливо було коритися. Деякі християни стверджують, що Божий закон — це «мета», яку ніхто не в змозі досягти, однак Мойсей, Давид та інші старозавітні святі раділи Божому закону. Вони знали, що це було радістю — шанувати ім'я Бога і суботу; вони не хотіли схилитися перед лжебогами.

Ми уявляємо собі, що все, що неприємне, — наш обов'язок!
Чи схоже це на Дух нашого Господа? «Твою волю чинити, мій Боже, я **хочу**...»
- Освальд Чемберс

Вони не думали, що будуть щасливішими, якщо не шануватимуть своїх батьків, здійснять вбивство, перелюб, вкрадуть або збрешуть; вони знали, що краще бути задоволеним, ніж жадати того, що належить ближньому. Божий закон не був тягарем; Всевишній дав його з серця любові. Закон керував святими людьми в їхніх взаєминах зі святим Богом: Божий закон давав насолоду Його народу ²¹.

Божий закон являє характер Бога.

Якщо ми любимо Всевишнього, то любитимемо і Його закон. Псалмоспівець проголошував: «Чудові свідoctва Твої, тому то душа моя держиться їх» (Псалом 118:129). Давид не говорив: «Твій закон суворий, але я постараюся підкоритися», — він сказав: «Закон Божий прекрасний».

Святі люди насолоджуються Божим законом. Псалмоспівець любив його, бо знав, що закон — це не просто список правил; Божий закон розкриває Божий характер.

► Прочитайте Псалми 110 і 111.

²¹ Перефразовано з Dennis F. Kinlaw, *This Day with the Master* (Grand Rapids: Zondervan, 2004 p.).

Псалми 110 і 111 доповнюють один одного; разом вони показують важливість Божого закону для святої людини. Псалом 110 описує характер Бога: Він праведний, щедрий і милостивий.

Псалом 111 починається словами: «Блажен муж, що боїться Господа, що заповіді Його любить!» Людина, яка насолоджується Божими заповідями, буде благословенною. Яким чином? Вона стане, як Бог: вона буде «щедрою, милостивою та праведною». Це ті самі характеристики, які описують Всевишнього в псалмі 111; коли ми знаходимо втіху у Божому законі, ми стаємо все більше і більше схожими на Нього.

П'ятикнижжя вчить, що свята людина відображає образ Бога. Псалми 110 і 111 показують, що людина, яка насолоджується Божим законом, перетворюється на образ Божий і стає більше схожою на Нього.

Якщо ми дійсно любимо Бога, то дотримуватимемося Божого закону. Давид ставить питання: «Хто зійде на гору Господню, і хто буде стояти на місці святому Його? У кого чисті руки та щиреє серце, і хто не нахилив на марноту своєї душі, і хто не присягав на обману» (Псалом 23:3-4). Щоб жити в присутності Бога, потрібно коритися Його закону. Поетичні книги показують, що Бог вимагає послуху від тих, хто стверджує, що любить Його. Поетичні книги також показують, що Бог робить можливим вірний послух; це обіцянка Всевишнього тим, хто любить Його.

Історія Йова починається так: «Був чоловік у країні Уц, на ім'я йому Йов. І був чоловік цей невинний та праведний, і він Бога боявся, а від злого втікав» (Йова 1:1). Коли Еліфаз звинуватив Йова, той відповів:

«Трималась нога моя коло стопи Його, дороги Його я держався й не збочив. Я не відступався від заповідей Його губ, над уставу свою я ховав слова уст Його» (Йова 23:11-12).

Хтось може запитати: «Як Йов може говорити, що він не порушував Божих заповідей? Всі люди грішать». Йов говорив: «Я люблю Бога і радію, що ґрунтовно підкоряюся Йому». Йов близько ходив з Богом; він дотримувався «заповідей Його губ». Чи можливе святе життя? Йов відповідає: «Так»; він знав, що Бог робить можливим вірний послух тих, хто любить Його.

Святе життя не базується на наших власних силах; воно можливе завдяки щоденній залежності від Бога. Йов був бездоганний не тому, що був надзвичайно дисциплінованим, а через своє близьке ходіння з Богом; він розумів, що Бог вимагає вірного послуху і Він же робить його можливим.

Ця істина впливає на повсякденне життя віруючого. Бог вимагає, щоб Його народ був святим, і Він наділяє його святістю. Саме через Нього ми стаємо святими і чистими. Всевишній вимагає святості, і Він Сам її і забезпечує. Бог забезпечує всім, що вимагає Його Слово.

Ті, хто насолоджуються Богом, отримують бажання їхніх сердець.

Псалом 36 показує результат насолоди Богом. «Хай Господь буде розкіш твоя, і Він сповнить тобі твого серця бажання!» (Псалом 36:4).

Деякі читачі вважають, що Псалом 36:4 звучить так: «Якщо я служитиму Богу, Він дасть мені все, про що я прошу, і зробить мене багатим». Давид не проповідує Євангеліє, яке свідчить, що Бог хоче, щоб Його діти були багатими; він говорить щось набагато важливіше: «Якщо вашим найглибшим бажанням є Бог, Він дасть вам Себе». Якщо ви бажаєте Всевишнього, ви отримаєте Його.

Якщо ви підете за Господом, щоб отримати здоров'я, багатство і славу, то будете розчаровані посланням Псалма 36:4; якщо мотивом буде набуття матеріальних благословень, ви будете засмучені, коли виявите, що ваша нагорода... Бог!

Для егоцентричної людини набуття Бога не є великою нагородою; вона не бажає наблизитися до Нього, проте для того, хто жадає Його присутності, Псалом 36:4 — грандіозна обіцянка. Для святої людини Бог — найбільший з можливих дарів.

Тих, хто жадає Його, Бог наближає до Себе. Насолода Всевишнім не завжди приносить фінансове благословення чи свободу від страждань; людей, які знаходять блаженство в Ньому, може ненавидіти ворог. Святі люди часто страждають, однак Давид і Йов виявили, що навіть за часів страждань Бог вшановує тих, хто знаходить свою радість в Ньому.

Святість — це любити Бога. Святі люди насолоджуються Ним; зі Свого боку, Бог віддає Себе тим, хто жадає Його.

Святість в Євангеліях: любов до Бога

Законник спитав Ісуса: «Учителю, що робити мені, щоб вічне життя досягнути?» Христос вказав на закон Мойсея: «Що в Законі написано, як ти читаєш?»

Законник процитував Повторення закону 6:5 і Левит 19:18. Ці місця Писання містять квінтесенцію закону: «Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю, і всім своїм розумом, і свого ближнього, як самого себе». Ісус відказав: «Правильно ти відповів. Роби це, і будеш жити» (Від Луки 10:25-28). Святість — це досконала любов.

Кілька місяців по тому Ісус був в Єрусалимі. Книжник запитав у Нього: «Котра заповідь перша з усіх?» (Від Марка 12:28). Фарисеї керувалися 613 законами зі Старого Заповіту, і вони часто сперечалися про те, який з них був найважливіший. Ісус відповів:

«Перша: Слухай, Ізраїлю: наш Господь Бог Бог єдиний. І: Люби Господа, Бога свого, усім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом, і з цілої сили своєї! Це заповідь перша! А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе! Нема іншої більшої заповіді над оці!» (Від Марка 12:29-31).

Ісус дав визначення святості як любові до Бога та до інших людей. Справжня святість виражається через любов; ми зростаємо у ній, коли вдосконалюємося в хриstopодібній любові. Бути святим — означає любити так, як любив Ісус; це досконала любов.

В уроці 5 ми побачили, що автори Старого Заповіту використовували слово «досконалий» для позначення недвоєдушного серця. Бути досконалим — означає бути нерозділеним в відданості Богу. Автори Нового Заповіту використовують слово «досконалий» в аналогічний спосіб. Ісус наказав Своїм послідовникам «бути досконалими» (Від Марка 5:48). В Євангеліях ми бачимо, що це означає мати цілісну любов до Бога і ближнього. Бути досконалим — означає любити цілком; це досконала любов.

Послання доскопалої любові не було новим в Євангеліях. Ісус нагадав Ізраїлю, що Бог завжди заповідав любити Його і ближнього. Повторення Закону 6 показує, що любов — основа закону. Послух без любові веде до законництва. Ісус навчав, що бути святим — означає любити Бога. Якщо ми любимо Всевишнього, ми підкорятимемося Йому. Святість – це любити Бога всім своїм серцем.

Любов до Бога — це більше, ніж емоції. Джон Веслі дав їй таке визначення:

«...Насолоджуватися Ним, радіти Його волі, постійно бажати догодити Йому, шукати і знаходити в Ньому наше щастя і жадати день і ніч повнішого блаженства в Ньому»²².

Любов до Бога змінює весь напрямок нашого життя; насолода Ним стає нашою вищою метою і великою радістю. Христос показав, що значить любити Бога абсолютно; в Ньому ми бачимо святу любов, яку Бог бажає, щоб проявляли Його діти.

Досконала любов Ісуса до Бога, проявлена в Його земному житті.

Ісус продемонстрував доскопалу любов до Свого Отця: Він жив у радісному підпорядкуванні Його волі. Це не було примусове підкорення раба; це була любляча покора Сина.

Подолання спокуси показує любов Ісуса до Отця.

Перш ніж почати Своє публічне служіння, Христос зіткнувся зі спокусами в пустелі, кожна з яких було направлено на руйнування відносин між Отцем і Сином.

Сатана спокушав Ісуса обійти Отця і забезпечити Себе хлібом, відмовитися від поклоніння Йому, щоб здобути владу над царствами світу, а також випробувати Отця, кинувшись з крила храму (Від Луки 4:1-12). Кожна спокуса була перевіркою любові Сина до Отця. Христос відповідав на них, показуючи Свою повну довіру Небесному Отцеві.

²² John Wesley, “On Love.” <http://wesley.nnu.edu/john-wesley/the-sermons-of-john-wesley-1872-edition/sermon-139-on-love>.

Замість того щоб перетворити камінь на хліб, Ісус процитував Повторення Закону 8:3: «Написано, що не хлібом самим буде жити людина». Мойсей нагадував Ізраїлю, що Бог давав народу манну в пустелі; Ізраїль може довіряти люблячому забезпеченню свого Отця: так само зробив і Христос.

Замість того, щоб поклонитися сатані, Ісус процитував Повторення Закону 6:13: «...Бійся Господа, Бога свого, і Йому будеш служити». Оскільки Він абсолютно любив Бога, Ісус відмовився від спокуси поклонитися сатані.

Замість того щоб випробовувати Свого Отця, зістрибнувши з крила храму, Христос цитує Повторення Закону 6:16: «Не спокушай Господа Бога свого». Оскільки Син любив Отця абсолютно, Він відмовився випробовувати Його обіцянку про захист.

Очищення храму показує любов Ісуса до Отця.

Навіть дитиною Він прагнув бути в Його домі (Від Луки 2:49): Христос любив Отця, тому Він любив місце, де Він перебував.

Коли Ісус побачив нечестивих торговців в храмі, Він відреагував праведним гнівом.

«І, зробивши бича з мотузків, Він вигнав із храму всіх, вівці й воли, а міняльникам гроші розсипав, і поперевертав їм столи» (Від Івана 2:15).

Чому Ісус був розгніваний? Тому вони не шанували дім Його Отця: «...Заберіть оце звідси, і не робіть із дому Отця Мого дому торгового!» (Від Івана 2:16). Христос любив Свого Отця і гнівом відреагував на неповагу до Його дому.

У Ісуса були природні людські емоції. Стикаючись зі злом, Він відчував гнів, але не грішив при цьому (Від Марка 3:5; До Ефесян 4:26). Святість не усунула емоції Христа, але, оскільки Він був святим, Його думки відображали емоції Його Отця: Месія був розгніваний на те, що викликало гнів Його Отця.

Покора Ісуса показує Його любов до Отця.

У Своєму прощальному посланні Христос вказав на Свій послух як на свідчення Своєї любові до Отця. «Та щоб світ зрозумів, що люблю Я Отця, і як Отець наказав Мені, так роблю. Уставайте, ходім звідсіля!» (Від Івана 14:31). Ісус продемонстрував Свою любов до Отця через добровільне підпорядкування Його волі: це досконала любов.

Навіть в останньому випробуванні Христос був слухняний волі Отця. Він знав, що перенесе ганебне випробування, що супроводжуватиметься неймовірним болем на хресті, що Він буде відділений від Отця через гріх людей. Ісус молився: «Отче, як волієш, пронеси мимо Мене цю чашу!» (Від Луки 22:42). Ісус з Назарета зіткнувся з останнім випробуванням — підкоренню Отцю.

Коли Христос був в тілі, Він благав про те, щоб Йому не довелося йти таким страшним шляхом, але також у своїй людськості Він явив Свій добровільний послух Отцеві. «...Та

проте не Моя, а Твоя нехай станеться воля!...» Ісус продемонстрував досконалу любов до Отця, підкоряючись Його волі.

Життя Христа було зразком такої любові; бути святим — означає любити Бога, як Ісус любив Свого Отця.

Ісус навчав Своїх послідовників любити Бога досконало.

Любити Бога — це більше, ніж емоції; це довгострокове зобов'язання, яке змінює кінцеві пріоритети нашого життя. Ісус дав визначення любові таким чином:

«Коли хто приходить до Мене, і не зненавидить свого батька та матері, і дружини й дітей, і братів і сестер, а до того й своєї душі, той не може бути учнем Моїм! І хто свого хреста не несе, і не йде вслід за Мною, той не може бути учнем Моїм!» (Від Луки 14:26-27).

У юдейських вчителів слово «ненавидіти» означало «любити менше, ніж що-небудь ще». Послідовник Ісуса повинен любити Христа над усе, навіть більше, ніж самого себе. Ось що значить любити Бога — це любити Його набагато більше за все інше.

Ісус сказав: «Жаден раб не може служити двом панам, бо або одного зненавидить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. Не можете Богові й мамоні служити!» (Від Луки 16:13). Любов ексклюзивна: якщо ви любите Бога, Йому належить перше місце у вашому житті.

Ісус навчав, що любов спонукає на вірний і добровільний послух. «Хто заповіді Мої має та їх зберігає, той любить Мене». Нагорода за це — близькі взаємини з Богом. «Хто любить Мене, то полюбить його Мій Отець, і Я полюблю Його, і об'явлюсь йому Сам» (Від Івана 14:21).

Через багато років Іван згадав слова Ісуса. Апостол написав: «...А хто додержує Його слово... Із того ми пізнаємо, що в Нім пробуємо» (1 Івана 2:5). Святість — це досконала любов до Бога; святі люди охоче підкоряються волі Отця і наслідують модель послуху Христа.

Коли ми досконало любимо Бога, то з радістю покірні волі Отця і охоче підпорядковуємо свою волю Йому; коли ми любимо Бога досконало, ми молимося з Давидом:

«Випробуй, Боже, мене, і пізнай моє серце, доследи Ти мене, і пізнай мої задуми, і побач, чи не йду я дорогою злою, і на вічну дорогу мене попровадь!» (Псалом 138:23-24).

Досконала любов дає нам сильне бажання догодити нашому Небесному Отцеві: ми відкидаємо все, що може порушити наші відносини з Ним. Святість — це досконала любов до Бога.

Взаємини між Ісусом і Отцем — приклад для християн.

► Прочитайте Від Івана 17.

Картину святості бачимо в Первосвященицькій молитві Ісуса. В Івана 17 описано, що Христос молився за Себе, Своїх учнів, а потім за всіх віруючих. Ісус показав, що Його близькі стосунки з Отцем — зразок взаємин між християнами і нашим Небесним Батьком.

Ісус молився за Себе (Від Івана 17: 1-5).

Знаючи, що на Нього очікує смерть, Христос все ж був глибоко задоволений, що виконав роботу, яку Отець доручив Йому: «Я прославив Тебе на землі, довершив Я те діло, що Ти дав Мені виконати».

Далі в своїй молитві Ісус говорить:

«**Освяти** Ти їх правдою! Твоє слово то правда. Як на світ Ти послав Мене, так і Я на світ послав їх. А за них Я **посвячую** в жертву Самого Себе, щоб **освячені** правдою стали й вони» (Від Івана 17:17-19).

Грецьке слово, яке було тричі використане в цьому вірші може означати або «зробити святим», або «присвятити і відокремити». Оскільки Ісус був безгрішним, Йому не потрібно було ставати святим. У цій молитві слово «освячувати» вживається в значенні «присвятити» або «відокремити»: Христос відділив Себе, щоб виконати місію, яку доручив Йому Отець; Ісус присвятив Себе цьому завданню.

Христос просив за Своїх учнів (Івана 17:6-19).

Ісус молився, щоб учні були освячені істиною. «А за них Я посвячую в жертву Самого Себе, щоб освячені правдою стали й вони». Подібно до того, як Христос був відділений для служіння на землі, Він молився, щоб учні пішли в цьому за Ним. Відносини між Сином і Отцем були зразком відносин між учнями і Отцем. Коли апостоли наслідували приклад Ісуса, вони були відокремлені, щоб ділитися Його істиною зі світом.

Ісус молився за всіх віруючих (Від Івана 17:20-26).

Потім Ісус молився за всіх, хто повірить в Нього. Він підносив прохання про те, щоб всі християни мали єдність, якою він насолоджувався зі Своїм Отцем. Христос просив, щоб ми стали «єдиним цілим». Це те саме слово, яке використовується в Матвія 5:48: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!»; воно говорить про досягнення мети. Мета — досконала любов, що існує в Трійці.

Ми, віруючі, запрошені взяти участь у божественній любові Отця і Сина. Ісус молився: «...щоб любов, що Ти нею Мене полюбив, була в них, а Я в них!» Любов між Христом і Отцем є зразком для кожного віруючого. Ось що значить бути святим — мати досконалу любов за прикладом Христа.

Святість на практиці. Чи люблю я Бога

Саймон звернувся до свого пастора з задачею. «Пастор, я хочу бути святим. Як і Авраам, я бажаю бути другом Бога. Але є проблема. Я знаю, що роблю те, що невірне в Його очах. Я люблю Господа, але не хочу підкорятися Йому. Чи можу я претендувати на дружбу зі Всевишнім в такому разі?»

Христос відповів на питання Саймона більше 2000 років тому. «Якщо Ви Мене любите, Мої заповіді зберігайте!» (Від Івана 14:15). Ніде в Писанні Бог не говорить: «Якщо любите мене, можете продовжувати жити в умисному гріху», — навпаки, Ісус сказав: «Якщо Ви Мене любите, Мої заповіді зберігайте». Христос продовжує: «Хто не любить Мене, той не береже Моїх слів» (Від Івана 14:24).

Деякі люди, що сповідують християнство, говорять про свою любов до Бога, в той час як продовжують жити в умисному гріху. Для них любов — просто емоція. Вони стверджують, що люблять Всевишнього, але це не змінює їхні життя. Любити Бога — це більше, ніж емоції або почуття; любити Бога — це добровільно дотримуватися Його заповідей.

У Сари було питання до пастора. «Пастор, я хочу бути святою. Як Йов, я бажаю ходити перед Ним в непорочності і чесності. Я намагаюся виконувати всі ті заповіді, але є проблема: я насправді не люблю Бога. Я підкоряюся Йому зі страху, що Він гніватиметься, якщо я цього не зроблю. Я підкоряюся Богу, але не люблю Його. Чи можу я бути святою зважаючи на ситуацію?»

Христос відповів на питання Сари більше 2000 років тому в посланні до церкви в Ефесі. Він високо оцінив їхні добрі справи і доктринальність вчення, похвалив за вірність перед лицем переслідувань, однак сказав: «Але маю на тебе, що ти покинув свою першу любов». Ісус настільки серйозно сприйняв нестачу любові, що попередив: «Коли ж ні, то до тебе прийду незабаром, і зрушу твого свічника з місця», — якщо вони не покаються і не повернуться до своєї першої любові (Об'явлення 2:2-5).

Деякі християни вважають, що вони можуть заслужити прихильність Бога через послух, однак він не супроводжується любов'ю. Вони думають, що святість — це питання дотримання списку правил, забуваючи, що підстава святості — це любов до Бога.

У глибині душі і Саймон, і Сара зіткнулися з одним і тим самим коренем проблеми: жоден з них по-справжньому не любить Бога. Відсутність любові Саймона до Всевишнього проявляється в мирському стилі життя, який показує: «Я люблю цей світ більше, ніж Бога».

Нестача любові Сари до Бога проявляється в законництві, яке полягає в позиції: «Я підкоряюся Богу не з любові, а з бажання заслужити Його прихильність». Жоден з них не мотивований любов'ю; відповідь і мирському, і законницькому однаковий — любов до Бога.

Відповідь на любов до світу — любов до Бога.

Що означає бути мирським? Часто ми визначаємо це за стилем одягу, типом розваг, прагненням до суспільного схвалення, ефектності або іншими **зовнішніми ознаками**. І це дійсно може бути так, але орієнтація на мирське також набагато глибша. Ось питання, яке потрібно поставити, щоб визначити це: «Що приносить мені справжню насолоду?»

Бути «мирським» — це насолоджуватися тим, що в світі; мирська людина шукає повного задоволення саме там; це означає цінувати те, що може дати світ, більше за Божі цінності.

Лот побачив «усю околицю... що наводнена вся вона». Він обрав собі місцевість, яку побачили його очі (Буття 13:10-11): він був мирським і насолоджувався задоволеннями цього світу.

Димас покинув своє служіння, тому що він знаходив насолоду в цьому світі. Павло писав: «Бо Димас мене кинув, **цей вік полюбивши**» (2 Тимофію 4:10).

Благочестива людина знаходить своє глибоке задоволення в Бозі. Псалмоспівець писав: «...А я при Тобі на землі не бажаю нічого!» (Псалом 72:25); він був богобоязним і любив Бога.

Відповідь на мирське життя — не виконання певної кількості правил; це любов до Бога. Шотландський пастор XIX століття Томас Чалмерс проповідував на тему «Сила нової любові, що витісняє все». Преподобний Чалмерс зазначав, що є дві речі, які ми повинні зробити, якщо хочемо перестати любити світ.

1. Нам потрібно щось відкласти, визнавши порожнечу цього світу. Коли ми бачимо марнославство, яким рясніє дійсність, наша любов до світу слабшає, однак одного цього недостатньо.
2. Ми повинні зодягнутися у щось, замінивши любов до світу чимось набагато більш прекрасним. Коли ми закохуємося в Бога, наша нова любов витісняє застарілу любов до світу.

Ліки від любові до цього світу — зануритися в любов до Бога. Ісус розповів притчу про торговця, який продав все, що мав, щоб купити одну дорогу перлину.

«Подібне ще Царство Небесне до того купця, що пошукує перел добрих, а як знайде одну дорогоцінну перлину, то йде, і все продає, що має, і купує її» (Від Матвія 13:45-46).

Уявіть, що ви сказали б цьому купцеві: «Мені так шкода вас! Сумно, що довелося пожертвувати такою кількістю майна». Він сміявся б над вами! Купець сказав би: «Жертва? Я не приношу жертву; я купую прекрасну перлину за чудовою ціною. Речі,

які я продав, — **ніщо** проти неї». Він знайшов нову пристрасть — закохався в те, що витіснило його стару любов.

Відповідь мирському — це закохатися в Бога. Любов до Всевишнього витіснить любов до грошей, оплесків, шоу і всього, що світ використовує для спокуси Божих людей. Святі люди люблять Бога, і ця любов заповнить і замінить любов до світу.

Відповідь на законництво — любов до Бога ²³.

Коли ми щиро бажаємо жити святим життям, у нас може виникнути спокуса піти далі біблійного принципу «християнської досконалості» до законницького «перфекціонізму».

Біблійна «християнська досконалість» — це серце, наповнене нерозділеною любов'ю до Бога, яке прагне догодити Йому у всіх сферах, визнаючи при цьому, що навіть щире серце любові не може привести нас до досягнення досконалості вчинених дій. Ми обмежені людськими слабкостями. Свята людина не порушуватиме Божий закон навмисно, але навіть найсвятіші продовжуватимуть покладатися на Божу благодать в тих сферах, де вони не відповідають Божим абсолютними стандартами правильного чи неправильного.

«Перфекціонізм», з іншого боку, спонукає мене очікувати ідеальних результатів у всіх сферах життя; він сфокусований на мені і моїх зусиллях як святої людини, а не на Ісусі і Його силі в моєму житті.

Перфекціонізм часто призводить до законницьких спроб «заслужити» Божу прихильність шляхом відділення. Він часто вимірює святість списком дій, яких я не роблю (я не курю, не п'ю алкогольних напоїв, не ношу нескромного одягу) або роблю (я пощу, я молюся, я даю десятину до церкви.)

Як ми бачили в уроці 4, свята людина **побажає** залишитися відокремленою від всього, що не вгодно Богу. Говорити: «Я люблю Бога всім серцем», — а потім жити, керуючись задоволеннями мирських бажань, неправильно.

Однак ми не повинні допускати, щоб наше прагнення до відділеного для Бога серця і життя привело нас до точки віри, коли ми можемо виміряти наші відносини з Богом списком «роблю — не роблю». Святість — це перш за все питання серця і люблячі відносини зі Всевишнім. Ці стосунки надихають нас жити святим життям. Зворотній зв'язок ніколи не працює: відокремлене життя саме по собі ніколи не викликає відносин любові з Богом.

²³ Iz John N. Oswalt, “Dangers to Holiness: Perfectionism and Legalism.” <https://www.gbs.edu/dangers-to-holiness-perfectionism-and-legalism/>

Ми повинні прагнути бути досконалыми, як повелів Бог, але не намагатися заслужити Його прихильність своїм перфекціонізмом. Досконале серце — це серце, яке повністю любить Бога.

► Що є більшою спокусою у вашій церкві: любов до світу чи законництво? Обговоріть, як любов до Бога, що поглиблюється, може дати правильну відповідь на кожну з цих проблем. Обговоріть практичні кроки, як надихнути людей, котрим ви служите, любити Бога.

Ключ до святого життя — любов до Бога.

Ми любимо Бога, тільки якщо повністю слухняні Йому. Ми повністю підкоряємося, тільки якщо дійсно любимо Його. Як діти Божі, ми можемо вийти за межі служіння Богу як обов'язку і досягти точки, в якій ми раді бути корисними Йому. Ця насолода прийде тільки через любов. Дитина, котра слухняна своїм батькам тільки через страх чи обов'язок, не знаходить радості в послуху; дитина, яка слухається з любові, сприймає послух з радістю.

Коли маленька дитина вчиться грати на скрипці, вона повинна займатися кожного дня. Спочатку практика може бути обов'язком, але, якщо вона коли-небудь стане чудовим скрипалем, то досягне того моменту, коли гра на скрипці буде чимось більшим, ніж обов'язок; це повинно перерости в насолоду. Обов'язок — це коли дитина працює, тому що мама говорить: «Ти повинен практикуватися». Задоволення — це коли дитина грає на музичному інструменті, тому що їй це подобається. Справжній скрипаль знаходить насолоду у труді відточування майстерності.

Те саме вірне і для нашого духовного життя. Свята людина читає Слово Боже, дотримуючись духовної дисципліни, але вона також насолоджується ним. Послух Богу стає і обов'язком, і радістю.

Подумайте про різницю, коли ми служимо Богові не з почуття обов'язку, а з задоволенням. Послух стає радістю, а не тягарем. Молитва, Слово Боже і дисципліни християнського життя приносять глибоку насолоду. Ось що значить любити Бога. Святі люди практикують радісний послух, тому що люблять Бога.

Джордж Кролі, англiканський священик XIX столiття, молився, щоб Бог «відучив його» від земної любові і наповнив його чистою «святою пристрасстю» до Бога. Цей гімн залишається і донині потужною молитвою для кожного християнина, що прагне любити Бога досконалою неподільною любов'ю.

Він відкрив секрет... Джон Сунг

Джон Сунг — один з найвизначніших євангелістів ХХ століття. Він був сином пастора методистської церкви в провінції Фуцзянь, Китай, і став християнином у віці дев'яти років.

У 19 років Сунг приїхав до Сполучених Штатів вчитися. Близкучий студент отримав ступінь бакалавра, магістра, а потім і доктора наук в галузі хімії всього за шість років. На жаль, в цей період він почав сумніватися в біблійному вченні, якому вчив його батько.

Сунг вирішив провести рік в духовній семінарії в пошуках відповідей на свої питання. Замість того, щоб дати відповіді, ліберальні вчителі ще більше підірвали його віру.

У 1926 році Джон Сунг відвідав служіння в Гарлемі. Тієї ночі п'ятнадцятирічна дівчинка свідчила про преображення, яке Бог здійснив в її житті. Сунг почав шукати нового рівня відносин з Богом. Вчителі семінарії були впевнені, що Джон Сунг психічно хворий, а президент Генрі Слоан Коффін відправив його до психіатричної клініки. За 193 дні, проведені там, Джон Сунг прочитав всю Біблію сорок разів.

Після звільнення він повернувся в Китай. Доктор Сунг знав, що може обійняти викладацьку посаду в будь-якому престижному китайському університеті, проте на борту корабля Бог покликав його до глибшого посвячення. В один момент, як символ свого беззаперечного підпорядкування і спосіб розірвання будь-якого зв'язку з викладацькою діяльністю, доктор Сунг зібрав свої дипломи та академічні нагороди і викинув їх за борт.

Джон Сунг приїхав в Китай не як «доктор Джон Сунг, викладач хімії», але як «Джон Сунг — слуга Божий». Він почав проповідувати і проводив потужні євангелізаційні служіння. За оцінками істориків, понад сто тисяч осіб були преображені внаслідок служіння Джона Сунга в період між його поверненням в Китай в 1927 році і смертю в 1944 році у віці сорока одного року.

Життя Джона Сунга — свідectво того, що любити Бога — це більше, ніж емоції. Керуючись своєю любов'ю до Всевишнього, д-р Сунг відмовився від своїх амбіцій на престижній викладацькій ниві і відповів на заклик Бога до проповіді. Спонукуваний любов'ю до Всевишнього, Джон Сунг відмовився від добре оплачуваної посади і жив простим життям, харчуючись простою їжею. Через свою любов до Бога Джон Сунг кожен день проводив години в молитві і вивченні Біблії. Його життя було поглинене любов'ю до Всевишнього; завдяки цьому Бог зміг використати Джона Сунга, щоб привести тисячі людей до Христа.

Урок 7. Стислий огляд

- (1) Бути святим — означає любити Бога.
- (2) Святі люди знаходять своє глибоке задоволення в Бозі.
- (3) Знаючи, що Божий закон відображає Його любов, святі люди насолоджуються ним.
- (4) Ті, хто знаходить свою насолоду в Бозі, виявляють, що Він відкриває Себе їм.
- (5) Ісус забезпечив досконалу модель того, що означає любити Бога.
- (6) Відповідь на любов до світу — глибока любов до Бога.
- (7) Відповідь на законництво — любов до Бога.

Урок 7. Завдання

- (1) Уявіть, що новонавернений християнин сказав вам: «Я хочу глибших взаємин з Богом. Я люблю Всевишнього, але мені важко розібратися, як зростати у взаєминах з Ним. Я не бачу Бога, і тому здається, що Він далеко. Що мені робити?» Напишіть лист на 1-2 сторінки, в якому ви дасте практичні рекомендації, як рости у взаєминах із Всевишнім. Додайте до цього читання Писання, розвиток молитовного життя і благовістя. На наступному занятті кожен студент повинен прочитати свою відповідь; приділіть час для обговорення цього письмового завдання.
- (2) На початку наступного уроку процитуйте напам'ять Від Марка 12:29-31.

Урок 8

Святість — це любити свого ближнього

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Побачити в Ісусі модель святості.
- (2) Зрозуміти, що становить собою досконалість в Біблії.
- (3) Присвятити себе постійному зростанню в досконалій любові.
- (4) Вжити практичних кроків, щоб проявляти любов і до християн, і до невіруючих людей.
- (5) Вивчити напам'ять Від Матвія 5:43-48.

Ісус: модель досконалої любові

Коли Христос йшов уздовж Галілейського моря, Він проходив повз збирача податків. Оскільки Левій працював на римлян, його уникали юдейські рабини. На подив Левія, Ісус сказав: «Йди за мною» (Від Марка 2:14). Інші бачили тільки збирача податків; Ісус бачив людину, яку потрібно любити.

Пізніше Ісус вживав їжу з групою митників і грішників в будинку Левія. Фарисеї були вражені. Христос повинен бути святим; чому Він проводить час з грішниками? Ісус відповів: «Лікаря не потребують здорові, а слабі. Я не прийшов кликати праведних, але грішників на покаєння» (Від Марка 2:17).

Приклад Христа шокував його сучасників. Фарисеї вважалися

Молитва про святість

Господи, зроби руки мої проявом Твого миру,
І туди, де ненависть, дай мені принести любов,
І туди, де образа, дай мені принести прощення,
І туди, де ворожнеча, дай мені принести єдність,
І туди, де омана, дай мені принести істину,
І туди, де сумнів, дай мені принести віру,
І туди, де відчай, дай мені принести надію,
І туди, де морок, дай мені принести світло,
І туди, де горе, дай мені принести радість.

Допоможи мені, Господи,
Не стільки шукати розради, скільки втішати,
Не стільки шукати розуміння, скільки розуміти,
Не стільки шукати любові, скільки любити.

Бо хто віддає — той отримує,
Хто забуває себе — знову себе знаходить,
Хто прощає — тому прощається,
Хто вмирає — той відроджується до вічного життя.

Допоможи ж мені, Господи,
Зроби руки мої проявом Твого миру.

- Франциск Асизький

святими людьми за часів Ісуса. Вони говорили: «Ми святі, тому тримаємося подалі від грішників». Ісус сказав: «Я святий, тому проводжу з ними час».

Христос був радий цій можливості; слідуючи за Ісусом, ці люди перетворювались на святих. Христос був втіленням зразка святої любові, яка преображає світ. Святість — це досконала любов до Бога і досконала любов до людей; справжня святість змінює наш світ.

Святість в світі Ісуса

► Якими критеріями ваші сучасники вимірюють святість? Як цей стандарт співвідноситься з тим, як жив Ісус?

Що люди думали про святість за часів Ісуса? Які були їхні очікування щодо життя святої людини? Коли ми знайдемо відповіді на ці питання, то зрозуміємо, чому сучасники були так приголомшені життям і вченням Христа ²⁴.

Вірування людей за часів Ісуса.

Люди часів Христа знали, що **Бог святий** і що **Його люди повинні бути такими самими**: святий Бог вимагає від Свого народу святості. Ізраїль пішов у вигнання, тому що народ не був святий.

Люди за часів Ісуса знали, що **святість вимагає відокремлення від всього нечистого**. Старозавітний заклик до святості передбачав, що Божий народ триматиметься подалі від гріховних речей.

Люди часів Христа знали, що Бог **обіцяв написати новий заповіт на серцях свого народу** і дати «нове серце» і «новий дух», що дозволять дотримуватись цього нового заповіту (Єзекіїля 36:26); у дні Ісуса очікувалося виконання вищезгаданої обіцянки.

Сучасники Ісуса знали, що **святий Бог виконує Свої обітниці**: Він вірний Своему заповіту. Хоча Ізраїль порушив його, Бог залишився вірним. Єврейський народ вірив, що слава Божа повернеться до Ізраїля, якщо народ буде святим.

Практики сучасників Ісуса.

Релігійні люди за часів Ісуса вірили в ці принципи, але вони не могли жити за Божим зразком справжньої святості; у них не було святих сердець.

Лідери-священники покладали свою віру на храм. Вони вважали, що, якщо жертви приносятимуться належним чином, Божа слава повернеться. Ісус відповів: «Ідіть же, і навчіться, що то є: Милости хочу, а не жертви» (Від Матвія 9:13). Ісус показав, що тільки дотримання ритуалів мало.

²⁴ Значна частина цього матеріалу з Kent Brower, *Holiness in the Gospels* (Kansas City: Beacon Hill Press, 2005).

Ессеї думали, що досягнуть святості, живучи окремо від інших людей. Вони утворили громади на околицях Мертвого моря. Ісус відповів: «Говорю вам, що так само на небі радітимуть більш за одного грішника, що кається, аніж за дев'яноста і дев'ятьох праведників, що не потребують покаєння!...» (Від Луки 15:7). «Бо Я не прийшов кликати праведних, але грішників до покаєння» (Від Матвія 9:13). Христос торкався до прокажених і їв з грішниками; Він показав, що ми можемо бути святими в гріховному світі.

Фарисеї корилися зовнішнім деталям закону, але ігнорували внутрішню нечистоту. Ісус сказав, що вони подібні до гробів «побілених, які гарними зверху здаються, а всередині повні трупних кісток та всякої нечистоти! Так і ви, назовні здаєтеся людям за праведних, а всередині повні лицемірства та беззаконня!» (Від Матвія 23:27-28). Христос показав, що святість повинна починатися в серці. Ви не можете мати святі руки, якщо ваше серце не святе.

Сучасники Ісуса задовольнялися дотриманням ритуалів, а не прагненням справжньої святості. Замість того, щоб любити Бога, вони вимірювали святість правилами; замість того, щоб любити навколишній світ, Ізраїль побудував стіни, щоб закритися від його потреб. Ісус показав, що свята людина любить Бога і свого ближнього.

Життя Ісуса — модель святості

Читаючи про святість в Старому Заповіті, у нас може виникнути спокуса сказати: «Це гарна теорія, але як вона виглядатиме в реальному житті?» Ісус прийшов, щоб показати нам, як святість може бути застосована до повсякденного життя. Генеалогія Луки представила Ісуса як «сина Еносового, сина Ситового, сина Адамового», Сина Божого (Від Луки 3:38). Коли ми дивимося на Христа, сина Адама, то бачимо досконалу модель святої людини. Євангелія показують святість у житті Ісуса з Назарету.

Святість — це ходіння з Богом.

У Христі ми бачимо модель відносин людини з Богом. Його молитовне життя демонструвало близькі стосунки з Отцем. Ісус регулярно віддалявся від натовпів людей, щоб побути наодинці зі Своїм Отцем. Перебуваючи в тілі на землі, наш Господь прагнув до близьких стосунків зі своїм Небесним Отцем; Він ходив з Богом.

Можливо, найяскравіша картина, що демонструє взаємини Ісуса з Отцем, зображена в описі Його окрику з хреста. Коли Він взяв на Себе гріхи світу, то «скрикнув Ісус гучним голосом: Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?» (Від Матвія 27:46). Помираючи замість нас і прийнявши справедливе покарання за наші гріхи, Ісус відчув, що Отець покинув Його.

Христос показав близькість відносин з Богом. Святість, зачатки якої були в Авраама і Давида, досягла повноти в житті Ісуса з Назарета.

Святість — це відокремлення.

Бути святим — означає бути відділеним від гріха і для Бога. Коли Ісус був на землі, то явив приклад такого життя: Він не знав гріха (2 до Коринтян 5:12). Найближчий учень Христа під час Його земного служіння свідчив: «...гріха в Нім нема» (1 Івана 3:5).

Життя Ісуса було відокремлене для Бога; Він перебував у добровільному підпорядкуванні Отця. Христос свідчив: «А Той, Хто послав Мене, перебуває зо Мною; Отець не оставив Самого Мене, бо Я завжди чиню, що Йому до вподоби» (Від Івана 8:29).

Святість — це образ Бога.

Бути святим — означає відображати образ Божий. Коли ми дивимося на Ісуса, то бачимо досконалий образ Отця. «І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (Від Івана 1:14). Коли Пилип попросив Ісуса показати Отця, Він відповів: «Хто бачив Мене, той бачив Отця» (Від Івана 14:8-9). В Ісусі був виявлений досконалий образ Бога.

Святість — це недвоєдушне серце.

У святої людини недвоєдушне серце; вона повністю посвячена Богу. У Гетсиманському саду Ісус молився: «...як волієш, пронеси мимо Мене цю чашу! Та проте не Моя, а Твоя нехай станеться воля!...» (Від Луки 22:42). Серце Христа було повністю віддане волі Отця; життя Ісуса показує, що означає мати недвоєдушне серце.

Святість — це праведність.

Справжня святість вимагає праведної поведінки. Святу людину видно по проявах справедливості, милосердя і смирення. У житті Ісуса ми спостерігаємо досконалий приклад праведності.

Остаточну картину торжества **справедливості** видно, коли Христос поніс заслужений людством гнів Божий на хресті: Він не заперечував справедливості покарання за гріх, а замість цього заплатив ціну від нашого імені.

Ісус виявляв **милосердя** в Своєму ставленні до прокажених, жінок, дітей та бідних. Він милостиво поставився до жінки, яку заскочили на перелюбі, до Закхея і розбійників на хресті. Неодноразово Христос милістю реагував на тих, хто був відкинутий іншими.

Більш ніж за 700 років до народження Месії Ісая описав Його **смирення**: «...не мав пишноти; і ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати!» (Ісаї 53:2). Ісая пророкував: «...не буде кричати, і кликати не буде, і на вулицях чути не дасть Свого голосу. Він очеретини надломленої не доломить, і ґнота тліючого не погасить, буде суд видавати за правдою» (Ісаї 42:2-3).

Ісус заявив про Свою місію явити справедливість, милосердя і смиренність в першій публічній проповіді. У синагозі Назарета він прочитав пророцтво Ісаї про Слугу, Який має прийти:

«На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, щоб проповідувати рік Господнього змилювання» (Від Луки 4:18-19, Ісаї 61:1-2).

Ісая передбачив «рік Господнього змилювання» — час справедливості для всіх людей. Христос проголосив, що Він прийшов виконати обіцянку: «Сьогодні збулося Писання, яке ви почули!» (Від Луки 4:21). Земне служіння Ісуса було прикладом праведності.

Святість в Євангеліях: любов до ближнього

В уроці 7 ми побачили, що бути святим — означає любити Бога неподільною любов'ю, а також любити ближнього. Ісус виділив ці дві заповіді — любити Бога і ближнього — як суть всього закону (Від Марка 12:29-31).

Справжня любов до Бога завжди супроводжуватиметься любов'ю до інших людей. Якщо ми любимо Всевишнього, то любитимемо людей, котрих любить Він. Святість ніколи не буває сама собою; святе життя проявляється в взаєминах з ближнім. Святість — це досконала любов до Бога і досконала любов до інших; досконала любов до Бога не може бути відділена від любові до ближнього.

Ісус сказав про це так: «Поправді кажу вам: що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, те Мені ви вчинили» (Від Матвія 25:40). Іван теж пов'язував нашу любов до Бога з любов'ю до ближнього:

«Як хто скаже: Я Бога люблю, та ненавидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого бачить, як може він Бога любити, Якого не бачить? І ми оцю заповідь маємо від Нього, щоб, хто любить Бога, той і брата свого любив!» (1 Івана 4:20-21).

По суті, гріх — це егоцентризм. В Едемському саду сатана пообіцяв Єві, що вони можуть бути як боги (Буття 3:5). У Вавилоні люди вирішили зробити собі ім'я (Буття 11:4). Всупереч волі Бога Ізраїль попросив царя, щоб вони могли бути, як усі народи (1 Самуїлова 8:5). У кожному випадку гріх полягав у егоцентризмі.

Якщо гріх — це егоцентризм, тоді святість (протилежність гріха) супроводжуватиметься іншим акцентом. Якщо гріх спонукає нас шукати власного блага, то святість мотивуватиме нас шукати блага інших. Якщо гріх — це любов до себе, то святість — це любов до інших. Бути святим — означає любити інших. Заповідь, яка найчастіше повторюється в Новому Заповіті (55 разів), — це заповідь любити.

Ісус навчав, що святість — це любляче співчуття до інших; Він показав, що свята людина поверне грішників до святого Бога через життя святої любові.

Послух Божому повелінню «будьте святі, Я бо святий» вимагає від нас любові до ближнього. Ісус продемонстрував досконалу любов до інших і вчив Своїх послідовників любити оточуючих досконало.

Досконала любов Христа.

На початку служіння Ісуса Іван Хреститель послав своїх учнів запитати: «Чи Ти Той, Хто має прийти, чи чекати нам Іншого?» (Від Луки 7:19). Фарисеї думали, що Христос відповість, вказуючи на Своє відділене життя і мудре вчення, але натомість Він акцентував увагу на люблячому служінні іншим:

«Ідіть, і перекажіть Іванові, що ви бачили й чули: Сліпі прозрівають, криві ходять, очищуються слабкі на проказу, і чують глухі, воскресають померлі, убогим звіщається Добра Новина» (Від Луки 7:22).

Чудеса Ісуса демонструють Його досконалу любов до інших. Римський сотник попросив Христа зцілити свого слугу. Більшість єврейських рабинів відмовили б йому; Ісус не тільки зцілив його, але й похвалив віру цього язичника (Від Матвія 8:5-13).

Навіть коли чудеса Ісуса ставали причиною протистояння, Він діяв з любові. Коли до нього прийшла скорчена жінка, Він зцілив її суботнього дня. Хоча ніщо в Законі не перешкоджало цьому зціленню, фарисеї були проти; через любов Ісус ризикнув розгнівати релігійних лідерів (Від Луки 13:10-21).

Христос проявляв любов навіть до тих, хто страждав внаслідок своїх гріховних вчинків. Він поставився з любов'ю до самарянки, котра вела аморальний спосіб життя (Від Івана 4); Він захистив жінку, яка була викрита в перелюбі. Христос не заперечував її гріх; Він велів їй: «Іди собі, але більш не гріши!» (Від Івана 8:11). Він розумів, що святість вимагає відділення від гріха, і також знав, що досконала любов сильніша за силу гріха.

Всього за кілька годин до Своєї смерті Ісус міг проявляти любов до інших. Малх, слуга первосвященника, супроводжував свого пана, щоб заарештувати Ісуса в Гетсиманському саду. Коли Симон Петро відрізав йому вухо, Христос дорікнув учню і зцілив його (Від Матвія 26:50-52); Він показав, що значить любити свого ворога.

Коли Ісус був розп'ятий на хресті, розбійник благав про милість. Він заслуговував на смерть, тому що був жорстоким злочинцем. Ісус, Котрий страждав не за Свої гріхи, а за нечестя інших, пообіцяв милість розбійнику, що помирав на хресті (Від Луки 23:39-43). Незважаючи на свою агонію, Христос любив людину, яка, здавалося, не була гідною любові.

Ісус навчав Своїх послідовників любити інших досконало.

Христос навчав Своїх послідовників, що означає любити досконало; Він показав, що така любов — це стандарт життя в Царстві Небесному.

Ісус учив досконалій любові в Нагірній проповіді (Від Матвія 5-7).

Веління «будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» — її суть. За ним йде серія прикладів любові до інших. «Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний» — це жити життям недвоєдушної любові стосовно інших.

Якби святість означала не більше ніж відділення від зовнішнього гріха, фарисеї були б найсвятішими людьми. Їх називали «відокремленими». Ісус вимагав більшого, ніж відділення фарисеїв: «...коли праведність ваша не буде рясніша, як книжників та фарисеїв, то не ввійдете в Царство Небесне!» (Від Матвія 5:20).

На відміну від фальшивої праведності законників, громадяни царства Христа — люди любові. Зовнішня поведінка, якій не відповідає внутрішня святість, по суті своїй — лицемірство, а не святість; у нас повинні бути святі серця і святі руки.

Людина, наповнена досконалою любов'ю, виходить за рамки послуху велінням «не вбивай»; любов шукає примирення зі скривдженим братом. Той, хто наповнений досконалою любов'ю, виходить за межі послуху велінню «не чини перелюбу»; любов відмовляється навіть дивитися на жінку, щоб задовольнити свої егоїстичні бажання.

Чоловік, в серці якого досконала любов, не шукає приводу для розлучення. Він любить свою дружину достатньо, щоб заповнювати її потреби і служити її інтересам. Людина в досконалій любові говорить правду без прикрас; в досконалій любові немає місця пошуку помсти.

Ісус підсумував:

«А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує, щоб вам бути синами Отця вашого, що на небі, що наказує сходити сонцю Своему над злими й над добрими, і дощ посилає на праведних і на неправедних» (Від Матвія 5:44-45).

Любити так, як любить Бог, — значить любити свого ворога. Ісус не знизив вимог до святості; він **підняв** їх. Ваша праведність повинна перевершити зовнішню праведність книжників і фарисеїв (Від Матвія 5:20). Замість того, щоб удосконалювати тільки зовнішню поведінку, Бог змінює серце. Коли ви любите так, як любить Бог, ви «досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний».

Ісус учив досконалій любові в притчі про доброго самарянина (Від Луки 10:25-37).

Законник запитав Христа: «Учителю, що робити мені, щоб вічне життя досягнути?» Ісус відповів питанням: «Що в Законі написано...?» Законник знав правильну відповідь: «Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією силою своєю, і всім своїм розумом, і свого ближнього, як самого себе».

Законник не хотів відповідати вимогам любові. Він шукав виправдання, щоб не приводити цю доктрину в дію. «А той бажав сам себе виправдати, та й сказав до Ісуса: А хто то мій ближній?» Ісус відповів притчею про доброго самарянина.

Христос учив, що ми несемо відповідальність за те, щоб любити ближнього не тільки словами, а й на ділі. Подібно до доброго самарянина, християнин, котрий любить досконалою любов'ю, шукає можливості служити іншим, і навіть ворогам. Якщо ми любимо ближнього, то дбатимемо про те, як йому допомогти. Яків ставить питання:

«Коли ж брат чи сестра будуть нагі, і позбавлені денного покорму, а хто-небудь із вас до них скаже: Ідіть з миром, грійтесь та їжте, та не дасть їм потрібного тілу, що ж то допоможе?» (Якова 2:15-16).

Досконала любов помітна в діях, а не тільки в словах; святі люди люблять так, як любив Ісус. Любити абсолютно — значить любити жертвно.

Ісус учив досконалій любові, омивши ноги Своїм учням (Від Івана 13:1-20).

У день арешту Ісус дав один з найвизначніших уроків досконалої любові. На пасхальній трапезі учні почали сперечатися про те, хто з них найбільший.

Христос відповів: «Бо хто більший: чи той, хто сидить при столі, чи хто прислугує? Чи не той, хто сидить при столі? А Я серед вас, як службовець» (Від Луки 22:27). Потім він узяв рушник і почав омивати ноги учням, виконуючи роботу слуги. Він омив ноги всім, хто був в горниці, навіть Юді.

Коли Христос закінчив, Він запитав: «Чи знаєте ви, що Я зробив вам?» Він хотів навчити учнів, що шукали посад, важливому уроку:

«Ви Мене називаєте: Учитель і Господь, і добре ви кажете, бо Я є. А коли обмив ноги вам Я, Господь і Вчитель, то повинні й ви один одному ноги вмивати. Бо то Я вам приклада дав, щоб і ви те чинили, як Я вам учинив» (Від Івана 13:13-15).

Перебуваючи в останні години разом зі Своїми учнями, Христос учив, що досконала любов смиренна; вона не шукає посад і спрямована на служіння. Святість — це досконала любов.

Життя в досконалій любові

Ісус сказав: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» (Від Матвія 5:48). Багато людей реагують на це зауваженням, що ніхто не бездоганний, однак ми не можемо ігнорувати веління Христа. Що Він мав на увазі? Чи можуть прості християни виконати Його веління?

Що означає «бути досконалим»?

Дві речі допомагають нам зрозуміти, що мав на увазі Ісус. По-перше, подивіться на **визначення** грецького слова, перекладеного як «досконалий» в Євангелії від Матвія

5:48. **Teleios** означає «бути цілісним»; воно утворене від іменника, яке означає «мета». Бути досконалим — означає досягти мети.

Старий Заповіт показує, що досконала людина має недвоєдушне серце стосовно Бога. Ця ідея знаходить продовження в Новому Заповіті. Мета Бога для Його народу — повнота любові від неподільного серця. Чи можливо досконале виконання своїми силами? Ні. Чи можлива досконала нероздільна любов до Бога? Ісус каже: «Так».

По-друге, зверніться до **контексту** Від Матвія 5:48. Вірші до і після свідчать, що бути досконалим — означає любити Бога і ближнього досконалою любов'ю. Заповідь Ісуса підсумовує життя в такій любові.

За велінням «будьте досконалі» йдуть приклади любові до ближнього в Матвія 5:21-47. Замість вбивств, перелюбів, розлучень, порушених обітниць і помсти святі люди обирають життя в любові. Остання з цих заповідей — «любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає» (Від Матвія 5:44). Святі люди люблять тих, хто заподіює їм шкоду. Бути досконалим — значить любити так, як любить Бог.

Відразу після цього веління Ісус наводить приклади того, що значить по-справжньому любити Бога (Від Матвія 6:1-18). Лицеміри жертвують бідним, щоб отримувати шану від людей; ті, хто люблять Бога, роблять це, щоб побачив їхній Отець, Котрий бачить таємне.

Лицеміри «люблять ставати й молитися по синагогах та на перехрестях, щоб їх бачили люди»; ті, хто любить Бога досконало, заходять в кімнату, закривають двері і моляться, щоб побачив Отець, Котрий бачить таємне. Лицеміри постять, щоб вразити інших людей; вони «змінюють обличчя свої, щоб бачили люди, що постять вони»; ті, хто любить Бога досконало, бажають, щоб тільки Отець, що бачить таємне, споглядав їх.

Павло повелів віруючим в Колоссах жити святим життям; він описав життя любові і прощення:

«Отож, зодягніться, як Божі вибранці, святі та улюблені, у щире милосердя, добротливість, покору, лагідність, довготерпіння. Терпіть один одного, і прощайте собі, коли б мав хто на кого оскарження. Як і Христос вам простив, робіть так і ви!...» (До Колоссян 3:12-13).

Кульмінація цього списку — любов. **«А над усім тим** зодягніться в любов, що вона союз досконалості!» (До Колоссян 3:14). Бути досконалим — означає «зодягнутися в любов». Коли Ісус сказав: «Будьте досконалі» — Він звелів нам любити Бога і наших ближніх. Досконала любов — це любов неподільного серця.

Наскільки бездоганна досконала любов?

У повсякденному мовленні ми іноді використовуємо слово «досконалий» як абсолютне поняття для позначення чогось, що не може бути покращене. Якщо ми визначатимемо *досконалисть* як абсолютний рівень досягнення, то вимірюватимемо святість своїми

справами: подібно до фарисеїв ми розглядатимемо її, як мірило (лінійка як інструмент для вимірювання).

Багато людей погоджуються з цим підходом до святого життя. Як і у фарисеїв, у них є список пунктів для перевірки; якщо навпроти кожного поставлена позначка, значить, вони вважають себе «досконалыми».

- Чи дотримуюся я заповіді?
- Чи ношу я правильний одяг?
- Чи говорю я правильні слова?

У Біблії слово «досконалий» не є абсолютним ідеалом; воно не заперечує подальшого прогресу. Йов був «досконалий» (Йова 1:1), але він зростав у взаєминах з Богом завдяки пережитому досвіду.

В Біблії бути «досконалим» — означає «досягати повноти» на кожній стадії росту. Автор Послання до Євреїв писав християнам, які не були досконалі на певному етапі розвитку; вони не змогли досягти духовної зрілості.

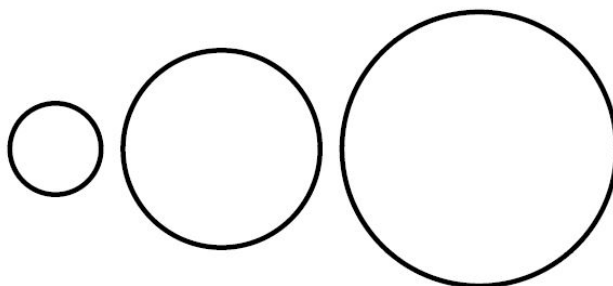
«Ви бо за віком повинні б бути вчителями, але ви потребуєте ще, щоб хтось вас навчав перших початків Божого Слова. І ви стали такими, яким потрібне молоко, а не страва тверда. Бо хто молока вживає, той недосвідчений у слові правди, бо він немовля. А страва тверда для дорослих (*teleios*), що мають чуття, привчені звичкою розрізняти добро й зло» (До Євреїв 5:12-14).

Автор Послання до Євреїв не має на увазі, що зрілі (або досконалі) віруючі більше не мають потреби в духовному наповненні! Він підштовхує їх до зрілості, **щоб вони могли приймати духовну їжу, що відповідає їхньому духовному віку.**

Бути досконалим — означає бути зрілим на певній стадії християнського розвитку; це значить, що ми в повноті і цілісні; ми такі, якими Бог хоче, щоб ми були.

На відміну від вимірювальної лінійки, біблійна картина «досконалості» являє собою коло. Коло досконале; його не можна зробити більш круглим, проте ідеальне коло **можна зробити** більшим; воно може рости і розширюватися. Воно досконале, але все ще змінюється.

Свята людина сповнена досконалої любові до Бога і ближнього. У міру дорослішання наша здатність до любові зростає; коло розширюється. В силу розвитку наша любов збагачується більше і зростає в пізнанні й усякім дослідженні (До Филип'ян 1:9). На кожній стадії росту Бог говорить «Ця людина любить мене досконалою любов'ю. Вона свята».

Той, хто ходив з Богом сорок років, краще розумітиме, як проявляти любов до ближнього, ніж той, хто перебуває у взаєминах з Ним один рік, але обидва можуть любити свого ближнього від неподільного серця та проявляти досконалу любов.

Коли п'ятирічна дитина малює картину для свого батька, той радіє: «Дякую! Вона досконала!» Це не означає, що її майстерність не зростатиме; в п'ятнадцять років вона малюватиме набагато краще.

«Вона досконала!» означає: «Ця картина від серця любові і відповідає стадії зрілості дитини».

Досконала любов не є стандартом виконання чогось; досконала любов — це неподільна любов до Бога і інших людей; вона наслідує приклад Христа.

Чи можливо це — бути наповненим досконалою любов'ю звичайному віруючому?

Пуритани XVII століття стверджували важливий принцип тлумачення Біблії. Вони говорили, що біблійні заповіді — це «приховані обіцянки», маючи на увазі те, що біблійні веління — це закладені в них *обіцянки*. Заповідь Писання містить і обітницю. Якщо Бог щось велить, Він зробить можливим виконання припису; те, що Бог вимагає від Свого народу, Він здійснюватиме в ньому.

Уявіть собі земного батька, котрий дає своєму синові веління, яке неможливо виконати. «Синку, якщо ти хочеш догодити мені, то повинен пробігти кілометр за хвилину». Деякий час син може намагатися досягти цієї мети, але очікування його батька нереальні. Зрештою, син засмутиться чи навіть образиться. Хіба це хороший батько? Ні.

Бог — добрий Отець: Він не пригнічує Своїх дітей неможливими для виконання вимогами. Коли Ісус велить нам бути досконалими, як досконалий наш Небесний Отець, Він дає нам можливість досягти цього.

Нагірна проповідь показує життя в Божому Царстві. Це не такий новий закон, який вводить ще в більшу залежність, ніж старий; це не набір недосяжних ідеалів, щоб показати нам, наскільки ми далекі від задоволення Божих вимог: це картина повсякденного життя в Царстві Божому. Ніде Ісус не говорить: «Це Моє веління, але ви не можете його виконати!»; замість цього Він стверджує: «Це те, ким ви повинні бути».

Якщо ми дивимося на веління Христа очима людських можливостей, то нам видається це нереальним: спираючись на свої сили ми не можемо виконати веління Бога бути досконалими, а також не можемо любити Господа Бога всім своїм серцем, всією душею і всім своїм розумом, проте силою Всевишнього ми можемо дотримуватися Його заповідей; досконала любов можлива завдяки милості Бога.

Заможний чоловік запитав: «...що маю зробити я доброго, щоб мати життя вічне?» (Від Матвія 19:16). Ісус відповів, переказуючи заповіді:

«Не вбивай, не чини перелюбу, не кради, не свідкуй неправдиво. Шануй батька та матір, і: Люби свого ближнього, як самого себе» (Від Матвія 19:18-19).

Коли юнак сказав: «Це я виконав все. Чого ще бракує мені!» — Христос додав ще одне веління: «Коли хочеш бути досконалим, піди, продай добра свої та й убогим роздай, і матимеш скарб ти на небі. Потому приходи та й іди вслід за Мною» (Від Матвія 19:20-21). Бути досконалим — означає любити Христа більше, ніж майно.

Юнак «відійшов, зажурившись, бо великі маєтки він мав». Він не любив свого ближнього досконало: не відмовився від свого майна і не віддав бідним. Він не любив Бога досконало; він не пішов з дому, щоб йти за Ісусом. У цього юнака було двоєдушне серце: він хотів бути з Господом і зберегти свої «великі маєтки».

Коли учні почули вимоги, які висувуються до учнівства, то «здивувалися дуже» і запитали: «Хто ж тоді може спастися?» Відповідаючи на питання: «Чи можливо це — бути досконалими звичайним віруючим?» — Ісус сказав: «Неможливе це людям, та можливе все Богові» (Від Матвія 19:25-26).

Людськими зусиллями досконала любов до Бога і ближнього неможлива, але «можливе все Богові». Люблячий Батько не засмучує Своїх дітей веліннями, які не можуть бути виконані. Заповіді Писання супроводжуються благодаттю, що допомагає коритися їм. «Будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний» — це не хлист, що змушує християн бути стараннішими; це милостива обіцянка, що Бог може здійснити в нас те, чого ми ніколи не змогли б досягнути самотійно.

Чи можна коритися велінням Ісуса бути досконалим? Згідно з Нагірною проповіддю, відповіддю буде радісне «Так!» Бути досконалим в Божому Царстві — значить мати серце, наповнене досконалою любов'ю; це цілеспрямована любов до Бога і ближнього. Чи це можливо? Ісус говорив, що досконала любов реальна і необхідна; така любов — ціль Бога для Його народу.

Святість на практиці. Як любов виконує закон

Андрій говорить: «Я люблю всім серцем Бога, а також *більшість* інших людей, проте я не можу любити чорношкірих. Я думаю, що всі вони ліниві».

Друг Андрія зауважив: «Але християни повинні любити всіх! Як ти можеш виправдовувати таке ставлення? Віруючі в Христа не можуть судити інших людей несправедливо». Андрій відповів: «Я не думаю, що Бог цікавиться такими дрібницями. Хіба це не нормально — уникати людей, які відрізняються від нас?»

Бог говорить: «Святі люди ставляться до всіх людей, включно з тими, хто відрізняється від них, зі співчуттям і милосердям».

«Коли ви Закона Царського виконуєте, за Писанням: Люби свого ближнього, як самого себе, то ви робите добре. Коли ж дивитесь на обличчя, то чините гріх, бо Закон удоводнює, що ви винуватці» (Якова 2:8-9).

Одним з показників вашого характеру є те, як ви ставитеся до тих, хто нічого не може для вас зробити. Легко висловлювати повагу і честь людям, які можуть винагородити вас грошима, роботою або владою. Любов шанує тих, хто нічого не може зробити для нас: бідних, старих, дітей і інших, хто не має посад. «Царський закон» любові впливає на те, як ми ставимося до всіх. Любов — виконання закону.

Любов виконує закон.

Тема досконалої любові центральна в посланні щодо святого життя. В уроці 7 ми побачили, що любов до Бога — це більше, ніж емоції; вона змінює всю направленість нашого життя: тепер ми бажаємо догодити Всевишньому більше, ніж дбати про свої інтереси; так само любов до ближнього переміщує нашу увагу з себе на інших.

Павло писав до церкви в Римі:

«Не будьте винні нікому нічого, крім того, щоб любити один одного. Бо хто іншого любить, той виконав Закона. Бо заповіді: Не чини перелюбу, Не вбивай, Не кради, Не свідкуй неправдиво, Не пожадай й які інші, вони містяться всі в цьому слові: Люби свого ближнього, як самого себе! Любов не чинить зла ближньому, тож любов виконання Закону» (До Римлян 13:8-10).

Кожен християнин зобов'язаний любити. Павло запевняє нас, що, якщо ми виконаємо цю заповідь, то дотримаємось всіх інших вимог закону. Якщо ми любимо ближніх, то не чинитимемо перелюбу, не вбиватимемо, не крастимемо та бажатимемо чужого. Зобов'язання закону будуть виконані, коли я полюблю свого ближнього, як самого себе.

У заключних розділах Послання до Римлян Павло показує, як любов виконує закон. Ті, хто сповнений любов'ю Бога...

- служать тілу Христа, а не собі (До Римлян 12:3-5);
- утримуються від зла і роблять добро (До Римлян 12:9);
- випереджують один одного в пошані (До Римлян 12:10);
- дбають про потреби інших (До Римлян 12:13);
- живуть в мирі з іншими, навіть з ворогами (До Римлян 12:14-21);
- підкоряються владі (До Римлян 13:1-7);
- поважають переконання інших віруючих (До Римлян 14:1-23);
- служать потребам своїх ближніх за прикладом Христа (До Римлян 15:1-3).

Любов до Бога змінює орієнтири нашого серця, переміщаючи їх з себе на Всевишнього; любов до ближнього обертає наше серце до інших, перефокусовуючи з себе. Обидва ці елементи є частиною того, що означає бути святою людиною.

Джон Веслі підсумував значення християнської досконалості:

«Любов — це вищий дар Бога; вона скромна, ніжна і терпляча. Всі видіння, одкровення чи дари — дрібниці в порівнянні з любов'ю. В релігії немає нічого

кращого; якщо ти шукаєш чогось більше, ніж любові, ти ухилився далеко від цілі; ти зійшов з царського шляху.

Якщо, запитуючи інших: «Чи отримали ви те чи інше благословення?» — ви маєте на увазі щось, крім любові, то у вас неправильне розуміння: ви відводите їх зі шляху і ведете хибною стежкою. Утвердіть це тоді в своєму серці, що з того моменту, як Бог спас вас від усіх гріхів, ви не повинні прагнути нічого більше, ніж більш досконалої любові, описаної в 13 розділі 1 Послання до Коринтян. Ви не зможете піднятися вище цього»²⁵.

Любов до ближнього.

Дві сфери покажуть, як виглядає досконала любов щодо інших християн.

Любов поважає переконання інших християн.

У Посланні до Коринтян Павло розглядає питання християнської свободи. Як мені відповісти іншому віруючому, котрий може бути духовно травмований моєю свободою? Павло писав «сильним» християнам, які говорили: «...ідол у світі ніщо, і що іншого Бога нема, окрім Бога Одного». Ідоложертвна їжа нічого не означає для нас». Павло відповідає їм:

«Але стережіться, щоб ця ваша воля не стала якось за спотикання слабим! Коли бо хто бачить тебе, маючого знання, як ти в ідолівській божниці сидиш за столом, чи ж сумління його, будши слабе, не буде спонукане їсти ідолівські жертви? І через знання твоє згине недужий твій брат, що за нього Христос був умер! Грішачи так проти братів та вражаючи їхнє слабе сумління, ви проти Христа грішите. Ось тому, коли їжа спокушує брата мого, то повік я не їстиму м'яса, щоб не спокусити брата свого!» (1 До Коринтян 8:9-13).

Павло перестане їсти м'ясо на все життя, але не стане причиною падіння слабшого брата у Христі. Досконала любов означає, що потрібно більше дбати про спасіння іншого, ніж про свої права. Пізніше апостол говорить: «...та все терпимо, аби перешкоди якої Христовій Євангелії ми не вчинили» (1 до Коринтян 9:12).

Коринтяни говорили: «Ми вільні робити все, що бажаємо. Нам не потрібно враховувати потреби іншого віруючого». Павло зауважує: «Я вільний, щоб задовольняти потреби інших віруючих. Я не зв'язаний своїми власними бажаннями і правами. Я вільний, щоб любити інших». Це досконала любов, яку Бог хоче дати кожному християнинові.

► Прочитайте До Римлян 14.

У римській церкві були «слабкі» християни, які їли лише овочі. Можливо, це були юдеї-християни, котрі продовжували слідувати єврейським законам щодо їжі і не хотіли ризикувати вживанням нечистого. Були також «сильні» християни, які мали більше

²⁵ Iz John Wesley, *A Plain Account of Christian Perfection* (Kansas City: Beacon Hill Press, 1966), 99.

знань і розуміли, що закони, що стосуються їжі, більше не є обов'язковими для християн.

Павло показав кожній групі, що означає любити так, як любив Христос. «Слабкий» християнин не повинен судити того, хто їсть м'ясо; любов не судить.

Однак «сильний» християнин не повинен зневажати слабкого, а також користуватися своєю свободою так, щоб підривати віру слабких; замість цього сильний християнин відмовиться від своїх прав, щоб уникнути руйнування віри слабшого віруючого. Навіщо? Заради любові:

«Коли ж через поживу сумує твій брат, то вже не за любов'ю поводишся ти, не губи своєю поживою того, за кого Христос був умер» (До Римлян 14:15).

Ось що значить любити свого ближнього. Ми повинні любити так, як любив Христос: Він віддав Своє життя за цього слабшого брата; звичайно, як зазначає апостол Павло, ми можемо відмовитися від свого права їсти м'ясо.

► Обговоріть сферу, з приводу якої у щирих і благочестивих віруючих склалися різні думки; вони не охоплені чітким біблійним вченням, але стосуються різних переконань. Застосуйте принципи Павла з Послання до Римлян 14 до цього питання. Яким чином кожна з груп — «слабкі» і «сильні» християни — повинна вирішувати проблему цієї сфери?

Любов піклується про християнина, який впав у гріх.

Джон — християнин, якого обдурив один з членів церкви. Алекс продав Джону стару машину, знаючи про її серйозні механічні проблеми. Він збрехав: «Механік перевірів цю машину: вона в чудовому стані. Ти можеш довіряти мені, адже я християнин».

Через два дні після покупки Джон дізнався, що коробка передач в машині була поганою і Алекс знав про цю проблему.

► Що тепер робити Джону?

Чи така ваша відповідь: «Джон повинен всіх попередити, що Алекс нечесний»? Чи ви відповіли б так: «Джон нічого не повинен говорити, щоб не засмутити брата-християнина»? Звернімося до відповіді Ісуса.

► Прочитайте Матвія 18:15-17.

Ісус визначив чотири кроки, які показують, як, керуючись досконалою любов'ю, поводитися з християнином, що впадає в гріх. Будь ласка, зрозумійте, що цей приклад стосується гріховної поведінки: Ісус не говорить про особисті розбіжності. Христос не закликає втручатися в чужі проблеми; розглядається ситуація, коли брат-християнин грішить проти іншого християнина. Розгляньте ці кроки:

1. **Підійти до брата наодинці.** Досконала любов «не радіє з неправди» (1 до Коринтян 13:6); вона не шукає можливості оприлюднити неправильний вчинок. Замість цього людина, наповнена любов'ю, намагається вирішити проблему спокійно і на особистому рівні, звертаючись до брата, який впав в гріх, в дусі лагідності (До Галатів 6:1). Метою є відновлення брата, а не помста. Якщо покаяння не сталося...
2. **Потрібно взяти одного або двох духовних лідерів за свідків.** Повторимося, що мета — відновлення. Ці свідки повинні бути духовними церковними лідерами, які можуть дати добру пораду і сприяти відновленню (До Галатів 6:1). Якщо покаяння не сталося ...
3. **Необхідно винести цей гріх на церковне спілкування.** Мета залишається незмінною — відновлення; це не помста чи публічне приниження; метою церковної дисципліни має бути покаяння і відновлення брата. Якщо ця людина протистоїть і відмовляється покаятися...
4. **Церква повинна застосувати** дисциплінарні заходи до члена церкви, який неправильно вчиняє. У Коринті був чоловік, який був винен в жахливому сексуальному гріху. Павло повелів церкві дисциплінувати його: «...вилучіть лукавого з-поміж себе самих!» (1 до Коринтян 5:13). Ми не можемо ігнорувати гріх в тілі Христа.

Однак, зверніть увагу на слова Ісуса: «...хай буде тобі, як поганин і митник!» (Від Матвія 18:17). Як християни повинні ставитися до поган і митників? З любов'ю. Навіть в цій ситуації мета — відновлення. У 2 до Коринтян Павло пише про випадок з віруючим, який був дисциплінований церквою і покався:

«Досить такому карання того, що від багатьох, через те навпаки, краще простити й потішити, щоб смуток великий його не пожер. Через те вас благаю: зміцніть до нього любов!» (2 до Коринтян 2:6-8).

В 1 до Коринтян церква терпіла відкритий гріх і не хотіла дисциплінувати грішника; Павло нагадав їм, що **любов до Бога** вимагає дисциплінувати тих, хто грішить проти тіла Христа.

У 2 до Коринтян церква вжила необхідних заходів щодо людини, яка згрішила, але коли він покався, його не пробачили! Павло нагадав коринтянам, що **любов до ближнього** вимагає, щоб ми прощали тих, хто кається (2 до Коринтян 2:7).

Метою церковної дисципліни завжди має бути покаяння і відновлення; досконала любов не шукає помсти.

Любов до невіруючого ближнього.

Чи повинні ми, як християни, проявляти досконалу любов до невіруючих, особливо до тих, хто ненавидить нас? Ісус сказав:

«Ви чули, що сказано: Люби свого ближнього, і ненавидь свого ворога. А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує, щоб вам бути синами Отця вашого, що на небі» (Від Матвія 5:43-45).

Коли ви любите тих, хто переслідує вас, ви «досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний». Святі люди люблять, як любить їхній Небесний Отець: ось що значить бути досконалим.

Святі люди «демонструють любов до інших: не тільки до віруючих, а й до тих, хто не увірував, тих, хто в опозиції, а також до тих, хто здійснює гріховні вчинки. Ми повинні поводитися з людьми, що протистоять нам, милостиво, ніжно, терпляче і смиренно. Бог забороняє розпалювання ворожнечі, помсту, погрози або застосування насильства як засіб вирішення особистих конфліктів або торжества особистої справедливості. Хоча Всевишній велить нам ненавидіти гріховні вчинки, ми повинні любити і молитися за будь-яку людину, яка чинить так» ²⁶.

Християни завжди жили в світі, який протистояв Євангелію. Павло закликав римлян поважати владу і платити податки уряду, який вбивав християн і незабаром розправився і з ним.

Петро велів християнам: «Шануйте всіх, братство любіть, Бога бійтеся, царя поважайте» (1 до Петра 2:17). Знову-таки, це був безбожний імператор, який незабаром стратить апостола, але Петро недвозначно підтверджує, що християни повинні любити своїх ворогів. Любячи навіть їх, ми свідчимо про істину Євангелія. «...Бо така Божа воля, щоб доброчинці гамували неучтво нерозумних людей» (1 до Петра 2:15).

Джошуа — нігерійський пастор, що служив в Північній Нігерії, де християни зазнали жорстокого переслідування з боку ісламських бойовиків, котрі спалювали церкви, вбивали християн і викрадали молодих дівчат, щоб продати їх в рабство. Востаннє, коли я відвідував Нігерію, Джошуа показав мені фотографії тіл членів його церкви, які були вбиті ісламістами.

Потім Джошуа продемонстрував фотографії реакції його громади на ці події. Церква побудувала школу в мусульманському селищі; вони викопали колодязь, щоб забезпечити жителів безпечною питною водою, надали інвалідні візки для жертв поліомієліту; вони побудували клініку: ці люди проявляють любов до свого ворога.

Пастор Джошуа сказав: «Багато мусульман приходять до Христа, тому що вони бачать любов Бога через християн. Ми набуваємо їх не зброєю чи помстою, а життям, описаним в Матвія 5:43-48». Це результат досконалої любові в нашому світі.

²⁶ *Discipline of the Bible Methodist Connection of Churches*, 2014.

► Які найбільші труднощі виникають у вас, щоб любити невірних? Назвіть деякі практичні кроки, як проявити любов до нехристиян в вашому суспільстві.

Російський письменник Лев Толстой написав невеличке оповідання, яке показує, що значить жити, сповідуючи принцип досконалої любові. Мартин був бідним чоботарем, який глибоко любив Бога ²⁷. Одного разу вночі він заснув, читаючи Біблію. Йому приснилося, що Ісус сказав: «Завтра Я прийду до тебе».

Наступного дня Мартин чекав Ісуса. Інші люди приходили до його майстерні, але Христа не було. Старий солдат стояв біля його вікна, тремтячи від холоду. Мартин запросив його і пригостив гарячим чаєм. Потім він побачив бідну жінку, яка намагалась зігріти дитину. Мартин обігрів її, нагодував супом і дав ковдру для дитини. Пізніше він купив харчі для голодного підлітка.

Мартин був розчарований тим, що Ісус не прийшов, але він подумав: «Це був просто сон. Нерозумно було думати, що Спаситель прийде в майстерню ремонту взуття».

Тієї ночі, коли Мартин читав Біблію, він знову заснув. Йому снилося, що він бачив людей, що стоять в його крамниці. Солдат сказав: «Мартин, ти мене впізнаєш? Я — Ісус!» Жінка з дитиною промовила: «Мартин, я — Ісус». Голодний підліток сказав: «Я — Ісус». Мартин прокинувся і почав читати:

«Бо Я голодував був і ви нагодували Мене, прагнув і ви напоїли Мене, мандрівником Я був і Мене прийняли ви. Був нагий і Мене зодягли ви, слабував і Мене ви відвідали, у в'язниці... Поправді кажу вам: що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, те Мені ви вчинили» (Від Матвія 25:35-40).

У II столітті група християн зорганізувалася в об'єднання, яке називалось «Гравці», тому що люди ризикували своїми життями, щоб піклуватися про тих, хто помирав від інфекційних хвороб. «Гравці» відвідували ув'язнених, доглядали хворих та рятували покинутих дітей: вони проявляли досконалу любов.

У 252 р. н. е. в Карфагені спалахнула чума. Лікарі відмовилися відвідувати пацієнтів; сім'ї викидали тіла померлих на вулицю; місто було в хаосі. Кипріян, єпископ Карфагенський, скликав збори. Він нагадав, що віруючі в Христа покликані бути людьми досконалої любові. Християни Карфагена ховали мертвих, доглядали хворих та рятували місто від руйнування; вони були людьми досконалої любові — «досконалі», як досконалий їхній Небесний Отець.

²⁷ Лев Толстой. «Де любов, там і Бог».

Вона відкрила секрет... Естер Ен Кім ²⁸

Естер Ен Кім була вчителем музики; вона жила в Кореї в роки японської окупації, що почалася в 1937 році. Японці вимагали, щоб кожен громадянин поклонявся святині — богині сонця на горі Намсан. У 1939 році Естер було наказано поклонитися святині; покаранням за відмову були в'язниця і тортур.

Деякі християни вирішили: «Ми зовні кланятимемося, а всередині поклонятимемося Христу в наших серцях». Естер вирішила, що не може вклонитися лжебогу; **вона любила Всевишнього** нерозділеним серцем. У той день вона відмовилася вклонитися.

Наприкінці 1939 року після кількох місяців поневірянь Естер Ен Кім була заарештована. Вона провела цей час, готуючись до в'язниці; вона постилась і молилася, вчила напам'ять Писання і готувала свій розум і тіло до того, щоб винести страждання.

Кім провела шість років у в'язниці. Її багато разів катували, але вона залишалася вірною, тому що любила Бога. Кім знала, що також покликана **любити ближнього**. У в'язниці Естер починала молитися щоранку: «Боже, кого Ти хочеш полюбити через мене сьогодні?» Якимось чином вона кілька днів віддавала свою їжу жінці, котра була засуджена до смертної кари за вбивство свого чоловіка. Завдяки любові Естер Кім ця жінка прийшла до Христа.

Естер Ен Кім відчула те, про що говорив Томас Чісхолм в своєму гімні: «Бути, як Ти...» Лагідно зносячи жорстокі докори, готовий страждати, інших рятувати».

²⁸ Із Esther Ahn Kim, *If I Perish* (Chicago: Moody Press, 1977).

Урок 8. Стислий огляд

- (1) Сучасники Ісуса вірили в те, що Старий Заповіт навчав святості, однак вони не змогли жити за Божим зразком для святого народу.
- (2) Досконалу модель святості видно в житті Ісуса з Назарета: Він дотримувався всіх принципів зі Старого Заповіту.
- (3) Абсолютно любити ближнього свого — значить любити так, як любив Ісус, — жертовно і смиренно.
- (4) Бути досконалим — означає бути цілісним. Досконалість не означає відсутність подальшого зростання: ми можемо бути досконалими на кожному етапі росту в християнському житті.
- (5) Заповідь — це «прихована обіцянка». Те, що велить Бог, Він же і робить можливим. Святість досягається не людськими зусиллями, а Божою благодаттю.
- (6) Любов — виконання закону. Коли ми любимо, як Бог закликає нас любити, ми відповідаємо вимогам закону.

Урок 8. Завдання

- (1) Підготуйте проповідь на тему «Любити свого ворога в ХХІ столітті». Використовуйте місце Писання Від Матвія 5:43-48 як біблійне підґрунтя. Покажіть, що означає любити свого ворога в нашому світі. Переконайтеся, що ви виклали Євангеліє — Добру новину про те, що Бог зробив через Христа, щоб любов до ворога стала можливою.
- (2) Почніть наступний урок, цитуючи напам'ять Від Матвія 5:43-48.

Урок 9

Святе життя в повноті Духа

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Усвідомлювати трансформуючу силу П'ятидесятниці в ранній церкві.
- (2) Визнавати силу Духа Святого, Котрий може змінювати віруючих сьогодні.
- (3) Бачити плід Духа в щоденному ходінні як характеристику життя, наповненого Духом.
- (4) Вивчити напам'ять До Галатів 5: 22-25.

Петро: камінь спотикання, який став скелею

Ісус запитав учнів: «А ви за кого Мене маєте?» Петро відповів: «Ти Христос, Син Бога Живого!» Ісус сказав йому: «Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець. І кажу Я тобі, що ти скеля, і на скелі оцій побудую Я Церкву Свою, і сили адові не переможуть її» (Від Матвія 16:15-18). Це був один з найяскравіших днів у житті Петра.

Незабаром після цього Ісус почав відкривати учням те, що Його буде вбито в Єрусалимі. Коли Петро протирічив Йому, Христос відповів: «Відступися від Мене, сатано, ти спокуса Мені» (Від Матвія 16:23). Слово «*спокуса*» означає «камінь спотикання». Ісус спочатку назвав Петра «скелею», а тепер — «каменем спотикання». Це був темний день в житті Петра.

Історія Петра стає ще похмурішою в ніч арешту Христа. Пообіцявши ніколи не залишати свого Учителя, Петро кидає Його і біжить в страху. «Скеля» була розтрощена в годину випробувань.

Після такої поразки людина, яка читає Євангеліє, може припустити, що Петро ніколи не зможе відігравати важливу роль в справі Божій. На наш подив, він стає лідером ранньої церкви. Що принесло настільки драматичні зміни? Відповідь — П'ятидесятниця.

Після воскресіння Ісус пообіцяв учням: «...ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі» (Дії Апостолів 1:8). Опис виконання цієї обіцянки знаходимо в

Молитва про святість

Дихай в мені, Духу Святий,
щоб я міг думати про те, що святе.

Дій в мені, Духу Святий,
щоб я міг робити те, що святе.

Пригорни мене, Духу Святий,
щоб я міг любити те, що святе.

Зміцни мене, Духу Святий,
щоб я міг берегти те, що святе.

Охороняй мене, Святий Духу,
щоб я міг зберігати те, що святе.

- Аврелій Августин

2 розділі книги Дій Апостолів. Учні сповнюються Святим Духом і починають проповідувати; завдяки силі Духа в перший день П'ятидесятниці на верулися до Бога 3000 осіб.

Петро був змінений П'ятидесятницею. «Камінь спотикання» став «скелею»; він керував церквою в її ключові перші дні. Симон Петро проповідував по всій Римській імперії, написав два послання Нового Заповіту і був в підсумку розп'ятий за віру.

Завдяки чому сталися такі різкі зміни? Це сила Святого Духа, яка преображає: рибалка с Галілеї став лідером церкви I століття. Петро зрозумів, що бути святим — означає жити в повноті Святого Духа.

► Попросіть членів вашої групи з вивчення курсу засвідчити про преображення, яке Святий Дух здійснив в їхніх життях. У який спосіб Божий Дух дає вам силу для служіння, перемоги над гріхом і радості в християнському житті?

Святий Дух і П'ятидесятниця

Петро був не єдиним учнем, що змінився в день П'ятидесятниці: кожен учень був преображений Святим Духом. Хома, який мав сумніви, став вірним місіонером; «син громів» — «апостолом любові». Послідовники Ісуса з наповнених страхом учнів перетворилися на могутню силу для поширення Євангелія. Дії Апостолів показують вплив Святого Духа на перших віруючих; рання церква діяла не завдяки надзвичайним дарам апостолів, а неймовірній силі Святого Духа. Учні дізналися, що святе життя — в повноті Духа.

Обіцянка Святого Духа

Звичайно, це була одна з найдивовижніших заяв, яку коли-небудь чули учні з вуст Христа: «Я правду кажу вам: Краще для вас, щоб пішов Я...» (Від Івана 16:7). Вони залишили все, щоб слідувати за Господом; уявіть, як вони були вражені, коли Ісус сказав: «...бо як Я не піду, Утішитель не прийде до вас. А коли Я піду, то пошлю вам Його».

На Таємній Вечері Ісус пояснив, як Дух служитиме віруючим. Він буде...

- Втішителем (Від Івана 14:16-17);
- Вчителем (Від Івана 14:26);
- свідчитиме про Христа (Від Івана 15:26);
- викриватиме світ (Від Івана 16:7-11);
- попровадить до цілої правди (Від Івана 16:13-15).

Після воскресіння Ісус повторив Свою обіцянку послати Святого Духа:

«А зібравшись з ними, Він звелів, щоб вони не відходили з Єрусалиму, а чекали обітниці Отчої, що про неї казав ви чули від Мене. Іван бо водою хрестив, ви ж охрищені будете Духом Святим через кілька тих днів! ...Та ви приймете силу, як

Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі» (Дії Апостолів 1:4-8).

Земне служіння Христа не закінчується хрестом, порожньою гробницею чи навіть вознесінням: служіння Христа досягло своєї вищої точки в день П'ятидесятниці. Відмітною його ознакою мало стати те, що Ісус «христитиме Святим Духом й огнем!» (Від Луки 3:16). Дар (дарування, пришествя) Святого Духа стало кульмінацією земного служіння Ісуса.

Отримання Святого Духа.

У Діях Апостолів Святий Дух дав силу церкві для служіння. Під час П'ятидесятниці обіцянку щодо Втішителя було виконано. Після П'ятидесятниці Святий Дух постійно був присутній в церкві; знамення, що супроводжували пришествя Духа, продемонстрували Його служіння віруючим.

«І нагло зчинився шум із неба, ніби буря раптова зірвалася» (Дії Апостолів 2:2). Це вказує на силу приходу Духа. У Діях Апостолів ми бачимо, як сила Святого Духа діє через віруючих. Після П'ятидесятниці церква служила в новій силі і з більшою ефективністю. Святий Дух був активний в світі і до П'ятидесятниці ²⁹, але після цієї події сила Духа постійно була присутня в служінні церкви.

По-друге, «з'явилися їм язика поділені, немов би огненні, та й на кожному з них по одному осів» (Дії Апостолів 2:3). В Писанні вогонь часто символізує чистоту. Знаменням присутності Святого Духа було чисте серце. Петро свідчив на Єрусалимському соборі про Божу роботу серед язичників:

«І засвідчив їм Бог Серцезнавець, давши їм Духа Святого, як і нам, і між нами та ними різниці Він жадної не вчинив, **очистивши вірою їхні серця**» (Дії Апостолів 15:8-9).

По-третє, ті, хто знаходився в світлиці, «почали говорити іншими мовами, як їм Дух промовляти давав» (Дії Апостолів 2:4). Це дозволило учням свідчити всім народам. Силою Святого Духа учні виконували Велике доручення Христа. Під час будівництва Вавилону Бог засудив гріх, змішавши мови людей; в день П'ятидесятниці Всевишній дозволив кожному почути Євангеліє своєю рідною мовою; Він почав також розбиратися з наслідками гріха. Знамення мов під час П'ятидесятниці уособлює Божу обіцянку, що Євангеліє досягне всіх народів силою Святого Духа, Який діє через церкву.

У день П'ятидесятниці учні, нарешті, зрозуміли, що мав на увазі Ісус, коли сказав: «...Краще для вас, щоб пішов Я». Святий Дух не був «кращим» заміником Ісуса Христа. У той час, як втілений Христос міг перебувати тільки в одному місці, Святий Дух міг бути

²⁹ Приклади роботи Духа Святого в Старому Заповіті: Буття 1:2; Буття 6:3; Вихід 31:3; Числа 11:25-29; Юди 3:10; 6:34; 13:25; 1 Сам. 10:6-10; 2 Хронік 28:12; Неемії 9:20; Іс. 63:10-14; Захарії 4:6-9.

присутнім скрізь. Божий Дух дав учням можливість виконати Велике доручення Ісуса, а також силу християнам жити святим життям, яке служило свідченням всьому світу.

Святість в ранній церкві: життя в повноті Духа

У Діях Апостолів показана робота Святого Духа в житті кожного віруючого, завдяки Котрому християни свідчили в силі (Дії Апостолів 1:8), протистояли опозиції (Дії Апостолів 4:31), здобували перемогу над свідомим гріхом (До Римлян 8:2; 1 до Коринтян 12:7-11), отримували духовні дари для служіння (Дії Апостолів 2:17-18; 1 до Коринтян 12:7-11). Перші віруючі були святі, бо жили в повноті Святого Духа.

У Діях Апостолів показана рання церква, що виконує веління Ісуса набувати учнів з усіх народів, а також бути досконалими, як досконалий Отець Небесний; вона також реалізовувала Його обіцянку творити ще більші справи (Від Івана 14:12). Все це було досягнуто силою Святого Духа; книга Дії Апостолів показує наслідки Його присутності в житті ранніх віруючих.

Сила для служіння.

Так само, як Ісус був сповнений Духа Святого, коли сатана Його спокушав (Від Луки 4:1), Петро був повний Духа, коли постав перед юдейськими старійшинами (Дії Апостолів 4:8). Лука використовує ту саму фразу стосовно Петра. Робота Духа, яку ми бачили в земному житті Ісуса Христа, стала тепер привілеєм всіх віруючих.

У день П'ятидесятниці до церкви приєдналося більше віруючих, ніж за час всього земного служіння Ісуса Христа. Завдяки Святому Духу учні служили з силою і владою. Чудесні зцілення демонстрували силу Бога невіруючому світу. Люди «переповнились жахом та подивом» і були абсолютно вражені (Дії Апостолів 3:10-11). Оскільки послідовники Христа служили в повноті Святого Духа, їхня діяльність була відзначена божественною силою. Через силу Святого Духа апостоли могли виконати доручення Ісуса набувати учнів з усіх народів (Від Матвія 28:19).

Духовна відвага.

Апостоли сміливо проголошували Євангеліє.

Сила Святого Духа, яка преображає, чітко простежується в Діях Апостолів: учні, які лише кілька місяців тому втекли з місця арешту Ісуса, тепер проповідували зі сміливістю.

Незабаром після П'ятидесятниці релігійні лідери заарештували Петра та Івана. Всього кілька тижнів тому Петро відрікся від Христа, а тепер, сповнившись Святого Духа, проповідував відважно. Релігійні лідери дивувалися словам цих не книжних простих людей (Дії Апостолів 4:2-13).

Ми не сповнюємося Святим Духом, щоб виконувати якусь особливу роботу, а просто дозволяємо Богу діяти через нас.
- Освальд Чемберс

Завдяки сповненню Святим Духом апостоли були наділені сміливістю проповідувати з силою та помазанням. З групи переляканих рибалок, збирачів податків і звичайних робітників учні перетворилися на людей, які перевернули світ з ніг на голову (Дії Апостолів 17:6).

Апостоли з відвагою зустрічали гоніння.

Зіткнувшись з протистоянням, апостоли молилися не про звільнення від гонінь, а про сміливість проголошувати Христа, незважаючи на обставини: «...дай Своїм рабам із повною сміливістю слово Твоє повідати...» Бог відповів на їх молитву: «Як вони ж помолились, затряслося те місце, де зібрались були, і переповнилися всі Святим Духом, і зачали говорити Слово Боже з сміливістю!» (Дії Апостолів 4:29-31).

Безпомилковою ознакою роботи Святого Духа в церкві була сміливість у проголошенні Доброї новини, незважаючи на протистояння. До кінця I століття Євангеліє почули в кожному куточку Римської імперії, а починалося все з 120 осіб, які зібралися в світлиці.

Життя в перемозі над гріхом.

У кожному поколінні християни стикаються зі спокусою бути «недільними християнами» — людьми, які відвідують церкву, але в чіх життях не помітні глибокі зміни з довгостроковими результатами. Рання церква була змінена в **усіх** сферах життя силою Святого Духа.

У Старому Заповіті ми бачимо зусилля людей, які хотіли дотримуватися заповіту, але виявили, що не могли цього робити, тому що їхні серця були розділені. Псалмоспівець описав народ Ізраїля: «...бо їхнє серце не міцно стояло при Нім, і не були вони вірні в Його заповіті...» (Псалом 77:37).

Через Єзекіїля Бог обіцяв день, коли Його народ буде преображений.

«І дам вам нове серце, і нового духа дам у ваше нутро, і викину камінне серце з вашого тіла, і дам вам серце із плоті. І духа Свого дам Я до вашого нутра, і зроблю Я те, що уставами Моїми будете ходити, а постанови Мої будете стерегти та виконувати» (Єзекіїля 36:26-27).

До П'ятидесятниці учні рухалися по тому самому шляху, що і діти Ізраїля: вони хотіли йти за Христом, але постійно зазнавали краху. Вони впадали в сумніви, змагалися за посади, тікали в страху. У день П'ятидесятниці обіцянку Єзекіїля було виконано: Святий Дух наповнив їх силою жити переможним життям. Замість слухняності, що виходить із двоєдушного серця, вони жили в радісному послуху закону Бога. Завдяки Святому Духу переможне життя стала нормою для народу Божого.

Провід для служіння.

До дня П'ятидесятниці амбіції і страх контролювали учнів. Їхні спроби служити Ісусові були обмежені особистими поразками; після П'ятидесятниці Святий Дух направив апостолів до ефективного служіння.

Божий Дух керував церквою, коли їй доводилося вирішувати складні питання, які впливали на відносини між євреями і язичниками (Дії Апостолів 10-11; 15), а також у виборі церковних лідерів (Дії Апостолів 13:2-3). Він повів Павла до Македонії (Дії Апостолів 16:6-10), спонукав його повернутися до Єрусалима, не дивлячись на небезпеку арешту (Дії Апостолів 19:21; 20:22-23). На чолі служіння ранньої церкви був Святий Дух.

Єдність.

Можливо, найчудовіше свідчення дії Святого Духа в ранній церкві — це єдність віруючих. У своїй Первосвященницькій молитві Ісус благав про єдність церкви:

«А ту славу, що дав Ти Мені, Я їм передав, щоб єдине були, як єдине і Ми. Я у них, а Ти у Мені, щоб були досконалі в одно, і щоб пізнав світ, що послав Мене Ти, і що їх полюбив Ти, як Мене полюбив» (Від Івана 17:22-23).

На молитву Ісуса була дана відповідь у день П'ятидесятниці. Дії Апостолів 2:42 показують цю єдність в житті церкви: посвята вчення апостолів, спілкуванню, Вечері Господній та молитві; її можна було помітити в турботі членів церкви один про одного. Лука свідчив, що «жаден із них не терпів недостатчі», тому що християни дбали про матеріальні потреби один одного (Дії Апостолів 4:34).

Шість разів Лука посилається на єдність церкви в книзі Дії Апостолів ³⁰. Це не означає, що християни погоджувалися один з одним у всьому; на той час існували серйозні проблеми, які могли призвести до поділів в церкві. У віруючих юдеїв і язичників виникали розбіжності з приводу закону Мойсея (Дії Апостолів 15:1-29). У Павла й Варнави виник конфлікт з приводу Івана Марка (Дії Апостолів 15:39-40), однак, незважаючи на розбіжності, церква була об'єднана силою Святого Духа. Коли віруючі дослухались до настанов Духа, церква була «однодушною».

Якби ви і я бачили учнів в дні, що передували арешту Ісуса, ми не могли б уявити, що ці люди хоч колись будуть ефективними в служінні. Вони були налякані і сповнені сумнівів, а також заздрили один одному. Кілька місяців по тому ці люди були повністю змінені. Що ж сталося?

До дня П'ятидесятниці учні намагалися дотримуватися життя, подібного Христу, своїми власними силами — і неодноразово зазнавали невдачі; після П'ятидесятниці учні жили в силі Святого Духа. Це секрет святого життя і ефективного служіння.

³⁰ Дії Апостолів 1:14; 2:1; 2:46; 4:24; 5:12; 15:25.

Святість сьогодні: ми святі, тільки коли сповнені Духом

Багато християн намагалися жити святим життям своїми власним зусиллям — і вони зазнали поразки. Завдяки самодисципліні, можливо, вдасться деякий час підтримувати перемогу над зовнішнім гріхом, навіть, можна на деякий час полюбити свого ближнього; тим не менш, ми незабаром зазнаємо невдачі, незважаючи на всі докладені зусилля.

Чому ми стикаємося з цією боротьбою? Тому що намагаємося досягти святого життя своїми силами, а це занадто виснажливо і безперспективно. Ми боремося з гріховним ставленням, з відсутністю досконалої любові, з розділеним серцем; зовсім по-іншому все відбувається з життям в Дусі: воно несе на собі відбиток надміру перемоги.

Божим наміром ніколи не було, щоб ми жили святим життям своїми власними зусиллями: Він створив нас, щоб ми жили в силі Святого Духа. Як в житті ранньої церкви, так і в сучасну епоху святе життя можливе тільки Його силою. Ознаки, якими була відзначена рання церква, супроводжуватимуть церкву і сьогодні, якщо ми житимемо в повноті Святого Духа; завдяки Його силі ми можемо отримати святе серце і святі руки.

Сила в служінні, духовна сміливість, перемога над гріхом і єдність віруючих — все це йде від присутності Святого Духа. Коли ми наповнені Ним, то знаходимо силу жити повнотою християнського життя, яку Бог призначає для Свого народу.

Послання Павла показують, що бути святим — означає бути подібним Христу. Бути святим — означає думати, говорити і діяти так, як Христос. Це прекрасний ідеал, але ми дуже скоро виявимо, що самотужки не здатні думати, говорити або діяти, як Ісус.

Деякі християни носять символ WWJD на своєму одязі. WWJD (What would Jesus do?) Означає «Що зробив би Ісус?». Це нагадує нам про те, що ми покликані жити так, як Христос; ми Його наслідувачі. Однак набагато легше носити символ WWJD, ніж жити за прикладом Ісуса. Без сили Святого Духа у нас немає можливості послідовно здійснювати те, що робив би Господь.

Молитва молодого християнина

Святий Духу, будь ласка, наповни мене до краю. Я не можу вмістити багато, але я можу переповнитися Твоєю силою для великих справ.

- Процитовано Девідом Буббом

Уявіть, що ви дали людині, котра не має стосунку до спорту, пораду: «Щоб стати кращим баскетболістом, ти повинен грати, як Майкл Джордан. Перед кожним кидком питай себе: «Що б зробив Майкл Джордан?» Ця порада не допоможе, тому що ця людина не наділена здібностями Майкла Джордана.

Однак уявіть, що йому дали б талант Майкла Джордана, і він міг би — в дусі Майкла Джордана — зробити все, що робить він. Тепер чоловік зможе наслідувати цього великого баскетболіста.

Ставити питання WWJD («Що б зробив Ісус?») недостатньо. У нас немає сили йти за Ним; тим не менш, Святий Дух, Котрий наділяв силою служіння Ісуса, доступний нам. Завдяки повноті Духа ви і я можемо бути подібними Христу; це Його вплив на життя віруючого.

Святий Дух забезпечив Ісуса силою переможного життя та плідного служіння; повнота Святого Духа була секретом життя в перемозі і плодах служіння апостолів; повнота Святого Духа — секрет сьогоднішнього переможного життя і плідного служіння.

Павло писав: «І кажу: ходіть за духом, і не вчините пожадливості тіла» (До Галатів 5:16). Існує тільки два варіанти: ходити за Духом чи задовольняти бажання плоті. Ми не можемо своєю власною силою перемогти бажання плоті. Так, ми можемо перемагати протягом дня або тижня, але єдиний спосіб здобути довгострокову перемогу над плотськими бажаннями — підкоритися Святому Духу.

► Прочитайте До Римлян 8:1-17.

У своєму найбільшій оповіді про сповнене Духом життя в Посланні до Римлян 8 Павло протиставив два способи життя — життя відповідно до плоті і Духу.

«...Бо коли живете за тілом, то маєте вмерти, а коли духом умиртвляєте тілесні вчинки, то будете жити. Бо всі, хто водиться Духом Божим, вони сини Божі» (До Римлян 8:13-14).

У Посланні до Римлян 7 Павло показує свої зусилля, які він докладав раніше, щоб виконати закон Бога. Вони зазнали фіаско. Чому? Тому що «я сам служу розумом Законові Божому, але тілом закону гріховному» (До Римлян 7:25).

У Посланні до Римлян 8 Павло радіє, що «немає тепер жадного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі». Ми вільні від засудження не тому, що Бог вирішив ігнорувати наш гріх; ми вільні від осуду **«бо закон духа життя в Христі Ісусі визволив нас від закону гріха й смерті»**. Ми не потрапляємо під осуд, тому що зараз живемо по Духу.

Павло показує, що є два способи жити. Перший — «за тілом». Це слідування плотському розуму, що є «ворожнеча на Бога». Людина, що живе так, не може догодити Всевишньому; цей спосіб життя веде тільки до смерті: «...бо думка тілесна то смерть» (До Римлян 8:6).

Другий спосіб — це мати «думку духовну». Людина, яка живе за Духом, виконує праведну вимогу закону. У нас проявляється «життя та мир», тому що «сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі» (До Римлян 8:16).

У Посланні до Римлян 6 Павло вчив, що ми повинні бути вище умисного гріха. «Ми, що вмерли для гріха, як ще будемо жити в нім?» (До Римлян 6:2). Наших зусиль для цього недостатньо, адже ми народжені зі схильністю до гріха і відокремлені від Бога. Як ми можемо виконати вимоги до Римлян 6? Відповідь знаходимо в 8 розділі Послання до

Римлян. Завдяки силі Святого Духа ми можемо умертвити справи плоті і жити святим життям, тому що Дух Божий діє в нас.

Роберт Коулман писав:

«Життя в повноті Святого Духа є таким самим привілеєм послідовників Христа сьогодні, як і тих перших учнів, які були в світлиці... Реальність всеосяжної святості Духа, яка була у Христа, — основне в християнстві Нового Заповіту»³¹.

Сила Святого Духу в людині, котра повністю підпорядкувала свою волю Богу, робить святе життя можливим; без Нього досягти подоби Христу нереально: саме Він дає нам можливість жити в святості.

Пророк Захарія побачив в видінні золотий світильник з двома оливами. Чаша забезпечувала постійну подачу масла для семи лампад. Ангел пояснив смисл видіння. Зоровавелю, наміснику Юди, було доручено відновити храм. Це масштабне завдання було схоже на величезну нездоланну гору. Бог пообіцяв, що вона буде здійснена «не силою й не міццю, але тільки Моїм Духом». Завдяки Святому Духу гора перетвориться на рівнину (Захарії 4:6-7).

Так само християнин сьогодні повинен постійно бути наповненим Святим Духом. Павло повелів віруючим в Ефесі сповнюватися Духом (До Ефесян 5:18); веління дане в теперішньому часі; це повинно бути нашою звичайною частиною життя; повсякденне ходіння має контролюватися Ним. Ми відчуваємо радість святого життя, коли живемо в повноті Духа.

Святість на практиці: характеристики святого життя

Уявіть, що ви змогли позбутися від всього несправедного в своєму житті, звільнитися від всіх гріховних вчинків і гріховного внутрішнього ставлення, і тепер ніхто не може вказати на щось невідповідне. Чи буде це тотожним Божій меті святого життя?

Ні! Святість — це більше, ніж уникнути гріха; у неї є плоди. Святість не є законницьким негативним підходом до життя; це радісні відносини з Богом; її видно, коли Святий Дух зрощує Свій плід в наших життях.

Плід Духа.

► Прочитайте До Галатів 5:13-26.

У 5 розділі Послання до Галатів Павло протиставляє життя за Духом життю за тілом. До цього моменту апостол попереджав галатійських віруючих про небезпеку відмови від християнської свободи і повернення в рабство юдейських ритуалів і закону; вони були звільнені від своїх спроб заслужити спасіння добрими справами і не повинні були повертатися в рабство.

³¹ Robert E. Coleman, *The Mind of the Master* (CO: Waterbrook Press, 1977), pgs. 35-36.

Проте Павло визнає ще одну загрозу. Коли людина звільняється від рабства, у неї може виникнути спокуса використовувати знову отриману свободу для задоволення своїх бажань, тому апостол попереджає християн: «Бо ви, браття, на волю покликані, але щоб ваша воля не стала приводом догоджати тілу, а любов'ю служити один одному!»

Павло протиставляє два способи життя. Один з них — «догоджати тілу», а інший — «ходити за Духом». Апостол описує ці два приклади, показуючи «плід» кожного способу життя.

Спочатку він розкриває «пожадливості тіла». Це продукт людської природи, який не перебуває під контролем Святого Духа. Діла тіла містять в собі:

- Сексуальні гріхи: перелюб, блуд, нечистота, розпуста.
- Релігійні гріхи: ідолослужіння, чари.
- Соціальні гріхи: ворожнечі, сварки, заздрість, гнів, суперечки, незгоди, єресі.
- Гріхи, пов'язані зі збоченими бажаннями: п'янство, гулянки.

Це місце Писання закінчується словами: «Я про це попереджую вас, як і попереджав був, що хто чинить таке, не впадуть вони Царства Божого!»

Потім Павло показує «плід Духа»: це продукт життя, що знаходиться під контролем і силою Святого Духа. Цей «плід» — один, а не безліч. В 1 Коринтян 12 Павло перераховує групу «дарів» і говорить, що кожному віруючому буде дано один з них: «А все оце чинить один і той Самий Дух, уділяючи кожному осібно, як Він хоче» (1 до Коринтян 12:5-11). У Посланні до Галатів, однак, є тільки один плід, який природно зростає в серці кожного, хто ходить за Духом.

Цей плід — не список якостей, які ми можемо розвивати самотужки; він росте у природний спосіб, коли ми наповнені Духом. Ось як виглядає святе життя: це природний продукт святого серця.

Павло перерахував п'ятнадцять «пожадливостей тіла», тепер він вказує дев'ять елементів плоду Духу:

- Плід, що від Бога: любов, радість, мир.
- Плід стосовно людей: довготерпіння, лагідність, доброта.
- Плід в нашому внутрішньому характері: віра, лагідність, стриманість.

Корінь всіх цих якостей — любов. Любов — «вона союз досконалости!» (До Колоссян 3:14); любов виконує закон і забезпечує ґрунт для зростання і процвітання цього плоду.

Поступайте за Духом.

Плід Духу — це природний результат життя, коли ми наповнені Ним. Це основний акцент Павла в Посланні до Галатів, де він звертається до людей, які можуть спробувати

«виростити» його своїм особистим ретельним дотриманням закону. Павло хотів донести їм, що вони не можуть виростити плід Духа самотужки; це результат життя в Ньому.

Павло завжди врівноважує цю істину нагадуванням про те, що святе життя має на увазі усвідомлений намір. Святість не випадкова; ми повинні прагнути досягти мети (До Филип'ян 3:12-14). Схоже, що в Колоссах багато новонавернених думали, що можуть продовжувати вести свій колишній спосіб життя. Звертаючись до них, Павло робить акцент на необхідності докладання зусиль для того, щоб жити святим життям. У Посланні до Колоссян апостол пише про набуття якостей святого життя; він говорить про постійну дисципліну, пов'язану зі святістю:

«Отож, **зодягніться**, як Божі вибранці, святі та улюблені, у щире милосердя, добротливість, покору, лагідність, довготерпіння. Терпіть один одного, і прощайте собі, коли б мав хто на кого оскарження. Як і Христос вам простив, робіть так і ви! А над усім тим **зодягніться** в любов, що вона союз досконалости!» (До Колоссян 3:12-14).

Так само Павло не хотів, щоб галатійські християни вважали, що святе життя можна отримати в обхід самодисципліни і зусиль. Реагуючи на законництво, вони не повинні ставати безтурботними. В посланні до Галатів 5:16-25, Павло каже:

- «...ходіть за духом» (вірш 16). «Ходити» (згідно з номерами Стронга «діяти» — Прим. пер.) — це дія, що вимагає зусиль.
- Провадитися духом (вірш 18). Щоб бути провадженим Духом, я повинен бути готовий йти за Ним; це вимагає зусиль.
- Жити духом (вірш 25). Жити — це вибір і дія; необхідні зусилля.
- Ходіть за духом (вірш 25). Це найсильніше з чотирьох дієслів (згідно з номерами Стронга — жити — Прим. пер). Ходити за духом вимагає зусиль і дисципліни.

Як християни, сповнені Духом, ми не повинні думати, що вже настільки духовно зрілі, що ніколи не зможемо піддатися «пожадливістю тіла» (До Галатів 5:17), проте не потрібно дозволяти сатані переконувати нас у тому, що ми не можемо звільнитися від контролю над бажаннями плоті **силою Духа**. У міру того, як ми ходимо за Духом, ми приносимо Його плід в нашому житті.

► Дослідивши вплив П'ятидесятниці на ранніх учнів і проаналізувавши плід Духу, обговоріть, як виглядатиме наповнене Духом життя сьогодні. Як сповнення Духом повинно впливати на наше ставлення, щоденне християнське життя і служіння?

Вони відкрили секрет... Джонатан і Розалінда Гофорти

Джонатан і Розалінда Гофорти — канадські пресвітеріани, які були місіонерами в Китаї в 1888-1933 роках. Місіс Гофорт намагалася наслідувати приклад Ісуса в своєму житті, але вона неодноразово стикалася з поразкою. Після двадцяти років боротьби Розалінда

Гофорт зрозуміла, що секрет переможного християнського життя — це Святий Дух, що живе в нас і формує характер Христа. Місіс Гофорт засвідчила, що її життя після цього періоду може бути узагальнене одним словом: «Спокій».

Коли вони дозволили Святому Духу діяти через них, Гофорти побачили, як Бог робить дивовижні справи. Джонатан Гофорт місяцями вчив китайську мову. Коли він намагався проповідувати, не всі слухачі могли його зрозуміти. Виголошуючи одного разу проповідь, він раптом усвідомив, що почав використовувати фрази, які ніколи не вчив. Пізніше він дізнався, що група студентів в Канаді провела цей день в молитві за його служіння. З цього дня Джонатан Гофорт вільно володів китайською мовою. Те, чого не зміг зробити Гофорт, Святий Дух зробив через слугу, який підкорився Йому.

Бог привів Гофортів в райони Китаю, що не були досягнуті Євангелієм. Тисячі були навернені через їхнє служіння. Ключем до успіху були не надздібності, а життя в повноті Святого Духа.

На похоронах Джонатана Гофорта пастор пресвітеріанської церкви Нокс розкрив секрет його успіху. «Він був сп'янілою Богом людиною, повністю підпорядкованою Йому, а також освяченою і хрещеною Духом Святим і вогнем. Він був наповнений Духом, бо спустошив себе»³².

Джонатан і Розалінда Гофорти розуміли важливість щоденного ходіння за Духом. Вони глибоко усвідомили молитву автора гімнів Едвіна Хетча: «Вдихни в мене дихання, Боже, поки моє серце не стане чистим». Коли наші серця очистяться, ми прагнутимемо того, щоб наша воля була єдиною з Його волею; ми бажаємо того, чого хоче Бог.

³² Iz Wesley L. Duewel, *Heroes of the Holy Life* (Grand Rapids: Zondervan, 2002), pgs. 52-64.

Урок 9. Стислий огляд

(1) Бути святим — означає жити в повноті Святого Духа.

(2) На землі Ісус служив в силі Святого Духа; Він обіцяв цю саму силу Своїм послідовникам; з цієї причини Він запевняв учнів, що в їхніх інтересах, щоб Він пішов.

(3) Коли учні сповнилися Святим Духом в день П'ятидесятниці, їхнє життя змінилося. Три знамення були знаковими для цієї нової дії Святого Духа:

- Шум із неба, ніби буря раптова зірвалася, вказував на силу зішестя Духа.
- Язики поділені, немов би огненні, що на кожному з учнів осіли, уособлювали чистоту, пов'язану зі Святим Духом.
- Здатність говорити на інших мовах дозволила учням свідчити всім народам.

(4) Оскільки рання церква жила в силі Святого Духа, вони відчували:

- Помноження сили для служіння.
- Відвагу проголошувати Євангеліє.
- Сміливість, незважаючи на можливість гонінь.
- Життя, повне перемоги.
- Провід в служінні.
- Єдність між віруючими.

(5) Так само, як і учні, ми святі тільки тому, що живемо в силі Святого Духу. Без сповнення Духом ми не здатні наслідувати приклад Ісуса Христа; тільки в силі Духу ми можемо жити життям, подібним Христу.

(6) У міру того, як ми живемо в Дусі, наше життя являтиме плід Духа як природний результат святого життя.

Урок 9. Завдання

(1) Напишіть лист новонаверненому християнину, котрий поділився з вами таким: «Я знаю, що я християнин, але продовжую боротися з плотськими поглядами і сферами, в яких я слабкий і можу піддатися спокусі». Допоможіть йому зрозуміти важливість наповнення Духом.

(2) На початку наступного заняття будьте готові процитувати напам'ять До Галатів 5:22-25.

Урок 10

Святість — це хриstopодібність

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Розуміти чільну роль святості в посланнях.
- (2) Радіти Божому провидінню в тому, щоб зробити сьогодні Свій народ подібним Христу.
- (3) Усвідомити баланс між тим, що Бог вже здійснив, щоб зробити нас святими, і тим, що Він продовжує робити в міру того, як ми зростаємо в святості.
- (4) Цінувати можливість життя в постійній перемозі над свідомим гріхом.
- (5) Вивчити напам'ять До Филип'ян 2:1-5.

Жити, маючи думки Христа

Це було на світанку в неділю приблизно через тридцять років після вознесіння Ісуса. Група християн зібралася на поклоніння в приватному будинку в Филиппах. Вони схвильовані, тому що отримали лист від Павла — їхнього улюбленого пастора.

Лідер починає читати лист апостола. Павло пише від серця, переповненого радістю. Хоча він знаходиться в римській в'язниці, але він радіє у Христі. Павло не знає, чи буде він звільнений, чи помре, але всередині відчуває мир. Чому? «Бо для мене життя то Христос, а смерть то надбання» (До Филип'ян 1:21).

Як їхній духовний батько, Павло закликає християн в Филиппах

Молитва про святість

Я належу не собі, я Твій.

Скеруй мене, куди Тобі завгодно,
Направ мене, куди побажаєш.

Допоможи мені робити те, що Ти хочеш.

Піддай мене стражданню.

Дозволь мені трудитись для Тебе.

Відокрем мене для Себе,
Допоможи звеличити Тебе,
Допоможи мені принизитися заради Тебе.

Дозволь мені бути наповненим,
Дозволь мені бути пустим.

Дай мені все,

Не давай мені нічого.

Я добровільно і від усього серця поступаюся Тобі,
Прийми мене під Свою оруду,
І тепер, о прославлений і благословенний Боже, Отче,
Сину і Святий Духу, — Ти мій, а я Твій.

- Джон Веслі

продовжувати зростати в християнській вірі. Він бажає, щоб ці віруючі стали зрілими, як святий народ, яким Бог закликав їх бути. Павло пише: «Тільки живіть згідно з Христовою Євангелією» (До Филип'ян 1:27). Але чи можливо жити так, щоб це було гідно Євангелія?

Павло відповідає: так! Це означає жити, маючи думки Христа. «Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі!» (До Филип'ян 2:5). Якщо филип'янам це вдасться, вони будуть, як Месія. Секрет святого життя — жити, маючи мислення Христа; святість — це бути подібним Йому.

Звістка послань: християни повинні бути святі

Заклик в посланнях до святості.

Кожен християнин покликаний бути святим. Бог «вибрав у Ньому Він нас перше заложення світу, щоб були перед Ним ми святі й непорочні, у любові» (До Ефесян 1:4). Вічна мета спасіння полягала в тому, щоб зробити нас святим народом; це ціль для всіх послідовників Христа.

Жоден християнин з юдеїв I століття не здивувався б, прочитавши, що ті, хто увірували, покликані бути святими. Бог заповів святість в книзі Левит (Левит 19:2, Левит 20:7). Юдеї-християни знали, що Бог очікує, що Його народ буде святим.

Однак язичники виховувалися в середовищі, де культивувалося поклоніння язичницьким богам, що не були святі, тому послання святості було їм чужим. Петро написав християнам з язичників, які зовсім недавно були викуплені від марного життя їх батьків (1 Петра 1:18). Ці люди не мали поняття про справжню праведність, але Петро закликав їх до святого життя.

Апостоли вчили навернених язичників, як жити святим життям, і робили це, вказуючи, що потрібно робити, а чого слід остерігатися і не робити.

Сорок разів в Посланнях віруючі названі святими, що буквально означає «бути святим». Будь-яка людина, котра живе так, як Бог покликав Своїх людей жити названа святою; кожен християнин обраний до життя в святості.

Веління апостолів шукати святості.

Павло нагадав християнам в Коринті, що вони «храм Бога Живого» (2 до Коринтян 6:16). Храм був святим місцем поклоніння. Оскільки ми храм Божий, «очистьмо себе від усякої нечисти тіла та духа, і творімо святиню у Божім страху» (2 до Коринтян 7:1).

Божий народ покликаний «відкинути, за першим поступованням, старого чоловіка, який зотліває в звабливих пожадливістях» і «зодягнутися в нового чоловіка» (До Ефесян 4:22-24). Павло писав, що Христос «Самого Себе дав за нас, щоб нас визволити від усякого беззаконства та очистити Собі людей вибраних, у добрих ділах запопадливих» (До Тита 2:14). Автор Послання до Євреїв наставляв своїх читачів:

«Пильнуйте про мир зо всіма, і про святість, без якої ніхто не побачить Господа» (До Євреїв 12:14). Божий народ покликаний бути святим.

Звернення апостолів до Бога щодо святості християн.

Павло молився, щоб народ Божий став святим.

► Прочитайте 1 до Солунян 1:2-10. Охарактеризуйте християн із Солуня, спираючись на початок послання Павла.

Солуняни, котрі отримали лист Павла, були справжніми християнами, відомими своєю вірою, любов'ю і незмінністю свого уповання; це «Богом улюблені браття». Добра новина «не була для них тільки у слові, а й у силі, і в Дусі Святій, і з великим упевненням». Вони прийняли слово «в великому утискові з радістю Духа Святого» та «стали взірцем для всіх віруючих у Македонії та в Ахаї»; вони «навернулись до Бога від ідолів, щоб служити живому й правдивому Богові».

Проте ці християни все ще потребували більш глибокого переживання Бога. Вони були святі; Всевишній почав здійснювати в них Свій труд ще від моменту народження згори, проте Павло молився:

«А Сам Бог миру нехай освятить вас цілком досконало, а непорушений дух ваш, і душа, і тіло нехай непорочно збережені будуть на прихід Господа нашого Ісуса Христа!» (1 до Солунян 5:23).

Ця молитва була важлива для апостола. Він молився вдень та вночі «щоб побачити ваше лице та доповнити те, чого не вистачає вашій вірі» (1 до Солунян 3:10). Ці люди були справжніми християнами; але апостол знав, що святість всередині може постійно вдосконалюватись. Це не означає, що вони були лжехристиянами; апостол вже похвалив їх за християнський досвід.

В ньому не було нічого «помилкового», але Павло знав, що їм потрібне подальше зростання. Вони були освячені, але він молився, щоб Бог освятив їх **«повністю»**, очистивши дух, душу і тіло.

Обіцянки в посланнях щодо святості.

Коли Павло молився, щоб ефесяни були «наповнені всякою повнотою Божою», він був упевнений, що Бог відповість на його молитву, тому що він звертався до «Того, Хто може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо, силою, що діє в нас...» (До Ефесян 3:20). Ми часто цитуємо це місце Писання, коли молимося про фізичні чи фінансові потреби, але це твердження насправді було дане у зв'язку з найвищою духовною метою, згаданою в Біблії: бути наповненим всією повнотою Бога. Божий заклик до святого серця не є неможливою заповіддю; це доступно кожному віруючому.

Коли Павло просив Бога за солунських християн, він був упевнений, що Всевишній відповість. Після молитви: «Бог миру нехай освятить вас цілком досконало», — апостол

помістив таку обіцянку: **«Вірний Той, Хто вас кличе, Він і вчинить оте!»** (1 до Солунян 5:23-24). Послання містять обітницю, що **ми можемо бути святими**.

Святість — це бути подібними Христу

У Старому Заповіті Бог відкрив звістку щодо святого серця і святих рук через закон і Пророків. У житті Ісуса Христа Всевишній показав нам зразок досконалої любові. У Діях Апостолів перші християни продемонстрували, що звичайні віруючі можуть жити святим життям силою Святого Духа. У посланнях звістка святості застосовується до повсякденного життя віруючих.

Святість — це серце і розум, подібні Христовим.

Послання вчать, що святість — це подібність Христу. Віруючі повинні бути, як Він. Бути святим — це не тільки зовнішні прояви; святість починається в серці. Бути святим — означає бути схожим на Христа в наших серцях і умах.

Павло не говорить: «Ти повинен поводити себе, як Ісус Христос, — він наполягає: ти повинен бути як Ісус Христос». Недостатньо наслідувати Месію зовні; ми повинні бути схожими на нього внутрішньо. Мета Бога полягає в тому, щоб преобразити Свій народ в образ Христа. «Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його» (До Римлян 8:29). Вічна мета Бога — змінити нас на образ Христа; ось що означає бути святим.

Один з найбільш вражаючих прикладів цієї ідеї можна знайти в посланні Павла в Коринт. У церкві було безліч проблем, але апостол звертається до них як до «святих» і закликає до святого життя. Як могла ця група незрілих віруючих, котрі перебували в боротьбі, щоб подолати своє язичницьке минуле, сподіватися стати святими? Павло відповів: «Бо Того, Хто не відав гріха, Він учинив за нас гріхом, щоб стали ми Божою правдою в Нім!» (2 до Коринтян 5:21).

Оскільки Христос став гріхом за нас, ми можемо бути «Божою правдою в Нім». У Старому Заповіті кров жертвоприношень покривала гріхи тих, хто приходив до Бога з вірою. Сьогодні кров Христа покриває гріхи тих, хто приходив до Бога з вірою. Але Павло обіцяє більше, ніж покриття. Ми не тільки «покриті», ми преображені. Оскільки ми примирилися з Всевишнім, то стали «Божою правдою в Нім». Павло пише:

«Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове, стародавнє минуло, ото сталось нове! Усе ж від Бога, що нас примирив із Собою Ісусом Христом і дав нам служіння примирення» (2 до Коринтян 5:17-18).

Христос помер не для того, щоб прикрити наш постійний бунт проти Бога; завдяки Його жертві ми нове творіння. Ми більше не бунтівники, а нові творіння, які примирилися зі святим Богом.

Це перетворення набагато глибше і стосується не тільки зовнішньої поведінки. Павло молиться за солунян:

«А Сам Бог миру нехай освятить вас цілком досконало, а непорушений дух ваш, і душа, і тіло нехай непорочно збережені будуть на прихід Господа нашого Ісуса Христа!» (1 до Солунян 5:23).

«Цілком досконало» несе в собі ідею стати святим у всіх аспектах своєї природи. Цей вірш можна перекласти як «освятити вас повністю». Павло молився, щоб у цих віруючих змінилися повністю «дух, душа і тіло». Він нагадує: «Вірний Той, Хто вас кличе, Він і вчинить оте» (1 до Солунян 5:24).

Це перетворення впливає на всі сфери життя. У Посланні до Филип'ян Павло пише про новий образ мислення. Він називає це «ті самі думки, що й у Христі Ісусі». Апостол описує добровільне підпорядкування Ісуса волі Отця, Котрий «упокорив Себе, будши слухняний аж до смерти, і то смерти хресної...» (До Филип'ян 2:8).

Павло не говорить: «Було б чудово мати смирення, як у Христа, але, це неможливо, — замість цього він заявляє: — Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі!» (До Филип'ян 2:5). Ми можете мати мислення Христа!

У нас може бути той самий дух послуху в любові, яким керувався Ісус, підкоряючись волі Отця, а також думки Христа; ми здатні дивитися на життя Його очима. Це відбувається не завдяки ухваленню оптимальних рішень, а через змінені серця. Ми покликані бути подібними Христу не тільки діями, а й серцем; нам потрібно мати думки Христа.

Святість — це хриstopодібна поведінка.

Дехто може говорити: «Моє серце подібне Христовому, але дії — ні. Внутрішньо мотиви достойні, але зовні я не живу, як Христос». Апостоли не могли миритися з цим поділом між внутрішньою і зовнішньою сутностями. Нашу внутрішню суть буде видно в зовнішніх діях; бути святим — означає бути схожим на Христа в своїй поведінці.

Ця звістка простежується у всіх посланнях. Павло писав, що Христос віддав Себе за церкву, «щоб освятити її». Ісус приніс в жертву Своє життя, щоб зробити Свою наречену бездоганною: Він готує її, «щоб поставити її Собі славною Церквою, що не має плями чи вади, чи чогось такого, але щоб була свята й непорочна!» (До Ефесян 5:26-27).

Чи можете ви уявити собі земну наречену, яка говорить своєму чоловікові: «Я буду невірна тобі своїм тілом; але моє серце буде чистим»? Звичайно, ні! Павло також не може уявити, як можливо таке, щоб наречена Христа говорила: «Моє серце святе, але вчинки нечестиві». Церква покликана бути нареченою, котра «свята й непорочна».

Павло писав християнам в Солуні. До цієї общини належали як віруючі євреї, так і новонавернені з язичницьких культів. Євреї-християни знали старозавітні заповіді, що стосувалися святої поведінки, але язичники жили в атмосфері, де сексуальна аморальність була нормою.

Павло вчив цих новонавернених, що означає жити святим життям. Він молився, щоб Бог зміцнив їхні серця і зробив невинними в святості перед Богом (1 до Солунян 3:13). Ті, хто увірував, повинні були освятитися в своїх серцях, а також бути святими в своїй поведінці. «Бо це воля Божа, освячення ваше». Освячення впливає не тільки на серця, а й визначає поведінку (1 до Солунян 4:3-6):

- «...щоб ви береглись від розпусти»;
- «...щоб кожен із вас умів тримати начиння своє в святості й честі, а не в пристрасній похоті, як і погани, що Бога не знають»;
- «...щоб ніхто не кривдив і не визискував брата свого в якій будь справі».

Бути святим — означає уподібнюватися Христу в серці, яке надихне на хриstopодібну поведінку. Бути святим — означає бути схожим на Христа.

Святість — це хриstopодібна любов.

Евангелія показують, що святість — це любов до Бога і ближнього. Павло пов'язує хриstopодібну поведінку і хриstopодібну любов. Він закликає ефеських віруючих, як своїх любих дітей, наслідувати Бога. Як? Живучи в хриstopодібній любові: «...поводьтеся в любові, як і Христос полюбив вас, і видав за нас Самого Себе, як дар і жертву Богові на приємні пахощі» (До Ефесян 5:1-2).

У житті самовідданої любові християни являють образ Бога. Бути святим — означає любити так, як любив Христос. У 14 розділі Послання до Римлян Павло говорить про практичні кроки прояву цієї хриstopодібної любові. Він закликає віруючих пожертвувати своєю свободою заради совісті слабшого брата. Чому? «Коли ж через поживу сумує твій брат, то вже не за любов'ю поводишся ти...» (До Римлян 14:15). Якщо моя свобода змушує брата спотикатися, я не живу в любові. Христос відмовився від Своїх прав через Свою любов до нас; ми покликані відкласти свої привілеї через любов до інших; це і є хриstopодібна любов.

Найвідоміше вчення Павла про те, що значить любити, як Христос, — це 1 до Коринтян 13. Для церкви, в якій відбувалися поділи, була характерна егоїстична поведінка, ревності і гордість. Павло писав:

«Любов довготерпить, любов милосердствує, не заздрить, любов не величається, не надимається, не поводитьься нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого, не радіє з неправди, але тішиться правдою» (1 до Коринтян 13:4-6).

В 1 Івана апостол акцентував увагу на практичних аспектах хриstopодібної любові і показав, як вона виглядає в дії.

- Любов супроводжується послухом. Якщо ми любимо Бога, **то слухняні Йому** (1 Івана 2:5; 1 Івана 5:3). Ми не можемо розділити любов і покору.

- Любові потрібен неподільний розум. Якщо ми любимо Бога, **то не любитимемо світ**. «Не любіть світу, ані того, що в світі. Коли любить хто світ, у тім немає любови Отцівської» (1 Івана 2:15). Ми не можемо любити одночасно і Бога, і світ, який протилежний Йому. Свята людина любить Бога нерозділеним серцем.
- Любові потрібні взаємини. Якщо ми любимо Бога, то **будемо любити інших християн**. «Як хто скаже: Я Бога люблю, та ненавидить брата свого, той неправдомовець (1 Івана 4:20-21). Іван навчає, що неможливо любити Бога, ненавидячи свого брата у Христі.

Який результат христоподібної любові? Впевненість. «Коли один одного любимо, то Бог в нас пробуває, а любов Його в нас удосконалилась» (1 Івана 4:12). Ця досконала любов дає нам «відвагу на день судний» і проганяє страх покарання (1 Івана 4:17-18).

Як жити в цій досконалій любові? Бути «який Він, такі й ми на цім світі» (1 Івана 4:17). Ми можемо змодельювати христоподібну любов тільки через Христа, Який живе в нас.

Життя в святості. Ти святий: прагни святості

Томмі хотів бути святою людиною. На жаль, його розуміння ґрунтувалося більше на емоціях і почуттях, ніж на Писанні; з цієї причини він переходив від одного екстремального вчення до іншого.

Деякий час Томмі часто постив, годинами молився і намагався досягти святості своїми зусиллями. Він був упевнений, що люди стають святими завдяки самодисципліні.

Незабаром він заплутався і припинив прикладати будь-які зусилля. Він став недбалим в духовних дисциплінах і почав піддаватися гріху. Коли я запитав його, в чому він грішить, то отримав відповідь: «Я живу благодаттю і мені не потрібна дисципліна. Бог зробить мене святим, коли Він буде готовий».

Одного разу Томмі щиро молився за вражаючий духовний дар. Він вирішив, що святість — це духовні дари і сила, яка проявляється.

Прагнення Томмі до святості ґрунтувалося на емоціях, а не на уважному дослідженні Писання. Він не вивчав Біблію, щоб зрозуміти, як жити свято в повсякденному житті.

Послання вчать найважливішим істинам щодо святого життя. Якщо ми забудемо ці принципи, то втратимо рівновагу в розумінні святості. Апостоли писали нам про це, щоб показати, як жити святим життям, до якого закликав нас Бог.

Ви були освячені; продовжуйте освячуватися надалі.

Коли Павло писав «святим», він стверджував: «Ви святі», — і це так і було, але апостол нагадував їм про необхідність продовжувати зростати у святості.

Цей баланс неодноразово видно в Посланнях. Як віруючі, ми вже святі, але продовжуємо зростати у святості, коли живемо в послуху Богу.

Автор Послання до Євреїв показує, що ми були освячені смертю Христа. «У цій волі ми освячені жертвоприношенням тіла Ісуса Христа один раз» (До Євреїв 10:10).

Автор продовжує: «Бо жертвоприношенням одним вдосконалив Він тих, хто освячується» (До Євреїв 10:14). Це речення містить два слова, пов'язаних з темою святості. Через свою смерть Христос «вдосконалив» (*teleios*) «тих, хто освячується» (*hagiazō*). Цей вірш говорить нам, що:

Ми були вдосковалені, стали святими: «Бо жертвоприношенням одним вдосконалив Він тих, хто освячується».

Христос помер, щоб ми могли звільнитися від сили гріха. Ісус, «щоб кров'ю Своєю людей освятити, постраждав поза брамою» (До Євреїв 13:12). Мета Бога, котра полягає в тому, щоб зробити Свій народ святим, була здійснена через смерть Христа: нас зробили досконалими.

Ми продовжуємо освячуватися: «тих, хто освячується» — вказує на процес, що триває.

Смерть Христа реалізувала Божу мету освячення на всі часи, але наше зростання в святості триває протягом усього життя; це безперервний процес. Через смерть Христа ми святі; через Його смерть ми продовжуємо освячуватися.

Власне свідчення Павла ілюструє цей принцип. У Посланні до Филип'ян 3 апостол пише, що він **ще не досконалий**, але декількома віршами пізніше називає себе тим, хто **вже досконалий** («хто досконалий»). Підкреслені слова в наступному уривку обидва походять від *teleios*. Обидва слова можна перекласти як «досконалий».

«Не тому, що я вже досягнув, або вже **вдосконалився** (*teleios*), але прагну, чи не досягну я того, чим і Христос Ісус досягнув був мене... Тож усі, хто **досконалий** (*teleios*), думаймо це; коли ж думаєте ви щось інше, то Бог вам відкриє й це» (До Филип'ян 3:12-15).

Павло каже, що ще не «вдосконалився», але також звертається до тих «хто досконалий». Апостол ще не досяг мети; він зростає в святості. У цьому сенсі він ще не досяг цілі, але напружує кожен м'яз, прагнучи до мети. Він жадає завершити перегони. У цьому сенсі Павло вже досконалий. Апостол може сказати «я ще не досконалий» і «я досконалий» в одному і тому самому уривку.

Бути досконалим не означає, що ми піднялися сходами діл, завдяки яким досягаємо довершеності; це означає, що ми повністю підкорились Божій благодаті в нашому житті. Це відбувається миттєво, тому що існує момент у часі, коли Бог переорієнтовує наші серця в Своєму напрямку. Це процес, в якому наш рух до Нього триватиме до кінця земного життя ³³.

³³ Timothy C. Tennent. *The Call to Holiness* (Franklin, TN: Seedbed Publishing), 2014), p. 54-55.

Подумайте про футболіста, від удару котрого м'яч потрапляє у ворота; це досконалий удар. Він не стає таким тільки тоді, коли м'яч залітає у ворота; коли він рухається в повітрі, удар вже ідеальний, навіть на шляху до мети: він досконалий з того моменту, як футболіст вдарив по м'ячу ³⁴.

Так само Павло прямував до кінцевої мети. Він встановив свій курс і рухався до мети з неподільним серцем. Він ще не досяг її, але був на шляху; він був ще не досконалий, але він був уже досконалий.

Як віруючі, ми «святі», які були прийняті Богом через Христа, однак ми покликані приносити себе в «жертву живу», продовжуючи зростати в щоденному послуху і підкоренні (До Римлян 12:1). Ми вже вдосконалені; ми продовжуємо освячуватися.

Освячені, щоб жити в святості.

Павло писав «святим», що жили в Коринті. 1 до Коринтян адресоване святим людям, «посвяченим у Христі Ісусі» (1 до Коринтян 1:2); 2 до Коринтян — «до Божої Церкви в Коринті, з усіма святими в цілій Ахаї» (2 до Коринтян 1:1). Вони були святими, але їм було потрібно багато чому навчитися, щоб жити, як святим.

Існують два шляхи неправильного розуміння християнами цієї істини. Дехто з них каже: «Я названий святим, бо Бог бачить праведність Христа, а не мій гріх. Моя святість — «юридична фікція». Я ніколи не буду святим в цьому світі, але Бог все одно називає мене святим». До Римлян б ясно дає зрозуміти, що ця відповідь неприйнятна; святі люди повинні жити святим життям.

Інші християни кажуть: «Я святий. Я ніколи не промахувався в досягненні Божого абсолютного стандарту досконалості. Я ніколи не каюсь, бо ніколи не помиляюся. Я святий!» Павло відкидає цю помилку так само рішуче, як і першу. Апостол писав, щоб вчити «святих» в Коринті жити святим життям. Їм не вистачало знань і зрілості, тому Павло наставляв їх, як жити в святості. Святі люди повинні жити святим життям.

Місто Коринт було сумнозвісне безбожною поведінкою своїх громадян. Павло закликає віруючих, що жили в цьому беззаконному місті, до святої поведінки. Вони повинні уникати сексуальної аморальності, тому що їхні тіла «то члени Христові» (1 до Коринтян 6:15). Павло перераховує діла, які заборонені в Царстві Божому:

«Хіба ви не знаєте, що неправедні не впадують Божого Царства? Не обманюйте себе: ні розпусники, ні ідоляни, ні перелюбники, ні блудодійники, ні мужоложники, ні злодії, ні користолобці, ні п'яниці, ні злоріки, ні хижакі Царства Божого не впадують вони!» (1 до Коринтян 6:9-10).

Після викладу списку гріхів Павло нагадує: «І такими були дехто з вас...» Апостол звертається до аудиторії, що практикувала ці гріхи. Павло очікує, що вони, як віруючі,

³⁴ Історія, адаптована з Т.А. Noble, *Holy Trinity: Holy People* (Eugene: Cascade Books, 2013), 23.

облишать свій попередній спосіб життя. З огляду на гріховне минуле, як ці люди можуть жити чистим життям? Павло дає відповідь:

«...але ви обмились, але освятились, але виправдались Іменем Господа Ісуса Христа й Духом нашого Бога» (1 до Коринтян 6:11).

Гріхи 1 до Коринтян 6:9-10 були стерті преображенням, описаним в 1 Коринтян 6:11, і це не просто юридичний акт; Павло ніде не говорить: «Ви продовжуватимете здійснювати ці гріхи, але Бог вважатиме вас праведними, незважаючи на ваше беззаконня». Ні! Він каже: «І такими були дехто з вас, але ви обмились...» Коринтські християни не повинні повертатися до гріхів свого минулого. Павло каже: «Ви святі; поведіться відповідно!» Вони були омиті, освячені і стали святими. Вони святі, тому повинні жити відповідно до цього.

Коли юнак вступає до лав армії, йому видають уніформу, яка свідчить про те, що він солдат. У той самий час він отримує інструкції, в яких міститься кодекс поведінки. Однією форми недостатньо; він повинен жити відповідно до правил.

Щоб на практиці вести себе відповідно до кодексу поведінки, потрібно більше часу, ніж надягти форму: солдат повинен навчитися жити так, щоб відповідати своєму положенню. Він повинен зростати в тому, до чого покликаний: багато разів йому потрібно буде нагадувати про військові правила. Чи досяг він досконалості? Ні. Але чи є повним його посвячення? Так. Навіть у перший день служби він солдат; але він проведе багато днів, навчаючись жити як військова людина.

Уявіть собі молоду людину, яка говорить: «Я хочу, щоб мене називали солдатом, але я не хочу дотримуватись військового статуту». Він купує форму, але не живе згідно з кодексом поведінки. Чи справжній він військовий? Ні, він тільки прикидається ним.

Послання написані для віруючих, які зодягнулися у Христа. Тепер вони вчаться жити святим життям. З Послання до Ефесян 4-6 ми дізнаємося, як воно виглядає в сімейних взаєминах, всередині церкви і в діловій етиці. Послання до Галатів 5 відкриває нам, який плід приносить життя, що проживається «в ногу» з Духом; завдяки 1 Петра ми можемо збагнути, як жити святим життям, стикаючись з гоніннями; читаючи Якова, ми дізнаємося, як свята людина контролює своє мовлення.

Павло сказав: «Я розп'ятий зі Христом...» Він не говорив: «Я ухвалив рішення наслідувати Ісуса Христа, — або: — Я дійсно докладу зусиль, щоб йти за Ним, — але: — Я ототожнився з Ним у Його смерті».

- Освальд Чемберс

Павло писав віруючим в Колоссах: «Бож ви вмерли, а життя ваше сховане в Бозі з Христом». Ці християни померли для гріха; вони живі для Бога і більше не в'язні гріха; вони святі, проте Павло продовжує: «Отож, умертвіть ваші земні члени» (До Колоссян 3:3,5). Ви мертві для гріха; хай помре гріх; ви святі, тому повинні жити свято.

Принцип викладений на початку глави.

«Отож, коли ви воскресли з Христом, то шукайте того, що вгорі, де сидить Христос по Божій правиці. Думайте про те, що вгорі, а не про те, що на землі» (До Колоссян 3:1-2).

Павло каже: «День за днем слід продовжувати шукати небесного; день за днем ви повинні зосереджувати свою увагу на Божому». Ключ до святого життя — концентрація на вишньому. Ви були вдосконалені («ви воскресли з Христом»), тому будьте святі («Думайте про те, що вгорі»).

Яким буде результат такого святого життя? «Коли з'явиться Христос, наше життя, тоді з'явитеся з Ним у славі і ви» (До Колоссян 3:4). Святе життя готує вас до вічності зі святим Богом. «І ходив із Богом Енох, і не стало його, бо забрав його Бог» (Буття 5:24). Святе ходіння з Богом в цьому світі підготувало Еноха до вічності з Ним; святе ходіння з Богом в цьому світі готує нас до явлення з Христом у славі.

Послання були адресовані святим; ми стали ними через кров Ісуса Христа, відкинувши старого чоловіка і зодягнувшись в нового; тепер ми вивчаємо, що означає бути святим. Ми перетворюємося день у день на образ Божий. Чи досконалі ми в своїх діях? Ні. Чи є наше посвячення зростанню в святості повним? Так. Ми святі, і одночасно ми вчимося жити відповідно до свого статусу.

Бог освячує. Прагнення святості

У книзі Левит Бог сказав: «І ви будете освячуватися, і будьте святі, бо Я Господь, Бог ваш! І ви будете держати постанови Мої, і будете виконувати їх. Я Господь, що освячує вас!» (Левит 20:7-8). Це була обіцянка того, що зробить Всевишній. Щоб зрозуміти святість, ми повинні збалансувати дві істини:

1. Святість — це дар від Бога; Всевишній робить людей святыми.
2. Святість — це веління від Бога; Він наказує Своїм людям прагнути святості.

Фарисеї пам'ятали тільки веління прагнути святості. Вони вірили, що можуть стати святыми своїми власними зусиллями; послання ж стверджують, що це робить Бог.

Деякі християни ранньої церкви впали в протилежну крайність. Вони думали: «Якщо Бог хоче зробити нас святыми, Він здійснить це. Ми нічого не будемо робити». У посланнях знаходимо реакцію на такий тип роздумів: «Ви повинні жадати святості».

Підпорядкування і прагнення важливі в процесі освячення. Бог робить нас святыми, і ми повинні шукати святості: ми віддаємо себе Всевишньому і дозволяємо Йому змінити нас, але також прагнемо дійти до мети, яку Бог наперед приготував для нас (До Филип'ян 3:13). Павло розумів, що довіра Божим обіцянкам не означає, що ми більше не орієнтовані на мету: нам дана сила шукати святості, *тому що* Бог робить нас святыми.

Коли діти Стіва були маленькими, вони іноді читали вголос Писання на наших сімейних молитовних зустрічах. Одного разу його донька читала Послання до Филип'ян і дійшла до вірша 2:12. З величезним ентузіазмом Стейсі закричала: «...зо страхом і тремтінням

виконуйте своє спасіння!» Вона була дуже вражена велінням про те, що спасіння потрібно виконувати.

Але наступні декілька віршів говорять: «...Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю». **Наша робота** виконується завдяки **роботі Бога**.

Всупереч переконанню багатьох християн, Божа робота здійснюється, коли ми «виконуємо своє спасіння». Чи означає це, що ми заробляємо святість справами? Точно, ні! Павло пише: «...Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (До Филип'ян 2:13). Це Всевишній дає бажання («хотіння»), і Він же наділяє силою виконати завдання. Без Того, Хто вкладає в нас бажання, наша праця безплідна: ми не можемо досягти святості своїми зусиллями, але Бог також не зробить нас святими без нашого прагнення.

Павло нагадав коринтянам про чудесну обіцянку Бога: «...ви за синів і дочок Мені будете» (2 до Коринтян 6:18). Потім він велить їм жити свято. «Отож, мої любі, мавши ці обітниці, очистьмо себе від усякої нечисти тіла та духа, і творімо святиню у Божім страху!» (2 до Коринтян 7:1); завдяки Божій обіцянці ми очищаємо себе від нечистості. Божа обітниця зробити нас святими дає нам впевненість в прагненні до святості.

У посланні до солунських християн Павло молився, щоб Бог зміцнив їхні серця невинними в святості перед Ним (1 до Солунян 3:13). Це робота Господа. Потім Павло почав вчити, «як належить поводитись вам та догоджувати Богові». Чому? «Бо це воля Божа, освячення ваше» (1 до Солунян 4:1,3). Всевишній робив солунських християн святими, тому вони повинні вести святе життя.

Послання до Галатів містить звертання до віруючих, які були спокушувані повернутися до спасіння ділами закону. Павло нагадує їм, що «людина не може бути виправдана ділами Закону, але тільки вірою в Христа Ісуса... Бо жадна людина ділами Закону не буде виправдана!» (До Галатів 2:16). Якщо виправдання вірою — остаточний пункт призначення Євангелія, то такі слова були б ідеальним посланням Павла: «Ви були виправдані вірою. Тепер ви можете жити, як забажаєте, і ви потрапите на небеса. Ваше місце гарантоване». Але Павло цього не говорить! Натомість він каже:

«А ті, що Христові Ісусові, розп'яли вони тіло з пожадливістями та з похотями. Коли духом живемо, то й духом ходімо!» (До Галатів 5:24-25).

«Жити духом» — означає «ходити духом». Це передбачає дисципліну і самоконтроль, життя під керівництвом Духа, а не за нашими власними бажаннями. Бог зробив галатів святими, але вони повинні були продовжувати прагнути святості.

Автор Послання до Євреїв писав, що Бог карає нас «на користь, щоб ми стали учасниками Його святості». Яка дивовижна істина! Грішна людина може брати участь в святості Бога! Це не якийсь містичний зв'язок, як в язичницьких культах; це дуже практичне вчення про духовну дисципліну. Він пише про «плід праведності», про мир з іншими та про гріхи, такі як гіркий корінь чи сексуальна аморальність (До Євреїв

12:10-16). Це не містицизм; це норма християнства. Бог закликає Своїх дітей бути святими; Він очікує, що Його діти розділять Його святість.

Як ми можемо це зробити? Стаючи «учасниками Божої Істоти»³⁵. Петро вказує і на Божу силу, яка здійснює в нас роботу та творить подібність з Ним, і на наші зусилля, щоб ми зростали в Його образ.

По-перше:

«Усе, що потрібне для життя та побожності, подала нам Його Божа сила пізнанням Того, Хто покликав нас славою та чеснотою. Через них даровані нам цінні та великі обітниці, щоб ними ви стали учасниками Божої Істоти, утікаючи від пожадливого світового тління» (2 Петра 1:3-4).

Бог робить нас святими; «Усе, що потрібне для життя та побожності, подала нам Його Божа сила». Благочестя — не нездійсненна мрія; Бог дав нам Свої «великі обітниці». Одна з них полягає в тому, що ми можемо стати «учасниками Божої Істоти». Обіцянка бути подібними до Небесного Батька призначена кожній дитині Божій. Це не досягається нашими зусиллями; благочестя — це дар Божої благодаті: завдяки Його силі ми можемо жити в гармонії з Його характером. Всевишній робить нас святими.

Потім Петро продовжує:

«Тому докладіть до цього всю пильність, і покажіть у вашій вірі чесноту, а в чесноті пізнання, а в пізнанні стримання, а в стриманні терпеливість, а в терпеливості благочестя, а в благочесті братерство, а в братерстві любов. Бо коли це в вас є та примножується, то воно зробить вас нелінивими, ані безплідними для пізнання Господа нашого Ісуса Христа» (2 Петра 1:5-8).

Оскільки божественна сила зробила нас учасниками Божої Істоти, ми повинні докласти всіх можливих зусиль, щоб зростати в чесноті, розважливості, стриманості, терпінні, благочесті, братолюбстві, пізнанні та любові. Те, що зробив Бог, має будити в нас прагнення до святості.

Петро не пропонує нам зробити себе святими, докладаючи власні зусилля; він не вчить законництву. Ми не заслуговуємо Божу милість, однак апостол хоче, щоб ми зрозуміли, що не можемо жити святим життям без самодисципліни.

Ми прагнемо святості Божою благодаттю; Його милість дає нам цю можливість. Завдяки божественній силі (вірші 3-4) ми «докладаємо всю пильність» для зростання (вірші 5-8). Наш рух до святості — це не законництво; це природне бажання зміненого серця. Якщо ми дійсно діти Бога, то хочемо зростати у святості і бачити виконання Божого задуму в нашому житті.

³⁵ Dr. A. Philip Brown, “*Divine Holiness and Sanctifying God: A Proposal*, unpublished paper.

Як мені жити святим життям? «Не я, але Христос»

У листі до филипських християн Павло вказав на Ісуса як на приклад ставлення, яке вони повинні демонструвати. Христос «упокорив Себе, будши слухняний аж до смерти, і то смерти хресної» (До Филип'ян 2:8). Павло хотів, щоб ці віруючі зрозуміли, що шлях для Божих дітей — це шлях смирення, а не самозвеличення; ми повинні мати «ті самі думки, що й у Христі Ісусі!»

У нас може виникнути спокуса відповісти: «Звичайно, Ісус жив досконалим життям, адже Він був Сином Бога. Це не допомагає мені. Я не Він!» Як ми можемо наслідувати приклад Христа? Павло вчив, що Дух Христа живе в кожному віруючому.

Павло писав молодим християнам: «А ви не в тілі, але в дусі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Христового Духа, той не Його» (До Римлян 8:9). Ми живемо святим життям не своїми зусиллями, але силою Святого Духа.

Особисте свідчення Павла показує це перетворення. Апостол згадує своє життя до зустрічі з Христом; він був фарисеєм і намагався виконати вимоги закону самотужки. Апостол пам'ятає час, коли у нього було бажання, але не було можливості здійснювати правильні вчинки. Він говорить: «...тому вже не я це виконую, але гріх, що живе в мені» (До Римлян 7:17). Спроби Павла бути праведним завдяки власним зусиллям були приречені на провал.

Після зустрічі з Христом свідоцтво апостола змінилося з «не я, але гріх» на «не я, а Христос» (До Галатів 2:20): апостол міг жити переможним християнським життям, тому що Христос тепер жив у ньому.

Павло підбадьорював коринтян: «Хіба ви не знаєте самих себе, що Ісус Христос у вас?» (2 до Коринтян 13:5). Ми можемо бути подібними до Месії, тому що Він живе в нас. Лютеранський богослов Дітріх Бонхоффер стверджував: «Бути християнином означає, що «те саме місце, де колись був «давній чоловік», тепер зайняте Ісусом Христом»³⁶.

Христос живе в нас або, якщо іншими словами описати той самий принцип, ми живемо у Христі. Одна з найчастіше вживаних Павлом фраз — «у Христі»; у його посланнях вона зустрічається 150 разів в таких варіантах: «у Христі», «в Ньому», «в Якім» або «через Сина». Павло неодноразово вказує на наше становище у Христі як на таїну християнського життя. Щоденна перемога приходить тому, що ми в Господі.

Наше старе життя «в Адамі» — в занепалому гріховному «я», а нове — «у Христі» — у владі воскреслого Господа, Який дає нам щоденну перемогу над гріхом.

- В Адамі ми ходили в темряві; у Христі ми ходимо в світлі.
- В Адамі ми були рабами гріха; у Христі ми раби праведності.

³⁶ Дітріх Бонхоффер, *Ethics* (New York: Macmillan, 1965), p 41.

- В Адамі ми насолоджувалися гріхами плоті; у Христі ми зодягнулися в нову людину, що відновлюється для пізнання за образом свого Творця (До Колоссян 3:10).

Це розуміння має вирішальне значення для переможного життя. Коли ми бачимо себе в Адамі (прощені грішники, що живуть в рабстві гріха), то постійно впадаємо у спокусу; коли ми уявимо себе у Христі (преображені святі, котрі отримали силу через Христа), то житимемо в перемозі над гріхом. Павло розповів колоським християнам секрет святого життя: «Отже, як ви прийняли були Христа Ісуса Господа, так і в Ньому ходіть» (До Колоссян 2:6). У міру того, як ми ходимо в Господі, Він освячує нас.

Деякі люди уявляють процес освячення як щеплення від грипу з метою попередження хвороби. Вони думають, що, коли ми просимо Бога зробити нас святими, Він робить «укол святості», котрий не дозволить нам бути грішними, а також вірять, що після того, як Бог освятить нас, ми зможемо жити святим життям своїми силами.

У Біблії немає підтверджень такої картини. Замість цього ми живемо «в Христі»; ми святі «у Христі». «...Закон духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха й смерті» (До Римлян 8:2). Ми освячені в Христі Ісусі (1 до Коринтян 1:2), але не стаємо святими завдяки нашим відчайдушним спробам йти за Ним своїми силами; ми освячуємося, дозволяючи Христу жити в нас, тому «хто хвалиться, нехай хвалиться Господом!» (1 до Коринтян 1:31).

Павло свідчив:

«І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (До Галатів 2:20).

Секрет святого життя
полягає не в
наслідуванні Ісуса, а в
тому, щоб дозволити
Його святості
проявитися в мені.
- Освальд Чемберс

Свідectво Павла можна перекласти так: «У тілі я живу вірою в Сина Божого». Апостол не відкладає заклик до святості до моменту смерті; Павло свідчить, що живе святим життям «тепер». Як? Вірою в Сина Божого. Він жив святим життям тільки тому, що «живу вже не я, а Христос проживає в мені».

Те, що сказав Павло, відповідає вченню Ісуса з Івана 15.

«Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Від Івана 15:5).

Святість — це не те, що може бути прийняте окремо від нашого життя у Христі; святість — це відносини, які повинні постійно підтримуватися. Ми живі, оскільки залишаємося на лозі, і живемо святим життям тільки через наше життя у Христі. Святий Бог мешкає в нас, і ми святі, коли ми ходимо з Ним.

«Бож ви вмерли, **а життя ваше сховане в Бозі з Христом**» (До Колоссян 3:3). Святе життя не досягається нашими зусиллями; воно «сховане в Бозі з Христом». Щоденне перебування в святості можливе завдяки думкам Христовим в нас. Коли ми ходимо «з Христом», то наповнені силою жити святим життям в грішному світі; ось що значить бути святим.

Святість на практиці: життя в перемозі

Звістка про святе життя — це прекрасне послання, проте доктрина, котра не може бути застосована до повсякденного життя, малоцінна на практиці. Чи можна жити в перемозі над умисним гріхом, чи звістка про святе життя — це просто мрія?

Чи можлива перемога над гріхом.

У Посланні до Римлян міститься обітниця, що «в цьому всьому ми перемагаємо Тим, Хто нас полюбив» (До Римлян 8:37). Звичайно, ця обіцянка переможного життя у Христі складається і з перемоги над силою гріха. Якщо це можливо — жити в щоденній перемозі над умисним гріхом, чому так багато християн не можуть цього досягти? Які причини духовної поразки?

Ми зазнаватимемо фіаско, якщо не віритимемо, що життя в перемозі над гріхом можливе.

Деякі християни не живуть переможним життям, тому що вони повірили, що це неможливо. Вони чули проповіді, які вчать, що ми постійно впадаємо в умисний гріх, і зневірилися отримати хоч якусь перемогу над ним. Якщо ми хочемо жити в перемозі, то повинні серйозно ставитися до заклику Івана: «...це пишу я до вас, щоб ви не грішили» (1 Івана 2:1). Апостол звертався до християн з упевненістю, що вони зможуть жити в перемозі. Ми повинні триматися за цю надію в вірі, що вона дасть нам впевненість у часи спокус.

Ми зазнаватимемо поразки, якщо покладатимемося на минулий духовний досвід або церковний статус.

Деякі люди розглядають святе життя як одноразовий досвід, який не вимагає постійної дисципліни чи зусиль. Вони думають, що як тільки засвідчать: «Бог очистив мене і моє серце вірою», — більше нічого не потрібно робити. Перемога над гріхом вимагає постійної дисципліни. Я повинен продовжувати говорити «ні» гріху, щоб говорити «так» Богові.

Деякі проповіді, що стосуються спокуси Ісуса в пустелі, закінчуються Його перемогою; Лука ж завершує розповідь важливою заключною заявою: «І диявол, скінчивши все цеє спокушування, відійшов від Нього до часу» (Від Луки 4:13). Це був не останній випадок; хоча в Євангеліях немає записів про подальші спокуси, Лука ясно дає зрозуміти, що сатана планував знову атакувати Його.

На будь-якому з етапів свого духовного розвитку не потрібно думати, що ви досягли рівня духовної зрілості, з якого ніколи не зможете впасти; навпаки потрібно продовжувати стежити за тілом і думками. Сатана любить нападати в той момент, коли ми послаблюємо нашу пильність. Святе життя вимагає зосередженості.

Пастори і церковні лідери можуть відчувати спокусу покладатися на свій публічний статус, розраховуючи на духовну перемогу. Ми можемо припустити, що, оскільки проповідуємо істину і відчуваємо Боже помазання, падіння неможливе, проте можна проповідувати в неділю і впасти в спокусу в понеділок. Не потрібно довірятися минулому досвіду чи положенню в церкві.

Ми зазнаватимемо поразки, якщо спробуємо жити християнським життям своїми силами.

Переможне життя приходиться не від наших власних зусиль, а від сили Святого Духа. Святе життя протікає **щоденно** в безперервній силі Духа. Ми ніколи не досягнемо того моменту, коли своїми силами зможемо перемогти спокуси сатани. Петро хвалився: «Хоч спокусяться й усі, та не я!... Коли б мені й умерти з Тобою, я не відречуся Тебе! Так же само сказали й усі...» (Від Марка 14:29-31). Він вірив, що може протистояти атакам сатани своєю власною силою, і незабаром зазнав невдачі.

Однак, коли ми живемо в силі Духа, Він дає нам перемогу над спокусою. Подібно до того, як Ісус проходив спокуси в силі Духа, ми можемо долати їх так само.

Пастори і церковні лідери можуть переживати спокусу спиратися на свої зусилля. Ведучи за публічну молитву, вони можуть дозволяти собі не проводити час наодинці з Богом; проповідуючи Слово Боже людям, — забути приділити увагу тому, щоб слухати, як Господь проговорює до них особисто через Своє Слово. Не слід допускати, щоб служіння послаблювали нашу надію на Бога у своєму житті і силу Його Духа для духовної перемоги.

Якщо ми впадемо.

Іван закликав віруючих до життя в перемозі над гріхом. «Діточки мої, це пишу я до вас, щоб ви не грішили!» (1 Івана 2:1). Це можливо — жити в перемозі, проте апостол дав вказівки тим, хто, можливо, згрішить: «...А коли хто згрішить, то маємо Заступника перед Отцем, Ісуса Христа, Праведного» (1 Івана 2:1). Цей баланс важливий — і часто ігнорується.

З одного боку, існують ті, хто звертає увагу тільки на першу частину цього вірша: «...це пишу я до вас, щоб ви не грішили». Вони проповідують, що ми можемо і повинні жити в свободі від навмисного гріха, проте у них немає послання для тих, хто зазнає поразки в момент слабкості.

З іншого боку, багато людей підкреслюють тільки останню частину цього вірша: «А коли хто згрішить, то маємо Заступника перед Отцем, Ісуса Христа, Праведного». Вони

вважають, що переможне життя неможливе, і тому ми обов'язково постійно впадатимемо в гріх.

Іван у своєму посланні вказує на правильний баланс. По-перше, **переможне життя можливе**; ми не зобов'язані піддаватися спокусам сатани. По-друге, якщо я впав в момент слабкості, **у мене є Заступник**. Я не повинен відмовлятися від свого християнського ходіння з Богом; мені не потрібно впадати у відчай. Так, Бог дисциплінуватиме мене, але робить Він це, як люблячий Батько, «щоб ми стали учасниками Його святости». «Усяка кара в теперішній час не здається потіхою, але смутком, та згодом для навчених нею приносить мирний плід праведности!» (До Євреїв 12:10, 11).

Сатана хоче переконати християн покладатися на добрі справи як на засіб догодити Богові. Він прагне, щоб ми забули, що примирені зі Всевишнім і тепер Його діти. Коли ми були грішниками, то «примірилися з Богом через смерть Сина Його»; задумайтеся над тим, що тепер тим більше «примірившисься, спасемося життям Його» (До Римлян 5:10).

Як грішники, ми не заслуговуємо на Божу милість; Він примінив нас із Собою смертю Свого Сина. Тепер Павло зазначає: «...то тим більше, примірившисься, спасемося життям Його». Деякі християни, здається, мислять так: «Я спасений благодаттю через віру, але я **залишаюся** спасеним, тому що я досить добрий, щоб заслужити Божу любов».

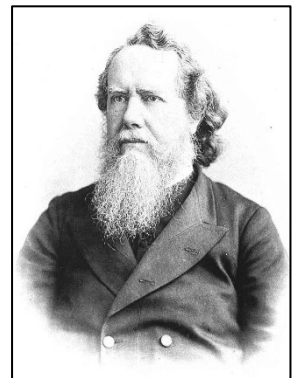
Це те саме, що і батько, котрий говорить: «Так, я любив тебе достатньо для того, щоб ти з'явився в цьому світі, але тепер ти повинен заслужити мою любов щоденними діями». Це не люблячий батько! І це не наш люблячий Небесний Отець.

Замість цього, так як я покладался на Божу благодать, котра привела мене до духовного життя, я довіряю тій самій благодаті, щоб підтримувати її. **І**, якщо я впаду, то повинен знову обрати Божу благодать, щоб повернутися до духовного здоров'я.

Він відкрив секрет... Хадсон Тейлор

Одним з найбільш впливових місіонерів сучасності був Хадсон Тейлор — засновник China Inland Mission (внутрішньої місії в Китаї)³⁷ У віці 17 років він навернувся до Христа через молитви своєї матері. Він вивчав медицину і вирушив в Китай як місіонер, коли йому було 21.

У 28 років Хадсон Тейлор повернувся до Англії через гепатит. Протягом наступних п'яти років він шукав Божого керівництва і прийшов до переконання, що воля Всевишнього в тому, щоб він знайшов місіонерів в величезну країну — Китай, в самі його

³⁷ Изображение: "HudsonTaylorin1893", The Story of The China Inland Mission (1893), получено с <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:HudsonTaylorin1893.jpg>, общественное достояние.

глибинки. У віці 34 років Хадсон і Марія Тейлори зі своїми дітьми вирушили в плавання з групою із шістнадцяти інших місіонерів — першою місіонерською групою з China Inland Mission.

Одне з найвідоміших висловлювань Хадсона Тейлора: «Божа робота, виконана Божим шляхом, завжди буде забезпечена Всевишнім».

Ми часто інтерпретуємо це як твердження, що застосовується до фінансів, але для Тейлора це поняття було набагато ширшим: він вірив, що Бог забезпечить надходженнями, упевненістю, вірою, миром, силою та всім необхідним для виконання Його волі. Протягом п'яти десятиліть як лідер China Inland Mission Хадсон Тейлор бачив, як ця обіцянка виповнювалася незліченну кількість разів.

У 1869 році Тейлор прийшов до великої кризи у своєму духовному житті. Він боровся зі спокусами і невдачами. Тейлор писав своїй матері: «Я ніколи не знав, яке недобре у мене серце, — але разом з цим також стверджував: — Я знаю, що люблю Бога і Його справу, і бажаю служити тільки Йому в усьому. **Нехай Всевишній допоможе мені любити Його більше і краще служити Йому**».

4 вересня 1869 року Хадсон Тейлор засвідчив, що Бог вилив Свого Духа по-новому в його життя. Він написав колезі: «Бог зробив мене новою людиною!» Ключем до впевненості Тейлора в присутності Бога в його житті було речення з листа іншого місіонера — Джона МакКарті. Тейлор прагнув своїми зусиллями знайти більш глибоку віру і впевненість у Божій присутності. МакКарті писав: «Як ми можемо зміцнити нашу віру? Не прагнучи віри, але покладаючись на Вірного».

Тейлор написав своїй сестрі:

«Поки я читав, я все це бачив! «Якщо ми не віримо, Він зостається вірним». Я подивився на Ісуса і побачив (і коли побачив, о, яку радість я відчув)! що Він сказав: «Я ніколи не залишу тебе».

Існує спокій! — подумав я. — Я марно прагнув заспокоїтись в Ньому. Я більше не боротимуся: хіба Він не обіцяв завжди бути зі мною, ніколи не залишати мене і не підводити мене? І, дорога моя, Він ніколи не залишить і не підведе.

Я бачив не тільки те, що Ісус ніколи не покине мене, а й те, що я є частиною Його тіла, Його плоті і Його кісток. Виноградна лоза — це не тільки корінь, а все разом: корінь, стебло, гілки, листя, квіти, плоди. І Христос так само: Він земля і сонце, повітря і зливи, набагато рясніше, в десять тисяч разів більше, ніж ми коли-небудь мріяли, бажали або потребували. О, яка радість бачити цю істину! Я молюся про те, щоб Господь теж просвітив очі твого серця і ти могла пізнати і насолоджуватися багатством, безкоштовно дарованим нам у Христі».

У цей момент Тейлор зрозумів, що подібність Христу набувається не завдяки зусиллям, а єднанням з Виноградиною, яка дає життя. Вона приходиться через ототожнення з

Христом. Його син пізніше написав: «Він давно знав, що віддав все, але це було більше; це було нове підкорення, радісна, беззастережна передача себе і всього Йому».

Це був не тимчасовий емоційний досвід. Тридцять років по тому Тейлор, озираючись на пережите, писав: «Ми ніколи не забудемо благословення, яке отримали завдяки словам в Івана 4:14: «А хто питиме воду, що Я йому дам, прагнути не буде повік». Коли ми усвідомили, що Христос буквально мав на увазі те, що сказав: що «буде» означало буде, і «повік» означало довіку, а «прагнути» означало спрагу, — наші серця переповнилися радістю, **коли ми прийняли цей дар**». Зверніть увагу на цю фразу: «Коли ми прийняли цей дар». Тейлор розумів, що Божа благодать, котра освячує, — це дар, що потрібно прийняти, а не досягнення, яке потрібно заробити.

Цей досвід Божої благодаті не полегшив залишок життя Тейлора. Наступний рік був одним з найважчих в його житті. В цьому році померли двоє з його дітей, а також Марія пішла до Господа у віці 33 років. Пізніше Тейлор очолив China Inland Mission в жахливі часи боксерського повстання. Сімдесят дев'ять членів місії були вбиті в ці важкі дні.

Але не дивлячись на все це, Тейлор залишався вірним у своїй довірі Богу, що Він забезпечить всім, що буде потрібно. Єпископальний священник, який відвідав його в ці нелегкі часи, писав: «Я бачив людину майже шістдесяти років, яка несе величезну ношу, але при цьому абсолютно спокійна і не стурбована». Чому? Тому що Тейлор був єдиний з Виноградиною, і він знайшов спокій у Христі і діяв згідно з цим місцем Писання: «Коли хто говорить, говори, як Божі слова. Коли хто служить, то служи, як від сили, яку дає Бог, щоб Бог прославлявся в усьому Ісусом Христом, що Йому слава та влада на віки вічні, амінь» (1 Петра 4:11).

Цей досвід не був завершенням духовного зростання для Тейлора. Його «спокій у Христі» також не означав відсутність зусиль. Щоранку, незалежно від тиску служіння, Тейлор проводив дві години в молитві і вивченні Біблії, перш ніж він починав поточну роботу дня. Як і Павло, він зрозумів, що потрібно прагнути досягнення мети, але це були зусилля, оперті на силу Бога, а не на можливості Хадсона Тейлора. Тепер він знав, що навіть здатність відійти від ліжка і почати вивчення Біблії була даром Божої благодаті. Він міг бути подібним Христу, **тому що був у Ньому**.

Син Тейлора згадував його життя, молитви і вивчення Слова. Спокій у Христі не означав, що Тейлор ігнорував необхідність духовної дисципліни.

«Для нього секрет перемоги полягав в щоденному годинному спілкуванні з Богом; він виявив, що його духовне життя можна підтримувати тільки таємною молитвою і живленням Словом, через яке Всевишній відкриває Себе душі, що в очікуванні. Містеру Тейлору в його житті, повному змін, було нелегко знаходити час для молитви і вивчення Біблії, але він знав, що це життєво важливо».

Часто, живучи в одній великій кімнаті, доводилося відокремлювати куточок для батька, а інший — для дітей якимись шторами, а після того, як сон нарешті приносив тишу,

вони чули, як запалювався сірник, і бачили, як мерехтять свічки, що говорило про те, що містер Тейлор, як би він не був стомлений, читає маленьку Біблію в двох томах, які завжди під рукою. Від двох до чотирьох годин ранку був час, який він зазвичай приділяв молитві; час, коли він міг бути цілком упевнений, що його не турбуватимуть, коли він чекав відповідей від Бога... Містер Тейлор виявив, що найважча частина місіонерської праці — це регулярне молитовне вивчення Біблії.

«Сатана завжди знайде, чим вам зайнятися, — говорив він, — в той час як ви повинні бути зайняті молитвою і читанням Писання».

Сьогодні 1600 місіонерів працюють в China Inland Mission, заснованій Тейлором. Мільйони віруючих китайців були приведені до Христа через її служіння. Це — плід людини, котра жила в єдності з Христом³⁸.

Урок 10. Стислий огляд

(1) Апостоли закликали кожного християнина бути святим.

(2) Бути святим — означає бути, як Христос.

- Бути святим — означає мати святе серце — серце і думки Христа.
- Бути святим — означає мати святі руки: хриstopодібну поведінку.
- Бути святим — означає бути наповненим хриstopодібною любов'ю.

(3) Послання показують, як святість виглядає в щоденному житті.

- Ви були зроблені святими, але продовжуєте освячуватися.
- Ви святі; ви повинні жити, як святі.
- Бог робить вас святими, але ви повинні прагнути святості.

(4) Нам дана сила жити святим життям через Дух Христа, що живе в нас.

(5) Ми живемо святим життям «у Христі». Наше старе життя було «в Адамі». Наше нове життя — «у Христі».

(6) Святе життя ґрунтується на постійних стосунках з Лозою.

Урок 10. Завдання

(1) Підготуйте проповідь на тему «Хриstopодібне життя». Порівняйте два способи життя: наше старе життя в Адамі і нове у Христі. Покажіть, як перебування в Господі дає нам силу для перемоги над гріхом.

(2) Почніть наступний урок, цитуючи До Филип'ян 2:1-5.

³⁸ Адаптовано з Dr. and Mrs. Howard Taylor, *Hudson Taylor's Spiritual Secret*

Урок 11

Святість — це нерозривне спілкування з Богом

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Радіти виконанню Божих пророчих обіцянок.
- (2) Розуміти, що спілкування в церкві — це підготовка до небесної взаємодії.
- (3) Брати активну участь в житті помісної церкви, що сприяє зростанню в святості.
- (4) Вивчити напам'ять Об'явлення 21:2-3.

Іван: людина, котра бачила виконання Божого плану

Відвідайте острів Патмос в Егейському морі. Він відрізняється від красивих Карибських чи Південно-Тихоокеанських островів; це острів - в'язниця. Патмос пустельний і занедбаний. Там ви знайдете улюбленого Ісусом учня — Івана, який живе у вигнанні.

Іван — старець. Він був вірний Богові, а також являв зразок святого життя. Апостол служив у церкві в Ефесі, дбав про овдовілу матір Ісуса і проповідував по всій Малій Азії.

У віці, коли Іван міг би користуватися пошаною як останній живий учень Ісуса, він був вигнаний на острів Патмос. Він був самотній і міг відчувати, що більше не корисний в Божій справі, але в неділю вранці, майже через шістдесят років після вознесіння Ісуса, Іван був «у дусі Господнього дня», коли почув голос, «немов сурми» (Об'явлення 1:10).

Коли Іван повернувся на голос, то побачив Христа, Котрому він присвятив своє життя. Волосся Ісуса було біле, немов вовна, як сніг; очі Його немов полум'я вогненне, а ноги подібні до міді, розпалені, наче в печі, а Його голос був, як шум великої води. Його обличчя сяяло (Об'явлення 1:12-16). Іван побачив славу Однородженого Сина Отця — Слово, повне благодаті та правди (Від Івана 1:14).

В Об'явленні ми подорожуємо з Іваном в небеса, щоб побачити виконання Божого задуму. Святий народ вічно житиме в нерозривному спілкуванні зі святим Богом.

Досконалий світ

Досконалий світ втрачений.

На першому уроці цього курсу вас просили уявити райський сад після його створення. Це був ідеальний світ. Квіти, дерева і фрукти були всюди; тут не було гріха і його наслідків; не було болю, сліз чи смерті, і, найголовніше, це був світ досконалих відносин між Богом і людиною: ніщо не розділяло їх.

На жаль, гріх зруйнував цей досконалий світ. Серед квітів почали рости бур'яни; тварини, що не несли загрози, перетворилися на небезпечних хижаків. Людина відчула страждання, біль і смерть, але найстрашніші наслідки полягали в тому, що досконалі відносини між Богом і людиною були зруйновані. Унаслідок гріха люди були вигнані з Едемського саду та позбавлена дерева життя. Схоже, сатана знищив Божий задум для Його народу.

Обіцянка досконалого світу.

Але це був не кінець. Протягом всього Писання Бог відкриває Свій план з формування Свого народу на Його подобу; Він хоче створити святих людей. Старозавітні пророки обіцяли, що колись Всевишній зробить Свій народ святим і поверне його до святого місця. Іван Богослов неодноразово вказує на виконання цих обіцянок.

Єзекіїль бачив день, коли Бог житиме серед Свого святого народу.

«І буде місце Мого пробування над ними, і Я буду їм Богом, а вони Мені будуть народом. І пізнають ці народи, що **Я Господь, що освятив Ізраїля**, коли буде Моя святиня серед них навіки!» (Єзекіїля 37:27-28).

Бог освятить Ізраїль; Він зробить Свій народ святим і житиме серед Своїх людей. Обіцянка Єзекіїля 37:27 виповниться в подіях, описаних в Об'явленні 21:3.

«Оце оселя Бога з людьми, і Він житиме з ними! Вони будуть народом Його, і Сам Бог буде з ними».

Кінцева мета Всевишнього буде досягнута, коли Він житиме серед Свого святого народу. Подібно до Єзекіїля, Захарія передбачав день, коли Боже призначення для Його народу буде виконано. Бог обіцяв: «...Я приходжу та перебуватиму посеред тебе» (Захарії 2:14).

У 3 розділі книги пророка Захарії описаний Божий план для Його народу. У видінні пророка первосвященик був одягнений в брудний одяг, що представляє нечистоту Ізраїлю. Бог одного разу очистить Свій народ; забруднений одяг буде замінено на чистий.

«І він заговорив та й сказав до тих, що стояли перед його лицем, говорячи: Здійміть з нього цю брудну одягу! І сказав він йому: Я зняв з тебе провину твою, і зодягну тебе в шати коштовні (Захарії 3:4).

Останні вірші Книги пророка Захарії містять одну з найславетніших картин в Старому Заповіті.

Молитва про святість

Приведи нас, Господи, в наше останнє пробудження, в дім і ворота небесні, допоможи увійти в них і жити там, де, либонь, немає темряви, а лише світло; немає шуму, але одна музика; немає ні кінця, ні початку, а тільки одна вічність, де в оселі Твоєї слави і панування безмежний світ.

- Джон Донн

«Буде того дня на кінських дзвінках: Святе Господеві, і будуть горнята в Господньому домі, немов ті кропильниці перед жертовником. І буде усяке горня в Єрусалимі та в Юді святістю для Господа Саваота, і будуть приходити всі, хто жертву приносить, і будуть з них брати й варитимуть в них. І того дня не буде вже більше купця в домі Господа Саваота» (Захарії 14:20-21).

На дзвінках у коней будуть написані слова із завоя первосвященика (Вихід 28:36-38). Звичайні посудини будуть такими ж святими, як священні чаші перед жертовником, а Єрусалим таким, яким Бог хотів, щоб він був; все місто буде місцем Його перебування.

Бог досягне Своєї мети; у Нього будуть святі люди, що живуть в святому місті. Видіння Захарії знаходить своє відображення у реалізації подій, описаних в Об'явленні 21 і 22. Народ Божий житиме в Його присутності: «...Він житиме з ними! Вони будуть народом Його, і Сам Бог буде з ними» (Об'явлення 21:3).

Відновлення досконалого світу.

Біблія починається з опису досконалого світу, який був втрачений через гріхопадіння, а закінчується описом не менш бездоганного світу, який очікує на тих, хто дозволить Богу реалізувати Його план в їхніх життях. Святе місто приготоване для святих людей Божих.

Як і райський сад, святе місто — це довершений світ з квітами, деревами і смачними плодами всюди. Все чудово:

«І показав він мені чисту ріку живої води, ясну, мов кришталь, що випливала з престолу Бога й Агнца. Посеред його вулиці, і по цей бік і по той бік ріки дерево життя, що родить дванадцять раз плоди, кожного місяця приносячи плід свій. А листя дерев на вздоровлення народів» (Об'явлення 22:1-2).

Унаслідок гріха людство було вигнано з Едемського саду і позбавлено дерева життя; в Об'явленні воно знову доступне всім людям.

Це буде світ без гріха. Читачів іноді лякають деякі розділи Об'явлення, які описують суди, що зійдуть на землю. Багато хто бажає якнайшвидше перейти до останніх розділів, де зображено красу небес, проте ми не можемо ігнорувати середину книги; щоб святі люди жили в нерозривному спілкуванні зі святим Богом, сила гріха повинна бути зламана.

Об'явлення показує ненависть сатани до Божого народу. Іван бачив «звірину, що виходила з моря, яка мала десять рогів» (Об'явлення 13:1). Звірині «дано... провадити війну зо святими, та їх перемогти» (Об'явлення 13:7).

Якийсь час здається, що зло торжествує і народ Божий уражено, проте звір в кінцевому підсумку буде переможений (Об'явлення 15:2): Божий народ тріумфуватиме, а мета Бога буде досягнута.

Протягом всієї історії Божі люди вірили, що святий Бог чинитиме те, що правильно. Божа святість вселяла в псалмоспівця впевненість, коли він благав про справедливість: «...бо Бог Ти не той, що несправедливості хоче, зло не буде в Тобі пробувати!» (Псалом 5:5). В Об'явленні Іван почув крики мучеників: «Аж доки, Владико святий та правдивий, не будеш судити, і не мститимеш тим, хто живе на землі, за кров нашу?» (Об'явлення 6:10).

Святість Всевишнього гарантує народу Божому, що справедливість восторжествує. Іван писав християнам, котрі страждали під гнітом Риму, що прийде такий час, коли святий і істинний Суддя землі відновить справедливість для Свого народу. Об'явлення закликає до вірності, адже діти Божі знають, що святий Господь помститься за святих людей. Об'явлення розглядає той час, коли сатана буде переможений, і святі люди Бога житимуть в мирі.

Небеса — це священне місто; це місто без гріха та його наслідків; це місто без болю, сліз, страждань і смерті. «Бог кожную сльозу з очей їхніх зітре, і не буде вже смерті. Ані смутку, ані крику, ані болю вже не буде, бо перше минулося!» (Об'явлення 21:4).

Але існує дещо ще більш прекрасне. Найголовнішою перевагою Едемського саду було досконале спілкування між Всевишнім і людиною. Адам і Єва гуляли в саду з Богом, вони розмовляли з Ним лицем до лиця; ніщо не розділяло їх. На небесах ми повернемося до довершеного спілкування з Богом; ніщо не відокремить святий народ від святого Бога.

«І почув я гучний голос із престолу, який кликав: Оце оселя Бога з людьми, і Він житиме з ними! Вони будуть народом Його, і Сам Бог буде з ними» (Об'явлення 21:3).

Іван описує небеса як місце без жахів, болю і смерті. Все, що викликало страх у попередньому світі (незвідані глибини моря, небезпека ночі, загроза хвороб), зникне. Основою цього вічного світу буде присутність Бога.

«І жадного прокляття більше не буде. І буде в ньому Престол Бога та Агнця, а раби Його будуть служити Йому, і побачать лице Його, а Ймення Його на їхніх чолах. А ночі вже більше не буде, і не буде потреби в світлі світильника, ані в світлі сонця, бо освітлює їх Господь, Бог, а вони царюватимуть вічні віки» (Об'явлення 22:3-5).

Святі люди завжди бажали бачити Бога. Мойсей попросив про це, але не міг побачити Його обличчя (Вихід 33:18-20). Давид молився: «Коли я прийду й появлюсь перед Божим лицем?» (Псалом 41:3)³⁹. Ісус обіцяв, що чисті серцем «будуть бачити Бога»

³⁹ В альтернативному перекладі цієї молитви мовиться: «Коли я прийду і побачу обличчя Бога?» (Примітка до English Standard Version).

(Від Матвія 5:8). Ця обіцянка здійсниться, як написано в Об'явленні. «І побачать лице Його, а Ймення Його на їхніх чолах» (Об'явлення 22:4).

Даллас Віллард розповів про маленьку дитину, мати якої померла. Одного разу вночі, переляканий і самотній, хлопчик попросив лягти спати в спальні батька. Посеред ночі він прокинувся і запитав: «Чи повернете твоє обличчя до мене?» Батько відповів: «Так». Цього було досить; дитина мирно заснула. На небесах святий народ побачить обличчя Бога; воно буде вічно звернене до нас; ми переживатимемо мир.

Божий план буде здійснено! Райський сад — відновлено. Люди зі святими серцями і святими руками завжди житимуть зі святим Богом. Це Божий план для Його народу.

Святість — це нерозривне спілкування з Богом

Івану в видінні був відкритий Божий план для Його люду: святий народ живе в святому місті. Тричі в Об'явленні апостол описує місце нашого вічного перебування як «місто святе» (Об'явлення 21:2,10, 22:19). Це дім святого Бога, святих Ангелів і святих людей. Це красиве місто — місце досконалої святості; там можуть жити тільки святі люди.

В Об'явленні 21 бачимо прекрасну картину небес, але знаходимо і попередження:

«А лякливим, і невірним, і мерзким, і душогубам, і розпусникам, і чарівникам, і ідолянам, і всім неправдомовцям, їхня частина в озері, що горить огнем та сіркою, а це друга смерть!» (Об'явлення 21:8).

Небеса — це священне місто. Бог не дозволить гріху зруйнувати його чистоту. Проповідники говорили: «Небеса — це святе місце, приготоване для святого народу». Тільки такий народ **насолоджуватиметься** життям в цьому святому місті.

Егоцентрична людина не може пережити блаженство, перебуваючи в місті, в якому Агнець Божий — головне, що приваблює. Людина, котра живе заради гріховних задовольень, була б нещасна там, де все чисте. Тій людині, що не любить Бога, буде нудно в місті, де поклоніння Йому вічне. Святе місто призначене для святих людей. Оскільки Божі люди святі й чисті, вони перебуватимуть з Ним всю вічність.

Обіцянка Єзекіїля 40-48 виповниться в Новому Єрусалимі, проте незабаром читач побачить різницю між видінням Єзекіїля і його сповненням, що описане в Об'явленні. У видінні пророка храм стоїть в центрі міста. У Новому Єрусалимі немає жодного храму: «А храму не бачив я в ньому, бо Господь, Бог Вседержитель то йому храм і Агнець» (Об'явлення 21:22). Сам Бог — це храм! Все місто тепер є «святою землею», відокремленою для Бога і Його народу.

Безперервне спілкування між Богом і людиною в саду відновлено. Сором і страх, які змусили грішників Адама і Єву сховатися від Всевишнього, зникли. Ми бачитимемо обличчя Бога. Святі люди насолоджуватимуться безупинним спілкуванням зі святим Богом.

У Старому Заповіті Бог виділив Ізраїль як царство священиків і святий народ (Вихід 19:6). В Об'явленні церква — це царі і священики нашому Богу (Об'явлення 5:10). На відміну від народу Ізраїля, «його зрахувати не може ніхто, з усякого люду, і племен, і народів, і язиків» (Об'явлення 7:9). Обіцянка з Буття 12:3 виповниться, як описано в Об'явленні 7:9.

Подібно до того, як Ізраїль міг виконати свою місію як царства священиків, тільки залишаючись святим, так і церква може реалізувати своє призначення, тільки якщо вона свята. Божі люди повинні бути святими. У Старому Заповіті левити були одягнені в білий одяг, що символізував їхню чистоту. Так само Іван показує, що святі повинні бути чисті (Об'явлення 3:4-5; 6:11; 19:8). Тільки ті, хто «випере шати свої», можуть увійти в місто (Об'явлення 22:14). Святий народ житиме в мирі зі святим Богом.

Святість на практиці. Коли я не відчуваю себе святим

Звучить знайомо, чи не так? Ви чуєте проповідь, яка кидає вам виклик до більш глибокого рівня святості, а потім молитесь і присвячуєте себе святому життю. Протягом наступних восьми тижнів ви зростаєте духовно, бачачи, як плід Духа множиться в вашому житті. Ви наповнюєтеся більш глибокою любов'ю до Бога і ближнього.

А потім раптом прогрес і зростання ніби зупиняються. Ви все ще ходите зі Всевишнім та живете переможем життям; ви любите Бога і ближнього, але через фізичну хворобу, емоційний стрес чи навіть тиск служіння усвідомлюєте: «Я не відчуваю, що расту в святості. Що сталося?»

Як вам продовжувати жити святим життям, якщо ви не відчуваєте себе святим? Чи здається ви і кажете: «Святість неможлива»? Як вам продовжувати ходити в святості?

► Чи переживали ви такий виклик? Як ви реагували?

«Коли я не відчуваю себе святим, я повинен ходити вірою».

У уроці 2 ми побачили, що святість — це ходити перед Богом. Авраам пішов за Всевишнім в землю, яку він ніколи не бачив. Він ходив з Господом в послуху і вірі. Чотири тисячі років по тому дуже захоплює читати про віру Авраама, але спробуйте відчувати себе на його місці: вам доводиться ходити день у день по необробленій землі, їй не видно ні кінця, ні краю, і ви навіть не знаєте, куди прямуєте. Гадаєте, що Авраам прокидався щоранку, відчуваючи захоплення від прийдешнього нового дня? Найімовірніше, ні! Були дні, коли він говорив: «Мені сьогодні не хочеться йти», — але Авраам продовжував ходити з Богом.

Ми читаємо, що Ной «ходив перед Богом» в гріховному світі. Оточений ідолопоклонниками і людьми, які постійно розробляли нові способи скоєння зла (Буття 6:5), він ходив з Богом. Ви думаєте, що Ной прокидався, відчуваючи натхнення? Іноді він відчував себе змученим і збитим з пантелику. Але, не дивлячись на це, він продовжував ходити зі Всевишнім.

Один з ключів до життя святості — пам'ятати, що ми були спасенні благодаттю через віру; освячені благодаттю через віру; ми продовжуємо рости в святості завдяки благодаті через віру. Деякі люди розуміють, що вони спасені благодаттю, а також освячені благодаттю через віру, але потім вони потрапляють в пастку, вважаючи, що постійний процес зростання залежить від їхніх зусиль.

Чи необхідна дисципліна в житті святості? Безумовно! Чи повинні ми продовжувати умертвляти земні члени наші? (До Колоссян 3:5). Звичайно. Чи повинні ми дивитися вперед і прагнути досягти мети — нагороди високого поклику Божого в Христі Ісусі? (До Филип'ян 3:13-14). Безсумнівно!

Але не слід забувати, що «умертвляти земні члени», «спішити до того, що попереду» і «гнатися до мети» — все це досягається силою Бога, Котрий «викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (До Филип'ян 2:13). Він Той, Хто дає бажання (волю); Він той, Хто наповнює силою (дія). Він здійснює Свій труд в нас, щоб досягти мети — привести нас до стану святості. Коли ви не відчуваєте себе святим, покладайтеся на благодать Бога, Який щодня перетворює вас на Свій образ.

Коли я не відчуваю себе святим, то повинен покладатися на Його святість.

В 5 уроці ми побачили, що досконалість полягає не в бездоганних вчинках, а в неподільному і відданому Богу серці. З уроку 7 ми дізналися, що заповідь Ісуса «будьте досконалі» — це заповідь неподільної любові до Бога. Християнська досконалість не в діях; вона в любові.

Ми святі тільки тому, що Бог святий. Наша особистість «у Христі». Він робить нас святими. Одна з великих істин Євангелія полягає в тому, що ми більше не боремося за те, щоб досягти святості своїми силами; ми можемо знайти спокій у Христі. Наша ідентичність як християн, наша тотожність як святих, наша ідентичність як святого народу — в Ньому.

Роберт Коулман одного разу розповів історію про те, що значить досконало любити Бога, коли наші дії можуть бути далеко не ідеальними. Доктор Коулман працював в своєму саду в спекотний літній день. Коли його маленький син побачив, як батькові жарко на сонці, він вирішив принести йому води. Хлопчик взяв брудний стакан, наповнив його водою з калюжі і приніс батькові. Доктор Коулман сказав: «Стакан був брудний, і вода теж. Але напій був бездоганний, тому що він йшов від серця, наповненого любов'ю».

Це картина нашої обмеженої довершеності: ми приносимо наше зіпсоване недосконале служіння Богу, Котрий приймає його, тому що воно йде від серця, наповненого любов'ю.

Бог не відкидає наші недосконалі зусилля і перетворює їх на щось, що перевершує нашу уяву, тому що наша святість — лише тінь Його необмеженої святості. Навіть наші найкращі прояви любові стикаються з людськими обмеженнями. Однак, коли ми заспокоюємося в Його святості, то розуміємо, що покора Його велінню «бути святим»

реалізується досконало тільки через Нього Самого. З серцями неподільної любові ми приносимо йому наш каламутний стакан води — і Він перетворює його на щось чисте і сяюче. Наша святість вдосконалюється в Його святості.

«Коли я не відчуваю себе святим, то повинен пам'ятати, що я частина святого народу».

Основна, тема книги Об'явлення — це церква але, як правило, це часто не береться до уваги. Об'явлення починається з серії послань семи церквам. Вони показують важливість місцевої церковної громади як частини великого тіла Христа, але на цьому акцент на церкві не закінчується.

144 000 викуплених образно можуть являти собою всю церкву — тіло Христа. Пізніше в книзі церква розглядається як наречена Агнця (Об'явлення 19:7-8). Церква — серцевина книги Об'явлення.

Якщо це так, то наше поклоніння і спілкування як церкви на землі — це підготовка до поклоніння і спілкування як вічної церкви. Що це значить для нашого життя сьогодні?

Якщо Об'явлення — це картина, що стосується нареченої Христа, як це зображення церкви повинно впливати на її життя на землі? Або, якщо поставити це питання інакше: чи схожа ваша громада на церкву в Об'явленні? Чим ваша церква відрізняється від зображеної в цій книзі?

Один з практичних результатів цієї істини — те, що наше святе життя йде в ногу зі спілкуванням з церквою. У сучасному індивідуалістичному світі багато християн думають про спасіння *тільки* з точки зору особистого досвіду.

Однак, хоча існують приклади таких людей, як Енох, котрий ходив виключно перед Богом, є ще багато біблійних прикладів того, як Божі діти перебувають в Ньому **як частина тіла**. Закони чистоти в Ізраїлі були для «народу Божого» (Левит 20:26); це поняття означало був набагато більше, ніж просто бути групою окремих особистостей; це було сукупне тіло, яке спільно перетворювалося на образ Божий.

Церква в Новому Заповіті була не просто групою людей, які належали до одного і того самого «клубу»; вона була і залишається тілом Христа. Святі з Об'явлення пройшли через муки як частина тіла. Навіть помираючи на самоті, вони знали, що належать до вселенської церкви. Святі з Об'явлення жили свято як частина тіла чистою нареченої. Навіть коли Іван був ізольований на острові Патмос, він знав, що є частиною всесвітньої церкви.

Коли хтось думає, що для прогресу в святому житті він завжди повинен бути наодинці з Богом, він більше не корисний для інших.
- Освальд Чемберс

Все частіше можна почути, як люди кажуть: «Я люблю Ісуса, але не люблю церкву». Такі заяви ґрунтуються на трагічному нерозумінні її ролі! Якщо церква — наречена

Христа і я люблю Його, то я **повинен** любити і її. Церква — це зібрання віруючих, які зростають разом в образ Божий.

Ми не були створені, щоб жити на самоті. Джон Веслі зазначав: «Вся святість — це колективна святість», — маючи на увазі те, що ми зростаємо як частина тіла. Веслі об'єднував віруючих у малі групи для того, щоб здійснювалася духовна підзвітність, адже зростання людей відбувається під час тісної взаємодії з іншими.

Що це означає для нас сьогодні? Святі люди є частиною святої церкви; ми зростаємо в святості як частини святого тіла. Коли я у смертельній тривозі, Бог приводить іншого шукача святості, який може надихнути мене в сфері моєї слабкості. З іншого боку, коли Бог дав мені перемогу в якійсь ситуації, я можу підбадьорити брата зі схожою проблемою. Святе життя призначене для життя в спільноті наповнених Духом віруючих, які проявляють Божу любов у нашому світі.

Автор Послання до Євреїв добре розумів це.

«І уважаймо один за одним для заохоти до любови й до добрих учинків. Не кидаймо збору свого, як то звичай у деяких, але заохочуймося, і тим більше, скільки більше ви бачите, що зближається день той» (До Євреїв 10:24-25).

Заохочуючи переслідуваних християн продовжувати стояти в вірі, він закликав їх поважати один одного і підбадьорювати при зустрічі. Частина функції церкви — спонукати кожного члена общини до більш глибокої любові і святості.

Коли ви не «відчуваєте» себе святими, дозвольте Богу заохотити вас до подальшого зростання через інших християн в тілі, куди Він помістив вас. Ви є частиною «вселенської церкви», але також і помісного тіла. Бог зробив вас його частиною, і цьому є причина; дозвольте своїм братам і сестрам спонукати вас до більшого зростання в святому житті.

Вона відкрила секрет... Фанні Кросбі

Коли Фанні Кросбі ⁴⁰ було два місяці, через лікарську помилку вона осліпла назавжди. Через кілька місяців її батько помер. Матері доводилося залишати сім'ю на довгі години, поки вона працювала покоївкою. Фанні дізналася про труднощі життя в проклятому за гріх світі.

Гімни Фанні Кросбі свідчать про її відданість Христу. Вона повністю підпорядкувала свою волю Божій. Прекрасний вірш міс Кросбі представляв собою молитву-прохання, щоб її воля розчинилася в досконалій волі Бога.

⁴⁰ Зображення: "Francis Jane Crosby, 1820-1915" by W.J. Searle, отримане з Відділу друку та фотографій Бібліотеки Конгресу США, <http://hdl.loc.gov/loc.pnp/cph.3b17084>, у вільному доступі.

Фанні Кросбі розуміла, що святість — це досконала любов до Бога і ближнього. Вона присвячувала свій час і фінанси місіям, які служили алкоголікам і безпритульним. Разом з чоловіком вони віддали все, крім того, що було необхідно їм для виживання. Вона любила Бога і свого ближнього. Фанні Кросбі з кожним днем зростала в образ Христа в досконалій любові.

Фанні Кросбі з нетерпінням очікувала на той день, коли обіцянка побачити обличчя Бога буде реальною. Коли хтось висловив жаль з приводу її стану, Фанні Кросбі відповіла, що вона раділа своїй сліпоті, тому що, коли вона потрапить на небеса, то першим лицем, яке вона побачить, буде обличчя Її Спасителя.

Урок 11. Стислий огляд

- (1) Святість — це нерозривне спілкування з Богом.
- (2) Від Буття 3 до послань апостолів Бог обіцяє відновити близькі стосунки між Собою і людиною; виконання цієї обіцянки описано в Об'явленні.
- (3) Об'явлення показує нерозривне спілкування народу зі своїм Богом.
- (4) Спілкування церкви — це підготовка до взаємодії на небесах. Церква на землі — це модель вічної церкви, але, на жаль, помилки неминучі; тому ми повинні прагнути того, щоб створити життя в церкві тут, на землі, за зразком її єдності на небесах.

Урок 11. Завдання

- (1) Уявіть ситуацію, що хтось сказав вам: «Я люблю Ісуса, але не люблю церкву». Напишіть лист на 1-2 сторінки, в якому ви покажете цій людині, що любов до Ісуса повинна виражатися в ставленні до Його нареченої — церкви. Покажіть, як святе серце буде надихати на любов до Божої церкви, а також те, як факт, що ми частина церкви, допоможе нам зростати у святості.
- (2) На початку наступного заняття процитуйте напам'ять Об'явлення 21:2-3.

Урок 12

Чи можливе життя в святості

Цілі уроку

Завдяки вивченню матеріалу цього заняття студенти повинні досягти таких цілей:

- (1) Зрозуміти, що Божий заклик до святості виповнюється в Його обіцянці зробити нас святими.
- (2) Повністю підкоритися Божому поклику до святості.
- (3) Присвятити себе щоденному зростанню в святості.
- (4) Вивчити напам'ять 1 до Солунян 5:23-24.

Павло: людина, котра прагнула святості

Уявіть розмову з Савлом з Тарсу в 34 році н. е. Ви запитуєте: «Чи свята Ви людина?» Савл відповів би: «Так, я святий! Я був обрізаний відповідно до закону. Я фарисей. Я дотримуюся кожної деталі закону. Я праведний». Савл вважав себе святим завдяки ретельному послуху закону; він намагався заслужити прихильність Бога добрими справами (До Филип'ян 3:4-6).

Дорогою в Дамаск Савл зустрівся віч-на-віч з воскреслим Господом. Він дізнався, що його праведність була, як брудне лахміття (Ісаї 64:6). Савл повстав навіть не проти лжевчителя, а проти справжнього Месії. Він не міг коритися досконалому закону любові до Бога і до ближнього. Дорогою в Дамаск Савл знайшов новий шлях до святості: «...щоб знайтися в Нім не з власною праведністю, яка від Закону, але з тією, що з віри в Христа, праведністю від Бога за вірою» (До Филип'ян 3:9).

Уявіть розмову з Павлом в 60 р. н. е. «Павло, тепер ти знаєш, що єдиний шлях до істинної праведності — це віра в Христа. Чи означає це, що ти не можеш бути святим? Чи означає це, що Христос вважає тебе святим, хоча ти повний гріха?»

Павло вражений таким ходом думок. «Це не вірно! Праведність приходить тільки через віру в Христа, але Бог не залишає нас в гріховному становищі, в якому Він нас знайшов. Прочитайте моє свідчення. Моя мета — «пізнати Його й силу Його воскресення, та участь у муках Його, уподоблюючись Його смерті». Моя ціль — стати подібним Христу. Спасіння вірою не дає нам дозволу жити гріховним життям; спасіння дає нам силу, щоб бути подібними Христу. Люблячий Бог дає Своїм дітям можливість жити святим життям через Духа, Який перебуває в них!» (До Филип'ян 3:10).

► Повторіть те, що ви дізналися про святість. Чи склалася у вас картина краси святості? Чи вірите ви, що це святе життя обіцяне народу Божому?

Чи можливе святе життя

У цьому курсі ми побачили, що Бог повелів Своему народу бути святим, але багато людей, дізнавшись Божу заповідь, відповідають: «Це неможливо. Я не можу бути святим». Чи повинні християни погоджуватися на життя щоденної поразки і нездійснених надій? Чи повинні ми позбавлятися радості від Божого забезпечення святого життя? Чи можемо ми насолоджуватися великим задумом Бога для Його народу?

Слово Боже свідчить про те, що святе життя можливе.

Починаючи від Еноха і до навернених язичників в Солуні, Біблія вчить, що святе життя можливе.

У Левит і в 1 Петра Бог повеліває: «Будьте святі, Я бо святий» (Левит 19:2; 1 Петра 1:15-16). Ніде Всевишній не дає заповідей, не створюючи умов для послуху. Бог — люблячий батько, який не засмучує Своїх дітей неможливими для виконання заповідями. Хоча ми не можемо підкорятися власними зусиллями, Божа благодать дає для цього здатність.

Професор Білл Урїй каже: «Заповідь — це картина того, ким є Бог, і обіцянка того, ким ми можемо стати»⁴¹. Заповідь «будьте святі, бо святий Я» показує, хто такий Бог; Він святий, водночас вона також робить очевидним те, ким ми можемо стати — святими.

Християни протягом всієї історії демонстрували, що святе життя можливе.

В кожному поколінні віруючі в Христа відкривали те, що святе життя — це привілей Божих дітей. Люди з усіх верств суспільства знайшли радість спокою силою Святого Духа; вони знайшли мир, який приходить від любові до Бога з неподільним серцем і любові до ближнього, як до самого себе.

Наша Богом дана спрага до святості свідчить про те, що святе життя можливе.

Кожен віруючий бажає більш глибоких відносин з Богом. Справжні християни прагнуть бути схожими на Христа. Бог вклав у серця Своїх дітей потребу поглиблення відносин з Ним; ми можемо бути впевнені, що люблячий Небесний Отець не дасть цей голод, не надавши способу його вгамувати. Святість — це радісний привілей кожного віруючого.

Чи призначене святе серце тобі особисто

Багато років тому жив бідний чоловік, який мріяв перетнути океан на кораблі. Він збирав гроші роками, поки не купив квиток, і у нього навіть залишилося небагато грошей. Він чув про смачні страви, які подають на океанських лайнерах, але знав, що це буде дорого. Щоб заощадити, ця людина взяла хліб і сир у валізі.

Кожного дня, коли пасажери ходили на обід, він йшов в свою кімнату і їв хліб з сиром. Він був щасливий знаходитися на кораблі, але йому часто хотілося мати можливість

⁴¹ Листування електронною поштою, червень 27, 2016 рік.

насолодитися смачною їжею в ресторані. В останній день подорожі чоловік вирішив сходити на обід. Він взяв з собою останні гроші, сподіваючись, що цього буде достатньо. На його подив, стюард запитав: «Де ви були? Ми накривали ваш стіл весь тиждень! Харчування входить до вартості вашого квитка»⁴².

Багато християн схожі на цю бідну людину. Радість святого життя, мир, який приходить від життя в повному підпорядкуванні Богу і перемога в силі Святого Духа — все це було забезпечено смертю Христа на хресті. Ісус заплатив повну ціну, але ми живемо за межею наших привілеїв.

Якщо всім віруючим доступна святість серця, чому не кожен християнин користується цією перевагою? Ми часто дозволяємо сатані обдурити нас і неправильно розуміємо вчення Біблії; неправда диявола заважає нам користуватися привілеями, які Бог наперед приготував для Своїх дітей.

«Святість серця неможлива».

Багато християн вважають, що святість серця неможлива. Вони читають заповіді і обіцянки Писання і думають: «Це зрозуміло у випадку з Авраамом, але я ніколи не зможу бути другом Бога».

Деякі з тих, хто стверджує, що святість серця неможлива, керовані травматичним досвідом. Вони намагалися жити святим життям — і зазнали краху. Можливо, вони дотримувались зовнішніх правил, які пов'язували зі святістю; може, намагалися контролювати гріховне ставлення і вчинки за допомогою жорсткої самодисципліни; можливо, вони навіть свідчили про чисте серце. Сьогодні вони вирішили, що неможливо бути святим, як святий Господь, наш Бог.

Уявіть собі людину, яка вчиться наслідувати птахів. Вона практикується, поки не зможе насвистувати ті самі ноти, що і вільшанка. Вона настільки гарно навчилася, що сусід вирішить, що співає птах. Але ця людина не птах! Вона може імітувати звуки, але вона не знає, що вони означають. Вона може наслідувати птаха, але вона не знає, що він відчуває, коли співає. Вона успадковує зовнішні дії; у неї немає внутрішньої реальності.

Багато християн вивчили мову і навіть дії святої людини. Вони вимовляють слова, які не наповнені внутрішнім смислом, що йде від серця; вони замінили зовнішніми діями внутрішню реальність. Мине не так багато часу, і це може призвести до розчарування і апатії.

Якою може бути відповідь на неправду сатани, яка полягає в тому, що святість серця неможлива? Ми повинні вірити в Божі обіцянки і те, що наш люблячий Батько дасть можливість коритися Його велінню.

⁴² Цю історію взято з John N. Oswalt, *Called to be Holy* (IN: Evangel Publishing, 1999), стор. 149-150.

Так, ми з тобою схильні до помилок і ніколи не досягнемо божественної досконалості Всевишнього, але Бог велів нам: «Будьте святі». Незважаючи на нашу гріховну природу, ми можемо довіряти благому Богові, що дає благодать і силу, що дозволяють нам підкорятися Його велінням.

«Я не знаходжу в собі спраги до святого серця».

На жаль, деякі люди, що називають себе віруючими у Христа, не прагнуть святості. Вони вважають себе християнами, але у них мало або відсутнє бажання преобразитися на образ Христа.

Джессі стверджує, що він християнин, але насправді він мало цікавиться святим життям, продовжуючи практикувати навмисні гріхи; нічого не змінилось з того часу, як він прийшов до Христа. Коли ми відвідували його, Джессі згадав деяких людей, які були набагато уважніші до того, як вони живуть. Їхнє ставлення було люблячим, а дії показали бажання догодити Богові: у них були святі серця і святі руки.

Джессі прокоментував їх спрагу святості, а потім сказав: «Я не бачу великої потреби бути святим. Мій пастор сказав мені, що, якщо я розкаюся в своїх гріхах і повірив в Ісуса як свого Спасителя, я потраплю на небеса. Я дбаю про те, щоб опинитися там. Цього для мене достатньо!»

У чому проблема Джессі? Він не жадає святості. Боюся, він не дуже обізнаний з тим, що значить бути християнином. Народжена згори людина повинна бажати бути схожим на Христа; істинний християнин прагне святого серця.

Як може бути вирішене питання, якщо ви не знаходите в собі стремління до святого серця? Можливо, ви дійсно народжені згори, але були розчаровані минулим досвідом, лицемірами, котрі стверджували, що вони святі; може, ви ніколи не бачили звістки, що стосується святого серця, в Писанні. Якщо це так, попросіть Бога дати вам спрагу святого серця.

«Я достатньо святий».

Можливо, найнебезпечніша брехня, яку ми можемо сказати собі: «Я достатньо святий». Деякі люди вважають, що вони святі, тому що дотримуються строгого стилю в одязі, або через членство в церкві, або через наявність «духовного дару». Як тільки ми переконаємо себе, що достатньо святі, подальшого зростання в святості не станеться.

Безпомилкова ознака святої людини — бажання прогресувати у святості. В Святому Писанні чи в історії церкви немає прикладів святої людини, котра заявляла б, що вона достатньо свята. Чим більше людина зростає в подобі Христа, тим більше вона жадає продовжувати наближуватися до образу Бога.

Люди, які ходять близько зі Всевишнім, кажуть: «Я щасливий, що живу з Богом, але я хочу ходити ще ближче з Ним!» Святі люди насолоджуються спілкуванням з Господом, але прагнуть ще більш близьких взаємин з Ним. Вони радіють, коли зростають в подобі

Христа, але також моляться, щоб Бог преобразив їх і зробив ще більш схожими на Господа.

Якою може бути відповідь на поверхнєве сповідання святості? Якщо ви обманюєте себе почуттям облудного задоволення, відповідь — смирення перед обличчям досконалої святості Бога. Якщо ви бачите Його довершену святість, то не зможете бути задоволені поверхневим сповіданням. Коли Ісая побачив «Господа, що сидів на високому та піднесеному престолі», він усвідомив свою потребу в святості:

«Горе мені, бо я занапащений! Бо я чоловік нечистоустий, і сиджу посеред народу нечистоустого, а очі мої бачили Царя, Господа Саваота!» (Ісаї 6:1,5).

Коли пророк побачив досконалу святість Бога, він усвідомив свою потребу в чистоті. Ліки від поверхневого сповідання святості — це більш глибоке розуміння Бога. Дивлячись на Всевишнього, ми відчуваємо велику жагу святого серця; чим більше ми бачимо Бога, тим більше ми бажаємо бути схожими на Нього.

Шлях до святості

Як ми можемо уподібнюватися Христу? Як вам, віруючому, котрий бажає бути наповненим всією повнотою Бога, отримати цей чудовий дар? Який шлях до святого серця?

Нам не потрібно боротися з собою, щоб знайти шлях до святості; Слово Боже показує нам його.

Первісне освячення.

З моменту народження згори Дух Святий живе в вас (До Римлян 8:1-2,9-11); в одну мить ви перейшли від темряви до світла. З цього моменту Новий Заповіт описує вас як святого.

Хоча ви все ще можете боротися зі спокусою, Святий Дух дає вам перемогу над умисним гріхом. Люди навколо вас бачать перетворення, коли ви живете новим життям у Христі. Радійте тому, що зробив Бог!

Зростання в святості.

Коли ви прямуєте за Христом, Святий Дух преображає ваш внутрішній дух. Ходячи за духом, ви більше не виконуєте пожадливості тіла (До Галатів 5:16). Старі спокуси втрачають над вами владу; послух Богу приносить вам довгострокову радість.

Тим не менш, ви стикаєтеся з битвою в певних сферах вашого життя. Ви підкоряєтесь Богу, але іноді може зав'язатися внутрішня боротьба між заповідями Всевишнього і вашими бажаннями; протиборство може також бути між тим, що велить Бог, і вашою егоїстичною волею. Вам важко повністю любити Бога і свого ближнього. Ви починаєте розуміти, що у вас «двоєдушне» серце.

Чистота серця.

У міру того, як Бог відкриватиме вам сфери, де ви потребуєте більш глибокого очищення, ви почнете жадати обітниці, даної в 1 посланні до Солунян 5:23. Ви захочете пережити на власному досвіді реальність молитви Павла: «Сам Бог миру нехай освятить вас **цілком досконало**». Ви почнете запитувати Всевишнього: «Чи є щось ще, що Ти хочеш зробити в моєму житті? Чи можу я стати чистим? Чи можуть мої внутрішні бажання преобразитися так, щоб я більше не воював з собою, але підкорився Тобі повністю?»

Християни в усі віки молилися, щоб Бог дав їм чисті серця. Спираючись на 1 до Солунян 5:23, дехто говорив про «цілком досконале» освячення ⁴³, інші називали це більш глибоким життям, а дехто вважав наповненням Духом. Джон Веслі використовував термін «досконала любов». Незалежно від термінології, це природна прага синів і дочок Бога, які хочуть зростати в подобу Христа.

Молячись про ще більш глибокі відносини, ви можете виявити три сфери, в яких Бог поведе вас. Це не шлях засудження, яке ви відчували, коли були невіруючою людиною; тепер ви дитя Бога; це сфери, в яких Бог закликає вас до святості серця.

Бог закликає вас до повного послуху.

Деякі віруючі з усіх сил намагаються досягти святого серця, тому що вони все ще перебувають в стані боротьби з якимсь непослухом в їхньому житті. Ми не можемо ходити в близьких взаєминах з Богом, якщо є непідкорені Всевишньому сфери нашого життя.

Жоден істинний християнин не живе в умисному повстанні проти Божих заповідей, проте багато віруючих у Христа людей знайшли спосіб виправдовувати або заперечувати (навіть для себе) наявність проблем в деяких аспектах свого життя, де вони допускають недбалість. Вони ніколи не сказали б: «Боже, я не підкорятимуся тобі», — але натомість: «Боже, я не думаю, що це досить важливо, щоб з цим розбиратися». Вони просто ігнорують деякі сфери, в яких неслухняні. Якщо ми бажаємо бути святим народом, до чого закликає Бог Своїх людей, ми повинні коритися Йому в усьому.

Як грішні люди, ми обманюємо навіть самих себе щодо глибини нашого гріха. З цієї причини псаломспівець молився:

«Випробуй, Боже, мене, і пізнай моє серце, досліди Ти мене, і пізнай мої задуми, і побач, чи не йду я дорогою злою, і на вічну дорогу мене попровадь!» (Псалом 138:23-24).

⁴³ «Цілком» — це ще один термін щодо «повноти» — слова, використаного в 1 до Солунян 5:23. Це не означає «повну зрілість»; це означає повноту чистоти і очищення.

Псалмоспівець звертається до Бога, щоб Він дослідив і випробував його нутро, усвідомлюючи, що люди не здатні повністю знати свої серця, однак, прагнучи бути наповненими всією повнотою Божою, ми молитимемося, щоб Бог відкрив кожен аспект нашої гріховної природи.

Давид молився: «А помилки хто зрозуміє? Від таємних очисти Ти мене» (Псалом 18:13). Він знав, що ми можемо не визнавати реальність гріха навіть перед самими собою; тільки Бог може пролити світло на таємні куточки нашого серця.

Прагнучи чистоти серця, ви виявите, що Бог відкриє вам сфери, в котрих ваші погляди і дії не відображають Його образу. Оскільки ви бажаєте бути подібними до Христа, то охоче сповідаєте те, що відкрив вам Бог, і приймете Його заклик до повного послуху.

Бог закличе вас до підпорядкування серця.

У міру того, як ви прагнете чистого серця, Бог покличе вас віддати Йому кожен аспект вашого життя. Це більше, ніж просто сказати «ні» зовнішній спокусі; це повна посвята себе Богу і абсолютне підкорення вашої волі Бога.

Павло закликав віруючих Риму віддати себе як «жертву живу, святу, приємну Богові» (До Римлян 12:1). Це були християни, котрі жили в послуху Богу, але Павло закликав їх до глибшого посвячення: апостол спонукав їх сказати «вічне так» Богові, закликаючи до повного підпорядкування.

Освальд Чемберс показав важливість повного підпорядкування Божому задуму.

«Щоб стати єдиним з Ісусом Христом, людина повинна бути готова не тільки відмовитися від гріха, але і повністю відректися від свого погляду на все. Народження згори від Духа Божого означає, що ми повинні спочатку бути готові відпустити, перш ніж ми зможемо взяти щось ще...»

На кожному етапі цього процесу нам доведеться відмовлятися від наших прав на себе. Чи готові ми відмовитися від власного розуміння, бажань і всього іншого в нашому житті? Чи готові ми ототожнити себе зі смертю Ісуса Христа?

Найбільшою кризою в житті християнина є повне підпорядкування нашої волі.
- Освальд Чемберс

«...Ухваліть рішення пройти через кризу, віддаючи все, що у вас є, і все, чим ви є, Йому, і тоді Бог навчить вас робити все, що від вас вимагається»⁴⁴.

Джордж Метісон — шотландський пастор-пресвітеріанин, котрий виявив в своєму серці опір волі Бога. Він жадав нерозділеного серця, яке охоче підпорядковувалося б Богу, тому молився про допомогу:

⁴⁴ Освальд Чемберс, *Все, що можу – на славу Його*. Можна знайти за посиланням <http://www.utmost.org>

«Зроби мене бранцем, Господи, і тоді я буду вільний. Застав мене відмовитися від меча, і я буду переможцем. Я тону в житті, коли я один; обійми мене — і сильна буде рука моя» 45.

Метісон розумів, що в повному підпорядкуванні ми отримуємо справжню перемогу. Коли ми віддаємо себе в полон Богу, Він звільняє нас від рабства гріха; коли ми слабкі, він робить нас сильними; ми входимо в найбільшу перемогу, коли досягаємо точки повної посвяти Богові.

Бог покличе вас довіряти Йому в вірі.

Якщо ви повністю підкорилися Богові, то можете бути впевнені, що Він робить вас святими благодаттю через віру (Дії Апостолів 15:9).

Як грішники, ми прийшли до Христа ні з чим і віддали себе на Його милість. Вірою ми прийняли Його пропозицію спасіння, яке Він безкоштовно дає нам, і Він зробив нас новим творінням.

Так само, коли ви жадаєте святого серця, слід прийти до Христа з вірою. Бог, Котрий закликав вас до святості, здійснив це в вас. Ви можете повірити, що ця обіцянка ваша. Молитва Павла: «Сам Бог миру нехай освятить вас цілком досконало», — може бути реальністю в вашому житті. Ви можете вірити Його обіцянкам: «Вірний Той, Хто вас кличе, Він і вчинить оте!» (1 до Солунян 5:23-24).

Ісаї 6: історія очищення.

«Свят, свят, свят», — вигукували Ангели, а Ісая тремтів! Пророку потрібно було побачити себе «нечистим», перш ніж святий Бог міг довірити йому душі народу.

Коли Ісая побачив своє серце, він закричав: «Горе мені, бо я занапащений! Бо я чоловік нечистоустий». Пророк побачив глибину своєї гріховної натури, але Бог не залишив його в цьому жахливому становищі.

«І прилетів до мене один з Серафимів, а в руці його вугіль розпалений, якого він узяв щипцями з-над жертівника. І він доторкнувся до уст моїх та й сказав: Ось доторкнулося це твоїх уст, і відійшло беззаконня твоє, і гріх твій окуплений».

Очищення часто буває болючим. Чи відчуваєш ти запах плоті, що горить, коли Ангел доторкається до губ Ісаї палаючим вугіллям? Це не було дешевою благодаттю; очищення не безболісне.

Однак ця історія вчить дивовижній і обнадійливій істині: якщо ми дозволимо Богу, Він зробить нас святими. Божа мета не полягала в тому, щоб мучити пророка; вона в тому,

⁴⁵ Джордж Метісон, «Зроби мене бранцем, Господи», можна знайти за посиланням https://library.timelesstruths.org/music/Make_Me_a_Captive_Lord/.

щоб зробити його чистим. Божий намір для Його народу може бути досягнутий: ми можемо стати чистими.

Подальше зростання в святості.

Павло молився: «Сам Бог миру нехай освятить вас цілком досконало». Потім він продовжив: «...непорушений дух ваш, і душа, і тіло нехай непорочно збережені будуть на прихід Господа нашого Ісуса Христа!» (1 до Солунян 5:23). Ваше зростання в подобу Христа триватиме до Його пришествя. У міру ходіння з Богом ви продовжуватимете перетворюватися на Його образ (2 до Солунян 3:18), стаючи все більш зрілими в святості; ви будете радісно підкорятися волі Бога і ходити в постійному і добровільному підпорядкуванні Йому.

Подумайте про своє весілля. У шлюбі ви взяли на себе довічне зобов'язання. Ви не запитуете щоранку: «Чи я сьогодні одружений? Чи діє ще шлюбний заповіт?» Ви взяли на себе відповідальність раз і назавжди; єдиний спосіб порушити заповіт — відмовитися від обітниць, які були дані під час шлюбної церемонії.

Кожен день вашого шлюбу ви живете відповідно до зобов'язань, які взяли на себе. Зіткнувшись з необхідністю ухвалення рішення, ви обираєте діяти з любов'ю стосовно чоловіка; зобов'язання, яке ви взяли одного разу, реалізується в повсякденному житті.

Так само і ваше посвячення Богу — раз і назавжди. Вам не потрібно кожного дня запитувати: «Я все ще відданий Богу?» Потрібно просто жити відповідно до тих зобов'язань, які ви взяли, коли повністю присвятили себе Богу.

Великий шотландський проповідник Горацій Бонар писав про процес зростання святої людини.

«Святе життя складається з безлічі маленьких ланок: простих слів, а не пишномовних промов чи проповідей; маленьких дій, а не чудес чи битв. Ні героїчні вчинки, ні подвиги мучеництва не складають справжнього християнського життя; велике життя складається з дрібних деталей»⁴⁶.

Це повсякденне життя святості. Ви живете святим життям не своїми силами, а в повноті Святого Духа. Святе життя — це відносини неподільної любові до Бога; це ревність щодо Нього. Він бажає цього понад усе. Ця ревність приведе вас до відносин з Богом, які постійно поглиблюються.

Протягом усієї своєї історії людство намагалось жити незалежно від Бога. Сатана спокусив Єву обіцянкою, що люди будуть, «немов Боги» (Буття 3:5); в Вавилоні вони вирішили побудувати «башту, а вершина її аж до неба. І вчинімо для себе ймення» (Буття 11:4). У своїй егоїстичності людина хоче жити незалежно від Бога; святе життя, навпаки, — це повна залежність від Всевишнього.

⁴⁶ Horatius Bonar, *God's Way of Holiness* (Chicago: Moody Press, 1970), 125-126.

Святість належить Богу: ми з тобою святі **тільки** тому, що перебуваємо з Ним в постійних взаєминах. Ви ніколи не досягнете того моменту, коли зможете сказати: «Я святий своїми силами». Замість цього потрібно говорити: «Сьогодні Святий Дух дає мені можливість жити святим життям; я змінююся на Його образ. Я слухаюсь Бога з серцем, яке любить Його повністю. Я люблю свого ближнього завдяки Його благодаті. Сьогодні Святий Дух робить мене тим, ким Бог покликав мене бути». Це життя святості.

Десять практичних способів зрощувати святість в повсякденному житті ⁴⁷

Послідовне плідне життя святості вимагає цілого життя вдосконалення і дисциплінування. Очищення серця — це не кінець нашого прагнення до святості. Ми схожі на пілотів, котрі вирівняли літак зі злітно-посадковою смугою, але їм потрібно ще зробити певні дії, перш ніж літак приземлиться.

Смерть християнина для себе — це **жива** смерть, постійне вмирання. Наша жертва — це **жива** постійна жертва. Словесні картини, такі як смерть для себе, призначені тільки для того, щоб навчити нас духовним реаліям, але ми повинні бути обережні, щоб не відхилитися від Слова Божого. Чисте серце — це не кінець нашого устремління до святості; чисте серце і послух краще підготують нас до подорожі, а у нас попереду ціле життя!

Наповнене Духом життя — це життя зростання і **прогресивного освячення**: Духом Божим ми перетворюємося від одного рівня слави на інший (2 до Коринтян 3:18). Нижче представлені практичні поради для тих, хто бажає поглиблення святого життя (1 до Коринтян 6:11).

(1) Залишайтеся духовно впокореними.

Справжнє святе життя буде життям **постійного покаяння** (Від Матвія 6:12), і це відбуватиметься у міру того, як Бог продовжуватиме зцілювати наші вади і приводити у відповідність з досконалим образом Христа. Щоб зберегти усмішку Бога в нашому житті, потрібно швидко визнавати свої помилки і йти в тому світлі, яке Бог проливає на нашому шляху (1 Івана 1:7).

(2) Приймайте Боже покарання.

Автор Послання до Євреїв ясно дає зрозуміти, **що прийняття**, а не **відкидання** покарання нашого Небесного Отця дозволить, «щоб ми стали учасниками Його святості» (До Євреїв 12:10). Ніхто не насолоджується докорами Бога, особливо тому, що вони часто приходять через звичайних людей, котрі не позбавлені власних недоліків. Кожен з нас схильний відхилити болюче виправлення, особливо коли воно йде від недосконалої людини або духовних лідерів, котрих Бог наділив владою над

⁴⁷ Цей урок адаптовано з матеріалу уроку Тіма Кіпа.

нами, але дисципліна є одним з найпотужніших інструментів Бога, щоб виправити наші неосвячені сфери і сформувати нас в образ Христа.

Якщо ми коли-небудь підійдемо до моменту, коли не зможемо приймати виправлення навіть від менш духовно зрілих людей, ми звернемо зі шляху святості.

(3) Віддавайте себе як жертву живу Богу щодня.

Павло нагадує нам, що ми повинні повіддавати свої тіла Богу, включно з всіма своїми потребами і бажаннями, як «жертву живу» (До Римлян 12:1). Наші тіла, які колись були знаряддями неправедності, перетворюються через Божу благодать на інструмент праведності (До Римлян 6:13).

Павло показав цей безперервний процес постійного підпорядкування Богу наочною картиною християнського життя. Він сказав: «Бож ви вмерли, а життя ваше сховане в Бозі з Христом». Він продовжив, наказуючи: «...умертвіть ваші земні члени» (До Колоссян 3:3,5). Робіть так — і ви відчуєте все більшу і більшу міру благодаті.

(4) Розмірковуюйте над Писанням щодня.

Освячений хриstopодібний характер — це не результат моменту, а ціле життя роздумів і покори Божому Слову. Ісус сказав Своім учням, що вони були очищені через Слово: «Через Слово, що Я вам говорив, ви вже чисті» (Від Івана 15:3). Христос молився, щоб вони продовжували освячуватися через Слово. «Освяти Ти їх правдою! Твоє слово то правда» (Від Івана 17:17). Бог виконує Свій труд з очищення через Слово, якому ми постійно підкоряємося.

(5) Зодягайте себе щодня в Ісуса.

Святе життя набувається свідомо, коли ми зодягаємося у взаємини з Христом та Його чесноти: «...але зодягніться Господом Ісусом Христом...» (До Римлян 13:14). Фраза «зодягніться» означає думати, як Ісус, йти за Його духом, а також діяти, як Він. Віруючі повинні щодня обирати, як ставати такими, як Христос, в Його проявах святої любові, радості, мирі, прощенні, лагідності, терпінні, доброти та самовладанні.

(6) Не догождайте плоті.

Після того, як ми зодягнулися в Ісуса, потрібно бути обережними: «...догодження тілу не обертайте на пожадливість» (До Римлян 13:14). Чи може бути так, що особистий інтерес знову підніметься в наповненому Духом серці? Якби це було неможливо, Павло не дав би цієї настанови. Поки ми живі, ми повинні обирати смиренність. Кожен чоловік або жінка, контрольовані Духом, дізналися, що благочестя можна зберегти тільки завдяки ретельному вдосконаленню, постійній увазі і зосередженій молитві. Якщо плоть не залишатиметься розп'ятою, вона підніметься, і результатом стане духовна поразка, як в ситуації з африканцем, який не міг втримати собак, щоб вони не покусали йому ноги, бо він ходив з м'ясом в кишнях!

(7) Оновлюйте ваш розум щодня.

Розум — командний центр вашого життя і секрет його преображення. Він має таку владу над вашим життям, що ви залежатимете від того, на що налаштуєте його. Павло вчив: «...не стосуйтеся до віку цього, але перемініться відновою вашого розуму, щоб пізнати вам, що то є воля Божа, добро, приємність та досконалість» (До Римлян 12:2).

(8) Зодягніться в повну Божу зброю.

Божий досконалий план для кожного віруючого, щоб ми могли «стати проти хитроців диявольських» (До Ефесян 6:11). Ми робимо це, щодня зодягаючись в Божу зброю — істину, справедливість, готовність Євангелії миру, віру, впевненість у спасінні і Слово Боже. Будьте у всеозброєнні, тому що ми не можемо протистояти ворогові своїми силами!

(9) Культивуйте постійне зрощення присутності Духа Святого.

Якщо ви хочете бути святим, то повинні запросити Святого Духа заповнити і очистити кожна кімнату вашого життя: вашу вітальню (простір соціального життя і розваг), спальню (простір вашого морального життя і сексуальності), кухню (кімнату ваших апетитів і бажань), а також ваш офіс (кімнату ваших фінансових і ділових рішень). Занадто часто ми боремося з собою, щоб стати святими, тому що не вміємо зрощувати присутність Святого Духа мить за миттю і щиро просити Отця про обіцяне, яке з радістю дає Ісус. Можливо, страх перешкоджає нам в тому, щоб просити, однак нам не потрібно боятися: Ісус дав чудову обіцянку: «Отож, коли ви, будши злі, потрапите добрі дари своїм дітям давати, скільки ж більше Небесний Отець подасть Духа Святого всім тим, хто проситиме в Нього?» (Від Луки 11:13).

(10) Живіть в благодаті.

Христос сказав: «Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Від Івана 15:5). Ми святі, тому що перебуваємо на Виноградині, яка дає плоди. Ми стаємо все більше і більше плідними не за допомогою добрих справ, але приліпляючись до Ісуса.

Багато християн відчують велике занепокоєння щодо свого ходіння з Богом. Дехто з них, кого вчили глибоко досліджувати душу, занадто зациклені на самокопанні. Незалежно від рівня духовного зростання, вони бояться, що все ще можуть не «відповідати» вимогам Бога.

Інших християн вчили очікувати особливого емоційного переживання після того, як Бог очистить їхні серця і зробить святими. Вони зосереджені на собі і своїх емоціях, а не на Бозі, однак Біблія вчить, що святість — це плід перебування у Христі. Коли ми ходимо в Дусі, молимося, живимося Словом, беремо участь в християнському поклонінні і житті громади, сповідуємо свої помилки і ходимо в світлі, Бог формує нас на образ Христа.

Ми можемо не побачити такого грандіозного прогресу, як хотілося б, але якщо ми оглянемося туди, де були рік або п'ять років тому, ми, безумовно, помітимо його!

Павло спонукав кожного віруючого до здобуття впевненості, що той самий Бог, Який починає Свій труд, щоб зробити нас святими, завершить його: «Я певний того, що той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса» (До Филип'ян 1:6).

Святість серця і життя — це подорож. Дотримання десяти біблійних принципів допоможе зберегти наші душі в бурхливих вітрах негараздів і спокус; вони оберігатимуть нас, щоб ми відповідали нашому небесному дому.

Чи відкрили ви секрет?

На кожному уроці ми знайомилися з історією Божих людей, коті являли у своєму житті приклад святого серця. Деякі з були відомими християнами, інші — маловідомими людьми, що жили святим життям не перед очима усіх.

Тепер ваша черга. Чи жадаєте ви святого серця? Чи бажаєте ви близькості з Богом? Чи хочете ви бути, як ваш Небесний Отець? Ви можете бути святими.

Чи жадаєте ви повноти Духа? Чи хочете служити Богу з неподільним серцем? Ви можете бути досконалими, як досконалий ваш Небесний Отець, а також любити Бога і свого ближнього завдяки силі Святого Духа у своєму житті.

Вибір за вами. Чи віддасте ви себе повністю Богові? Якщо так, то ви відкриєте багатство насолоди, коли наблизитеся до Нього; ви знайдете радість, оскільки Бог формує вас на Свій образ, ваше серце, яке повністю належить Йому, наповнить мир, і ви ходитимете в щоденній перемозі через повноту Святого Духа. З милості Бога ви можете жити святим життям.

Урок 12. Стислий огляд

(1) Святе життя можливе для всіх справжніх дітей Божих.

- Боже Слово вчить, що святе життя можливе.
- Християни через всю історію демонстрували, що святе життя цілком реальне.
- Богом дана спрага святості свідчить про те, що святість можлива.

(2) Боже Слово показує шлях до святого життя.

- У момент нашого нового народження Бог починає робити нас святими; це початкове освячення.
- Коли ми йдемо за Христом, ми зростаємо в освяченні.
- Бог хоче дати нам чисте серце. Заклик до чистоти серця складається з:
 - заклику до повного послуху;
 - заклику до впокореного серця;
 - заклику до повної довіри.
- Після того, як наше серце стане чистим, ми продовжуємо рости в подібі Христу.

(3) Деякі із способів, як ми можемо продовжувати зрощувати щоденне святе життя:

- залишатися духовно впокореними;
- приймати Боже покарання;
- віддавати себе на жертву живу Богу;
- роздумувати над Божим Словом щодня;
- зодягатись щодня в Ісуса;
- Не догождайте плоті;
- оновлювати розум щоденно;
- зодягатись в Божу зброю;
- культивувати постійну присутність Духа Святого;
- жити в благодаті.

Урок 12. Завдання

(1) Прочитуйте напам'ять 1 до Солунян 5:23-24.

(2) На кожному уроці ми молилися про святе серце. Наприкінці цього заняття напишіть свою молитву про святість і попросіть Бога направити вас до подальшого зростання в Його образ; віддайтеся повністю Його контролю і волі у вашому житті. Моліться з вірою, щоб Всевишній, Котрий спас вас, виконав Свій намір змінити вас на Свій образ.

Фінальний проект

Ви повинні були підготувати три проповіді або викласти три біблійних зразки навчання доктрини і практики святості. Потрібно записати ці проповіді, щоб представити їх керівнику класу як ваш фінальний проект. Підготуйте одну проповідь або вивчення Біблії на кожну із зазначених нижче тем.

(1) Проповідь або вивчення Біблії щодо одного богословського аспекту святості. Потрібно обрати одну з тем:

- Святість як взаємини
- Святість як образ Божий в народі
- Святість як відокремлене життя
- Святість як недвоєдушне серце
- Святість як праведне життя
- Святість як досконала любов
- Святість як повнота Духа
- Святість як христоподібність

(2) Проповідь або вивчення Біблії щодо практичного аспекту святості. Ви можете обрати тему, обговорювану в цьому курсі, або запропонувати свій варіант. Приклади представлені нижче.

- Особистий час з Богом
- Святість і тип особистості
- Що значить бути відокремленим від світу
- Святість і бізнес
- Святість і сімейне життя
- Утримання перемоги над свідомим гріхом
- Святість і життя церкви

(3) Проповідь або вивчення Біблії про біблійного персонажа, який демонстрував святість.

Рекомендовані джерела

Ці книги — основні джерела, використані в уроках. Вони часто цитуються в заняттях; за винятком окремих цитат, вони не зазначені у посиланнях.

Brower, Kent E. and Andy Johnson, ed. *Holiness and Ecclesiology in the New Testament*. Grand Rapids: William Eerdmans, 2007.

Brown, A. Philip, II. *Loving God: The Primary Principle of the Christian Life*. Cincinnati: Revivalist Press, 2005.

Cattell, Everett L. *The Spirit of Holiness* (revised edition). Newberg: Barclay Press, 2015.

Greathouse, William M. *Wholeness in Christ*. Kansas City: Beacon Hill Press, 1998.

Kinlaw, Dennis. *The Mind of Christ*. Wilmore: Francis Asbury Press, 1998.

Kinlaw, Dennis. *This Day with the Master*. Grand Rapids: Zondervan, 2010.

Noble, T.A. *Holy Trinity: Holy People*. Eugene: Cascade Books, 2013.

Oswalt, John N. *Called to Be Holy: A Biblical Perspective*. Nappanee: Evangel Publishing House, 1999.

Звіт з виконаних завдань

ПІБ студента _____

Таблиця заповнюється у міру виконання завдань. Для зарахування тесту необхідно дати правильні відповіді на 70% або більше запитань. Всі завдання в таблиці повинні бути здані, якщо студенти бажають отримати сертифікат від Shepherds Global Classroom.

Урок	Есе	Місце Писання
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
Фінальний проект		

Заявку на отримання сертифікату про закінчення курсу від Shepherds Global Classroom можна заповнити на нашій веб-сторінці www.shepherdsglobal.org. Сертифікати будуть передані в цифровому форматі від президента SGC викладачам та координаторам, які заповнили заявку від імені своїх студентів.

Христоцентричне навчання по всьому світу

SHEPHERDSGLOBAL.ORG